

CRKVENI
PRAVILNIK

CRKVENI PRAVILNIK
Hrišćanske adventističke crkve

Naslov originala
Seventh-day Adventist
Church manual

Izdaje
Hrišćanska adventistička crkva
Jugoistočna evropska unija i
TIP Preporod

Prevod
Milan Šušljic

Redakcija teksta
Mirjana Đerić

Štampa
»Preporod«, Beograd 2018.

Tiraž: 500

za internu upotrebu

SADRŽAJ

PRVO POGLAVLJE

Zašto Crkveni pravilnik?	17
Autoritet i funkcija Crkvenog pravilnika	18
Unošenje promena	19
Gde potražiti savet	20
Terminologija korišćena u Crkvenom pravilniku	20
<i>Crkva</i>	20
<i>Oblast, misija, sekcija, delegacija, polje, unija crkava</i>	21
<i>Pastor i propovednik</i>	21
<i>Skraćenice</i>	21

DRUGO POGLAVLJE

Crkva živoga Boga	22
Nema zida odvajanja	22
Najuzvišeniji predmet Hristove ljubavi	23
Savršeni u Hristu	24

TREĆE POGLAVLJE

Organizacija i autoritet	26
Biblijska osnova za organizaciju	26
Važnost organizacije	27
Svrha organizacije	28
Novozavetni model	28
Organizacija Crkve danas	28
Opis denominacijske organizacije	29
Uloga ustanova	30
Autoritet u prvoj Crkvi	30
Generalna konferencija - najviši autoritet	31

ČETVRTO POGLAVLJE

Pastori i ostali službenici Crkve	32
A. Božanski uspostavljena propovednička služba	32
<i>Predsednik oblasti .....</i>	32
<i>Vođe oblasnih odeljenja .....</i>	33
<i>Rukopoloženi pastori .....</i>	33
<i>Opunomoćeni propovednici .....</i>	34
<i>Biblijski učitelji .....</i>	34
<i>Oblast upravlja crkvenim službenicima .....</i>	34
Ovlašćenja i punomoćja	35
<i>Nevažeća ovlašćenja i punomoćja .....</i>	35
<i>Službenici u penziji .....</i>	35
<i>Nekadašnji pastori bez ovlašćenja .....</i>	36

PETO POGLAVLJE

Organizovanje, sjedinjavanje i ukidanje crkava i grupa	37
Organizovanje mesne crkve	37
Organizovanje društva vernika	39
Sjedinjavanje crkava	40
Raspuštanje ili isključenje mesne crkve.....	41
<i>Gubitak vernika .....</i>	41
<i>Disciplina .....</i>	42
Staranje o vernicima, crkvenim knjigama i fondovima	42

ŠESTO POGLAVLJE

Članstvo	44
Krštenje	44
<i>Preduslov za članstvo .....</i>	44
<i>Način krštenja .....</i>	45
<i>Temeljito poučavanje i javno ispitivanje pre krštenja .....</i>	45
Krštenička svečana obaveza i predanje	46
<i>Krštenička svečana obaveza .....</i>	46
Svečana obaveza	46
Alternativna svečana obaveza	47
<i>Krštenički zavet .....</i>	47
<i>Predanje .....</i>	48
<i>Primanje izglasano pod uslovom krštenja .....</i>	49
<i>Primanje vernika koji nisu poznati crkvi .....</i>	49

<i>Pripreme za krštenje</i>	49
Ponovno krštenje	49
<i>Pojedinci iz drugih hrišćanskih denominacija</i>	50
<i>Otpad i ponovno krštenje</i>	50
<i>Neodgovarajuće krštenje</i>	50
Priznanje vere	51
Prenošenje članstva iz crkve u crkvu	51
<i>Metod izdavanja ispisnica</i>	52
<i>Sekretar treba da pripremi ispisnicu</i>	52
<i>Ispisnica vrijedi šest meseci</i>	53
<i>Alternativna metoda prenošenja članstva</i>	53
<i>Članstvo u toku preseljavanja</i>	53
<i>Primanje vernika u teškim okolnostima</i>	53
<i>Ime vernika u statističkim izveštajima</i>	53
<i>Ako vernik nije prihvaćen</i>	53
<i>Ispisnica se može dati samo verniku koji se nalazi u redovnom odnosu sa crkvom</i>	53
<i>Ispisnica se ne sme poslati bez saglasnosti vernika</i>	54
<i>Odbor mesne crkve ne može izglasati izdavanje ispisnice</i>	54
<i>Članstvo u oblasnoj crkvi</i>	54
<i>Matična knjiga mesne crkve</i>	55

SEDMO POGLAVLJE

Disciplina	56
Opšta načela	56
<i>Postupanje prema vernicima koji greše</i>	56
<i>Božji plan</i>	57
<i>Autoritet Crkve</i>	58
<i>Odgovornost Crkve</i>	58
<i>Neposvećeni vernici se odupiru disciplini</i>	58
<i>Čuvanje jedinstva u Crkvi</i>	59
<i>Kako izgladiti razlike</i>	59
<i>Rešavanje sporova koje vernici imaju sa crkvom</i>	60
<i>Rešavanje sporova koje crkva ima sa svojim vernicima</i>	61
Razlozi za disciplinu	61
Proces discipline	62
<i>Disciplinovanje izricanjem ukora</i>	62
<i>Disciplinska mera brisanja iz članstva</i>	63

<i>Nikakvih dodatnih testova za članstvo</i>	63
<i>Pravovremenost disciplinskih mera</i>	63
<i>Opreznost prilikom ocenjivanja karaktera i pobuda</i>	63
<i>Na pravilno sazvanom sastanku</i>	64
<i>Većinom glasova</i>	64
<i>Odbor mesne crkve ne može isključiti vernika</i>	64
<i>Osnovna prava vernika</i>	64
<i>Advokati ne treba da zastupaju vernike</i>	64
<i>Preseljenje vernika pod ukorom</i>	65
<i>Članove ne treba isključivati zbog neposećivanja crkve</i>	65
<i>Vernici koji se sele u drugo mesto, a nisu se javili</i>	65
<i>Članstvo se ne može uskratiti iz finansijskih razloga</i>	65
<i>Isključivanje vernika na sopstveni zahtev</i>	65
<i>Obaveštavanje onih koji su izbrisani iz matične knjige</i>	65
<i>Ponovno primanje onih koji su nekada bili isključeni iz članstva</i>	66
<i>Pravo na zahtevanje ponovnog primanja</i>	66

OSMO POGLAVLJE

Službenici mesne crkve i organizacije	68
Opšte kvalifikacije	68
<i>Moralna i religijska podobnost</i>	68
<i>Hraniti i čuvati crkvu</i>	69
<i>Poštovanje pastora i službenika</i>	69
<i>Ne žuriti sa dodelom službi</i>	69
<i>Oni koji se protive jedinstvu nisu pogodni za službu</i>	70
<i>Nije sigurno birati one koji odbijaju da sarađuju</i>	70
<i>Lokalno članstvo</i>	70
<i>Pružati primer u prilaganju desetka</i>	71
<i>Nema delegata po položaju</i>	71
<i>Raspodela odgovornosti</i>	71
<i>Isključenje i ponovno primanje</i>	71
Trajanje službe	71
Starešine	71
<i>Religijske vođe mesne crkve</i>	71
<i>Rukopoloženje starešina</i>	72
<i>Odnos sa pastorom</i>	72
<i>Delovanje starešina je lokalne prirode</i>	73
<i>Vođenje crkvenih službi</i>	73

<i>Služba krštenja</i>	73
<i>Služba venčanja</i>	73
<i>Unapređivati prilaganje desetka</i>	73
<i>Da unapređuju proučavanje Biblije, molitvu i odnos sa Isusom</i>	73
<i>Da unapređuju sve grane dela</i>	74
<i>Da sarađuju sa oblašću</i>	74
<i>Da unapređuju delo po celom svetu</i>	74
<i>Obuka i opremanje starešina</i>	74
<i>Slobodni da bi uspešno radili</i>	74
<i>Prvi starešina</i>	75
<i>Ograničenja u pogledu ovlašćenja</i>	75
Vođe crkve	75
Đakoni	75
<i>Odbor đakona</i>	76
<i>Đakoni moraju da budu rukopoloženi</i>	76
<i>Đakoni nisu ovlašćeni da predsedavaju</i>	76
<i>Dužnosti đakona</i>	77
<i>Pomoć pri službama i na sastancima</i>	77
<i>Posećivanje vernika</i>	77
<i>Priprema za obred krštenja</i>	77
<i>Pomaganje pri obredu Gospodnje večere</i>	77
<i>Staranje o bolesnima i pomaganje siromašnima i nesrećnima</i>	77
<i>Staranje o imovini i održavanje imovine</i>	77
Đakonice	77
<i>Odbor đakonica</i>	78
<i>Rukopoloženje đakonica</i>	78
<i>Đakonice nisu ovlašćene da predsedavaju</i>	78
<i>Dužnosti đakonica</i>	78
<i>Pozdravljanje i posećivanje gostiju i vernika</i>	78
<i>Pomoć prilikom obreda krštenja</i>	78
<i>Priprema za Gospodnju večeru</i>	78
<i>Staranje o bolesnima i siromašnima</i>	79
<i>Staranje o imovini i održavanje imovine</i>	79
Sekretar odbora mesne crkve	79
<i>Nijedno ime se ne može dodati ili brisati bez glasanja</i>	79
<i>Preseljenje vernika</i>	79
<i>Dopisivanje sa vernicima</i>	79

<i>Obaveštavanje o delegatima za sabor oblasti</i>	79
<i>Izveštaje treba slati bez odlaganja</i>	79
<i>Crkvena dokumentacija</i>	79
Blagajnik	80
<i>Blagajnik je čuvar svih fondova</i>	80
<i>Oblasni fondovi</i>	80
<i>Fond Subotne škole</i>	80
<i>Fondovi mesne crkve</i>	81
<i>Fondovi pomoćnih organizacija mesne crkve</i>	81
<i>Čuvanje namene fondova</i>	81
<i>Novac za lične narudžbine literature</i>	81
<i>Pravilna metoda uplaćivanja novca od strane vernika</i>	82
<i>Potvrde vernicima</i>	82
<i>Pravilna metoda slanja sredstava u oblast</i>	82
<i>Čuvanje finansijskih dokumenata</i>	82
<i>Knjige su podložne reviziji</i>	82
<i>Odnosi s vernicima su poverljive prirode</i>	83
Koordinator rada sa zainteresovanima	83
Crkvena odeljenja i druge organizacije	83
Službe za decu	84
<i>Koordinator službi za decu i odbor</i>	84
<i>Izvori</i>	84
Komunikacije	85
<i>Sekretar za komunikacije</i>	85
<i>Odbor za komunikacije</i>	86
<i>Centralni Odbor za komunikacije</i>	86
Obrazovanje	87
<i>Sekretar za obrazovanje</i>	87
<i>Udruženje za dom i školu</i>	87
<i>Školski odbor mesne crkve</i>	87
Porodične službe	88
<i>Vođe porodične službe</i>	89
<i>Odbor za porodične službe</i>	89
<i>Izvori</i>	89
Zdravstvene službe	89
<i>Vođa zdravstvenih službi</i>	90
<i>Savet zdravstvenih službi</i>	90

<i>Zdravstvene službe ili društvo za umerenost</i>	90
<i>Subotni dar za zdravstvene službe u svetu</i>	90
<i>Izvori</i>	90
Muzika	90
<i>Biranje koordinatora za muziku</i>	90
<i>Biranje muzičara</i>	91
Javni poslovi i religijska sloboda	91
<i>Vođa odeljenja za religijsku slobodu</i>	91
<i>Udruženje za religijsku slobodu</i>	91
<i>Izvori</i>	91
Izdavačke službe	91
<i>Prodaja preko literarnih evanđelista</i>	92
<i>Širiti literaturu preko vernika</i>	92
<i>Koordinator za izdavačku službu</i>	92
<i>Savet za izdavačke službe</i>	92
<i>Izvori</i>	92
Suobotna škola i lične službe	92
Subotna škola	92
<i>Službenici saveta Subotne škole</i>	92
<i>Vođa Subotne škole i drugi službenici Subotne škole</i>	92
<i>Vođe odeljenja Subotne škole</i>	94
<i>Učitelji Subotne škole</i>	94
<i>Dar Subotne škole</i>	95
<i>Izvori</i>	95
Lične službe	95
<i>Savet Odeljenja za lične službe</i>	95
<i>Službenici Odeljenja za lične službe</i>	96
<i>Adventistički muškarci</i>	96
<i>Koordinator za biblijsku školu</i>	96
<i>Vođa Adventističke službe društvu ili vođa Samarićanstva</i>	96
<i>Služba licima sa ograničenim sposobnostima</i>	96
<i>Izvori</i>	97
Pristavska služba	97
<i>Vođa pristavske službe</i>	97
<i>Izvori</i>	97
Služba za žene	97
<i>Vođa i Odbor službe žena</i>	98

Izvori	98
Služba mladih	98
<i>Služba adventističke omladine</i>	98
<i>Misija Službe adventističke omladine</i>	98
<i>Moto Službe adventističke omladine</i>	98
<i>Cilj Službe adventističke omladine</i>	98
<i>Odbor adventističke omladinske službe</i>	100
<i>Odbor Službe mlađih odraslih</i>	100
<i>Služba za javne kampuse</i>	100
<i>Vođa/koordinator Službe za javne kampuse</i>	100
<i>Služba ambasadora</i>	101
<i>Odbor ambasadora</i>	101
<i>Klub izviđača</i>	101
<i>Odbor izviđača</i>	101
<i>Klub mladih istraživača</i>	101
<i>Odbor mladih istraživača</i>	102
<i>Službenici adventističke omladine</i>	102
<i>Sponzor Službe adventističke omladine</i>	102
Služba uvođenja	103

DEVETO POGLAVLJE

Izbori	104
Odbor za naimenovanje i postupak biranja	104
<i>Kada i kako se postavlja Odbor za naimenovanje?</i>	104
<i>Kako se proces odvija</i>	105
<i>Ko treba da bude član Odbora za naimenovanje?</i>	105
<i>Rad Odbora za naimenovanje</i>	106
<i>Odbor za naimenovanje treba da dobije saglasnost predloženih službenika</i>	106
<i>Vernici mogu da se pojave pred Odborom za naimenovanje</i>	106
<i>Rasprava u Odboru za naimenovanje je poverljive prirode</i>	106
<i>Izveštavanje mesne crkve</i>	106
<i>Primerbe na izveštaj Odbora za naimenovanje</i>	107
<i>Popunjavanje mesta između dva izbora</i>	107
Delegati za sabor lokalne oblasti	107
<i>Biranje delegata za sabor oblasti</i>	108
<i>Dužnosti delegata</i>	108
<i>Odgovornosti službenika oblasti</i>	108
<i>Izvršni odbor oblasti</i>	108

DESETO POGLAVLJE

Bogoslužnja i ostali sastanci	110
Opšta načela	110
<i>Svrha bogoslužnja i sastanaka .....</i>	110
<i>Poštovanje molitvenog doma .....</i>	110
<i>Učite decu pobožnosti .....</i>	110
<i>Dostojanstvo i tišina u molitvenom domu .....</i>	111
<i>Gostoljubivost .....</i>	111
Mesto muzike na bogoslužnju	112
<i>Moć muzike .....</i>	112
<i>Pevajte u duhu i s razumevanjem .....</i>	112
Propovedaonica nije forum	112
<i>Ispitivanje nove svetlosti .....</i>	112
Važnost održavanja jedinstva	113
<i>Neovlašćeni govornici .....</i>	114
Subotna škola i bogoslužnje	114
<i>Subotna škola .....</i>	114
<i>Obaveštenja i propagiranje odeljenja .....</i>	115
<i>Bogoslužnje .....</i>	115
<i>Veština, proučavanje i planiranje .....</i>	115
<i>Oblik službe .....</i>	116
<i>Misionarska služba mesne crkve .....</i>	116
<i>Javna molitva .....</i>	116
<i>Nabavljanje literature subotom .....</i>	116
Služba Gospodnje večere	116
<i>Obred pranja nogu .....</i>	116
<i>Gospodnja večera .....</i>	117
<i>Beskasni hleb i neprevrelo vino (groždani sok) .....</i>	117
<i>Uspomena na raspeće .....</i>	118
<i>Objavljivanje Hristovog drugog dolaska .....</i>	118
<i>Najavljivanje Gospodnje večere .....</i>	118
<i>Vođenje Gospodnje večere .....</i>	118
<i>Dužina službe .....</i>	119
<i>Uvodne reči .....</i>	119
<i>Pranje nogu .....</i>	119
<i>Hleb i vino .....</i>	119
<i>Slavljenje .....</i>	119

<i>Ko može da učestvuje</i>	119
<i>Svaki vernik treba da učestvuje</i>	119
<i>Ko može da vodi službu Gospodnje večere</i>	120
<i>Gospodnja večera za one koji ne mogu da joj prisustvuju</i>	120
Molitveno bogosluženje	120
<i>Molitveno bogosluženje treba da bude zanimljivo</i>	120
Poslovni sastanci mesne crkve	121
Odbor mesne crkve i njegove sednice	122
<i>Definicija i funkcija</i>	122
<i>Duhovna nega</i>	122
<i>Učeništvo</i>	122
<i>Članovi</i>	123
<i>Službenici</i>	124
<i>Sednice Odbora mesne crkve</i>	124
<i>Rad Odbora</i>	124
<i>Pododbori odbora mesne crkve</i>	125
Finansijski odbor	126
Sednice Školskog odbora mesne crkve	126
Sastanci Društva za školu i dom	126
Sastanci omladine	126
<i>Sastanci Omladinske službe seniora (ambasadori i mlađi odrasli)</i>	126
<i>Sastanci Službe za javne kampuse</i>	127
<i>Sastanci Omladinske službe juniora</i>	127

JEDANAESTO POGLAVLJE

Finansije	128
Služba pristava	129
Desetak	130
<i>Sistematsko dragovoljno davanje i jedinstvo</i>	130
<i>Kako treba upotrebljavati desetak</i>	130
<i>Kako se rukuje desetkom</i>	130
<i>Službenici mesne crkve i oblasti treba da pruže primer</i>	131
Darovi i prinosi	131
<i>Dar Subotne škole</i>	131
<i>Ostali darovi</i>	131
<i>Posebni darovi poljima</i>	131
<i>Pomaganje siromašnima i potrebnima</i>	132
<i>Budžet mesne crkve za lokalne potrebe</i>	132

Opšti savet za finansije	132
<i>Pravila za prikupljanje sredstava</i>	132
<i>Sumnjive metode prikupljanja sredstava</i>	133
<i>Deseci i darovi nisu lični polog</i>	133
<i>Finansiranje građevinskih planova</i>	133
<i>Raspolaganje fondovima i odgovornost za fondove</i>	134
<i>Revizija</i>	134

DVANAESTO POGLAVLJE

Merila hrišćanskog življenja	135
Uzvišeno Božje pozvanje u Isusu Hristu	135
Proučavanje Biblije i molitva	136
Odnosi sa društvenom zajednicom	136
Svetkovanje Subote	137
Poštovanje mesta bogoslužjenja	138
Zdravlje i umerenost	139
Odevanje	139
Jednostavnost	140
Savremena sredstva javnog obaveštavanja	141
Rekreacija i razonoda	142
Muzika	142
Zaključak	143

TRINAESTO POGLAVLJE

Brak, razvod braka i ponovni brak	144
Društveni odnosi	144
Zaštitna pratnja	144
Udvaranje	146
Brak	146
<i>Božanski ideal koji treba da se obnovi u Hristu</i>	149
<i>Jedinstvo i jednakost treba da se obnove u Hristu</i>	149
<i>Blagodat dostupna svima</i>	149
<i>Uloga crkve</i>	149
Razvod braka	149
Gledište Crkve o razvodu i ponovnom braku	150
Služba mesne crkve za porodice	153

ČETRNAESTO POGLAVLJE

Osnovna verovanja Hrišćanske adventističke crkve	155
BELEŠKE	165
Beleške uz OSMO POGLAVLJE	165
<i>Ceremonija venčanja .....</i>	165
<i>Obučavanje i opremanje starešina .....</i>	165
<i>Obučavanje i opremanje đakona i đakonica .....</i>	165
<i>Briga oko održavanja vlasništva Crkve .....</i>	166
<i>Sekretar vodi zapisnike .....</i>	166
<i>Dopisivanje s vernicima .....</i>	166
Novac za lične narudžbe literature	166
Sačuvati decu	166
Pravilo o prisustvu dvoje odraslih	167
Otvorena vrata	167
Provera dobrovoljaca	167
Pravilo o šest meseci	167
Obuka	167
Izvori Odeljenja službe deci	167
Izvori Odeljenja za službe porodici	167
Izvori Odeljenja za zdravstvene službe	167
Izvori materijala za Odeljenje javnih službi i religijske slobode	167
Izvori materijala za Izdavačko odeljenje	167
Izvori Odeljenje Subotne škole i ličnih službi	167
Adventističke službe društvu	168
Izvori Odeljenja za pristavsku službu	168
Izvori materijala namenjenog radu Odeljenja za službu žena	168
Organizacioni plan Službe adventističke omladine	168
Izvori Službe adventističke omladine	169
Beleške uz DEVETO POGLAVLJE	169
Primer liste službenika mesne crkve	169
Beleške uz DESETO POGLAVLJE	171
Subotna škola	171
Oblici službe	171
Trajanje sastanaka	173
Obred pranja nogu	173
Hleb i vino	173
Poslovni sastanci mesne crkve	174

<i>Ostali pododbori odbora mesne crkve</i>	175
<i>Izvori koji se odnose na službu adventističke omladine</i>	175
<i>Društvo adventističkih juniora</i>	175
Beleške uz JEDANAESTO POGLAVLJE	176
<i>Izvori koji se odnose na službu pristava</i>	176
<i>Primer godišnjeg budžeta mesne crkve</i>	176
SKRAĆENICE ZA DELA DUHA PROROŠTVA	178

PRVO POGLAVLJE

ZAŠTO CRKVENI PRAVILNIK?

Bog je Bog reda kao što se vidi iz Njegovih dela stvaranja i otkupljenja. U skladu s tim, red spada u suštinska obeležja Njegove Crkve. Red se postiže putem načela i pravila kojima se Crkva rukovodi u svojim internim delatnostima i u ispunjavanju svoje misije u svetu. Da bi mogla da bude uspešna crkvena organizacija u službi Gospodu i ljudskom rodu, njoj je potreban red, pravilo i disciplina. Biblija traži da »sve ... biva pošteno i uredno« (1. Korinćanima 14,40).

Duh proroštva je ukazao na takve potrebe 1875. godine: »Hristova Crkva je izložena stalnim opasnostima. Sotona se trudi da uništi Božji narod, te um jednog čoveka, rasuđivanje jednog čoveka nisu dovoljno dobri da bismo se u njih pouzdali. Hristos bi hteo da Njegovi sledbenici budu sjedinjeni kao Crkva, da poštuju red, imaju pravila i budu disciplinovani, da se svi potčinjavaju jedni drugima, i cene druge više nego sebe.« (3T 445)

Ali vođe Crkve nisu brzo sačinile knjigu pravila za upravljanje Crkvom, iako je Generalna konferencija redovno zasedala u toku ranih godina postojanja Crkve i delegati glasali o pitanjima crkvenog reda i života. Konačno, 1882. godine, na zasedanju Generalne konferencije je izglasano da se pripreme »uputstva službenicima crkve, i da se štampaju u Rivju end Herald-u ili u obliku traktata« (R&H, 26. decembar 1882. godine). To je ukazivalo da se red sve više shvatao imperativom kako bi organizacija uspešno funkcionisala, i da jednoobraznost u održavanju reda zahteva da se njegova osnovna načela objave u pisanom obliku.

No, kada se predlog da se pravila objave u trajnom obliku kao Crkveni pravilnik pojavio na zasedanju Generalne konferencije 1883. godine, delegati su odbacili ovu zamisao. Oni su se plašili da će Pravilnik formalizovati Crkvu i oduzeti njenim pastorima pojedinačnu slobodu da pitanja reda rešavaju po sopstvenom nahodjenju.

Međutim, ovaj strah – bez sumnje odraz protivljenja koje je 20 godina pre toga pratilo svaki oblik organizacije – očigledno se uskoro umanjio. Godišnje zasedanje Generalne konferencije nastavilo je da preduzima korake povezane s pitanjem reda u Crkvi.

Iako je Crkva službeno odbacila da prihvati Pravilnik, starešine su s vremena na vreme objavljivale u obliku knjižice ili knjige opšteprihvaćena pravila crkvenog života. Možda je najuticajnije u tom pogledu bila knjiga od 184 stranice koju je 1907. godine objavio pionir Crkve J.N. Lafborou pod naslovom »Crkva, njena organizacija, red i disciplina«. Ta knjiga bavila se mnogim pitanjima koja danas pokriva ovaj Crkveni pravilnik.

Kada je u toku dvadesetog veka Crkva počela da raste na globalnom planu, sve jasnije se sagledavala potreba za Pravilnikom koji bi stajao na raspolaganju njenim pastorima i vernicima za globalnu upotrebu. Godine 1931. Odbor Generalne konferencije izglasao je odluku da se objavi Crkveni pravilnik. Pastor J.L. MekElheni, kasnije predsednik Generalne konferencije, pripremio je rukopis koji je objavljen 1932. godine.

Početna rečenica predgovora tog Pravilnika prvog izdanja naglašava »da postaje sve jasnije da je Pravilnik za upravljanje Crkvom neophodan kako bi se objavili i sačuvali naši denominacijski običaji i pravila.«

Zapazite reč »sačuvaju«. To nije bio neki pokušaj da se iznenada stvore i Crkvi nametnu celokupna pravila upravljanja Crkvom. Umesto toga, bio je to pokušaj da se u prvom redu »sačuvaju« sva dobra pravila usvojena tokom godina, ali i da se dodaju nova koja su iziskivali ubrzani rast Crkve i složenost njene organizacije.

AUTORITET I FUNKCIJA CRKVENOG PRAVILNIKA

Crkveni pravilnik postoji u svom sadašnjem obliku od 1932. godine. On opisuje delovanje i funkciju mesnih crkava i njihov odnos prema crkvenoj strukturi čiji su deo. Crkveni pravilnik izražava i crkveno shvatanje hrišćanskog života i upravljanja Crkvom, discipline utemeljene na biblijskim načelima, ali i autoriteta službeno i pravilno sazvane Generalne konferencije kada se nalazi na zasedanju. »Bog je odredio da predstavnici Njegove Crkve iz svih delova sveta, kada se okupe na zasedanju Generalne konferencije, uživaju autoritet.« (9T 261)

Crkveni pravilnik sadrži dve vrste materijala. Sadržaj svakog poglavlja ima globalnu vrednost, primenljiv je u svakoj crkvenoj organizaciji i mesnoj crkvi, i obavezuje svakog njenog vernika. Shvatajući potrebu za varijantama u nekim delovima Pravilnika, dodatni materijal koji objašnjava pravila objavljen je u obliku smernica i primera pri kraju Pravilnika. Beleške imaju podnaslove koji

odgovaraju podnaslovima poglavlja u kojima se uputstva pojavljuju, kao i broj stranice osnovnog teksta.

Merila i običaji Crkve su utemeljeni na načelima Svetog pisma. Ta načela, potvrđena u spisima Duha proroštva, objavljena su na stranicama ovog Crkvenog pravilnika. Ona treba da budu poštovana u svim pitanjima koja se tiču upravljanja mesnom crkvom i njenog delovanja. Crkveni pravilnik definiše i odnos koji postoji između mesne crkve i Oblasti ili drugih jedinica u organizaciji Crkve adventista sedmog dana. Nikakve pokušaje ne bi smelo činiti da se nametnu merila verništva ili da se postavljaju pravila ili smernice za život mesne crkve koji su suprotni odlukama prihvaćenim na zasedanju Generalne konferencije i objavljenim u ovom Crkvenom pravilniku.

UNOŠENJE PROMENA

Tokom godina Generalna konferencija izglasala je važne promene koje se tiču Crkvenog pravilnika. Shvatajući važnost rukovođenja globalnim delovanjem Crkve »pristojno i uredno«, na zasedanju Generalne konferencije, održanom 1946. godine, izglasano je da »sve promene ili revizije Pravilnika, koje će biti unesene u Pravilnik, moraju da budu potvrđene na zasedanju Generalne konferencije« – (General Conference Report, no 8, p. 197; 14. jun 1946. godine)

Godine 1948, shvatajući da lokalne prilike ponekad zahtevaju posebne poteze, Odbor Generalne konferencije izglasao je da »svako Odeljenje Generalne konferencije u svetu, uključujući i Severnoameričko odeljenje, pripremi svoj Dodatak novom Crkvenom pravilniku nipošto ga ne menjajući, već unoseći dodatni materijal prilagođen prilikama i okolnostima koje preovlađuju u tom Odeljenju Generalne konferencije; rukopis tih Dodataka treba da bude podnet Odboru Generalne konferencije na odobrenje pre nego što bude objavljen.« – (Autumn Council Actions, 1948, p. 19)

Zasedanje Generalne konferencije, održano 2000. godine, odobrilo je reklasifikaciju nekih postojećih materijala Crkvenog pravilnika i njihovo prebacivanje u Beleške, kao usmerenje i primer umesto kao obavezni materijal, i odobrilo proces uvođenja promena. Promene u Crkvenom pravilniku, osim Beležaka i uredničkih promena, mogu se unositi samo odlukama donesenim na zasedanju Generalne konferencije, na kome delegati Crkve celoga sveta mogu da govore i da glasaju. Ako mesna crkva, oblast ili unija, odnosno misija, žele da predlože reviziju Crkvenog pravilnika, one svoj predlog treba da iznesu sledećem organizacijskom telu crkvene organizacije radi dodatnog ocenjivanja. Ako nekoliko nivoa organizacije podrži predlog, on će konačno stići i do Odbora Generalne konferencije za Crkveni pravilnik, koji razmatra svaku preporuku. Ako Odbor Generalne konferencije za Crkveni pravilnik odobri reviziju, on je

priprema za iznošenje na godišnjem zasjedanju Saveta Generalne konferencije i/ili na zasjedanju Generalne konferencije.

Revizija Beležaka prolazi kroz istu proceduru. Izvršni odbor Generalne konferencije može da odobri promene u Beleškama na svakom godišnjem zasjedanju Saveta Generalne konferencije.

Odbor Generalne konferencije za Crkveni pravilnik izveštava o predloženim nebitnim uredničkim promenama osnovnog teksta Crkvenog pravilnika na godišnjem zasjedanju Saveta Generalne konferencije ili Izvršnom odboru Generalne konferencije, koji može da konačno odobrenje. Međutim, u slučaju da godišnji Savet odluči jednom trećinom glasova da neka urednička promena bitno menja značenje teksta, predložena promena mora da ide na zasjedanje Generalne konferencije.

Na završnom zasjedanju godišnjeg Saveta na kraju petogodišnjeg razdoblja, Izvršni odbor Generalne konferencije razmatra sve promene Beležaka i usklađuje promene s bilo kojim predloženim amandmanom na osnovni tekst Crkvenog pravilnika.

Novo izdanje Crkvenog pravilnika objavljuje se posle svakog zasjedanja Generalne konferencije. Uvek bi trebalo koristiti najnovije izdanje Pravilnika. Ovo izdanje sadrži amandmane prihvaćene na zasjedanju Generalne konferencije 2015. godine.

GDE POTRAŽITI SAVET?

Službenici i starešine crkve, pastori i vernici treba da od svoje oblasti potraže savet koji se odnosi na delovanje njihove mesne crkve ili na pitanja koja se pojavljuju povodom Crkvenog pravilnika. Ako ne dođe do uzajamnog usklađivanja gledišta, treba da se posavetuju sa svojom unijom ili misijom i da zatraže razjašnjenje.

TERMINOLOGIJA KORIŠĆENA U CRKVENOM PRAVILNIKU

Crkva – Radi štednje na tekstu, »Crkva« sa velikim slovom upotrebljava se na ovim stranicama umesto punog naziva »Hrišćanska adventistička crkva« i odnosi se na ukupnu crkvenu organizaciju umesto na mesnu crkvu ili zajednicu, sa izuzetkom kada se pojavljuje u nekom citatu.

Oblast, misija, sekcija, delegacija, polje, unija crkava – U svrhu štednje na tekstu, »oblast« na ovim stranicama znači »oblast, misija, polje, sekcija, delegacija, ili unija crkava«, onako kako to određuje administrativni kontekst. Uopšteno govoreći, svaka zajednica, mesna crkva, član je sestrinstva crkava koje je poznato

kao oblast, ali dok lokalna organizacija dostigne status oblasti, primenom Radnog pravilnika Generalne konferencije, ona se može nazvati misija, sekcija, delegacija, ili polje. U nekim Odeljenjima Generalne konferencije u svetu, unije crkava u pojedinim zemljama deluju kao oblast za svrhe mesne crkve ili kao unija za svrhe drugih crkvenih organizacija (Vidi: treće poglavlje »Organizacija i autoritet«).

Pastor i propovednik – Većina područja u okviru Crkve u svetu upotrebljavaju naziv »pastor« da označe člana sveštenstva, tako da se taj naziv na ovim stranicama koristi umesto naziva »propovednik«, bez obzira na odgovornosti koje su mu dodeljene odlukom lokalne oblasti. Upotreba ovog naziva ovde ne znači da se on mora koristiti i tamo gde je uobičajen naziv »propovednik«. Pastori o kojima se govori u ovom Crkvenom pravilniku su oni koji su odlukom oblasti naimenovani da nadgledaju poslove mesne crkve ili okruga.

Skraćenice dela Elen G. Vajt navedene su na stranici 178 ovog Pravilnika.

U engleskom originalu ovog Crkvenog pravilnika upotrebljavaju se citati iz novog izdanja Biblije kralja Džejsma, ukoliko nije drugačije naznačeno ili ukoliko nije reč o navodima Duha proroštva. U našem izdanju Pravilnika korišćen je prevod Đure Daničića za Stari zavet i Vuka Karadžića za Novi zavet.

DRUGO POGLAVLJE

CRKVA ŽIVOGA BOGA

Biblija se služi raznim izrazima da opiše Crkvu: »Božja crkva« (Dela 20,28), »tijelo Hristovo« (Efescima 4,12), »crkva živoga Boga« (1. Timotiju 3,15).

Pripadati Božjoj Crkvi je jedinstvena prednost koja zadovoljava dušu. Božja je namera da okupi narod iz svih, najdaljih uglova Zemlje i da ga poveže u jedno telo, Hristovo telo, čija je On živa Glava. Svi koji su Božja deca u Isusu Hristu predstavljaju udove toga Tela, i u tom odnosu mogu da uživaju zajedništvo jedni s drugima, ali i zajedništvo sa svojim Gospodom.

Biblija se služi nazivom »Crkva« najmanje u dva smisla: u opštem smislu da označi Crkvu u celom svetu (Matej 16,18; 1. Korinćanima 12,28), i u posebnom smislu da označi crkvu u nekom mestu ili kraju, kao što je bila crkva u Rimu (Rimljanima 1,6,7), u Korintu (1. Korinćanima 1,2), u Solunu (1. Solunjanima 1,1), u Galatiji (1. Korinćanima 16,1), u Aziji (1. Korinćanima 16,19), u Siriji i Kilikiji (Dela 15,41).

Hristos, pošto je Glava Crkve i njen živi Gospod, oseća duboku ljubav prema udovima svoga Tela. U Crkvi On treba da bude proslavljen (Efescima 3,21). Preko Crkve On će pokazati »mnogorazličnu premudrost Božju« (Efescima 3,10). Iz dana u dan On hrani svoju Crkvu (Efescima 5,29) i Njegova je duboka čežnja da je učini »slavnom crkvom koja nema mane ni mrštine ili takvoga čega, nego da bude sveta i bez mane« (Efescima 5,27).

NEMA ZIDA ODVAJANJA

Hristos se trudio da rečima i primerom objavi istinu da u Bogu ne može biti nikakvog odvajanja između Izrailja i drugih naroda (Jovan 4,4-42; Luka 9,51-56; Matej 15,21-28). Apostol Pavle piše: »Da neznabošci kroz jevanđelje postanu sunašljednici i zajedničari u obećanju njegovom u Isusu Hristu« (Efescima 3,6).

Među Hristovim sledbenicima ne sme da bude nikakvih razlikovanja po kasti ili nacionalnosti, ili rasi ili boji kože, jer smo svi od jedne krvi. Izabranici Božji su jedno sveopšte bratstvo, novi ljudski rod, »jedno u Hristu Isusu« (Galatima 3,28).

»Hristos je došao na ovu Zemlju s porukom milosti i oprostjenja. On je postavio temelj religiji u kojoj su Jevreji i neznabošci, crni i beli, slobodni i robovi, svi povezani u jedno opšte bratstvo, priznati kao jednaki u Božjim očima. Spasitelj gaji beskrajnu ljubav prema svakom ljudskom biću.« (7T 225)

»Nikakvu razliku po nacionalnosti, rasi ili kasti Bog ne priznaje. On je Stvoritelj celog čovečanstva. Svi ljudi pripadaju istoj porodici stvaranjem, i svi su postali jedno otkupljenjem. Hristos je došao da uništi svaki zid odvajanja, da otvori svako odeljenje Hrama, tako da svaka duša može da dobije slobodan pristup Bogu ... U Hristu nema ni Jevrejina ni Grka, roba ni slobodnjaka. Svi su se zbližili Njegovom dragocenom krvlju.« (COL 386)

NAJUZVIŠENIJI PREDMET HRISTOVE LJUBAVI

Oni koji se nalaze u Hristovoj službi i koji su pozvani u starešinstvo treba da se staraju »za Crkvu Božju« (1. Timotiju 3,5), da »pasu Crkvu Božju« (Dela 20,28) da pokažu »brigu za sve crkve« (2. Korinćanima 11,28).

»Svedočim svojoj braći i svojim sestrama da je Hristova Crkva, oslabljena i nesavršena kakva jeste, jedina na Zemlji kojoj On poklanja najveću pažnju i brigu. Dok celom svetu upućuje svoj poziv da dođe k Njemu i da se spase, On istovremeno zapoveda svojim anđelima da ukažu božansku pomoć svakoj duši koja dolazi k Njemu u pokajanju i skrušenosti; On lično dolazi svojim Svetim Duhom da boravi usred svoje Crkve.« (TM 15)

S obzirom da je Crkva Hristova nevesta i najviši predmet Njegove pažnje, očekuje se da u svim svojim delatnostima predstavlja božanski red i karakter.

»U ovo vreme Crkva treba da se obuče u svoje prekrasno ruho – u 'Hristos, naša pravednost. Treba da se obnove i svetu pokažu jasna, nesumnjiva obeležja: uzdizanje Božjih zapovesti i vera Isusova. Lepota svetosti treba da se pojavi u svem svom prirodnom sjaju kao suprotnost izopačenosti i tami nevernika, onih koji su se pobunili protiv Božjeg zakona. Na taj način mi priznajemo Boga, priznajemo Njegov zakon, temelj Njegove vladavine na nebesima i na svim zemaljskim područjima. Njegov autoritet se mora uzdizati jasno i otvoreno pred svetom i nikakvi zakoni koji dolaze u sukob sa zakonom Gospodnjim ne smeju se priznavati. Ukoliko uprkos Božjim odredbama dozvolimo svetu da utiče na naše odluke i na naša dela, Božja namera će biti osujećena. Ma koliko izgovor naoko bio dobar, ako se Crkva bude kolebala u tom pogledu, protiv nje će se na Nebu u nebeskim knjigama zapisati da je izdala najsvetije poverenje i da je postala

izdajnik Hristovog carstva. Crkva mora da se čvrsto i odlučno drži svojih načela pred celim nebeskim svemirom i carstvima ovoga sveta; nepokolebljiva odanost u čuvanju svetosti i časti Božjeg zakona izazvaće pažnju i divljenje čak i samoga sveta, te će mnogi, zahvaljujući dobrim delima koje će posmatrati, biti navedeni da slave našega Oca koji je na nebesima.« (TM 16.17)

Apostol Petar piše: »A vi ste izabrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrodetelji onoga koji vas dozva iz tame k čudnome vidjelu svome« (1. Petrova 2,9).

SAVRŠENI U HRISTU

»Gospod je obezbedio svojoj Crkvi sposobnosti i blagoslove da bi mogla da predstavi svetu obličje Njegove dovoljnosti, i da bude savršena u Njemu, stalni predstavnik jednog drugog, večnog sveta, zakona koji su uzvišeniji od svih zemaljskih zakona. Njegova Crkva treba da bude Hram izgrađen po ugledu na Boga; andeoski arhitekta doneo je svoj zlatni merni štapa sa Neba da bi svaki kamen mogao da bude isklesan i oblikovan po božanskim merilima i uglačan da sija kao amblem Neba, rasipajući na sve strane blistave i jasne zrake Sunca pravednosti....

Gospod Isus stavlja na probu ljudska srca, pokazujući im svoju milost i obilnu blagodat. On vrši tako čudesne preobražaje da Sotona, uprkos svom pobjedničkom hvalisanju, uprkos svom savezu zla koji se podigao protiv Boga i zakona Njegove vladavine, stoji nemoćan, videći da su postali tvrđava, neprobojna za sve njegove lukavštine i prevare. Oni za njega predstavljaju neshvatljivu tajnu. Božji anđeli, serafimi i heruvimi, sile kojima je naređeno da sarađuju s ljudskim bićima, gledaju sa čuđenjem i radošću kako grešni ljudi, nekada deca gneva, zahvaljujući Hristovoj obuci izgrađuju karakter po ugledu na božanski, kako postaju Božji sinovi i kćeri, i pripremaju se da odigraju važnu ulogu u zanimanjima i zadovoljstvima Neba.

Svojoj Crkvi, Hristos je dao ogromne mogućnosti da bi mogao da primi obilan dohodak slave od svog otkupljenog i stečenog vlasništva. Crkva, opremljena Hristovom pravednošću, postala je Njegova riznica u kojoj će se bogatstvo Njegove milosti, Njegove ljubavi, Njegove blagodati, pokazati u svom punom i konačnom sjaju....

Hristos gleda svoj narod, u svoj njegovoj neokaljanoj čistoti i nenarušenom savršenstvu, kao na nagradu za sva svoja stradanja, svoja poniženja, svoju ljubav i kao dodatak svojoj slavi – Hristos, veliko središte iz kojeg zrači sva slava. 'Blago onima koji su pozvani na večeru svadbe Jagnjetove.' (Otkrivenje 19,9)« (TM 17-19)

Crkva ispoljava predanost opisanim načelima duhovnog jedinstva Hristovog Tela. Zahvaljujući miru i sili koje donosi Hristova pravednost, Crkva se zavetuje da će savladati svaku prepreku koju je greh podigao između ljudskih bića.

TREĆE POGLAVLJE

ORGANIZACIJA I AUTORITET

Organizacija Crkve je utemeljena na Božjim načelima. »Nikada nemojte dozvoliti da bilo čije ideje pokolebaju vašu veru u odnosu na red i sklad koji treba da vladaju u Crkvi .... Bog nebeski je Bog reda, i On zahteva od svih svojih sledbenika da imaju pravila i odredbe i da čuvaju red.« (5T 274)

BIBLIJSKI OSNOV ZA ORGANIZACIJU

Kada je Bog pozvao sinove Izrailjeve iz Egipta, kada ih je izabrao kao svoj poseban narod, darovao im je impresivan sistem organizacije koji treba da upravlja njihovim ponašanjem i u građanskim i u religijskim pitanjima.

»Upravni sistem Izrailjaca odlikovao se vrlo temeljnom organizacijom, izvanrednom po zaokruženosti i po jednostavnosti. Red, koji se tako izrazito pokazao u savršenstvu i rasporedu svega što je Bog stvorio, bio je vidljiv i u jevrejskom uređenju. Bog je bio središte autoriteta i vlasti, suvereni vladar Izrailja. Mojsije je, prema Božjem ovlašćenju, zauzimao mesto vidljivog vođe naroda, čoveka koji u Božje ime primenjuje zakone. Kasnije je od plemenskih starešina obrazovan savet sedamdesetorice, koji je Mojsiju pomagao u opštim upravnim poslovima. Zatim su dolazili sveštenici, koji su tražili savet od Boga u Svetilištu. Poglavlari ili knezovi upravljali su plemenima. Njima su bili podređeni »tisućnici i stotinici i pedesetnici i desetnici« i konačno, službenici koji su obavljali posebne poslove (5. Mojsijeva 1,15).« (PP 374)

Novozavetna Crkva je pokazivala isto savršenstvo u svojoj organizaciji. Sam Hristos, koji je osnovao Crkvu (Matej 16,18), »postavi sve ude u tijelu kako je koga htio« (1. Korinćanima 12,18). Snabdeo ih je darovima i sposobnostima u skladu sa ulogom koju im je namenio i organizovao ih u živo, radno telo čija je On bio Glava.

»Jer kao što u jednom tijelu imamo mnoge ude, a udi svi nemaju jedan posao, tako smo mnogi jedno tijelo u Hristu, a po sebi smo udi jedan drugome« (Rimljanima 12,4.5). »I on je glava tijelu crkve, koji je početak, prvorođeni iz mrtvih, da bude on u svemu prvi« (Kološanima 1,18).

»Darovi su različni, ali je Duh jedan. I različne su službe, ali je jedan Gospod« (1. Korinćanima 12,4.5). »Jer kao što je tijelo jedno i ude ima mnoge, a svi udi jednoga tijela, premda su mnogi, jedno su tijelo: tako i Hristos« (1. Korinćanima 12,12). »A vi ste tijelo Hristovo, i udi među sobom. I jedne, dakle, postavi Bog u crkvi, prvo apostole, drugo proroke, treće učitelje, a potom čudotvorce, onda darove iscjeljivanja, pomaganja, upravljanja, različne jezike« (1. Korinćanima 12,27.28).

VAŽNOST ORGANIZACIJE

Baš kao što ne može da postoji živo, aktivno ljudsko telo ukoliko njegovi udovi nisu organski sjedinjeni da deluju zajednički, isto tako ne može biti ni žive, rastuće, napredne Crkve ukoliko njeni vernici nisu organizovani u jedinstveno duhovno telo, ukoliko svi ne obavljaju svoje bogomdane dužnosti i uloge pod upravom božanski datog autoriteta. Bez organizacije, nijedan pokret i nijedna ustanova ne mogu da napreduju. Narod bez organizovane vlasti živeće u haosu. Poslovni poduhvati bez organizacije doživeli bi neuspeh. Crkva bez organizacije raspala bi se i propala.

Da bi se Crkva na zdrav način razvijala i da bi mogla da izvrši svoj zadatak da jevanđelje o spasenju objavi celom svetu, Hristos joj je dao jednostavan, ali uspešan sistem organizacije. Uspeh u nastojanjima da ostvari svoju misiju zavisi od toga koliko će se njeni vernici držati tog božanskog obrasca.

»Neki su isticali misao da će, kada se budemo približili kraju vremena, svako Božje dete postupati nezavisno od bilo koje crkvene organizacije. Međutim, Gospod me je poučio da u ovom delu ne postoji mogućnost da svaki čovek bude nezavisan.« (TM 489)

»O, kako bi se Sotona radovao kada bi uspeo u svojim naporima da se umeša među ove ljude i da dezorganizuje delo u vreme kada je promišljena organizacija bitna i kada će se ona pokazati kao najveća sila u suzbijanju lažnih pokreta i odbacivanju tvrdnji za koje ne postoji pokriće u Božjoj Reči. Mi bismo želeli da naši redovi budu poravnani, da ne dođe do pucanja sistema organizacije i reda koji je bio izgrađen mudrim, pažljivim radom. Elementima koji unose nemir i nered ne sme se dopustiti da upravljaju delom u ovo vreme.« (TM 489)

SVRHA ORGANIZACIJE

»Kako se naš broj povećavao, postalo je očigledno da će bez nekog oblika organizacije doći do velike pometnje i da se delo neće moći uspešno voditi napred. Da bi se obezbedila podrška propovedničkoj službi, da bi delo u novim poljima napredovalo, da bi se zaštitile i crkve i propovednici od nedostojnih vernika, da bi se upravljalo crkvenim vlasništvom, da bi se objavljivala istina putem štampe, i u mnoge druge svrhe, organizacija je postala preko potrebna.« (TM 26)

»Kao vernici vidljive Crkve i radnici u Gospodnjem vinogradu, svi oni koji sebe smatraju hrišćanima treba da učine sve što je u njihovoj moći da sačuvaju mir, sklad i ljubav u Crkvi. Zapazite Hristovu molitvu: 'Da svi jedno budu, kao ti, oče, što si u meni i ja u tebi; da i oni u nama jedno budu, da i svijet vjeruje da si me ti poslao' (Jovan 17,21). Jedinstvo Crkve je uverljiv dokaz da je Bog poslao Isusa na svet kao Otkupitelja sveta.« (5T 619.620)

NOVOZAVETNI MODEL

Spasiteljev nalog Crkvi da jevanđelje odnese u celi svet (Matej 28,19,20; Marko 16,15) nije označavao samo propovedanje jevanđelja već i staranje o dobru onih koji prihvate poruku. Time je obuhvaćena ne samo pastirska briga nego i smeštaj stada, kao i rešavanje problema međusobnih odnosa. Takvo stanje je pozivalo na stvaranje organizacije.

Isprva, apostoli su sačinjavali savet koji je usmeravao delatnosti Crkve u Jerusalimu (Dela 6,2; 8,14). Kada je zajednica vernih postala suviše velika tako da je upravljanje njenim praktičnim poslovanjem postalo problem, Crkva je postavila đakone da se staraju o poslovima (Dela 6,2-4).

Kasnije su narasle i druge mesne crkve, ne samo u Aziji već i u Evropi, i to je zahtevalo dalje organizacione korake. U Maloj Aziji starešine su bile rukopoložene »u svakoj crkvi« (Dela 14,23). Širenje dela po raznim provincijama Rimske imperije iziskivalo je stvaranje organizacionih jedinica koje bi se mogle nazvati oblastima (Galatima 1,2). I tako, korak po korak, organizacija se u prvoj Crkvi razvijala. Kako su se potrebe pojavljivale, Bog je usmeravao starešine svoga dela da, u dogovoru sa Crkvom, razviju oblik organizacije koji je čuvao i unapređivao interese dela.

ORGANIZACIJA CRKVE DANAS

Oblik upravljanja Crkve adventista sedmog dana je predstavnički, oblik koji prihvata da autoritet počiva na vernicima i da se izražava preko regularno izabranih predstavnika na svakom nivou organizacije, sa izvršnom odgovornošću prenesenom na predstavnička tela i službenike koji upravljaju Crkvom na svakom

pojedinačnom nivou. *Crkveni pravilnik* primenjuje taj princip predstavljanja na funkcionisanje mesne crkve. Pitanja predstavljanja u organizacijama sa statusom misije definišu se operativnom politikom a u organizacijama sa statusom oblasti njihovim pravilnikom i statutom. Ovaj oblik upravljanja takođe podrazumeva da rukopoloženje propovednika važi u Crkvi u celom svetu.

»Svaki vernik Crkve ima pravo glasa prilikom biranja službenika crkve. Crkva bira službenike oblasti. Delegati koje bira oblast biraju službenike unije, a delegati koje bira unija biraju službenike Generalne konferencije. Po tom rasporedu, svaka oblast, svaka ustanova, i svaki pojedinac, bilo neposredno, bilo posredno preko predstavnika, ima glas prilikom biranja ljudi koji nose glavne odgovornosti u Generalnoj konferenciji.« (8T 236.237)

Sadašnji organizacioni sistem Crkve posledica je razvoja teološkog shvatanja misije Crkve, porasta broja vernika, i geografske rasprostranjenosti Crkve. Predstavnici oblasti sastali su se 1863. godine da organizuju Generalnu konferenciju Crkve adventista sedmog dana.

Postoji nekoliko organizacijskih nivoa u okviru Crkve, koji vode od pojedinačnog vernika do globalne organizacije dela. Verničke jedinice na svakom od tih nivoa periodično se sastaju na formalnim poslovnim saborima poznatim kao izborni sabori (zborni sabori mesne crkve obično se nazivaju poslovnim sastancima). U strukturi Crkve adventista sedmog dana, nijedna organizaciona jedinica ne određuje svoj vlastiti status i ne deluje kao da nema nikakvih obaveza prema porodici Crkve van svojih granica.

OPIS DENOMINACIJSKE ORGANIZACIJE

1. *Mesna ili lokalna crkva* – Grupa vernika na određenoj lokaciji kojoj je izglasan, od strane delegata na izbornom saboru oblasti, službeni status mesne crkve.

2. *Lokalna oblast* – Grupa mesnih crkava, u okviru određenog geografskog područja, kojoj je bio izglasan, odlukom Izvršnog odbora Odeljenja Generalne konferencije na zasedanju sredinom godine ili na kraju godine ili na bilo kom zasedanju Izvršnog odbora Odeljenja Generalne konferencije, službeni status lokalne oblasti, misije, polja Crkve adventista sedmog dana i koja je posle toga prihvaćena, na izbornom saboru unije u sestrinstvo oblasti, misija (vidi 20. str.).

3. *Unija crkava* – Grupa crkava u okviru određenog geografskog područja kojoj je izglasan, odlukom na zasedanju Generalne konferencije, službeni status unije crkava zajedno sa statusom oblasti ili misije.

4. *Unija ili misija* – Grupa oblasti, u okviru određenog geografskog područja, kojoj je izglasan, odlukom na zasedanju Generalne konferencije, službeni status unije ili misije.

5. *Generalna konferencija i njena Odeljenja* – Generalna konferencija predstavlja globalnu Crkvu, Crkvu u celom svetu. Njeno izborno telo je definisano njenim Statutom. Da bi omogućila sebi globalno delovanje, Generalna konferencija je osnovala regionalne kancelarije, poznate kao Odeljenja Generalne konferencije, kojima su dodeljene, odlukom Izvršnog odbora Generalne konferencije na godišnjem savetovanju, opšte administrativne nadležnosti nad određenom grupom unija i drugih crkvenih jedinica na određenom geografskom području.

Biblija je temelj i izvor verovanja i prakse; na toj osnovi, Generalna konferencija na svom zasjedanju definiše prihvaćena osnovna verovanja Crkve. Generalna konferencija na zasjedanju takođe odobrava osnivanje unija i spajanje upravnih jedinica, revidira Crkveni pravilnik, bira vodstvo Generalne konferencije i njenih odeljenja, obavlja druge delatnosti opisane u njenom Statutu i poslovniku, raspravlja i rešava predmete koje joj je predložio Izvršni odbor. Izvršni odbor Generalne konferencije između dva zasjedanja ovlašćen je Statutom Generalne konferencije da deluje u ime svog izbornog tela. Tako crkvene organizacije po celom svetu priznaju Generalnu konferenciju na zasjedanju kao glas cele Crkve.

ULOGA USTANOVA

Na svim postojećim organizacionim nivoima Crkve postoje raznovrsne obrazovne, zdravstvene, izdavačke i druge ustanove koje deluju u ime Crkve da zadovolje potrebe uznemirenog sveta. U teologiji i filozofiji adventista sedmog dana ove ustanove su od samog svog nastanka bile nezaobilazni instrumenti za obavljanje crkvene duhovne misije služenja čoveku u celini i propovedanja jevanđelja svetu.

Nijedna crkvena organizacija ili ustanova ne prihvata odgovornost za obaveze i dugove, postupke ili propuste bilo koje druge crkvene organizacije, samo zbog svoje povezanosti sa Crkvom.

AUTORITET U PRVOJ CRKVI

Kao Stvoritelj, Otkupitelj i Održavalac, Gospod i Car svega što je stvoreno, jedino je Bog izvor autoriteta Crkve. On je prenosio svoj autoritet na proroke i apostole (2. Korinćanima 10,8). Oni su, prema tome, zauzimali ključni i jedinstveni položaj u prenošenju Božje Reči i u izgradnji Crkve (Efescima 2,20).

Prva Crkva je nosila odgovornost za očuvanje neiskvarenosti doktrine i prakse. Starešine ili vladike (biskupi) imale su veliki autoritet. Jedna od njihovih glavnih delatnosti bila je opšta pastirska briga i nadzor (Dela 20,17-28; Jevrejima 13,17; 1.Petrova 5,1-3), sa posebnim zadacima kao što su davanje saveta u pogledu zdrave nauke i pobijanje tvrdnji onih koji su joj se protivili (1. Timotiju 3,1,2; Titu

1,5.9). Njima je bilo naloženo da „ispituju duhove da li su od Boga» (1. Jovanova 4,1) ili, kako Pavle kaže, „da sve ispituju» i da se „drže onoga što je dobro» (1. Solunjanima 5,21).

Isto to odnosi se i na održavanje discipline (Matej 18,15-17), koje se kretalo od privatnih i brižnih savetovanja (Matej 18,16; Galatima 6,1) do isključivanja pojedinaca iz zajednice vernika (Matej 18,18; 1. Korinćanima 5,11.13; 2. Korinćanima 2,5-11).

Crkva, prema tome, ima pravo i autoritet da postavlja pravila po kojima će se upravljati.

GENERALNA KONFERENCIJA – NAJVIŠI AUTORITET

U Crkvi danas, Generalna konferencija na svom zasedanju i Izvršni odbor Generalne konferencije između dva zasedanja predstavljaju najviši eklezijastički autoritet u upravljanju Crkvom. Izvršni odbor Generalne konferencije ima pravo na temelju svog Statuta da osniva niže organizacije, sa autoritetom da nadzire ostvarivanje njihovih uloga. Prema tome, sve niže organizacije i ustanove cele Crkve priznaju zasedanje Generalne konferencije i Izvršni odbor Generalne konferencije između dva zasedanja kao najviši crkveni autoritet, posle Boga, među adventistima sedmog dana.

Kada se razlike pojave u crkvama ili među crkvama i oblastima ili ustanovama, predmeti koji nisu rešeni međusobno mogu se proslediti sledećoj višoj organizaciji. Ukoliko se stvar ne reši na tom nivou, oštećena strana može se žaliti uzastopno višim nivoima organizacije. Organizacija kojoj je upućena žalba može odlučiti da ne razmatra predmet, te će u tom slučaju odluka najviše instance koja je učestvovala u raspravi biti konačna. Kada organizacije razmatraju odluke druge organizacije, ne preuzimaju odgovornost za obaveze bilo koje druge organizacije.

»Često sam dobijala uputstva od Gospoda da se u svom rasuđivanju ne smemo povoditi za rasuđivanjem drugog čoveka. Nikada se um jednog čoveka ili um nekoliko ljudi ne sme smatrati kao dovoljan po mudrosti i snazi da upravlja delom ili da određuje koje planove treba sprovoditi. Međutim, kada na Generalnoj konferenciji braća okupljena iz svih delova polja nešto prosude, lična nezavisnost i sud pojedinca ne smeju se tvrdoglavo nametati, nego se moraju potčiniti. Nikada radnik ne bi smeo da proglaši vrlinom uporno ostajanje pri svom nezavisnom gledištu, nasuprot odluci opšteg tela.« (9T 260)

ČETVRTO POGLAVLJE

**PASTORI I OSTALI
SLUŽBENICI CRKVE****A. BOŽANSKI USPOSTAVLJENA PROPOVEDNIČKA SLUŽBA**

»Bog ima Crkvu, a ona ima božanski uspostavljenu propovedničku službu. 'A on je dao jedne apostole, a jedne proroke, a jedne jevanđeliste, a jedne pastire i učitelje da se sveti priprepe za djelo službe, na sazidanje tijela Hristova, dokle dostignemo svi u jedinstvo vjere i poznanje sina Božjega, u čovjeka savršena, u mjeru rasta visine Hristove...' (Efescima 4,11-13).

Ljudi koje je Bog odredio bili su izabrani da ljubomorno brinu i budno i istrajno paze da Crkva ne bude uništena zlim Sotoninim lukavstvima, već da stoji u svetu i unapređuje Božju slavu među ljudima.« (TM 52.53)

Predsednik oblasti - Predsednik oblasti treba da bude rukopoloženi pastor sa iskustvom i na dobrom glasu. On stoji na čelu evanđeoske propovedničke službe u oblasti; on je glavni starešina koji nadgleda rad svih crkava. On radi na njihovom duhovnom dobru i savetuje ih što se tiče njihovih delatnosti i planova. On ima pristup svim crkvama i njihovim službama, poslovnim sastancima, i odborima, bez prava glasa ukoliko mu ga crkva ne odobri ili ukoliko nije vernik te crkve. On može, po službenoj nadležnosti, da predsedava svakom sastanku u svakoj crkvi, ukoliko to bude neophodno. On ima pristup svim pisanim materijalima crkve.

Predsednik oblasti nema pravo da ostavlja po strani regularno izabrane službenike crkve, već treba da saraduje s njima. Oni su, sa svoje strane, obavezni da se, u znak priznanja uzajamne povezanosti unutar oblasnog zajedništva, savetuju s njim o svemu što doprinosi dobrobiti crkve. Oni ne smeju pokušavati da ga ometaju u obavljanju njegovih dužnosti.

Vođe oblasnih odeljenja –Vođe oblasnih odeljenja unapređuju važna područja rada denominacije pod opštim usmeravanjem Odbora oblasti i u savetu sa predsednikom oblasti. Da bi uspešno obavljali delo koje im je povereno, ovi službenici moraju da imaju pristup crkvama tako da mogu da predstavljaju i razvijaju svoje planove. Ovi službenici odnoseće se dobronamerno i sa dužnim obzirom prema svim planovima crkve, čak i kada su izvan njihovog područja delovanja.

Vođe odeljenja nemaju administrativnu i izvršnu vlast, pa je njihov odnos prema mesnim crkvama savetodavan. Njihovo delo ih ne stavlja u takav odnos prema crkvama kakav ima Odbor oblasti ili predsednik oblasti. Unapređujući svoje posebno područje rada, oni deluju na celom području oblasti. Međutim, od njih se ne očekuje da savetuju crkve što se tiče izbora i drugih administrativnih dužnosti ili bilo kog drugog područja službe, ukoliko predsednik oblasti posebno ne zahteva od njih da to učine.

Rukopoloženi pastori - Rukopoloženi pastori koje je Odbor oblasti postavio da deluju kao pastori ili starešine okruga ne zauzimaju mesto predsednika u poljima koja su im poverena. Oni nisu dobili administrativna ovlašćenja koja ima predsednik, ali saraduju s njim u ostvarivanju planova i smernica oblasti.

U obavljanju njegove dužnosti u mesnoj crkvi, rukopoloženom pastoru pomažu starešine mesne crkve. Po pravu svoga rukopoloženja, pastor je pozvan da deluje u svim obredima i ceremonijama. Pastor treba da bude duhovni vođa i savetnik mesne crkve. Pastor treba da obučava službenike mesne crkve njihovim dužnostima i da zajedno s njima planira sva područja crkvenog rada i delatnosti.

Pastor je član Odbora mesne crkve i deluje kao predsedavajući. Ako pastor želi da bude oslobođen dužnosti predsedavajućeg na sednicama Odbora, tada jedan od starešina mesne crkve deluje kao predsedavajući u saradnji s pastorom (videti str. 72). Od pastora, uz pomoć starešina, očekuje se da planira i predvodi u svim duhovnim službama, kao što je subotno jutarnje bogoslužje i molitveni sastanak, a treba da obavlja i službu pri obredima Gospodnje večere i krštenja. Pastori ne treba da se okruže nikakvim posebnim telom savetnika po svom izboru, već da uvek saraduju sa izabranim službenicima mesne crkve.

Kada neki evanđelista bude zamoljen da održi niz evanđeoskih propovedi u mestu gde postoji mesna crkva, oblast može da pozove pastora da pomaže evanđelisti, dajući tako pastoru priliku da se upozna sa eventualnim budućim vernicima.

Pastori ili pomoćni pastori nisu postavljeni ili izabrani na tu dužnost od strane mesne crkve. Njihova veza sa mesnom crkvom nastaje postavljenjem od strane Odbora oblasti i takvo postavljenje može da se promeni u svakom trenutku (videti str. 73).

Pastor može biti povučen sa dužnosti odlukom Odbora oblasti a da to ne utiče na njegov pojedinačni status kao člana mesne crkve. Međutim, ako se pastor ispiše iz članstva mesne crkve, i posle toga mu bude obnovljeno članstvo kao verniku, obnavljanje njegovog članstva kao vernika ne znači da je obnovljeno i njegovo propovedničko zvanje.

Opunomoćeni propovednici – Da bi se ljudima pružila prilika da daju dokaze o svom pozvanju za propovedničku službu, posebno na području zadobijanja duša, oblast potencijalnim kandidatima može izdati propovedničko ovlašćenje. Izdavanje takvog ovlašćenja ili punomoći pruža kandidatu priliku da razvije svoje propovedničke darove.

Opunomoćeni propovednici su ovlašćeni da propovedaju, da se uključe u evanđeoski rad, da predvode u misionarskom, evanđeoskom javnom radu, kao i da pomažu u svim crkvenim aktivnostima.

Međutim, pod određenim okolnostima postaje neophodno da oblast postavi opunomoćenog pastora da se prihvati odgovornosti pastora ili pomoćnog pastora crkve ili grupe crkava. Da bi omogućila opunomoćenom pastoru da obavlja neke pastoralne delatnosti, crkva ili grupa crkava kojima on služi mora da izabere svog pastora za starešinu mesne crkve. Zatim, pošto pravo da odobri proširenje ovlašćenja opunomoćenog pastora pripada najpre Izvršnom odboru Odeljenja Generalne konferencije, on mora da odobri to proširenje, pojedinačno i jasno definišući dodatne delatnosti koje taj opunomoćeni pastor može da obavlja. Proširenje delatnosti ograničeno je samo na mesnu crkvu ili grupu crkava kojima je pastor dodeljen i u kojoj je izabran za starešinu. Pošto Izvršni odbor Odeljenja Generalne konferencije donese odluku, i Odbor oblasti može dalje da odlučuje (videti str. 74).

Odbor oblasti ne može da proširi delatnost opunomoćenog pastora izvan onih koje je odobrio Odbor Odeljenja Generalne konferencije. Takođe, ne može da ovlasti opunomoćenog pastora da obavlja proširenu delatnost u bilo kojoj crkvi kojoj nije dodeljen i u kojoj nije izabran za starešinu. Odluka Odbora oblasti ne može da zameni crkveni izbor ili rukopoloženje za evanđeosku službu.

Biblijski učitelji – Oblast može da zaposli biblijske učitelje i da ih postavi da saraduju na poslovima evangelizacije ili da rade u mesnoj crkvi. Iako biblijski učitelji rade pod opštim nadzorom oblasti, učitelj dodeljen nekoj evangelizaciji radi pod nadzorom evanđeliste koji vodi evangelizaciju, dok biblijski učitelj dodeljen crkvi radi pod nadzorom pastora. Biblijski učitelj ne može, osim uz posebnom dogovor sa oblašću, da bude zamoljen da obavlja neku crkvenu dužnost, već mora da ostane slobodan da obavlja delo na zadobijanju duša.

Oblast upravlja crkvenim službenicima – Predsednik oblasti, savetujući se sa Odborom oblasti, upravlja svim službenicima oblasti, kao što su pastori, biblijski

učitelji, vođe odeljenja, koji svoje ovlašćenje dobijaju od oblasti i odgovorni su oblasti, a ne mesnoj crkvi. Mesna crkva može da traži od predsednika oblasti usluge ili pomoć službenika oblasti, ali postavljena u svim slučajevima su pravo Odbora oblasti. Odbor oblasti može da promeni zaduženje službenika kada god smatra da je to potrebno. Službenik ili mesna crkva mogu da podnesu molbu Odboru oblasti da budu saslušani u vezi sa odlukom o opozivu službenika i odbor će pažljivo razmotriti žalbu u svetlu potreba cele oblasti. Ako službenik odbije da sarađuje sa Odborom oblasti i da radi saglasno njegovim odlukama, odbor može ponašanje službenika smatrati kao nepokornost i postupati shodno tome. Ni u kom slučaju službenik ne sme da se žali mesnoj crkvi u vezi s takvim odlukama. Ako mesna crkva podržava odbijanje dotičnog službenika da sarađuje, oblast može i na nju primeniti disciplinske mere.

OVLAŠĆENJA I PUNOMOĆJA

Odgovorne starešine, počev od mesne crkve pa sve do Generalne konferencije, moraju svesrdno nastojati da zaštite Božje delo. Službena ovlašćenja i punomoćja izdaju se svim postavljenim crkvenim službenicima s punim radnim vremenom, a daju ih upravni odbori za ograničeni vremenski period.

U lokalnoj oblasti, Odbor daje pravo pojedincima da predstavljaju Crkvu kao pastori i evanđeoski radnici. Prenošenje tog prava vrši se izdavanjem ovlašćenja i punomoći, to jest dozvola u pisanom obliku, na odgovarajući način datiranih i potpisanih od strane službenika oblasti. Pravo dobijeno na taj način nije lične prirode niti se odnosi na pojedinca, već na telo koje ga je dalo, i koje može da povuče takvo ovlašćenje u svako doba iz određenog razloga. Ovlašćenja i punomoćja izdata službenicima nisu njihovo lično vlasništvo i moraju se vratiti kada se služba okonča ili na zahtev organizacije koja ga je izdala.

Kako neprijatelji Crkve ne bi dobili pristup našim propovedaonicama, nikome se ne može dozvoliti da se obrati bilo kom skupu vernika ukoliko ne pokaže validno ovlašćenje ili punomoć od strane denominacije. Prihvata se da ima situacija kada se skupu vernika može obratiti neki vladin službenik ili građanski uglednik; međutim, sve neovlašćene osobe moraju se udaljiti sa propovedaonice (videti str. 114-116).

Nevažeća ovlašćenja i punomoćja – Ovlašćenja i punomoćja se izdaju za određeni vremenski period, utvrđen Statutom oblasti ili radnim smernicama i obnavljaju se glasanjem na izbornom zasedanju sabora oblasti ili odlukom Izvršnog odbora oblasti. Posedovanje nevažećeg ovlašćenja ili punomoći ne daje toj osobi nikakva prava.

Službenici u penziji - Penzionisani službenici zaslužuju čast i poštovanje zato što su pomagali u izgrađivanju Božje Crkve. Oni mogu da nastave da pomažu i

da budu na blagoslov mesnim crkvama, u kojima su upisani kao vernici, izborom u sve službe. Oni mogu da obavljaju i pastoralnu službu pod nadzorom Odbora oblasti.

Nekadašnji pastori bez ovlašćenja – Pojedinci koji su nekada bili rukopoloženi kao pastori, ali više nemaju važeća ovlašćenja mogu da budu izabrani za starešine i, ukoliko im njihovo rukopoloženje nije ukinuto, ne moraju da budu rukopoloženi kao starešine. Njihova služba je ograničena na delatnosti lokalnog starešine.

PETO POGLAVLJE

ORGANIZOVANJE, SJEDINJAVANJE I UKIDANJE MESNIH CRKAVA I GRUPA VERNIKA

ORGANIZOVANJE MESNE CRKVE

Mesnu crkvu organizuje rukopoloženi pastor na preporuku Izvršnog odbora oblasti (za proceduru organizovanja grupe, videti str. 38). Pošto je mnogo toga uključeno u organizaciju mesne crkve, predsednik lokalne oblasti treba da bude pozvan da tome prisustvuje.

Kada grupa krštenih vernika postane spremna da preuzme odgovornosti organizovane mesne crkve, ona treba da se posavetuje s predsednikom oblasti i da dobije odobrenje Izvršnog odbora oblasti pre nego što zatraži datum kada organizacija treba da se obavi.

Kada se kršteni vernici okupe dogovorenog datuma, osoba koja obavlja ceremoniju treba prvo da iznese kratak pregled osnovnih verovanja adventista sedmog dana.

Zatim predsedavajući treba da uputi poziv da svi koji podupiru ta verovanja i načela i koji žele da se ujedine u crkveno zajedništvo izađu napred. Treba zabeležiti ime svake te osobe. Ako je neko od njih već vernik oblasne crkve ili neke druge mesne crkve, onaj koji obavlja službu treba da pokaže pismo o prelasku koje su

prethodno pribavili. Vernici koji prelaze u novu mesnu crkvu predstavljaju jezgro nove zajednice.

Međutim, ako nema vernika koji prenose članstvo u novu zajednicu, onda tri vernika iz te grupe (prvenstveno, osvedočeni poštovaoci Subote među prisutnima) treba da budu izabrani kao jezgro. Njima treba postaviti sledeća pitanja: Da li prihvatate Hrista kao svog ličnog Spasitelja? Da li ste u punom saglasju s načelima vere koja su upravo iznesena? Da li ste kršteni uronjavanjem? Da li ste u redovnom odnosu sa Crkvom i da li uživate međusobno poverenje?

Ako potvrdno odgovore na sva ta pitanja, ova trojica se proglašavaju jezgrom nove mesne crkve. Onda se jedno za drugim prozivaju zabeležena imena, svakoj osobi se postavljaju ista pitanja, navedena u prethodnom odlomku, a zatim predsedavajući stavlja na glasanje pripadnicima jezgra da se svaki od imenovanih vernika pojedinačno primi u crkveno zajedništvo. Svaka osoba primljena na takav način postaje pripadnik nove crkve i dobija pravo da glasa o sledećem imenu. Treba se postarati da puno zajedništvo i bratska ljubav vladaju među onima koji su primljeni u zajedništvo vernika. Ako se pojavi bilo kakva teškoća ma u kom slučaju, bilo da je reč o doktrini ili o zajedništvu, postupak se mora odložiti sve dok se pitanje ne bude moglo rešiti ljubavno i taktično.

Kada je jezgro nove crkve glasalo o svim potencijalnim vernicima, crkva postaje potpuna jedinica i spremna za biranje službenika. Vernici tada treba da izaberu Odbor za naimenovanje u kome će pastor koji obavlja službu delovati kao predsedavajući. Odbor za naimenovanje objavljuje imena kandidata kojima se popunjavaju razne crkvene službe. Kada predloženi vernici budu izabrani, starešine treba rukopoložiti, ukoliko već nisu bili rukopoloženi kao starešine. Slična, ali kraća služba treba da bude održana za rukopoloženje đakona i đakonica. Crkva je time potpuno organizovana i spremna za službu.

Pre nego što se sastanak za organizaciju mesne crkve završi, vernici nove crkve treba da glasaju da se uputi zahtev oblasti da novu mesnu crkvu primi u sestristvo crkava oblasti na sledećem izbornom saboru oblasti.

Da bi se novoj zajednici omogućio najveći uspeh u radu, oblast i lokalne starešine treba da se postaraju da svi službenici nove crkve budu potpuno poučeni i osposobljeni za svoje nove dužnosti. Crkva, prema tome, mora da ima na raspolaganju materijal nephodan za Gospodnju večeru, koja, ako je ikako moguće, treba da bude održana kao deo ceremonije organizovanja nove mesne crkve. Blagajnik, sekretar i drugi službenici nove crkve treba da dobiju sve neophodne izveštaje ili opremu neophodnu da obavljaju svoje dužnosti.

ORGANIZOVANJE DRUŠTVA VERNIKA

Tamo gde izvestan broj izolovanih vernika stanuju blizu jedni drugih, ili pak pripadaju maloj grupi, crkvi u domu, ili jezgru crkve u osnivanju, treba razmotriti misao o organizovanju društva vernika radi zajedništva, bogoslužjenja i misije u cilju narastanja do organizovane mesne crkve ili umnožavanja broja crkava u domu na tom geografskom području.

Status društva vernika odobrava se glasanjem u Odboru oblasti, koji, ako postane neophodno, može i da raspusti društvo. Odeljenje Generalne konferencije i/ili oblast imaju pisana uputstva za organizovanje društva vernika na svojoj teritoriji.

Vernici crkve koji su deo male grupe ili kućne grupe mogu da obrazuju jezgro novog društva vernika. Svi oni koji žele da budu deo društva, kao vernici treba da pripadaju oblasnoj crkvi ili lokalnoj crkvi (majci crkvi). Ukoliko oni koji žele da postanu deo društva treba da zadrže status vernika u oblasnoj crkvi, Odbor oblasti će izglasati da se takvi prebace u oblasnu crkvu uz naznaku da će biti i deo novog društva vernika.

Kada Odbor oblasti odobri organizovanje društva, treba odrediti vodeći tim, koji obuhvata vođu, sekretara i blagajnika. Postavljenje treba da obavi okružni pastor ili drugi pastor koga odredi Odbor oblasti, i to u dogovoru sa grupom koja se organizuje kao društvo vernika.

Sva druga postavljenja u društvu vernika treba da se obave glasanjem unutar grupe koja treba da preraste u društvo vernika. Okružni pastor ili neka druga osoba, ovlašćena od strane Odbora oblasti, treba da predsedava takvom sastanku. Samo vernici Crkve adventista sedmog dana u redovnom odnosu sa Crkvom mogu biti postavljeni.

Vođa društva vernika ne treba da bude rukopoložen za tu službu i nema prava da obavlja delatnosti koje spadaju u prava starešine mesne crkve. Međutim, ako izuzetne okolnosti to zahtevaju, Odbor oblasti može odrediti osobu sa crkvenim iskustvom i sposobnostima vođe da služi kao starešina društva vernika.

Sekretar društva vernika treba da vodi zapisnik o svim aktivnostima i sastancima društva vernika i treba da šalje redovne statističke izveštaje majci crkvi ili izvršnom sekretaru oblasti. Ti izveštaji treba da sadrže statistiku o prisutnosti i delatnosti društva vernika, uključujući i evanđeoske službe obavljene tokom sedmice ili subotom.

Blagajnik društva vernika treba da vodi izveštaj o svem novcu koji je primljen i potrošen, i da na vreme, kako je određeno od strane oblasti, sve desetke i darove osim fondova koji se prikupljaju za lokalnu upotrebu, šalje blagajniku oblasti, koji je i blagajnik oblasne crkve.

Ako su vernici nekog organizovanog društva vernika ujedno i vernici oblasne crkve, onda društvo vernika nema prava da primenjuje disciplinske mere, da šalje vernike u druge crkve ili da prima vernike u svoju sredinu. Sva takva pitanja moraju se rešavati na Odboru oblasti, koji sačinjava Odbor oblasne crkve. Predsednik oblasti je ujedno i starešina oblasne crkve.

Ako oblast organizuje društvo vernika preko obližnje majke crkve umesto preko oblasne crkve, prethodno navedene službe (takve kao što su izveštavanje i pitanje članstva) treba da se obavljaju preko majke crkve.

Pošto društvo vernika želi da raste i da konačno bude priznato kao mesna crkva, njegovo vođstvo treba da pripremi vernike za crkveni status unapređujući sve delatnosti koje se inače obavljaju u mesnoj crkvi.

SJEDINJAVANJE CRKAVA

Ako je preporučljivo da se dve mesne crkve sjedine, taj proces predlaže Odbor oblasti. Na redovno sazvanom sastanku, kome predsedava predsednik oblasti ili pastor ili neki drugi rukopoloženi pastor, svaka crkva treba da glasa o pitanju sjedinjavanja. Kada obe crkve preduzmu aktivnosti u tom smeru, zakazuje se zajednički sastanak obe crkve, sa predsednikom oblasti koji predsedava ili, u njegovoj odsutnosti, rukopoloženim pastorom koga odredi oblast.

Valja pripremiti pažljivo sročenu izjavu o dogovoru, u kojoj se navode svi razlozi za sjedinjavanje, naglašavaju posebna pitanja ili postojeći uslovi, kao na primer, raspolaganje imovinom ili odgovornost za finansijske obaveze. U njoj treba da bude navedeno novo ime sjedinjene mesne crkve i da se raspuštaju svi službenici pređašnje dve mesne crkve.

Prihvatanje sporazuma od strane sjedinjenog tela vernika označava da je obavljeno sjedinjavanje dveju crkava. Vernici nove zajednice treba da izaberu Odbor za nimenovanje koji će predložiti službenike za obavljanje crkvenih službi do kraja tekuće godine.

Prepis sporazuma treba tada poslati oblasti.

Celokupno verništvo obe crkve sjedinjava se u novu organizaciju. Nedopustivo je izostaviti bilo kog vernika tako što njegovo ime neće biti uneseno u spisak vernika nove crkve sačinjen u vreme sjedinjavanja. Sjedinjeno telo vernika postaje odgovorno za red i disciplinu svih vernika. Prema vernicima pod disciplinskom merom treba postupati onako kako je to naznačeno u ovom Crkvenom pravilniku.

Svi zapisnici obe crkve postaju deo zapisnika sjedinjene nove crkve. Lokalna oblast treba da bude obavestena tako da može da preduzme odgovarajuće korake na svom sledećem izbornom zasedanju.

RASPUŠTANJE ILI ISKLJUČENJE MESNE CRKVE

»Kao što i Hristos ljubi crkvu i sebe predade za nju, da je posveti očistivši je kupanjem vodenijem u riječi, da je metne preda se slavnu crkvu koja nema mane ni mrštine ili takvoga čega, nego da bude sveta i bez mane... jer niko ne omrznu kad na svoje tijelo, nego ga hrani i grije, kao i Gospod crkvu. Jer smo udi tijelu njegovu, od mesa njegovga, i od kostiju njegovijeh« (Efescima 5,25-30).

Takav duh treba da prožima sve napore da se pomogne nekoj zalutaloj crkvi, da prožima i sve aspekte bilo koje disciplinske mere koja bi se mogla primeniti – uvek da se pruži pomoć i spase za Božje delo.

Crkveni status ne mora da bude trajan. Mesna crkva može da bude raspuštena ili isključena iz sestrinstva crkava iz sledećih razloga:

1. **Gubitak vernika** - Ponekad, uprkos naporima da se neka mesna crkva održi, tako mnogo vernika biva izgubljeno usled preseljenja ili smrti ili otpada da je postojanje crkve ugroženo. U takvim okolnostima Odbor oblasti treba da predloži eventualno raspuštanje crkve.

Pre nego što crkva preduzme konačne korake da se raspusti, preostali vernici treba da budu pozvani da status članstva prenesu u neku drugu crkvu.

Ukoliko preostane dovoljno vernika, mesna crkva treba da sazove poslovni sastanak, kome predsedava predsednik oblasti ili pastor koga on odredi, da izglasa odobravanje ispisnica svih vernika u redovnom odnosu sa crkvom, na osnovu kojih će se vernici pripojiti drugim crkvama. Na taj način mesna crkva sama sebe raspušta na predlog Odbora oblasti i otvara put Odboru oblasti da preduzme korake za zvanično raspuštanje mesne crkve.

Ukoliko, po oceni Odbora oblasti, ima suviše malo vernika da se sazove poslovni sastanak, Odbor oblasti ima pravo da preporučí prebacivanje vernika u redovnom odnosu sa Crkvom u druge crkve ili u oblasnu crkvu. Na taj način mesna crkva može da bude raspuštena.

Ukoliko, u vreme raspuštanja mesne crkve ima vernika na koje je primenjena crkvena disciplina i kojima zbog toga ne mogu biti odobrene ispisnice koje potvrđuju da se oni nalaze u redovnom odnosu sa Crkvom, njihov status člana treba da bude privremeno zapisan u oblasnoj crkvi tako da administracija oblasti može da obezbediti predužimanje svakog mogućeg napora, kako bi se takvim vernicima što pre pomoglo da steknu zadovoljavajuće hrišćansko iskustvo. Ako ti naponi budu uspešni, njima može da bude potvrđeno članstvo u oblasnoj crkvi, ili da im se izda ispisnica radi prelaska u neku drugu crkvu. Ukoliko se ne mogu prihvatiti, treba da budu isključeni iz reda vernika glasanjem u Odboru oblasti.

2. **Disciplina** - Prilike da se mesna crkva isključi iz disciplinskih razloga su retke, jer je misija Crkve da traži i da spase. Kada teški problemi kao što su otpad ili odbijanje da se deluje u skladu sa Crkvenim pravilnikom ili pobuna protiv oblasti postanu trajna pojava, valja uložiti ozbiljne napore da se izbegne neophodno isključenje. Pastor treba da se potruži da produbi duhovni život u crkvi putem propovedi i preko službe pojedinačnog posećivanja. Oblast treba da organizuje niz sastanaka za probuđenje kako bi navela vernike da obnove svoj zavet vernosti Gospodu. Ukoliko ti napori ostanu bez uspeha, pastor, u saradnji sa Odborom oblasti, treba da se posavetuje sa crkvom i njenim vođstvom, trudeći se da donese isceljenje i pomirenje i da sačuva crkvu.

Takve lekovite mere su mnogo prihvatljivije umesto da se dozvoli da se međusobni odnosi vernika i odnosi sa oblašću naruše, što bi moglo da dovede do isključenja mesne crkve.

Međutim, ako svi napori da se crkva sačuva ostanu bez uspeha, Odbor oblasti treba pažljivo da razmotri pitanje isključenja. Ukoliko bude donesena odluka da se preduzme taj korak, oblast treba da se drži sledeće procedure:

a) Odluka da se preporuči isključenje, zajedno s razlozima koji je potkrepljuju, treba da bude objavljena samoj crkvi na poslovnom sastanku radi njenog informisanja i razmatranja.

b) Ako mesna crkva ne prihvati predlog, ona može da reaguje na jedan od sledećih načina:

1. Uklanjanjem razloga za disciplinske mere i prihvatanjem uslova oblasti, a zatim upućivanjem zahteva oblasti da poništi odluku o isključenju.

2. Upućivanjem molbe unijskom izvršnom odboru ili Izvršnom odboru Odeljenja Generalne konferencije, u slučaju da se radi o uniji crkava, da posreduju u korist mesne crkve.

c) Ukoliko mesna crkva ostane u stanju pobune, Izvršni odbor oblasti daje preporuku da se sazove redovni ili vanredni sabor oblasti na kome mesna crkva treba da bude isključena.

d) Ukoliko sazvani sabor donese odluku o isključenju, oblast treba da je sprovede.

STARANJE O VERNICIMA, CRKVENIM KNJIGAMA I FONDOVIMA

Lojalni vernici raspuštene ili isključene mesne crkve mogu izraziti želju da zadrže svoje članstvo u Crkvi. Da bi se osiguralo njihovo dobro, njihov članski status treba privremeno da se zadrži, u trajanju do jedne godine, u oblasnoj

crkvi, kako bi se pružila prilika onima koji to žele da njihovo članstvo bude potvrđeno u oblasnoj crkvi ili prebačeno u neku drugu mesnu crkvu. Njihovo stanje procenjuje Odbor oblasti i, ukoliko pronade da je zadovoljavajuće, treba da predloži njihovo trajno primanje u oblasnu crkvu ili u neku drugu mesnu crkvu po njihovom izboru.

Imena vernika raspuštene ili isključene mesne crkve na koje su primenjene disciplinske mere, treba dostaviti sekretaru oblasti da bi Oblasni odbor preduzeo što hitnije mere iznete u prethodnom delu Crkvenog pravilnika koji govori o »Gubitku vernika«.

Prilikom raspuštanja ili isključenja mesne crkve zbog gubitka vernika ili iz disciplinskih razloga, svi darovi, finansijski računi, i sva imovina nepokretna i lična, bez obzira da li se vodi na ime mesne crkve ili oblasti, ili drugih crkvenih pravnih lica, ostaje kod oblasti na čuvanju. Oblast, prema tome, ima pravo i vlast i dužnost da upravlja, štiti i raspolaze takvom imovinom ili fondovima. Svi zapisi mesne crkve treba da se drže na čuvanju kod sekretara oblasti ili kod blagajnika.

U slučaju kada nisu u pitanju disciplinske mere, jedna mogućnost umesto raspuštanja ili isključenja mesne crkve jeste njeno vraćanje u status društva vernika. Takva odluka može da se donese većinom glasova na Odboru oblasti, posle dogovora s pastorom okruga ili vernicima, i prenese mesnoj crkvi preko pastora ili predstavnika oblasti.

Na poslovnom sastanku, mogu se izglasati ispisnice svim preostalim vernicima koji se nalaze u redovnom odnosu sa Crkvom, radi prelaska u oblasnu ili u neku drugu crkvu u slučaju da ima vernika koji žele da budu prebačeni. Na istom poslovnom sastanku, pastor, u dogovoru sa lokalnim vernicima, može da iz redova članova novog društva vernika postavi njegovo rukovodstvo, uključujući vođu, sekretara, i blagajnika. Za pojedinosti o drugim organizacionim pitanjima koja se odnose na društvo vernika, videti »Organizovanje društva vernika« na str. 39.

ŠESTO POGLAVLJE

ČLANSTVO

Svečana obaveza u pogledu članstva u Hristovom Telu mora da bude utisnuta u misli svakoga ko želi da postane vernik Crkve. Samo oni koji su pružili dokaz da su doživeli iskustvo novorođenja i da uživaju duhovno iskustvo u Gospodu Isusu spremni su da budu primljeni u članstvo. Pastori moraju da pouče kandidate temeljnim učenjima i s njima povezanim običajima Crkve, tako da ovi mogu pristupiti Crkvi na zdravoj duhovnoj osnovi. Pošto nema utvrđene starosti za krštenje, preporučuje se da čak i mlađa deca koja izraze želju da se krste budu ohrabrena u tom smislu, i pozvana da se uključe u program poučavanja koji će možda dovesti do krštenja.

Apostol Pavle je napisao: »Ili ne znate da svi koji se krstismo u Isusa Hrista, u smrt njegovu krstismo se? Tako da se s njime pogrebosmo krštenjem u smrt da kao što usta Hristos iz mrtvijenih slavom očevom, tako i mi u novom životu da hodimo« (Rimljanima 6,3,4).

I Luka izveštava: »A Petar im reče: pokajte se i da se krstite svaki od vas u ime Isusa Hrista za oprostjenje grijeha... koji, dakle, rado primiše riječ njegovu krstiše se; i pristade u taj dan oko tri hiljade duša« (Dela 2,38-41).

»Vernici Crkve, oni koje je pozvao iz tame k čudnome videlu svome, treba da odražavaju Njegovu slavu. Crkva je riznica bogatstva Hristove blagodati; preko Crkve konačno će se pokazati, čak i 'poglavarstvima i vlastima na nebu' završni i potpuni prikaz Božje ljubavi (Efescima 3,10).« (AA 9)

KRŠTENJE

Preduslov za članstvo - »Hristos je učinio da krštenje bude znak ulaska u Njegovo duhovno carstvo. On ga je učinio jasnim uslovom koji moraju da ispune

svi koji žele da budu priznati kao oni koji se nalaze pod vlašću Oca, Sina i Svetoga Duha.

Krštenje je najsvečanije odricanje od sveta. Oni koji su se krstili u trostruko ime Oca, Sina i Svetoga Duha, na samom ulasku u svoj hrišćanski život javno izjavljuju da su odbacili službu Sotoni i postali članovi carske porodice, deca nebeskog Cara. Oni su poslušali zapovest: 'Izidite između njih i odvojte se ... i ne dohvatajte se do nečistote.« Na njima će se ispuniti obećanje: 'I ja ću vas primiti, i biću vam otac, i vi ćete biti moji sinovi i kćeri, govori Gospod Svedržitelj' (2. Korinćanima 6,17.18).« (6T 91)

Krštenje je put uvođenja u Crkvu. Ono je u osnovi zalog ulaska u spasonosni ugovor sa Hristom i treba ga shvatiti kao svečanu i radosnu dobrodošlicu u Božju porodicu.

Članstvo u Crkvi je moguće jedino u onim mesnim crkvama koje su obuhvaćene sestrištvom crkava priznatom odlukom oblasti.

Način krštenja – Crkva veruje u krštenje uronjavanjem i prihvata u članstvo jedino one koji su kršteni na taj način (videti četrnaesto poglavlje: »Osnovna verovanja adventista sedmog dana«). Oni koji su priznali da se nalaze u izgubljenom položaju kao grešnici, koji su se iskreno pokajali zbog svojih greha, koji su iskusili obraćenje, mogu, posle odgovarajućeg poučavanja, da budu prihvaćeni kao kandidati za krštenje i članstvo u Crkvi.

Temeljito poučavanje i javno ispitivanje pre krštenja – Kandidati, pojedinačno ili u kršteničkom razredu, treba da budu poučeni iz Pisma svim osnovnim verovanjima i običajima Crkve ali i odgovornostima koje podrazumeva članstvo. Pastor treba da pokaže crkvi javnim ispitivanjem kandidata da su temeljito poučeni i odlučni da učine taj važan korak, da praksom i ponašanjem pokažu da spremno prihvataju doktrine Crkve i načela ponašanja koja predstavljaju javno izražavanje tih doktrina, jer »po rodovima njihovijem poznaćete ih« (Matej 7,20).

Ukoliko je javno ispitivanje neizvodljivo, onda kandidate treba da ispita Odbor ili telo koje je Odbor odredio, kao što je grupa starešina, čiji se izveštaj podnosi crkvi pre krštenja.

»Proba učenishva nije obavljana onako temeljito kao što bi trebalo da se obavlja kod onih koji su se prijavili za krštenje. Treba shvatiti da oni ne uzimaju jednostavno samo ime adventista sedmog dana, nego staju na Gospodnju stranu, izlaze iz sveta i odvajaju se od njega, ne želeći da imaju veze ni sa čim što je nečisto. Pre krštenja treba da se temeljito ispita iskustvo kandidata. Neka se to ispitivanje obavi, ne na neki hladan i odbojan način, već ljubazno, nežno, ukazujući novim obraćenicima na Jagnje Božje koje je uzelo na sebe grehe sveta. Neka se zahtevi jevanđelja jasno objave kandidatima za krštenje.« (6T 95.96)

KRŠTENIČKA SVEČANA OBAVEZA I PREDANJE

Krštenička svečana obaveza – Kandidati za krštenje i oni koji se primaju u Crkvu ispovedanjem vere treba da potvrde svoje prihvatanje osnovnih načela verovanja u prisutnosti mesne crkve ili nekog drugog službeno određenog tela.

Pastor ili starešina treba da postave sledeća pitanja kandidatima, koji mogu dati verbalni potvrdni odgovor, ili podići ruku ili dati potvrdni odgovor nekim drugim u njihovoj kulturi prikladnim načinom.

SVEČANA OBAVEZA

1. Da li verujete da postoji jedan Bog: Otac, Sin i Sveti Duh, kao jedinstvo tri večno postojeće božanske Osobe?

2. Da li prihvatate smrt Isusa Hrista na Golgoti kao žrtvu pomirenja za vaše grehe? Da li verujete da se Božjom blagodaću, verom u Njegovu prolivenu krv spasavate od greha i kazne za greh?

3. Da li prihvatate Isusa Hrista kao svog Gospoda i ličnog Spasitelja, verujući da vam je Bog, u Hristu, oprostio vaše grehe i dao vam novo srce? Da li odbacujete grešne puteve ovoga sveta?

4. Da li verom prihvatate pravednost Isusa Hrista, vašeg Posrednika u nebeskom svetilištu? Da li prihvatate Njegovo obećanje o preobražavajućoj blagodat i sili da živite hristocentričnim životom punim ljubavi u svom domu i pred svetom?

5. Da li verujete da je Biblija Božja nadahnuta Reč, jedino pravilo vere i ponašanja za hrišćane? Da li se zavetujete da redovno provodite vreme u molitvi i proučavanju Biblije?

6. Da li prihvatate Deset zapovesti kao prepis Božjeg karaktera i kao otkrivenje Njegove volje? Da li je vaša namera da silom Hrista koji stanuje u vama držite Njegov zakon, uključujući i četvrtu zapovest koja zahteva svetkovanje sedmog dana u sedmici kao dana odmora od Gospoda i kao uspomene na stvaranje?

7. Da li očekujete skori dolazak Isusa Hrista kao blaženu nadu da se »ovo smrtno obuče u besmrtnost« (1. Korinćanima 15,54)? Dok se budete pripremali da se sretnete s Gospodom, hoćete li svedočiti o Njegovom spasenju, služeći se svojim talantima i nastojeći da zadobijete duše za Hrista i pomognete im da se pripreme za Njegov slavni dolazak?

8. Da li prihvatate biblijsko učenje o duhovnim darovima i verujete da je dar proroštva jedna od karakteristika po kojima se prepoznaje Crkva ostatka?

9. Da li verujete u potrebu crkvene organizacije? Da li nameravate da služite Bogu i podržavate Crkvu svojim desecima i darovima, kao i svojim ličnim naporima i uticajem?

10. Da li verujete da je vaše telo hram Svetoga Duha? Da li ćete proslaviti Boga starajući se o njemu, izbegavajući upotrebu onoga što je štetno, odbacujući upotrebu svake nečiste hrane? Da li obećavate da nećete upotrebljavati, proizvoditi ili prodavati alkoholna pića, da nećete koristiti, proizvoditi ili prodavati duvan u bilo kom obliku za ljudsku upotrebu, da nećete zlorupotrebljavati narkotike ili učestvovati u prometu narkotika ili drugih opojnih droga?

11. Da li znate i razumete osnovna biblijska načela onako kako ih uči Crkva adventista sedmog dana? Da li nameravate, blagodaću Božjom, da ispunjavate Njegovu volju dovodeći svoj život u sklad s tim načelima?

12. Da li prihvatate novozavetno učenje o krštenju uronjavanjem i da li želite da se tako krstite, javno izražavajući svoju veru u Hrista i Njegovo oprostjenje vaših greha?

13. Da li prihvatate i verujete da je Crkva adventista sedmog dana Crkva ostatka iz biblijskog proročanstva i da su ljudi svih naroda, rasa i jezika pozvani i prihvaćeni u njeno zajedništvo? Da li želite da budete vernik ove mesne crkve u okviru globalne Crkve?

ALTERNATIVNA SVEČANA OBAVEZA

1. Da li prihvatate Isusa Hrista kao svog ličnog Spasitelja i Gospoda, i da li želite da živite u spasonosnom odnosu s Njim?

2. Da li prihvatate učenja Biblije onako kako su izražena u Izjavi o osnovnim verovanjima Crkve adventista sedmog dana? Da li se zavetujete da ćete uz pomoć Božje blagodati živeti životom u skladu s tim načelima?

3. Da li želite da se krstite u znak svog javnog priznanja vere u Isusa Hrista i da budete primljeni u zajedništvo vernika Crkve adventista sedmog dana, da podupirete Crkvu i njenu misiju kao verni pristav svojim ličnim uticajem, svojim darovima i desecima i životom službe?

Krštenički zavet – Crkva je prihvatila svojih 28 osnovnih verovanja, zajedno s kršteničkom svečanom obavezom i svedočanstvom o krštenju i predanju kao krštenički zavet.

Štampana kopija ovog zaveta, zajedno sa svedočanstvom o krštenju i predanju, pravilno popunjena, treba da bude uručena svima koji su krštenjem prihvaćeni u članstvo Crkve. Odgovarajuća potvrda treba da se preda i onima koji su primljeni ispovedanjem vere.

Svedočanstvo o krštenju i predanju sadrži prostor gde novi vernik treba da se potpiše i tako potvrdi svoje prihvatanje zaveta i predanja. Posle krštenja svedočanstvo o krštenju i predanju treba da bude predato kandidatu kao dokument zaveta. Taj dokument glasi:

Predanje:

1. Verujem da postoji jedan Bog: Otac, Sin i Sveti Duh, kao jedinstvo tri večno postojeće božanske Osobe.

2. Prihvatam smrt Isusa Hrista na Golgoti kao žrtvu pomirenja za moje grehe i verujem da sam Božjom blagodaću verom u Njegovu prolivenu krv spasen od greha i kazne za greh.

3. Prihvatam Isusa Hrista kao svog Gospoda i ličnog Spasitelja i verujem da je Bog u Hristu oprostio moje grehe i dao mi novo srce, pa odbacujem grešne puteve ovoga sveta.

4. Verom prihvatam pravednost Isusa Hrista, svog Posrednika u nebeskom svetilištu i prihvatam Njegovo obećanje o preobražavajućoj blagodati i sili da živim hristocentričnim životom punim ljubavi u svom domu i pred svetom.

5. Verujem da je Biblija nadahnuta Božja Reč, jedino merilo vere i ponašanja za hrišćane. Zavetujem se da redovno provodim vreme u molitvi i proučavanju Biblije.

6. Prihvatam Deset zapovesti kao prepis Božjeg karaktera i kao otkrivenje Njegove volje. Moja je namera da silom Hrista koji stanuje u meni držim ovaj zakon, uključujući i četvrtu zapovest, koja zahteva svetkovanje sedmog dana u sedmici kao Subote Gospodnje i uspomene na stvaranje.

7. Očekujem skori dolazak Isusa Hrista i ispunjenje nade da se »ovo smrtno obuče u besmrtnost« (1. Korinćanima 15,54). I dok se budem pripremao za susret s Gospodom, ja ću svedočiti o Njegovom spasenju služeći se svojim talantima, nastojeći da zadobijem duše za Hrista i da im pomognem da se pripreme za Njegov slavni dolazak.

8. Prihvatam biblijsko učenje o duhovnim darovima i verujem da je dar proroštva jedna od karakteristika po kojima se prepoznaje Crkva ostatka.

9. Verujem da Crkva treba da bude organizovana. Nameravam da služim Bogu i podržavam Crkvu svojim darovima i desecima, kao i svojim ličnim naporima i uticajem.

10. Verujem da je moje telo hram Svetoga Duha; proslavljaću Boga starajući se o njemu, odbacujući sve što je štetno; odbacujući upotrebu sve nečiste hrane;

odbacujući da koristim, proizvodim i prodajem alkoholna pića; da koristim, proizvodim ili prodajem duvan u bilo kom obliku namenjenom ljudskoj upotrebi; da zloupotrebljavam i učestvujem u prometu narkotika i drugih opojnih droga.

11. Poznajem i razumem osnovna biblijska načela onako kako ih uči Crkva adventista sedmoga dana. Nameravam, blagodaću Božjom, da ispunim Božju volju uređujući svoj život u skladu s tim načelima.

12. Prihvatam novozavetno učenje o krštenju uronjavanjem i želim da se tako krstim u znak javnog izražavanja vere u Hrista i u Njegovo oproštenje mojih greha.

13. Prihvatam i verujem da je Crkva adventista sedmog dana Crkva ostatka iz biblijskog proročanstva i da su ljudi svih naroda, rasa i jezika pozvani i prihvaćeni u njeno zajedništvo. Želim da budem vernik ove mesne crkve u okviru globalne Crkve.

Primanje izglasano pod uslovom krštenja – Pošto su kandidati, u prisutnosti vernika crkve ili drugog zvanično prihvaćenog tela, odgovorili na pitanja svečane obaveze na potvrđan način, ili je crkva dobila izveštaj da su oni to već učinili, crkva treba da izglasa njihovo primanje u zajedništvo krštenjem, koje se ne sme prekomerno odlagati.

Primanje vernika koji nisu poznati crkvi – Pripremajući obraćenike za krštenje, evanđelista treba da pozove pastora ili starešinu da poseti krštenički razred i da se upozna s kandidatima. Takvi dodiri će omogućiti crkvi da se bolje pripremi za primanje novih vernika.

Pripreme za krštenje - Prilikom ceremonije krštenja, đakoni treba da obave neophodne pripreme i da pomognu kandidatima da uđu u vodu i da izađu iz nje. Đakonice treba da pomažu kandidatkinjama.

Mora se obratiti pažnja da se pripremi prikladna odeća, prvenstveno haljine od odgovarajućeg teškog materijala. Ukoliko takve haljine nisu na raspolaganju, kandidati treba da obuku uobičajenu, ali skromnu odeću.

Posle krštenja treba da se održi skromna ceremonija dobrodošlice.

PONOVNO KRŠTENJE

Ponovno krštenje se posebno spominje jedino u Delima 19,1-7 kada ga je apostol Pavle odobrio za grupu vernika čije je prethodno krštenje pokajanja obavio Jovan Krstitelj. Osim pokajanja, hrišćansko krštenje je povezano i s razumevanjem jevanđelja i ličnim prihvatanjem evanđeoske poruke i učenja Isusa Hrista, ali i s primanjem sile Svetoga Duha. Uz takvo, veće razumevanje i predanje, ponovno krštenje postaje preporučljivo i prihvatljivo.

Pojedinci iz drugih hrišćanskih denominacija – Na temelju Biblije, pojedinci iz drugih hrišćanskih denominacija, koji su prihvatili verovanja Crkve adventista sedmog dana i koji su prethodno bili kršteni uronjavanjem, mogu da zatraže ponovno krštenje.

Međutim, sledeći primeri pokazuju da se ne mora zahtevati ponovno krštenje. Očigledno da je slučaj u Delima 19 bio posebne prirode, jer je za Apolosa rečeno da je primio krštenje pokajanja od Jovana Krstitelja (Dela 18,25), a nema nikakvog izveštaja da je kasnije bio ponovo kršten. Očigledno je i da su neki od apostola primili Jovanovo krštenje (Jovan 1,35-40), ali nema izveštaja da su bili ponovo kršteni.

Ako je neki novi vernik primio značajne nove istine, Duh proroštva preko Elen G. Vajt preporučuje ponovno krštenje ukoliko Sveti Duh navodi vernika da ga zatraži. To je u skladu sa obrascem u Delima 19. Pojedinaac koji je prethodno doživeo krštenje uronjavanjem treba sam da oceni svoje novo religijsko iskustvo i da odluči da li mu je potrebno novo krštenje. Tu ne treba da bude nikakvog nametanja.

»Ovo ponovno krštenje je predmet prema kome svaki pojedinac treba da odredi svoj stav u strahu Božjem. Ovo pitanje treba pažljivo pokrenuti u duhu nežnosti i ljubavi. Tada će dužnost nagovaranja pripasti jedino Bogu; dajte Bogu priliku da deluje na um svojim Svetim Duhom, tako da pojedinac bude savršeno osvedočen i zadovoljan u pogledu tog daljeg koraka.« (Ev 373)

Otpad i ponovno krštenje - Iako je otpad postojao i u vreme apostola (Jevrejima 6,4-6), Biblija ne govori o pitanju ponovnog krštenja. Duh proroštva preko Elen G. Vajt podržava ponovno krštenje kada je neki vernik otpao a zatim se ponovo obratio i želi da se pridruži Crkvi (videti Crkveni pravilnik, str. 66.67.153).

»Gospod poziva na odlučnu reformu. A kada se duša zaista istinski ponovo obrati, neka se ponovo i krsti. Neka tako obnovi svoj zavet s Bogom i Bog će obnoviti svoj zavet s njom.« (Ev 375)

Neodgovarajuće krštenje - Na osnovu biblijskog učenja i smernica Duha proroštva, ponovno krštenje treba da se obavlja samo u izuzetnim okolnostima i da bude relativno retka pojava. Ako se krštenje obavlja više puta i na emocionalnoj bazi, to umanjuje njegovo značenje i predstavlja pogrešno razumevanje ozbiljnosti koje mu Biblija pripisuje. Verniku u čijem se duhovnom iskustvu oseća zahlađenje, potreban je duh pokajanja koji navodi na probuđenje i reformu. To iskustvo treba da bude praćeno učestvovanjem u Gospodnjoj večeri da bi se time označilo obnovljeno čišćenje i zajedništvo u Hristovom Telu, te ponovno krštenje postaje izlišno.

PRIZNANJE VERE

Pojedinci koji su prihvatili osnovna načela verovanja Crkve adventista sedmog dana i koji žele da postanu članovi Crkve na temelju priznanja vere, mogu da budu primljeni pod bilo kojim od četiri sledeća uslova:

1. Predani hrišćanin koji dolazi iz bilo koje druge hrišćanske denominacije i koji je već bio kršten uronjavanjem onako kako se to čini u Crkvi adventista sedmog dana (videti str. 45).

2. Vernik Crkve adventista sedmog dana koji zbog okolnosti u svetu nije u stanju da dobije ispisnicu od svoje domaće crkve (videti str. 53).

3. Vernik Crkve adventista sedmog dana čiji zahtev za prenošenje članstva nije dobio nikakav odgovor mesne crkve u kojoj je vernik član. U takvom slučaju crkva treba da zatraži pomoć i saradnju od nadležnih oblasti.

4. Pojedinaac koji je bio vernik, ali je izbrisan iz članstva zato što je napustio crkvu; ipak, ostao je veran svom hrišćanskom opredeljenju.

Valja obratiti veliku pažnju prilikom primanja vernika ukoliko su pre toga bili članovi neke druge crkve. Kada neko zatraži primanje na osnovu priznanja vere, treba obaviti istraživanja u vezi s njegovim prethodnim iskustvom. Službenici crkve treba da se potrudu da dobiju savet i pomoć predsednika oblasti. Treba odvojiti dovoljno vremena za ustanovljenje činjenica.

Kada neko zatraži primanje u Crkvu na temelju priznanja vere i kada se ustanovi da je on i dalje vernik druge mesne crkve, nikakvi koraci se ne smeju preduzimati da bi ta osoba bila primljena sve dok mesna crkva u kojoj se vodi kao član ne pošalje ispisnicu. Ukoliko, pošto se proces prebacivanja pokrene, mesna crkva odbije da izda ispisnicu i vernik smatra da mu je ispisnica nepravedno uskraćena, on se može obratiti Odboru oblasti. Poštovanje ove procedure imaće za posledicu veće poštovanje svetosti pripadništva Crkvi i ispravljanje učinjene nepravde. Nijedna mesna crkva nema prava da uskrati ispisnicu osim ako se vernik nalazi pod udarom disciplinskih mera.

Kada neki pojedinac kome su bila uskraćena članska prava traži ponovno primanje u redove vernika crkve, ponovno primanje se normalno obavlja putem ponovnog krštenja (videti str. 66.67).

PRENOŠENJE ČLANSTVA IZ CRKVE U CRKVU

Kada se vernici seli u drugo područje, sekretar mesne crkve u kojoj se vode kao članovi treba da piše sekretaru nadležne oblasti, zahtevajući da pastor u novom mestu poseti novodošavše vernike i da pomogne da se obavi prenos njihovog članstva u novu mesnu crkvu.

Sekretar mesne crkve u kojoj se vernici što se preseljavaju vode kao članovi treba da obavesti te vernike o nameri crkve da njihovu novu adresu pošalje oblasti.

Vernici koji se sele u novo mesto na vreme duže od šest meseci treba odmah da zatraže ispisnicu. Vernici koji se sele u neko usamljeno mesto gde nema mesne crkve na pristojnoj udaljenosti, treba da zatraže prijem u oblasnu crkvu.

Metod izdavanja ispisnice – Vernici treba da zatraže prenos članstva od sekretara mesne crkve u koju žele da se presele (crkva primalac). Taj sekretar šalje zahtev sekretaru mesne crkve iz koje vernik želi da se preseli (crkva koja izdaje ispisnicu). (Za alternativnu metodu videti str. 53)

Kada sekretar mesne crkve koja treba da izda ispisnicu dobije zahtev, obaveštava pastora ili starešinu, koji ga iznosi pred Odbor. Posle razmatranja zahteva, Odbor glasa i daje crkvi preporuku, povoljnu ili nepovoljnu. Pastor ili starešina iznosi predlog na razmatranje crkvi, na prvo čitanje. Konačna odluka se donosi sledeće sedmice, kada se zahtev iznosi pred crkvu na glasanje.

Svrha perioda od jedne sedmice jeste da vernici dobiju dovoljno vremena da daju prigovore u pogledu izdavanja ispisnice. Prigovori se obično ne iznose javno, nego pred pastorom ili starešinom, koji ih onda prenosi Odboru na razmatranje. Odbor treba da pruži priliku svakom prigovaraču da se pojavi pred Odborom i da iznese svoj prigovor. Ukoliko prigovor nije zasnovan na verodostojnim činjenicama, verniku koji ga je dao treba savetovati da ga povuče. Ukoliko je prigovor utemeljen na verodostojnim činjenicama, Odbor ima dužnost da ga istraži. Konačna odluka o izdavanju ispisnice odgađa se sve dok se pitanje ne razreši na zadovoljavajući način.

Ukoliko se prigovor odnosi na međusobne odnose, mora se uložiti svaki mogući napor da dođe do pomirenja. Ako je javni prestup u pitanju, mogu se izreći disciplinske mere. Ukoliko se radi o duhovnom padu, moraju se uložiti naponi da se vernik vrati Gospodu.

Sekretar treba da pripremi ispisnicu – Kada je crkva odobrila ispisnicu, sekretar ispunjava uobičajeni formular ispisnice i šalje ga sekretaru crkve koja treba da primi vernika. Sekretar crkve koja ga prima predaje ispisnicu pastoru ili starešini, koji je najpre dostavlja Odboru i traži preporuku, a posle toga zahtev se iznosi pred mesnu crkvu na prvom redovnom sastanku. Glasanje o primanju vernika u članstvo nove mesne crkve obično se obavlja po isteku jedne sedmice na redovnom sastanku crkve. Sekretar crkve koja ga prima upisuje ime novog vernika i datum primanja u matičnu knjigu mesne crkve. Sekretar zatim ispunjava povratni deo ispisnice, potvrđujući da je vernik primljen u članstvo nove crkve i šalje ga sekretaru crkve koja ga je poslala.

Ispisnica вреди šest meseci - Ispisnica вреди šest meseci od datuma izdavanja.

Alternativna metoda prenošenja članstva – Odeljenje Generalne konferencije može da odobri i alternativne metode prenošenja članstva između mesnih crkava u okviru Odeljenja Generalne konferencije, ali kada vernici zahtevaju prenos članstva u crkvu izvan područja tog Odeljenja, prethodno pomenuta metoda izdavanja ispisnica mora se poštovati.

Članstvo u toku preseljavanja – Ni pod kojim uslovima sekretar crkve koja izdaje ispisnicu ne sme da izbriše ime vernika koji se seli iz matične knjige mesne crkve sve dok se ne dobije povratni deo ispisnice, čime se potvrđuje da je vernik glasanjem primljen u zajedništvo vernika mesne crkve u koju se preselio. Kada bi se to učinilo, verniku bi bila uskraćena članska prava u toku preseljenja. Sekretar, starešine, pastor, predsednik oblasti, svi su odgovorni da se potrudu da se sve mesne crkve drže propisane procedure.

Primanje vernika u teškim okolnostima - Okolnosti u svetu ponekad spečavaju komunikacije neophodne prilikom prenosa članstva. U takvim situacijama, crkva koja prima vernika, savetujući se sa svojom oblašću, treba da se uveri da su stanje vernika i njegov odnos prema Crkvi u redu, i da ga onda primi među svoje vernike na osnovu priznanja vere. Ako se kasnije otvori put i omogući komunikacija s njegovom domaćom crkvom ili sa oblašću kojoj je pripadao, mesna crkva koja ga je primila treba da njegovoj domaćoj crkvi pošalje pismo kojim će je obavestiti šta je učinila.

Ime vernika u statističkim izveštajima – Kada se sastavljaju tromesečni ili godišnji statistički izveštaji, vernik kome je data ispisnica, a za koga još nije stigao povratni izveštaj, računa se kao vernik mesne crkve koja je dala ispisnicu. Kada se primi povratni izveštaj, njegovo ime se briše iz matične knjige mesne crkve i ne uračunava se u sledeći statistički izveštaj.

Ako vernik nije prihvaćen - Crkva kojoj je poslata ispisnica mora da primi vernika koji dolazi ukoliko ne postoji opravdani razlog da mu se uskrati prijem u članstvo mesne crkve. Ukoliko mesna crkva ne primi vernika, sekretar treba da vrati ispisnicu mesnoj crkvi koja ju je poslala uz podrobno objašnjenje zašto to nije učinila. Vernik ostaje upisan u matičnu knjigu svoje domaće crkve koja mu je poslala ispisnicu i koja treba da razreši problem u saradnji s vernikom.

Ispisnica se može dati samo verniku koji se nalazi u redovnom odnosu sa crkvom - Ispisnica se može poslati jedino za vernika koji se nalazi u redovnom odnosu sa crkvom, a nikada za vernika kome je izrečena neka disciplinska mera. Opisne primedbe o verniku nisu prihvatljive, osim u slučaju da pastor mesne crkve koja šalje ispisnicu ima činjenične i proverene dokaze da je vernik o kojemu se radi umešan u zlostavljanje dece. U tom slučaju, radi sigurnosti dece, pastor

ili starešina treba da pošalje poverljivu izjavu upozoravajući pastora ili starešinu mesne crkve u koju vernik dolazi.

Ako član koji se preselio u novo mesto postane ravnodušan u odnosu na crkvu, pastor ili starešina crkve koja daje ispisnicu može, u cilju rascišćavanja situacije pre no što se odobri preseljenje, da to razmotri sa pastorom ili starešinom crkve koja bi trebalo da ga primi.

Ispisnica se ne sme poslati bez saglasnosti vernika – Ni u kom slučaju mesna crkva ne može da izglasa slanje ispisnice bez saglasnosti vernika o kome je reč, niti mesna crkva koja treba da ga primi može da prihvati ispisnicu poslatu pod takvim okolnostima. Članstvo je lični odnos pojedinca s Hristovim Telom, i mesna crkva treba da prizna taj odnos i da izbegne bilo koju odluku koja bi se mogla protumačiti kao proizvoljna.

S druge strane, vernik ima obavezu da vodi računa o dobrobiti crkve i da uloži svaki napor da se reše problemi u vezi sa odsutnim vernicima. Kada se vernik preseli, treba odmah da zatraži ispisnicu.

Kada je mesna crkva isključena iz sestrinstva crkava odlukom sabora oblasti, članstvo svih njenih lojalnih vernika, osim onih koji to odbiju, prenosi se na oblasnu crkvu na privremenoj osnovi. Oblasna crkva može onda da pošalje ispisnice za lojalne vernike i da rešava druga pitanja verništva onako kako je to neophodno.

Odbor mesne crkve ne može izglasati izdavanje ispisnice – Odbor mesne crkve nema ovlašćenje da izglasa izdavanje ispisnice niti da primi u članstvo mesne crkve vernika čija je ispisnica stigla. Ovlašćenje Odbora ograničeno je na davanje preporuka crkvi. Odluke o prenošenju članstva, povoljne ili nepovoljne, mora da donosi mesna crkva. Sekretar nema ovlašćenje da briše imena ili da dodaje imena u matičnu knjigu mesne crkve, osim ako crkva to izglasa; ukoliko neki član pismenim putem zatraži da bude izbrisan iz članstva, crkveni odbor mora postupiti po zahtevu. Trebalo bi ipak uložiti napor da se pojedinac vrati u crkvenu porodicu. Kada vernik umre, sekretar beleži datum smrti u matičnu knjigu; pri tom nije neophodna nikakva odluka mesne crkve.

Članstvo u oblasnoj crkvi – Izolovani vernici treba da se priključe oblasnoj crkvi, koja predstavlja telo organizovano radi dobra vernika koji bi inače ostali bez prednosti da uživaju u zajedništvu crkve. Ostareli ili nemoćni vernici koji žive u blizini neke mesne crkve, zatim službenici oblasti i drugi nameštenici, uključujući i pastore, treba da budu vernici mesne crkve, a ne oblasne crkve.

Predsednik oblasti je predsedavajući starešina oblasne crkve, a posao za koji su obično zaduženi sekretar i blagajnik mesne crkve obavljaju sekretar i blagajnik oblasti. Pošto oblasna crkva nema odbor, sve poslove kojima se obično bavi

Odbor mesne crkve obavlja Odbor oblasti, koji određuje i delegate oblasne crkve na saboru oblasti.

Matična knjiga mesne crkve – Mesna crkva treba da ima matičnu knjigu svojih vernika. Imena se dodaju ili brišu jedino glasanjem mesne crkve ili u slučaju smrti. Ni pod kakvim okolnostima mesna crkva ne treba da vodi listu vernika koji su se povukli i više ne dolaze.

SEDMO POGLAVLJE

DISCIPLINA**OPŠTA NAČELA**

Biblija i Duh proroštva iznose jasnim, nepogrešivim jezikom ozbiljnu odgovornost koja počiva na Božjem narodu da održi svoju čistotu, poštenje i duhovnu revnost. Ukoliko vernici postanu ravnodušni ili otpadnu od vere, crkva treba da se trudi da ih ponovo zadobije za Gospoda.

Postupanje prema vernicima koji greše – »Ako li ti sagriješi brat tvoj, idi i pokaraj ga među sobom i njim samijem, ako te posluša, dobio si brata svojega. Ako li te ne posluša, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da sve riječi ostanu na ustima dva ili tri svjedoka. Ako li njih ne posluša, kaži crkvi; ako li ne posluša ni crkve, da ti bude kao neznabožac i carinik. Jer vam kažem zaista, što god svežete na zemlji biće svezano na nebu, a što god razdriješite na zemlji biće razdriješeno na nebu« (Matej 18, 15-18).

»U postupanju prema vernicima koji greše, Božji narod treba da pažljivo sledi uputstva koja je Spasitelj dao u osamnaestom poglavlju Jevanđelja po Mateju.

Ljudska bića su Hristovo vlasništvo, koja je On otkupio po beskrajno visokoj ceni, vezana uz Njega ljubavlju koju su On i Njegov Otac pokazali prema njima. Kako pažljivi, prema tome, treba da budemo u svom postupanju jedni prema drugima! Ljudi nemaju nikakvog prava da pretpostavljaju postojanje zla kod svojih bližnjih. Vernici crkve nemaju nikakvog prava da se povode za svojim ličnim pobudama ili sklonostima u postupanju prema drugim vernicima koji su pogrešili. Oni čak ne smeju ni da izraze svoje predrasude koje se odnose na one koji su pogrešili, jer na taj način stavljaju u druge umove kvasac zla....

»Ako tvoj brat pogreši protiv tebe« – rekao je Hristos, »idi i kaži mu njegovu grešku između tebe i njega samoga« .... Ne govori drugima o zlu. Ako kažeš jednoj osobi, onda drugoj, i još jednoj, neprestano će se glas širiti, i zlo povećavati, sve dok cela crkva ne bude morala da trpi. Sredi problem »između tebe i njega samoga«. To je Božji plan. (7T 260)

Božji plan – »Bez obzira na prirodu prekršaja, ne menja se plan koji je Bog načinio za sređivanje nerazumevanja i ličnih uvreda. Obraćajući se sam i u Hristovom duhu onome koji je pogrešio često ćeš razrešiti spor. Idi onome koji je pogrešio, sa srcem koje je puno Hristove ljubavi i saosećanja, i potruđi se da razrešiš problem. Raspravljaj s njim smireno i tiho. Neka nijedna ljutita reč ne izađe iz tvojih usta. Govori tako da to deluje na njegovu moć pravilnog rasuđivanja. Imaj na umu reči: 'Neka zna da će onaj koji obrati grešnika s krivoga puta njegova spasti dušu od smrti i pokriti mnoštvo grijeha' (Jakov 5,20)...

Celo Nebo je zainteresovano za razgovor koji se vodi između onoga koji je povređen i onoga koji je pogrešio. Kada onaj koji je pogrešio prihvati ukor izrečen u Hristovoj ljubavi i prizna svoju pogrešku, kada zatraži oprostjenje od Boga i od svoga brata, sunčeva svetlost Neba ispuniće njegovo srce ... Božji Duh će povezati srce sa srcem i muzika će odjeknuti Nebom zbog ponovo uspostavljenog jedinstva...

»Ako li te ne poslušaju, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da sve riječi ostanu na ustima dva ili tri svjedoka« ... Uzmi sa sobom one koji su dovoljno duhovni i porazgovaraj sa onim koji je pogrešio o onome što je učinio ... Kada bude video da se i oni slažu povodom toga, i njegov um će se možda prosvetliti.

»Ako li njih ne poslušaju«, šta treba da se učini? Hoće li nekoliko osoba na sednici odbora uzeti na sebe odgovornost da isključe iz redova vernika onoga ko je pogrešio? »Ako li njih ne poslušaju, kaži crkvi!« ... Neka crkva donese odluku o svom verniku.

»A ako li ne poslušaju ni crkve, neka ti bude kao neznabožac i carinik« .... Ukoliko taj vernik ne poslušaju glas crkve, ako odbije sve napore učinjene da bude ponovo zadobijen, na crkvi počiva odgovornost da ga udalji iz zajedništva. Njegovo ime se onda mora izbrisati iz matične knjige crkve.

Nijedan službenik crkve ne može da predloži, niti ijedna crkva treba da izglasa da se ime prekršitelja izbriše iz matične knjige crkve, sve dok nisu pažljivo sprovedena sva uputstva koja je Hristos dao. Kada se ta uputstva sprovedu, crkva je opravdala sebe pred Gospodom. Zlo se onda mora prikazati onakvim kakvo jeste i mora da bude uklonjeno, da se ne bi širilo sve više i više. Zdravlje i čistota crkve se mora sačuvati, tako da ona može stajati pred Bogom neokaljana, odevena u ruho Hristove pravednosti ...

»Što god svežete na zemlji, biće svezano na nebu, i što god razdriješite na zemlji, biće razdriješeno na nebu« – nastavio je Hristos. ...

Ova zjava zadržava svoju važnost za sva vremena. Crkvi je poverena vlast da deluje u Hristovo ime. Ona je Božje oruđe za očuvanje reda i discipline u Njegovom narodu. Gospod je na nju preneo vlast da rešava sva pitanja koja se odnose na njenu dobrobit, čistotu i red. Na njoj počiva odgovornost da isključuje iz svojih redova one koji su nedostojni, koji svojim nehrisćanskim ponašanjem nanose sramotu istini. Sve što crkva čini u skladu sa uputstvima Božje Reči biće potvrđeno na Nebu.« (7T 261-263)

Autoritet Crkve – »Otkupitelj sveta je svojoj Crkvi dao veliku silu. On navodi pravila koja se moraju primeniti u slučaju da iskrsnu problemi kod njenih vernika. Pošto je dao izričita uputstva o smeru kojim Crkva treba da ide, On je rekao: »Jer vam kažem zaista: što god svežete na zemlji biće svezano na nebu, i što god (u crkvenoj disciplini) razdriješite na zemlji biće razdriješeno na nebu!« Prema tome, čak i nebeski autoritet odobrava disciplinske mere koje crkva izriče svojim vernicima, pod uslovom da je sledila biblijska pravila.

Božja Reč ne daje odobrenje nijednom čoveku da svoje rasuđivanje suprotstavlja sudu crkve, niti mu dozvoljava da nameće svoje mišljenje koje se suproti shvatanjima crkve.« (3T 428)

Odgovornost Crkve - »Bog smatra da je Njegov narod, kao Telo, odgovoran za grehe koje čine pojedinci u crkvi. Ukoliko starešine crkve zanemare da marljivo istražuju grehe koji navlače Božje nezadovoljstvo na Telo, oni postaju odgovorni za te grehe.« (3T 428)

»Kad ne bi bilo crkvene discipline i upravljanja, crkva bi se raspala; ne bi mogla da se održi zajedno kao Telo.« (3T 428)

Neposvećeni vernici se odupiru disciplini – »Ima mnogo onih kojima nedostaje razboritost Isusa Navina i koji nemaju nikakvu posebnu dužnost da istražuju zlo i da smesta deluju protiv greha koji postoje među vernicima. Neka takvi ne sprečavaju one koji nose odgovornost za taj posao; neka takvi ne staju na put onima kojima je poverena ta dužnost. Neki stavljaju sebi u dužnost da osporavaju, sumnjaju, da prigovaraju drugima zato što obavljaju posao koji Bog nije poverio njima. Takvi se postavljaju neposredno kao prepreka na putu onih kojima je Bog stavio u dužnost da ukoravaju i ispravljaju grehe koji su preovladali, da bi tako skrenuli Božje negodovanje od Njegovog naroda. Kada bi se među nama dogodio slučaj sličan Ahanovom, bilo bi mnogo takvih koji bi optužili one koji bi preuzeli ulogu Isusa Navina i počeli da istražuju zlo, da su ispunjeni užasnim, kritičarskim duhom. S Bogom se ne smemo igrati; ako pokvareni ljudi drsko odbacuju Njegove opomene, neće proći nekažnjeno.

Oni koji rade u strahu Božjem da očiste Crkvu od smetnji i da isprave teška zla, tako da Božji narod može da vidi neophodnost odbacivanja greha i da napreduje u čistoti kako bi se Božje ime moglo slaviti, uvek će se suočavati s protivnim uticajima neposvećenih ljudi.« (3T 270. 271)

Čuvanje jedinstva u Crkvi - Hrišćani treba da ulažu sve moguće napore kako bi izbegli sklonost ka podelama i svemu što bi nanelo sramotu Božjem delu. »Božja je namera da Njegova deca budu sjedinjena. Zar ona ne očekuju da žive zajedno na istom Nebu? ... Oni koji odbijaju da rade u dogovoru veoma sramote Boga.« (8T 240) Crkva treba da osudi postupke koji ugrožavaju sklad među vernicima i treba dosledno da poziva na jedinstvo.

Iako svi vernici imaju ista prava u Crkvi, nijedan vernik ili grupa vernika ne smeju da utemelje neki pokret ili stvore neki oblik organizacije ili podupru takvo delovanje da bi se postigao bilo koji cilj ili da bi se propovedala bilo koja doktrina ili vest koji nisu u skladu sa osnovnim religijskim ciljevima ili učenjima Crkve. Takvo delovanje dovelo bi do podsticanja duha podele, do rasparčavanja u radu Crkve na svedočenju, i u tom smislu do ometanja Crkve da izvrši svoje obaveze prema Gospodu i prema svetu.

Kako izgladiti razlike - Treba uložiti sve moguće napore da bi se izgladile razlike među vernicima crkve i da bi se sukob zadržao u što manjem okviru. Razlike u okviru crkve treba, u najvećem broju slučajeva, rešavati bez pribegavanja procesu pomirenja, koji obezbeđuje sama crkva, ili građanskim parnicama.

»Da problemi među braćom nisu otkrivani i drugima, da se o njima otvoreno razgovaralo među sobom u duhu hrišćanske ljubavi, koliko zla se moglo sprečiti! Koliko bi korena gorčine kojima su mnogi zatrovani bilo uništeno, i kako bi tesno i nežno Hristovi sledbenici mogli biti ujedinjeni u Njegovoj ljubavi!« (TMB 59; videti i str. 58.59)

»Sukobi, svade i sudske parnice među braćom velika su sramota za delo istine. Oni koji kreću tim putem izlažu Crkvu ruglu od strane njenih neprijatelja i daju povoda silama tame da likuju. Oni iznova otvaraju Hristove rane i izlažu Ga javnom sramoćenju. Zanimajući autoritet Crkve, pokazuju prezir prema Bogu od koga je Crkva i dobila autoritet.« (5T 242.243)

Građanske parnice se često vode u duhu prepirki koje proizlaze iz ljudske sebičnosti i koje je obelodanjuju. Upravo takvom obliku sukobljavanja Crkva mora da uskrati svoju podršku, nastojeći da pokaže Hristov duh. Hrišćanska nesebičnost će navesti Hristove sledbenike da radije pretrpe štetu (1. Korinćanima 6,7), nego da idu »na sud nepravednima, a ne svetima« (1. Korinćanima 6,1).

Iako u savremenom svetu postoje prilike kada moramo da zatražimo odluku građanskih sudova, hrišćani treba radije da rešavaju spor u okviru autoriteta

Crkve, a da traženje pomenutih odluka ograniče na slučajeve koji se jasno nalaze u nadležnosti građanskih sudova, a ne u okviru nadležnosti Crkve, ili pak na one za koje se Crkva slaže da nema adekvatnih uslova za ispravno razrešenje. Takve parnice pred građanskim sudovima nikada ne smeju da se pretvore u osvetnički, neprijateljski proces, već treba da proizlaze iz želje da se potraži posredovanje i da se nesporazumi reše na prijateljskoj osnovi.

Primeri takvih građanskih parnica mogu da obuhvate, mada nisu ograničeni samo na njih, slučajeve rešavanja zahteva za isplatu osiguranja, slučajeve kada se traži određivanje međa ili vlasništva nad nekretninama, na odluke o nekim pitanjima upravljanja imovinom, ili na određivanje starateljstva nad maloletnom decom.

Iako Crkva treba da odredi procedure u okviru zakonskih granica kojima se izbegava vrsta parnica opisana u 1. Korinćanima 6, ona se mora neprestano čuvati da se ne udalji od svoje evanđeoske misije da bi se bavila poslovima koji spadaju u dužnosti građanskih sudova (videti Luka 12,13.14; 9T 216-218).

Božji ideal za vernike Njegove Crkve jeste da žive, koliko god to do njih stoji, »u miru sa svim ljudima« (Rimljanima 12,18). Crkva treba da se posluži svojim lako dostupnim i razumno kratkim procesom kojim se mnogi sporovi među vernicima mogu razrešiti. Ukoliko Crkva propusti da se odazove pozivu da razreši spor, ili ako izjavi da je priroda spora takva da izlazi iz okvira njene nadležnosti, ona mora priznati da je vernik iskoristio sve mogućnosti biblijski propisane procedure za rešavanje sporova, te da sve što će činiti posle toga prepušta njegovoj savesti (videti SDA BC 6, p. 698).

Međutim, kada Crkva, u nastojanju da pravovremeno i prijateljski pomogne pri rešavanju sporova među svojim vernicima, predloži neko rešenje, vernici ne treba da po kratkom postupku odbace njenu preporuku. Kao što tekst u 1. Korinćanima 6,7 ukazuje, nije nimalo u redu ako vernik, suprotno redovnim procedurama Crkve, nastavi da se tuži sa drugim vernikom.

Na vernike, koji svojim neslaganjem da sačekaju i prihvate preporuku Crkve za rešavanje spora sa drugim vernikom Crkve pokazuju nestrpljenje ili sebičnost, može se sasvim opravdano primeniti crkvena disciplina (videti str. 58.59), zbog razornog uticaja koji će na Crkvu imati njihovo odbijanje da priznaju valjano uspostavljen crkveni autoritet.

Rešavanje sporova koje vernici imaju sa Crkvom – Ista načela koja utiču na rešavanje nesporazuma među vernicima treba da se primene i na rešavanje sporova koje vernici imaju sa Crkvom i njenim ustanovama.

Vernici ne treba da pokreću parnice protiv bilo koje crkvene jedinice osim u okolnostima kada Crkva nije obezbedila odgovarajući proces za redovno

rešavanje problema, ili ako priroda spora bude takva da jasno izlazi iz okvira nadležnosti Crkve.

Rešavanje sporova koje Crkva ima sa svojim vernicima – Ponekad crkvene organizacije ili ustanove mogu doći do spora sa svojim članovima. U takvim slučajevima, crkveni rukovodioci moraju, uz hrišćansko podnošenje, imati na umu biblijski savet za rešavanje sporova među hrišćanima, i primeniti taj savet na rešenje spora Crkve s nekim njenim vernicima. Umesto da pokreće spor pred građanskim sudom, Crkva treba da uloži sve moguće napore, u saradnji s vernikom, da započne proces kojim će spor biti uredno rešen.

Crkva prepoznaje potrebu da veoma brižljivo štiti duhovne interese svojih vernika, da obezbedi pošten proces i sačuva Isusovo ime od sramote. Ona sebi ne može dozvoliti da postupa olako s takvim gresima, ili dopustiti da lični interesi utiču na njene odluke, a u isto vreme mora se truditi da ponovo zadobije i vrati u svoje krilo one koji greše.

»Ukoliko se onaj koji je sagrešio pokaje i potčini Hristovoj disciplini, mora mu se pružiti još jedna prilika da se oproba. Čak i da se ne pokaje, čak i ako ostane izvan Crkve, Božje slugе i dalje su dužne da se zalažu za njega. Najusrdnije treba da nastoje da ga navedu na pokajanje. I, koliko god bio težak njegov prestup, ako se pokori uticaju Svetoga Duha i ako priznanjem i odbacivanjem svoga greha pruži dokaz o svom pokajanju, treba mu oprostiti i ponovo ga primiti u tor. Njegova braća treba da ga ohrabre na pravi način, ponašajući se prema njemu kao što bi želeli da se i prema njima postupa kada bi bili na njegovom mestu, pazeći da i sami ne budu iskušani.« (7T 263)

RAZLOZI ZA DISCIPLINU

Razlozi zbog kojih vernici mogu biti podvrgnuti disciplinskim merama su:

1. Odbacivanje vere u osnovne istine jevanđelja i u osnovna učenja Crkve ili propovedanje doktrina koje se tome protive.

2. Kršenje Božjeg zakona, kao što je obožavanje idola, ubistvo, krađa, bogohuljenje, kockanje, kršenje Subote, i namerno i uobičajeno laganje.

3. Kršenje sedme zapovesti Božjeg zakona, koja glasi: »Ne čini preljube« (2. Mojsijeva 20,14; Matej 5,27.28), a odnosi se na ustanovu braka, na hrišćanski dom, biblijska merila moralnog ponašanja, na svaki čin seksualne intimnosti izvan bračne veze i/ili na seksualna ponašanja unutar braka bez pristanka jednog od supružnika, bez obzira da li je to zakonom dozvoljeno ili ne. Takvi postupci uključuju seksualno zlostavljanje dece, ali i zlostavljanje ugroženih odraslih lica. Brak se definiše kao javni, zakonom obavezujući, monogamni, heteroseksualni odnos između jednog muškarca i jedne žene.

4. Blud koji uključuje između ostalog i promiskuitet, homoseksulnu aktivnost, incest, sodomiju i seksualni odnos sa životinjama.
5. Proizvodnja, upotreba ili širenje pornografskih materijala.
6. Ponovni brak rastavljenih osoba, osim bračnog partnera koji je ostao veran bračnom zavetu u razvodu zbog preljube ili zbog seksualne izopačenosti.
7. Fizičko nasilje, uključujući i nasilje u krugu porodice.
8. Prevara ili namerno pogrešno predstavljanje u poslu.
9. Neuredno življenje koje nanosi sramotu Crkvi.
10. Pripadnost ili učestvovanje u raskolničkom ili neloyalnom pokretu ili organizaciji (videti str. 59).
11. Uporno nepriznavanje valjano uspostavljenog crkvenog autoriteta ili nepokoravanje redu i disciplini Crkve.
12. Upotreba, proizvodnja ili prodaja alkoholnih pića.
13. Upotreba, proizvodnja ili prodaja duvana u bilo kom obliku za ljudsku upotrebu.
14. Upotreba ili proizvodnja nedozvoljenih droga ili upotreba, zloupotreba ili prodaja narkotika ili droga bez odgovarajućeg medicinskog uzroka i dozvole.

PROCES DISCIPLINE

Kad su u pitanju teški gresi, crkva ima dva načina da primeni disciplinske mere:

1. Glasanje o izricanju crkvenog ukora.
2. Glasanje o brisanju iz članstva.

Disciplinovanje izricanjem ukora - U slučaju da crkva ne smatra prestup dovoljno teškim da bi se izrekla krajnja mera, to jest brisanje iz članstva, ona može izraziti svoje negodovanje izglasavanjem ukora.

Ukor ima dve svrhe: (1) da omogući crkvi da izrazi svoje negodovanje zbog teškog prestupa koji je naneo sramotu Božjem delu i (2) da verniku koji je sagrešio ukaže na potrebu za promenom života i reformom u ponašanju, i da mu pruži više vremena i mogućnosti da učini te promene.

Izglasavanje ukora se odnosi na vremenski period od najmanje jednog meseca do najviše 12 meseci. Ukor poništava izbor ili postavljenje takvog vernika na sve službe i oduzima mu prednost da bira u toku trajanja tog perioda. Vernici pod ukorom nemaju prava da glasaju ili govore kad je reč o crkvenim poslovima, ili da učestvuju u aktivnostima crkve kao što je poučavanje u razredu subotne

škole. Međutim, njima se ne uskraćuje pravo učestvovanja u blagoslovima subotne škole, bogoslužjenja, ili Gospodnje večere. Članstvo se ne može prenositi tokom perioda ukora.

Izglasavanje ukora ne sme sadržavati nikakvu odredbu koja podrazumeva oduzimanje članskih prava u slučaju neispunjavanja bilo kog uslova povezanog s njim. Po isteku ukora, crkva treba da ustanovi da li je vernik kome je izrečena disciplinska mera promenio svoj život. Ako je njegovo ponašanje zadovoljavajuće, treba ga smatrati vernikom u redovnom odnosu sa crkvom bez ikakve druge mere, ali i obznaniti da mu je ukor istekao. Ako njegovo ponašanje nije bilo zadovoljavajuće, crkva ponovo treba da razmotri primenu odgovarajuće disciplinske mere. Do vraćanja crkvenih službi može doći samo putem izbora.

Disciplinska mera brisanja iz članstva - Brisanje pojedinaca iz članstva Crkve, Tela Hristovog, predstavlja krajnju disciplinsku meru koju crkva može da primeni. Jedino pošto su primenjena sva uputstva navedena u ovom poglavlju, posle savetovanja s pastorom ili sa oblašću kada pastor nije prisutan, pošto su preduzeti svi neophodni naponi da se ponovo zadobije i vrati na pravi put, pojedinac može da bude izbrisan iz članstva crkve.

Nikakvih dodatnih testova za članstvo - Nijedan propovednik, mesna crkva ili oblast nema ovlašćenje da primenjuje bilo kakve dodatne testove za članstvo. To ovlašćenje ima jedino Generalna konferencija. Prema tome, ako bilo ko pokušava da primeni testove koji nisu navedeni u ovom priručniku, takav ne predstavlja Crkvu na pravi način (videti 1T 207).

Pravovremenost disciplinskih mera - Mesna crkva mora da se postara da se disciplinski postupak sprovede u okviru razumnog vremena, i da potom saopšti svoju odluku ljubavno i brzo. Odlaganje u primeni disciplinskih mera može da poveća frustriranost i patnju vernika i same mesne crkve.

Opreznost prilikom ocenjivanja karaktera i pobuda - »Hristos je jasno učio da oni koji istraju u otvorenom grehu moraju biti odvojeni od Crkve, ali nam nije poverio delo ocenjivanja karaktera i pobuda. On poznaje našu prirodu suviše dobro da bi nam poverio taj posao. Ukoliko pokušavamo da iz Crkve iskorenimo one za koje smatramo da su lažni hrišćani, možemo biti sigurni da ćemo činiti greške. Često mi proglašavamo za beznadežne slučajeve upravo one koje Hristos privlači sebi. Kada bismo postupali prema tim dušama u skladu sa svojim nesavršenim sudovima, mi bismo u njima ugasili i poslednju iskru nade. Mnogi koji sebe smatraju hrišćanima, na kraju će se naći laki. Na Nebu će se naći mnogi za koje su njihovi susedi smatrali da nikada neće ući u njega. Ljudi ocenjuju prema onome što vide, ali Bog ocenjuje srce. Kukolj i pšenica treba da rastu zajedno sve do žetve, a žetva je kraj vremena probe. U Spasiteljevim rečima se krije još jedna pouka, pouka o prekrasnom strpljenju i nežnoj ljubavi. Isto onako kao što

kukulj ima svoje korene čvrsto isprepletene s korenjem pšenice, tako i lažna braća u crkvi mogu da budu usko povezana s pravim učenicima. Pravi karakter onih koji su lažna braća ne pokazuje se sasvim jasno. Ukoliko želimo da njih udaljimo iz crkve, možemo učiniti da posrnu i drugi, koji bi inače, da nije bilo toga, ostali nepokolebljivi.« (COL 71.72)

Na pravilno sazvanom sastanku - Vernicima se mogu izreći disciplinske mere kada za to ima dovoljno razloga, ali jedino na pravilno sazvanom poslovnom sastanku mesne crkve (videti str. 123.124), pošto je najpre Odbor mesne crkve razmotrio slučaj. Tom poslovnom sastanku mesne crkve predsedava rukopoloženi pastor ili ovlašćeni propovednik koji je rukopoložen kao starešina mesne crkve koja je u pitanju, ili, u odsutnosti pastora i u dogovoru sa pastorom ili predsednikom oblasti, jedan od starešina mesne crkve.

Većinom glasova - Vernici mogu biti isključeni iz članstva ili im mogu biti izrečene druge disciplinske mere jedino većinom glasova vernika koji prisustvuju i glasaju na pravilno sazvanom poslovnom sastanku mesne crkve. »Većina mesne crkve je snaga koja treba da upravlja svojim pojedinačnim vernicima« (5T 107).

Odbor mesne crkve ne može isključiti vernika - Odbor mesne crkve može da predloži poslovnom sastanku mesne crkve isključivanje vernika, ali ni pod kakvim okolnostima Odbor nema pravo da donese konačnu odluku. Osim u slučaju smrti vernika, sekretar mesne crkve može da briše ime vernika iz matične knjige mesne crkve tek posle većinskog glasanja crkve na poslovnom sastanku.

Osnovna prava vernika - Vernici imaju osnovno pravo da budu unapred obavešteni o održavanju poslovnog sastanka na kome će se izreći disciplinske mere, kao i pravo da govore u svoju odbranu, da predoče dokaze i dovedu svedoke. Nijedna mesna crkva ne treba da glasa o disciplinovanju vernika u okolnostima kada su verniku uskraćena ta osnovna prava. Pismeno obaveštenje se verniku mora uputiti najmanje dve sedmice pre poslovnog sastanka i u njemu navesti razlozi za disciplinsko saslušavanje.

Advokati ne treba da zastupaju vernike - Rad Crkve u primenjivanju reda i discipline je crkvena funkcija koja ni u kom smislu nije povezana s građanskim ili zakonskim procedurama. Prema tome, Crkva ne priznaje pravo vernika da dovede predstavnike zakona koji bi ih zastupali na bilo kom sastanku sazvanom radi uvođenja reda i discipline, ili obavljanja bilo kog drugog crkvenog posla. Vernici koji žele da dovedu predstavnike zakona na sastanak treba da budu obavešteni da ovi neće imati prilike da se obrate sastanku, ukoliko ipak budu insistirali da ih dovedu.

Crkva, osim toga, treba da sve one koji nisu vernici mesne crkve zamoli da ne prisustvuju sastanku mesne crkve sazvanom da se bavi crkvenim redom ili disciplinom, osim u slučaju kada su pozvani kao svedoci.

Preseljenje vernika pod ukorom - Nijedna mesna crkva ne treba da primi u članstvo osobe koje se nalaze pod ukorom neke druge mesne crkve, jer bi to značilo da je prestup zbog kojeg je verniku izrečena disciplinska mera oprošten. Primanje u članstvo osoba koje se nalaze pod disciplinskim ukorom predstavlja tako težak prekršaj Crkvenog pravilnika da mesna crkva koja ga je učinila može da dođe pod udar disciplinskih mera oblasnog sabora.

Članove ne treba isključivati zbog neposećivanja crkve – Starešine crkve treba verno da posećuju vernike koji ne prisustvuju bogosluženjima i da ih hrabre da ponovo počnu da dolaze, kako bi uživali blagoslove bogoslužjenja u zajednici.

Kada zbog starosti, nemoći, ili drugih neizbežnih razloga vernici nisu u stanju da redovno posećuju bogoslužjenja, treba ipak da ostanu u dodiru sa svojom mesnom crkvom i njenim starešinama pismenim putem ili na neki drugi način. Međutim, sve dok su ti vernici odani doktrinama Crkve, neprisustvovanje se ne sme smatrati dovoljnim razlogom za isključivanje iz članstva Crkve.

Vernici koji se sele u drugo mesto, a nisu se javili - Kada se vernici preseljavaju, treba da obaveste sekretara ili starešinu i daju im svoju novu adresu. Sve dok ostanu vernici te svoje mesne crkve, treba da se javljaju ili šalju svoje desetke i prinose najmanje jednom u tromesečju. Ukoliko se, međutim, vernici presele, a ne ostave svoju novu adresu i ne učine nikakav napor da se jave svojoj mesnoj crkvi te mesna crkva nije u stanju da pronađe njihovu novu adresu u toku dve godine, onda mesna crkva treba da potvrdi da je pokušala da ih pronađe, ali bez uspeha, i tada može da ih posle glasanja izbriše iz matične knjige mesne crkve. Sekretar treba da zapiše uz njihovo ime u matičnoj knjizi: »Boravište nepoznato. Izglasano da se proglase nestalim.«

Članstvo se ne može uskratiti iz finansijskih razloga - Iako vernici treba da podržavaju Crkvu svojim sredstvima u meri u kojoj su u stanju da to čine, oni nikada ne smeju biti isključeni iz članstva zbog svoje nesposobnosti ili nespremnosti da finansijski doprinose Crkvi.

Isključivanje vernika na sopstveni zahtev - Treba obratiti veliku pažnju u postupanju s vernicima koji zahtevaju da budu isključeni iz članstva Crkve.

Iz hrišćanskog obzira prema takvim osobama, postupak treba da se obavi bez javne rasprave.

Crkva priznaje pravo pojedinca da odustane od članstva. Pismo sa zahtevom o odustajanju treba podneti odboru, gde će se taj zahtev zvesti pod datumom koji se nalazi na pismu. Trebalo bi ipak uložiti napor da se pojedinac vrati u crkvenu porodicu.

Obaveštavanje onih koji su izbrisani iz matične knjige – Mesna crkva koja je izglasala brisanje imena vernika iz matične knjige treba da ih o preduzetim

merama obavesti pismenim putem, uveravajući ih u svoju trajnu zainteresovanost za njihovo duhovno dobro i napredovanje. Ovo obaveštenje treba, po mogućstvu, da preda lično pastor ili predstavnik odbora mesne crkve. Dotadašnji vernik treba da bude siguran da crkva očekuje njegov povratak u redove članstva, i da se nada da će se jednoga dana sresti s njim u Božjem carstvu.

Ponovno primanje onih koji su nekada bili isključeni iz članstva – Kada neko bude isključen iz članstva iz disciplinskih razloga, crkva treba, kada je to moguće, da održava vezu s njim i ispoljava duh prijateljstva i ljubavi, trudeći se da ga vrati natrag Gospodu.

Oni koji su prethodno isključeni mogu biti ponovo primljeni u redove vernika kada dođe do priznanja učinjenih prestupa, kada se pruži dovoljno dokaza o stvarnom pokajanju i promeni života, kada se život uskladi s hrišćanskim merilima i kada postane jasno da će se vernik potpuno potčiniti crkvenom redu i disciplini. Takvo ponovno primanje treba prvenstveno da se obavi u mesnoj crkvi iz koje je vernik bio isključen. Međutim, kada to nije moguće, mesna crkva u kojoj nekadašnji vernik zahteva ponovno primanje treba da dobije obaveštenje od njegove pređašnje mesne crkve o razlozima zbog kojih je on bio isključen iz članstva.

Kada je reč o prestupnicima na području seksualnog zlostavljanja, mora se imati na umu da ponovno primanje u članstvo Crkve ne uklanja sve posledice takvog ozbiljnog prekršaja. Iako prisustvovanje crkvenim aktivnostima može da bude dozvoljeno prema pravilno postavljenim smernicama, osuđeni ili osoba kojoj je izrečena disciplinska mera zbog seksualnog zlostavljanja ne sme da bude stavljena u položaj gde će joj biti omogućen dodir sa decom, mladima i drugim ranjivim osobama. Niti se takvima sme poveriti ikakva služba koja bi mogla ohrabriti ranjive osobe da im poklone svoje puno poverenje.

Pošto je brisanje iz članstva najozbiljniji oblik disciplinskih mera, vremenski period posle kojeg isključeni vernik može ponovo biti primljen u članstvo, treba da bude dovoljan da se ustanovi da je problem zbog kojeg je došlo do isključenja razrešen bez ikakve opravdane sumnje. Očekuje se da ponovno primanje u redove vernika bude učinjeno putem ponovnog krštenja.

Pravo na zahtevanje ponovnog primanja – Iako mesna crkva ima pravo da izriče disciplinske mere, to samo po sebi ne ukida pravo vernika da zahteva pošten postupak. Ako vernici smatraju da je mesna crkva prema njima postupila nepošteno, ili da im je uskratila pravo da budu pošteno saslušani, a mesna crkva nije spremna da ponovo razmotri njihov slučaj, ili ako službenici mesne crkve odbijaju da razmotre njihov zahtev za ponovno primanje, nekadašnji vernik ima pravo da se pismeno obrati crkvi i da zatraži da bude saslušan. Mesna crkva ne sme zanemariti ili odbiti da odobri takvo saslušanje. Ako to učini, ili

ako nekadašnji vernik i dalje smatra da se mesna crkva prema njemu nepošteno ponela i posle njegovog zahteva, on ima pravo da uputi konačni zahtev da bude saslušan na sednici Izvršnog odbora oblasti.

Ukoliko, posle potpunog i nepristrasnog saslušanja, Izvršni odbor oblasti dođe do uverenja da je mesna crkva učinila nepravdu verniku, Odbor oblasti može da preporuči njegovo vraćanje u redove vernika. Međutim, ako mesna crkva i dalje odbija da ga primi, onda Odbor oblasti može da preporuči njegovo primanje u redove vernika neke druge mesne crkve. S druge strane, ako pronade dovoljno dobrih razloga da podrži odluku mesne crkve koja je odbila da ponovo primi isključenog vernika u svoje redove, treba da pismeno obrazloži svoju odluku.

OSMO POGLAVLJE

SLUŽBENICI MESNE CRKVE I ORGANIZACIJE

Biranje kvalitetnih službenika važno je za napredovanje mesne crkve, koja treba da obrati najveću moguću pažnju kada poziva ljude i žene da zauzmu mesta povezana sa svetom odgovornošću.

OPŠTE KVALIFIKACIJE

Moralna i religijska podobnost - »A iz svega naroda izaberi ljude poštene, koji se boje Boga, ljude pravedne, koji mrze na mito, pa ih postavi nad njima za poglavare, tisućnike, pedesetnike i desetnike« (2. Mojsijeva 18,21).

»Nađite, dakle, braćo, među sobom sedam poštenijih ljudi, punijeh Duha svetoga i premudrosti, koje ćemo postaviti nad ovijem poslom« (Dela 6,3).

»A valja da ima i dobro svjedočanstvo od onijeh koji su napolju, da ne bi upao u sramotu i u zamku đavolju« (1. Timotiju 3,6).

»I što si čuo od mene pred mnogijem svjedocima, ono predaj vjernijem ljudima, koji će biti vrijedni i druge naučiti« (2. Timotiju 2,2).

»A vladika (starešina) treba da je bez mane, jedne žene muž, trijezan, pametan, pošten, gostoljubiv, vrijedan da uči, ne pijanica, ne bojac, ne lakom, nego krotak, ne srebroljubiv, koji svojijem domom dobro upravlja, koji ima poslušnu djecu sa svakijem poštenjem. A ako ko ne umije svojijem domom upravljati, kako će se moći starati za crkvu Božju? Ne novokršten, da se ne bio naduo, i upao u sud đavolji.«

»Tako i đakoni treba da budu poštene, ne dvojezični, ne koji mnogo vina piju, ne lakomi na dobitak pogan. Koji imaju tajnu vjere u čistoj savjesti. A i ovi da se kušaju najprije, pa onda da služe, ako su bez mane. Tako i žene treba da su poštene, ne koje opadaju, trijezne, vjerne u svemu. Đakoni da bivaju jednijeh žena muževi, koji dobro upravljaju djecom i svojijem domovima, jer koji dobro služe oni dobijaju sebi dobar postup (dobar glas) i veliku slobodu u vjeri Isusa Hrista.« (1. Timotiju 3,2-13; videti i Titu 1,5-11. i 2,1,7.8)

»Niko da ne postane nemarljiv za tvoju mladost, nego budi ugled vjernima u riječi, u življenju, u ljubavi, u duhu, u vjeri, u čistoti. Dokle dođem pazi na čitanje, utješavanje i učenje. Ne pusti in nemar dar u sebi koji ti je dan po proroštvu metnuvši starješine ruke na tebe. U ovome se poučavaj, u ovome stoj, da se napredak tvoj pokaže u svemu. Pazi na sebe i na nauku, i stoj u tome; jer ova čineći spašješ i samoga sebe i one koji te slušaju« (1. Timotiju 4,12-16).

Hraniti i čuvati Crkvu – Apostol Pavle je sazvao »starješine crkvene« i savetovao im: »Pazite, dakle, na sebe i na sve stado u kojemu vas Duh sveti postavi vladikama (starešinama) da pasete crkvu Gospoda i Boga koju steče krvlju svojom; jer ja ovo znam da će po odlasku mome ući među vas teški vuci koji neće štedjeti stada; i između vas samijeh postaće ljudi koji će govoriti izvrnutu nauku da odvrćaju učenike za sobom. Zato gledajte i opominjte se da tri godine dan i noć ne prestajah učeći sa suzama svakoga od vas« (Dela 20,17.28-31; videti i 1. Petrova 5,1-3).

Poštovanje pastora i službenika - »Molimo vas, pak, braćo, prepoznajte one koji se trude među vama, nastojnike svoje u Gospodu i učitelje svoje. Imajte ih u izobilnoj ljubavi za djelo njihovo. Budite mirni među sobom« (1. Solunjanima 5,12.13; videti i 1. Timotiju 5,17; Jevrejima 13,7.17).

»Vernicima u Solunu veoma su dosađivali ljudi koji su dolazili s fanatičkim idejama i doktrinama. Neki među njima bili su 'neuredni...malodušni... slabi'. Crkva je bila pravilno organizovana, bili su postavljeni službenici da deluju kao propovednici i đakoni. Međutim, bilo je i nekih vernika, samovoljnih i neuzdržanih, koji su odbijali poslušnost onima koji su imali autoritet u Crkvi. Takvi su zahtevali ne samo pravo na svoje posebno mišljenje već i pravo da svoje mišljenje javno nameću Crkvi. Pavle je, imajući sve to u vidu, želeo da Solunjanima skrene pažnju na poštovanje i poslušnost koje duguju onima koji su izabrani da budu na odgovornim mestima u Crkvi.« (AA 261.262)

»Oni koji zauzimaju odgovorna mesta u crkvi mogu da imaju mane slične manama drugih ljudi i mogu da greše u svojim odlukama, ali uprkos svemu tome, Hristova Crkva na Zemlji dala im je vlast koja se ne može omalovažavati.« (4T 17)

Ne žuriti sa dodelom službi - »U mnogim mestima nalazimo ljude kojima su prebrzo bile dodeljene službe starešina u crkvi iako nisu bili osposobljeni za taj

položaj. Oni ne vladaju sobom na odgovarajući način. Njihov uticaj nije dobar. Crkva se nalazi u stalnim poteškoćama koje su posledica manjkavog karaktera vođe. Ruke su bile prerano položene na te ljude.« (4T 407; videti i 5T 617; 1. Timotiju 5,22)

Oni koji se protiv jedinstvu nisu pogodni za službu - »U poslednje vreme su se među nama pojavili ljudi koji tvrde da služe Hristu, ali čije je delo upereno protiv jedinstva koje je naš Gospod uspostavio u Crkvi. Oni imaju sebi svojstvene planove i metode rada. Oni se trude na uvedu promene u Crkvu, promene koje će zadovoljiti njihove ideje o napredovanju, i zamišljaju da će se na taj način postići veliki rezultati. Tim ljudima je neophodno da postanu učenici umesto učitelji u Hristovoj školi. Oni su stalno nemirni, trude se da postignu neki veliki rezultat kojim će doneti slavu svom imenu. Njima je potrebno da nauče onu najkorisniju od svih pouka, pouku o poniznosti i veri u Isusa...

Učitelji istine, misionari, službenici u crkvama, mogu da obave veliko delo za Učitelja kada bi samo očistili svoju vlastitu dušu poslušanjem istine.« (5T 238)

Nije sigurno birati one koji odbijaju da sarađuju - »Bog je postavio u Crkvi, kao svoje izabrane pomagače, ljude različitih sposobnosti, tako da se u sjedinjenoj mudrosti mnogih može otkriti značenje misli Duha. Ljudi koji postupaju u skladu sa svojim skladno izraženim karakternim crtama, odbijajući da se udruže sa drugima koji imaju dugo iskustvo u radu za Gospoda, biće zaslepljeni ličnim samopouzdanjem, nesposobni da razluče između onoga što je pogrešno i onoga što je pravo. Nije dobro da takvi budu izabrani za vođe u Crkvi, jer će se povoditi za svojim sudovima i planovima i neće se obazirati na sudove svoje braće. Neprijatelju je vrlo lako da deluje preko takvih koji, iako je i njima samima potreban savet na svakom koraku, isko se nisu naučili Hristovoj poniznosti, uzimaju odgovornost da se u svojoj sili staraju o dušama.« (AA 279)

Lokalno članstvo - Vernici u redovnom odnosu sa crkvom imaju pravo da budu izabrani na vodeća mesta u crkvi u kojoj su članovi (videti str. 106-109). Izuzetak se može napraviti u sledećim slučajevima:

1. Studenti koji su vernici u redovnom odnosu sa Crkvom, ali koji, u svrhu obrazovanja, žive daleko od svog doma i redovno posećuju bogoslužjenja u mesnoj crkvi u kraju gde imaju privremeno boravište.

2. Službenici oblasti koje je oblast odredila da budu pastori ili starešine u dve ili više mesnih crkava (videti str. 108.109).

3. Starešina koji, kada je to potrebno ili na preporuku Odbora oblasti, može da bude izabran da služi više nego u jednoj mesnoj crkvi u okrugu.

Ostali izuzeci mogu se razmatrati u Odboru oblasti.

Pružati primer u prilaganju desetka - Svi službenici treba da pružaju primer u vernom prilaganju desetka Crkvi. Nijedan koji ne pruža primer vernosti na tom planu ne treba da bude biran u crkvene službe.

Nema delegata po položaju – Nijedan službenik mesne crkve nije delegat po svom položaju na saboru oblasti. Ukoliko mesna crkva želi da neki službenik posluži kao delegat, ona mora da izabere tog svog službenika za delegata.

Raspodela odgovornosti - Mesna crkva ne treba da suviše odgovornosti dodeli maloj grupi svojih službenika koji žele da rade, dok drugi ostaju neuposleni ili suviše malo zaposleni. Sem ukoliko okolnosti to ne učine neophodnim, treba izbegavati da se jedna osoba bira za više dužnosti.

Isključenje i ponovno primanje – Kada neki službenik bude isključen i kasnije ponovno primljen kao vernik, ponovno primanje ne znači i postavljanje na raniju dužnost.

TRAJANJE SLUŽBE

Trajanje službe za službenike mesne crkve i njenih organizacija treba da bude jedna godina, osim ako mesna crkva na poslovnom sastanku odluči da održava izbore svake dve godine, kako bi omogućila trajnost i razvijanje duhovnih darova, a sebi uštedela napor da izbore održava svake godine.

Iako nije preporučljivo da jedna te ista osoba radi beskrajno u nekoj službi, službenici se mogu ponovno birati za istu funkciju.

STAREŠINE

Religijske vođe mesne crkve – Mesna crkva treba da gleda na svoje starešine kao na snažne duhovne vođe i oni moraju da uživaju dobar glas i u mesnoj crkvi i u društvenoj zajednici. U odsutnosti pastora, starešine su duhovne vođe crkve i svojim savetima i primerom treba da se trude da crkvu vode dubljem i potpunijem hrišćanskom iskustvu.

Starešine treba da budu sposobne da obavljaju službe u crkvi, kao i da služe i rečju i što se tiče doktrine kada postavljeni pastor nije dostupan. Međutim, starešine se ne smeju birati prvenstveno zbog svog društvenog položaja ili govorničke veštine, već zbog svog posvećenog života i rukovodećih sposobnosti.

Starešine se mogu ponovo birati, ali nije preporučljivo da služe neodređeno dugo. Mesna crkva nema nikakvu obavezu da ih ponovo bira i može da izabere nekog drugog kada god je takva promena preporučljiva. Prilikom izbora novih starešina, dotadašnje starešine ne deluju više kao starešine, već mogu da budu izabrane na neke druge dužnosti.

Rukopoloženje starešina – Sam izbor za starešinu ne osposobljava nekoga i da bude starešina. Rukopoloženje se zahteva pre nego što izabrani starešina dobije pravo da obavlja svoju službu. Između izbora i rukopoloženja, izabrani starešina može da deluje kao vođa crkve, ali nema pravo da obavlja crkvene obrede.

Službu rukopoloženja obavlja samo rukopoloženi pastor koji je za to ovlašćen od strane oblasti. U znak pažnje, rukopoloženi pastor koji se nalazi u poseti crkvi, može da bude pozvan da pomogne. Međutim, samo na posebni zahtev službenika oblasti mogu pastor u poseti ili pastor u penziji da obave službu rukopoloženja.

Sveti obred rukopoloženja treba da se obavi jednostavno u prisutnosti vernika mesne crkve i može da sadrži kratak pregled službe starešine, sposobnosti koje se od njega zahtevaju, i osnovne dužnosti koje će starešina biti ovlašćen da obavlja. Posle savetovanja, rukopoloženi pastor, uz saradnju drugih rukopoloženih pastora ili mesnih starešina koji učestvuju u obredu, rukopoložiće starešine molitvom i polaganjem ruku (videti str. 38).

Ako je jednom rukopoložen, starešinu ne treba ponovo rukopoložiti kada bude ponovo izabran ili kada bude izabran za starešinu u nekoj drugoj mesnoj crkvi, pod uslovom da je zadržao status redovnog odnosa sa Crkvom. Rukopoloženi starešina može da obavlja i službu rukopoloženog đakona.

Odnos sa pastorom – Ukoliko Odbor oblasti odredi pastora ili pastore mesnoj crkvi, pastor ili stariji pastor ako ih je više nego jedan, treba da bude prihvaćen kao nadređeni starešina, a starešina mesne crkve da bude njegov pomoćnik. Pošto je njihovo delovanje usko povezano, treba da rade zajednički i skladno. Pastor ne treba da uzme na sebe sve vrste odgovornosti, već da ih raspodeli između sebe, starešine i ostalih službenika mesne crkve. Pastor koji je službeno raspoređen na rad u mesnoj crkvi, deluje kao predsedavajući Odbora mesne crkve (videti str. 33. 124. 125). Međutim, mogu da nastanu okolnosti kada je preporučljivo da starešina deluje kao predsedavajući. U dogovoru s pastorom, starešine treba da posećuju vernike, služe bolesnima, unapređuju molitvenu službu, da organizuju i rukovode službom miropomazanja i posvećenja dece, da hrabre obeshrabrene i pomažu u drugim pastoralnim odgovornostima. Kao potpastiri, starešine treba da pokazuju stalnu brigu oko stada i da budu budni.

Ukoliko je pastor opunomoćeni propovednik, crkva ili crkve kojima služi treba da izaberu propovednika da bude starešina (videti str. 34).

Pošto je oblast postavila pastora da radi u mesnoj crkvi, pastor služi crkvi kao službenik oblasti; on je odgovoran Odboru oblasti, ali uspostavlja blizak i saradnički odnos s mesnom crkvom i radi u skladu s planovima i pravilima mesne crkve. Starešine, koje je mesna crkva izabrala, odgovorne su skupštini mesne crkve i njenom odboru (videti dalji tekst).

Delovanje starešina je lokalne prirode – Autoritet i rad starešina ograničeni su na mesnu crkvu u kojoj su izabrani. Nije dozvoljeno da oblasni odbor prenese na starešinu ovlašćenja koja pripadaju rukopoloženom pastoru, naime, da služi u drugim crkvama kao starešina. Ako se ukaže takva potreba, Odbor oblasti može preporučiti mesnoj crkvi kojoj je potreban starešina da pozove i izabere starešinu obližnje mesne crkve da služi u njoj. I tako putem izbora pojedini vernik može, ako se ukaže potreba, da služi u više nego u jednoj mesnoj crkvi. Takav raspored treba da bude načinjen jedino u dogovoru sa Odborom oblasti. Pravo biranja starešine pripada mesnoj crkvi, a ne Odboru oblasti. Jedini način da se neko ovlasti da služi Crkvi kao celini jeste rukopoloženje za evanđeosku službu.

Vođenje crkvenih službi - Kao pomoćnik pastora, ili u odsutnosti pastora, starešina je odgovoran za službe u crkvi i treba da ih vodi ili da uredi da to neko drugi čini. Službu Gospodnje večere uvek treba da obavlja rukopoloženi ili ovlašćeni pastor ili starešina mesne crkve. Pastor obično predsedava poslovnim sastanku mesne crkve. U odsutnosti pastora, i u dogovoru s pastorom ili predsednikom oblasti, starešina treba da služi kao predsedavajući.

Služba krštenja - U odsutnosti rukopoloženog pastora, starešina treba da zatraži od predsednika oblasti da organizuje krštenje onih koji žele da se sjedine sa Crkvom (videti str. 46-49). Starešina ne treba da obavlja ovu službu ukoliko najpre nije dobio dozvolu od predsednika oblasti.

Služba venčanja - Prilikom ceremonije venčanja, za govor o obavezama mladenaca, zavete i proglašenje braka zadužen je jedino rukopoloženi pastor, osim u oblastima gde je odbor Odeljenja Generalne konferencije dozvolio da odabrani opunomoćeni ili ovlašćeni pastori koji su rukopoloženi kao starešine mesne crkve mogu da obave tu službu (videti str. 34). Lokalni zakoni mogu propisivati da osobe koje obavljaju službu venčanja moraju imati i odobrenje države da to čine. Rukopoloženi pastor, opunomoćeni i ovlašćeni pastor, ili starešina, mogu održati kratku propoved, izgovoriti molitvu i dati blagoslov (videti Beleške, broj jedan, str. 165).

Unapređivati prilaganje desetka – Svojim vernim prilaganjem desetka, starešine mnogo čine da ohrabre vernike da i oni budu verni u pogledu desetka (videti str. 130.131.161). Starešine mogu pospešiti davanje desetka svojim javnim izlaganjima o biblijskim prednostima i odgovornostima pristavske službe, kao i svojim ličnim radom s vernicima - na taktičan način koji će biti od koristi.

Starešine treba da sva finansijska pitanja koja se odnose na vernike smatraju poverljivim i ne smeju informacije o njima davati neovlašćenim osobama.

Da unapređuju proučavanje Biblije, molitvu i odnos sa Isusom - Kao duhovne vođe, starešine su odgovorne da hrabre vernike da razvijaju svoj lični odnos sa Isusom, jačajući njihove navike u pogledu ličnog proučavanja Biblije

i u molitvi. Starešine treba da budu uzor što se tiče predanosti u proučavanju Biblije i u molitvi. Delotvorna lična molitva svakog vernika, koja podržava sve službe i programe mesne crkve, unaprediće misiju Crkve. Starešine mogu tražiti od Odbora mesne crkve da izabere Savet koji će im pomagati u toj ulozi razvijanja dela i hlabrenja vernika.

Da unapređuju sve grane dela - Pod rukovodstvom pastora i u saradnji s njim, starešine su duhovne vođe mesne crkve i odgovorne za unapređenje svih odeljenja i aktivnosti. Starešine treba da uspostave odnos poverenja i međusobnog podsticanja sa ostalim službenicima mesne crkve.

Da saraduju sa oblašću – Pastor, starešine i svi službenici mesne crkve treba da saraduju sa službenicima oblasti i vođama odeljenja u izvršavanju postavljenih planova. Oni treba da obaveštavaju mesnu crkvu o svim redovnim i posebnim darovima, da unapređuju sve programe i aktivnosti mesne crkve, da podstiču sve službenike da podržavaju oblasne planove i metode rada.

Starešine treba da usko saraduju s blagajnikom i da se trude da se svi oblasni fondovi brzo predaju blagajniku oblasti, u vreme koje je odredila oblast. Starešine treba da nastoje da se izveštaj sekretara Odbora mesne crkve redovno šalje sekretaru oblasti na kraju svakog tromesečja.

Starešine treba da smatraju bitnom svaku poštu koja dolazi iz kancelarije oblasti. Pisma koja zahtevaju objavljivanje informacija treba izneti pred vernike u odgovarajuće vreme.

U odsutnosti pastora, prvi starešina (videti str. 108) treba da se potruži da mesna crkva izabere delegata za sabor oblasti i da sekretar pošalje imena delegata u kancelariju oblasti.

Da unapređuju delo po celom svetu - Starešine treba da unapređuju delo globalne misije, pažljivo proučavajući delo u celom svetu i podstičući vernike da lično podržavaju delo misije. Njihovo ljubazno, taktično ponašanje ohrabriće vernike na dragovoljno davanje i u crkvenim službama i u Subotnoj školi.

Obuka i opremanje starešina - Propovedničko udruženje, u saradnji sa odeljenjima, podupire obuku i opremanje starešina. Međutim, pastor ima prvenstvenu odgovornost za obučavanje starešina (videti Beleške 2, str. 165).

Slobodni da bi uspešno radili – Starešine, posebno, treba da budu oslobođene drugih odgovornosti da bi uspešno obavljale svoje mnoge dužnosti. U nekim slučajevima moglo bi biti preporučljivo da se od starešine zatraži da vodi evanđeosko-misionarsko delo mesne crkve, ali i to treba izbegavati ukoliko se mogu pronaći drugi sposobni ljudi.

Prvi starešina – Moglo bi biti preporučljivo, zbog veličine mesne crkve, da se izabere više od jednog starešine, jer odgovornosti te službe mogu da budu prevelike za jednu osobu. Ukoliko mesna crkva izabere više nego jednog starešinu, jedan mora biti naimenovan za »prvog starešinu«. Rad među starešinama treba podeliti u skladu s njihovim iskustvom i sposobnostima.

Ograničenja u pogledu ovlašćenja - Starešine nisu ovlašćene da primaju ili isključuju vernike. To se čini samo putem glasanja crkve. Jedino Odbor mesne crkve može da preporuči crkvi da glasanjem prima ili isključuje vernike (videti str. 49.53.54).

VOĐE CRKVE

Povremeno se događa da niko nema iskustva ili sposobnosti da služi kao starešina. U takvim okolnostima mesna crkva treba da izabere osobu koja će biti »vođa mesne crkve«. U odsutnosti pastora ili pastora dodeljenog od strane oblasti, taj vođa je odgovoran za službe u mesnoj crkvi, uključujući i poslovne sastanke. Vođa mora ili da rukovodi službom u crkvi, ili da se postara da to neko drugi čini. Ukoliko vođa crkve nije u stanju da vodi poslovni sastanak, trebalo bi se obratiti oblasti za pomoć.

Vođa, koji nije rukopoloženi starešina, ne može da obavlja krštenja, da vodi Gospodnju večeru, da venčava, ili da predsedava poslovnom sastanku kada se izriču disciplinske mere vernicima. U tom slučaju treba uputiti zahtev predsedniku oblasti da pošalje rukopoloženog pastora da predsedava takvim sastancima.

ĐAKONI

Novi zavet opisuje službu đakona grčkom rečju diakonos, odakle dolazi i naša reč »đakon«. Grčka reč se različito tumači: kao »sluga, sveštenik, pisac, poslužitelj«, a u hrišćanskim krugovima stekla je svoje posebno značenje sadržano u pojmu »đakon«.

Ljudi koji su postali poznati kao sedam đakona apostolske Crkve bili su izabrani i rukopoloženi da se staraju o poslovima Crkve (videti Dela 6,1-8). Njihove sposobnosti su bile jedva nešto manje od onih koje su se zahtevale od starešina i pobrojane su u 1. Timotiju 3,8-13.

»Činjenica da su ta braća bila rukopoložena da obavljaju posebno delo staranja o potrebama siromašnih, nije ih isključila iz dela propovedanja istine. Sasvim suprotno, oni su bili potpuno osposobljeni da druge poučavaju istinama, pa su se uključili u to delo s velikom ozbiljnošću i velikim uspehom.« (AA 90)

»Postavljanje sedmorice da obavljaju nadzor nad posebnim granama dela pokazalo se kao veliki blagoslov za Crkvu. Ovi službenici obraćali su posebnu pažnju pojedinačnim potrebama vernika kao i opštim materijalnim interesima

Crkve, a svojim mudrim rukovođenjem i svojim pobožnim primerom pružali su značajnu pomoć drugim službenicima u povezivanju različitih interesa Crkve u jedinstvenu celinu.« (AA 89)

Danas, postavljanje đakona putem biranja donosi slične blagoslove u crkvenoj administraciji, jer oslobađa pastore, starešine i druge službenike dužnosti koje đakoni mogu dobro da obave.

»Oni koji su po Božjem providenju postavljeni na vodeća i odgovorna mesta u Crkvi, svoje vreme i snagu treba da troše na rešavanje težih pitanja koja zahtevaju posebnu mudrost i širinu srca. Nije u skladu s Božjim redom da takvi ljudi budu pozivani da rešavaju manje važna pitanja za koja su drugi dovoljno osposobljeni.« (AA 93)

Odeljenje za propovedničku službu, zajedno sa drugim odeljenjima, unapređuje obučavanje i opremanje đakona. Međutim, pastor, zajedno sa starešinom (starešinama), ima glavnu odgovornost kad je reč o obučavanju đakona. (Videti Beleške, #3, str. 165)

Odbor đakona - Kada mesna crkva ima veći broj đakona, treba organizovati Odbor đakona kome predsedava starešina đakona, a neki drugi đakon vrši dužnost sekretara. Takvo telo omogućuje raspodelu odgovornosti i usaglašavanje svega što doprinosi dobrobiti mesne crkve. Ono takođe pruža mogućnost da se novi đakoni osposobe za svoju dužnost.

Đakoni moraju da budu rukopoloženi - Novoizabrani đakoni ne mogu da obavljaju svoju službu sve dok ne budu rukopoloženi preko rukopoloženog pastora koga odredi oblast.

Sveti obred rukopoloženja treba da bude obeležen jednostavnošću i obavljen u prisutnosti crkve. Pastor može da ukratko govori o biblijskoj službi đakona, osobinama koje se zahtevaju za tu službu, i o osnovnim dužnostima koje su đakoni pozvani da obavljaju. Posle kratkog pozivanja na vernost u službi, pastor, uz učestvovanje starešine kada je to prikladno, obavlja rukopoloženje đakona molitvom i polaganjem ruku (videti str. 38).

Ukoliko zadrže članstvo u crkvi, đakoni, pošto su jednom rukopoloženi, ne treba da budu ponovo rukopoloženi kada se presele u drugu mesnu crkvu. Kada istekne period za koji su izabrani, moraju da budu ponovo izabrani ako treba da nastave da služe kao đakoni.

Starešine koje su kasnije izabrane da služe kao đakoni ne treba da budu ponovo rukopoložene kao đakoni, jer rukopoloženje za starešinu pokriva i službu đakona.

Đakoni nisu ovlašćeni da predsedavaju - Đakoni nemaju pravo da vode Večeru Gospodnju, da obavljaju krštenja, ili da predsedavaju poslovnim sastancima, niti im je dopušteno da obavljaju venčanja ili da primaju vernike ili da vrše prenos članstva.

Ukoliko mesna crkva nema nikoga ko je ovlašćen da obavlja te službe, treba da zatraži pomoć nadležne oblasti.

Dužnosti đakona - Delo đakona obuhvata široku lepezu službi u crkvi:

1. *Pomoć pri službama i na sastancima* – Đakoni su obično odgovorni da dočekuju i pozdravljaju vernike i posetioce kada ovi ulaze u bogomolju i da im pomognu, ako bude potrebno, da nađu mesto. Oni treba da sarađuju s pastorom i starešinama tako da se sva bogoslužjenja i sastanci odvijaju mirno i nesmetano.

2. *Posećivanje vernika* – U mnogim mesnim crkvama posećivanje se ostvaruje podelom vernika po teritoriji i dodeljivanjem đakona svakom delu teritorije, uz očekivanje da će on posetiti svaki dom jednom u tromesečju.

3. *Priprema za obred krštenja* – Đakoni obavljaju neophodne pripreme za službu krštenja (videti str. 49).

4. *Pomaganje pri obredu Gospodnje večere* - Prilikom službe pranja nogu, đakoni i đakonice pripremaju sve što je potrebno, kao što su ubrusi, umivaonice, voda i ostalo. Posle službe oni treba da se postaraju da se svi sudovi i ubrusi operu i spreme.

Preostali hleb i vino ne treba koristiti; đakoni i đakonice treba da ih uklone uz dužno poštovanje posle Gospodnje večere.

5. *Staranje o bolesnima i pomaganje siromašnima i nesrećnima* - Đakoni i đakonice imaju dužnost da se staraju o bolesnima, siromašnima i nesrećnima, treba da obavestavaju mesnu crkvu o njihovim potrebama i traže pomoć vernika. Novac za to delo treba da se obezbedi iz fondova za siromašne i potrebne. Blagajnik, na preporuku odbora, stavlja na raspolaganje đakonima i đakonicama sve što im je neophodno da zbrinu one sa potrebama.

6. *Staranje o imovini i održavanje imovine* – U mesnim crkvama u kojima staranje o imovini i održavanje imovine nije povereno građevinskom odboru, đakoni i đakonice imaju tu odgovornost (videti str. 166).

ĐAKONICE

Đakonice su bile uključene u službeno osoblje ranih hrišćanskih crkava.

»Preporučujem vam pak Fivu, sestru našu, koja je sluškinja kod crkve u Kenhreji da je primite u Gospodu kao što priliči svetima, da joj budete u pomoći u svakoj stvari koju od vas zatreba, jer je ona mnogima pomogla, i samome meni« (Rimljanima 16,1.2).

Odeljenje za propovedničku službu, zajedno sa drugim odeljenjima, unapređuje obučavanje i opremanje đakonica. Međutim, pastor, zajedno sa

starešinom (starešinama), ima glavnu odgovornost kad je reč o obučavanju đakonica. (Videti Beleške, #3, str. 165)

Odbor đakonica - Ako mesna crkva izabere više đakonica, treba organizovati Odbor đakonica kome predsedava prva đakonica, a neka druga đakonica obavlja dužnost sekretarice. Ovaj odbor ima pravo da podeli dužnosti pojedinačnim đakonicama i da tesno saraduje sa Odborom đakona, posebno prilikom pozdravljanja vernika i posetilaca koji dolaze u bogomolju i prilikom posete u domovima (videti str. 76.77). On se takođe stara o mestu gde će se nove đakonice pripremati za obavljanje svoje službe.

Rukopoloženje đakonica – Takvu službu, kao i rukopoloženje đakona, treba da obavlja rukopoloženi pastor, koji je za to ovlašćen od strane oblasti. Služba rukopoloženja treba da bude obeležena jednostavnošću i obavljena u prisutnosti crkve.

Ukoliko budu zadržale članstvo u crkvi, đakonice ne treba da budu ponovo rukopoložene ako se presele u drugu mesnu crkvu. Kada period na koji su izabrane istekne, moraju biti ponovo izabrane da bi mogle da služe kao đakonice.

Đakonice nisu ovlašćene da predsedavaju – Đakonice nisu ovlašćene da predsedavaju bilo kojoj crkvenoj službi ili poslovnim sastancima i ne mogu da obavljaju obred venčanja ili da primaju vernike ili vrše prenos članstva.

Dužnosti đakonica – Đakonice služe crkvi u širokoj lepezi dužnosti, kao što su:

1. **Pozdravljanje i posećivanje gostiju i vernika** – U mnogim mesnim crkvama, đakonice pomažu pri pozdravljanju gostiju i vernika na bogoslužjenjima, i u posećivanju vernika u njihovim domovima kada ovi ne mogu da prisustvuju bogoslužjenju.

2. **Pomoć prilikom obreda krštenja** – Đakonice čine sve što je potrebno da kandidatkinje za krštenje budu zbrinute pre i posle krštenja. One daju savete, ukoliko je neophodno, o odgovarajućoj odeći za krštenje. Valja obezbediti odeću od odgovarajućeg materijala. Posle upotrebe haljina za krštenje, đakonice treba da se postaraju da se one operu i stave na određeno mesto.

3. **Priprema za Gospodnju večeru** - Đakonice i đakoni pripremaju sve što je potrebno za ovaj obred i staraju se da sve što je upotrebljeno kasnije bude oprano i sređeno za sledeći put (videti str. 120).

Pre početka Gospodnje večere, đakonice postavljaju sto za Gospodnju večeru, pripremaju hleb i vino, stavljaju bekvasni hleb u posude, nalivaju vino u čašice, i pokrivaju sto prekrivačem predviđenim za tu namenu.

Đakonice pomažu prilikom službe pranja nogu, posebno pomažući posetiocima ženskog pola i novim vernicama.

4. *Staranje o bolesnima i siromašnima* – Đakonice pomažu đakonima u staranju o bolesnima, potrebnima i nesrećnima.

5. *Staranje o imovini i održavanje imovine* – U mesnim crkvama u kojima staranje o imovini i o održavanju imovine nije povereno građevinskom odboru, tu odgovornost imaju đakoni i đakonice (videti Beleške 3, str. 165).

SEKRETAR ODBORA MESNE CRKVE

Veliki deo uspešnog delovanja mesne crkve zavisi od rada sekretara mesne crkve. Zbog važnog i specijalizovanog funkcionisanja ove službe, mudro je izabrati nekoga ko može da bude ponovo izabran da bi se obezbedio kontinuitet vođenja zapisnika i izveštavanja. Velike mesne crkve mogu da izaberu i pomoćnike sekretara, ukoliko bude potrebno. Kada sekretar kao zapisničar ne može da prisustvuje poslovnom sastanku, mora da se postara da neki njegov pomoćnik bude prisutan i da vodi zapisnik (videti Beleške 4, str. 166).

Nijedno ime se ne može dodati ili brisati bez glasanja – Sekretar nije ovlašćen da dodaje imena ili da briše imena iz matične knjige mesne crkve bez prethodnog glasanja crkve, koja uvek mora izglasati da se doda ili ukloni neko ime, izuzev u slučaju smrti vernika, ili kada neki član zahteva pismenim putem da bude izbrisan iz članstva. Kada vernik umre, sekretar će zabeležiti datum smrti u matičnu knjigu (videti str. 55).

Kada neki član podnese pismeni zahtev crkvenom odboru da bude izbrisan iz članstva, sekretar će zabeležiti ono što odbor bude odlučio. (Videti str. 65)

Preseljenje vernika – Sekretar obavlja prepisku između vernika i mesnih crkava u procesu prenošenja članstva (videti str. 51-54).

Dopisivanje s vernicima – Sekretar treba da se potruži da ostane u vezi sa odsutnim vernicima (videti Beleške 6, str. 166).

Obaveštavanje o delegatima za oblasni sabor - Sekretar, po ovlašćenju Odbora mesne crkve, odmah obavestava oblast o delegatima koji su izabrani da predstavljaju mesnu crkvu na oblasnom saboru, služeći se formularima koje je dobio od oblasti (videti str. 107-108).

Izveštaje treba slati bez odlaganja - Sekretar mora bez odlaganja da pošalje izveštaje koje zahteva oblast. Neki od njih su tromesečni, neki godišnji. Bitno je da se izveštaji šalju sekretaru oblasti u okviru naznačenog vremena, što je bitno radi tačnosti izveštaja koje pripremaju ostale organizacije globalne Crkve. Sekretar prikuplja informacije za te izveštaje od drugih službenika i vođa odeljenja.

Crkvena dokumentacija – Sekretar vodi zapisnike mesne crkve, koji se moraju pažljivo čuvati. Svi zapisnici i knjige obračuna svih službenika predstavljaju

vlasništvo mesne crkve i predaju se novoizabranom sekretaru po isteku mandata prethodnog sekretara, ili crkvi u svakom trenutku trajanja mandata na zahtev pastora ili starešine.

BLAGAJNIK

Zbog važnih funkcija blagajnika, mudro je izabrati nekoga ko može da bude ponovo izabran kako bi se očuvao kontinuitet u vođenju zapisnika i izveštaja. Velike mesne crkve mogu da izaberu pomoćnike blagajnika, ukoliko je to potrebno.

Blagajnik može uveliko da podstakne vernost u prilaganju desetka i duh darežljivosti vernika. Reč saveta izrečena u Učiteljevom duhu može pomoći vernicima da verno prilažu Gospodu Njegov desetak i darove, čak i u vreme finansijskih neprilika i oskudice.

Blagajnik je čuvar svih fondova – Blagajnik je čuvar svih fondova mesne crkve. Tu spadaju: (1) oblasni fondovi, (2) fondovi mesne crkve, i (3) fondovi koji pripadaju pomoćnim organizacijama mesne crkve.

Sve fondovi (oblasne, mesne crkve i pomoćnih organizacija) blagajnik deponuje u banku ili neku finansijsku ustanovu na račun koji se vodi na ime mesne crkve, ukoliko nadležna oblast ne uvede neki drugi sistem.

Višak crkvenih sredstava može da bude deponovan na štednom računu po odobrenju Odbora mesne crkve. Kada se rade opsežni bilansi za gradnju ili neki posebni projekti, Odbor mesne crkve može odobriti posebne bankovne račune. Takvim računima, međutim, upravlja blagajnik i on o njima izveštava mesnu crkvu kao i o svim drugim crkvenim fondovima.

Svi bankovni računi mesne crkve su isključivo bankovni računi fondova mesne crkve i ne mogu se kombinovati s bilo kojim ličnim računima ili fondovima.

Oblasni fondovi - U oblasne fondove uključeni su deseci, svi redovni fondovi za misije, i svi fondovi za posebne oblasne projekte i ustanove. Na kraju svakog meseca, ali i češće ako to oblast zahteva, blagajnik mesne crkve šalje blagajniku oblasti celokupni iznos sredstava primljenih u tom vremenskom razdoblju. Mesna crkva ne može da pozajmljuje, koristi ili zadržava takve oblasne fondove ni u koju svrhu.

Fond Subotne škole – Svi darovi Subotne škole sedmično se predaju blagajniku preko blagajnika Subotne škole, a blagajnik treba da vodi tačan izveštaj o svim tim darovima. Ovaj fond za misije predaje se kancelariji oblasti kao što je opisano u prethodnom paragrafu. Potrošni fondovi Subotne škole se čuvaju u pologu, a po nalogu Saveta subotne škole (videti str. 92-95), koriste se za podmirivanje redovnih troškova Subotne škole.

Fondovi mesne crkve - Fondovi mesne crkve obuhvataju fondove troškova, građenja i popravki, ali i fond za siromašne i nevoljne. Ti fondovi pripadaju mesnoj crkvi i blagajnik iz njih isplaćuje samo po odobrenju odbora mesne crkve ili poslovnog sastanka. Međutim, blagajnik će iz potrošnog fonda mesne crkve plaćati račune svih lokalnih troškova koje je odobrio odbor mesne crkve.

Fondovi pomoćnih organizacija mesne crkve - Fondovi pomoćnih organizacija podrazumevaju takve fondove kao što su fond za evanđeoske programe mesne crkve, fond za porodični život, fond za Službu adventističke omladine, fond za Adventističku službu društvenoj zajednici ili samarićansko društvo, fond za troškove Subotne škole, deo fondova zdravstvene službe koji pripadaju mesnoj crkvi, a mogu da obuhvataju i školske fondove mesne crkve. Sav novac koji je primljen za te organizacije smesta se predaje blagajniku mesne crkve preko sekretara organizacije, đakona, ili bilo koga ko je primio sredstva. Ti fondovi pripadaju pomoćnim organizacijama mesne crkve. Oni se mogu trošiti jedino na osnovu naloga pomoćne organizacije kojoj pripadaju.

Blagajnik izdaje potvrdu za sva sredstva koja je primio. Primajući sredstva od blagajnika, sekretar pomoćne organizacije daje blagajniku odgovarajuću potvrdu.

Čuvanje namene fondova – Kada se prikuplja dar za globalnu misiju ili za bilo koju drugu lokalnu ili opštu svrhu, sav novac stavljen u korpicu za prikupljanje dara (ukoliko nije drukčije ukazano od strane donatora), moraće se računati kao deo tog određenog sakupljanja. Svi darovi i prilozi koje pojedinci daju za određeni fond ili namenu moraju se upotrebiti u tu svrhu. Ni blagajnik ni Odbor mesne crkve nemaju pravo da preusmere sredstva bilo kog fonda zanemarujući cilj za koji su bila priložena.

Sredstva pomoćnih organizacija, često darovi priloženi u posebnu svrhu, prikupljaju se za taj posebni deo delovanja mesne crkve zbog kojeg je pomoćna organizacija i bila osnovana. Takve fondove blagajnik mesne crkve drži u pologu te se ni oni ne smeju pozajmljivati ili na bilo koji drugi način preusmeravati od strane blagajnika ili odbora mesne crkve za neku drugu svrhu osim one za koju su bili prikupljeni.

Kada se neka pomoćna organizacija ukine, mesna crkva na redovnom poslovnom sastanku može da donese odluku o raspolaganju bilo kojim sredstvima sa računa te organizacije.

Novac za lične narudžbine literature – Novac za lične narudžbine literature, za knjige, traktate, časopise, i za pretplatu periodika čuva blagajnik mesne crkve na područjima u kojima postoji lokalna adventistička knjižara (videti Beleške 6, str. 166).

Pravilna metoda uplaćivanja novca od strane vernika – Blagajnik treba da zahteva da sav novac koji vernici uplaćuju, osim redovnih sakupljanja u crkvi, bude stavljen u koverta za desetak i prinose, ukoliko oblast nije propisala neku drugu metodu. Vernici treba da navedu razne stavke i sume onako kako je naznačeno na listiću i da provere da li je novac stavljen u koverat jednak sumi koja je navedena. Oni treba da upišu i svoje ime i da daju svoju adresu i da stave koverat u koricu za sakupljanje dara ili da ga predaju lično blagajniku, koji će sačuvati koverat da posluži kao dokaz sve dok svi fondovi ne budu provereni od strane revizora oblasti.

Vernici koji svoje desetke i darove uplaćuju putem čekova ili poštanskih uputnica, tamo gde je to zakonski moguće, treba da navedu da se čekovi isplaćuju na ime crkve umesto na bilo koje drugo ime.

Potvrde vernicima – Potvrde se odmah izdaju za sav novac koji se primi od vernika, bez obzira na veličinu sume, a blagajnik mora strogo da vodi računa o svim potvrdama i isplatama. Sve opšte darove koji se ne daju u kovertima blagajnik mora da izbroji u prisutnosti još jednog službenika, prvenstveno đakona ili đakonice, koji treba da potpiše potvrdu o izbrojanom novcu.

Pravilna metoda slanja sredstava u oblast - Prilikom slanja sredstava blagajniku oblasti, svi čekovi, bankovni nalozi i novčane uputnice treba da glase na ime organizacije, kada god je to zakonski moguće, a ne na ime bilo kog pojedinca. Uz pošiljku treba priložiti kopiju blagajničkog izveštaja za navedeni period. Formulari za slanje sredstava dobijaju se od oblasti.

Čuvanje finansijskih dokumenata - Finansijski dokumenti, vaučeri, ili prijemnice čuvaju se za sva sredstva primljena i izdata u skladu sa sistemom koji je odobrila lokalna oblast.

Knjige su podložne reviziji – Blagajnik oblasti, ili druga osoba koju odredi odbor oblasti, vrši reviziju finansijskih izveštaja mesne crkve, obično jednom godišnje.

Blagajnička knjiga i drugi finansijski izveštaji koji se odnose na rad blagajnika, blagajnika crkvene škole i blagajnika bilo koje druge crkvene organizacije podložni su reviziji u bilo kom trenutku, i mogu biti pregledani od strane oblasnog revizora, pastora, okružnog starešine, prvog starešine ili bilo kog drugog lica koje odredi Odbor mesne crkve, ali se ne mogu dati na uvid neovlašćenim licima (videti str. 135).

Izveštaji o svim fondovima koji su primljeni i prosleđeni treba da se daju na redovnim poslovnim sastancima mesne crkve. Kopija tih izveštaja predaje se vodećim službenicima.

Kada se izveštava o broju pojedinaca koji prilažu desetak u mesnoj crkvi, bračni drug i maloletna deca koja još nemaju prihode, ali su vernici mesne crkve, treba da budu uračunati u tu grupu zajedno sa osobom koja u porodici zarađuje.

Odnosi sa vernicima su poverljive prirode – Blagajnik treba uvek da ima na umu da su njegovi odnosi s vernicima strogo poverljive prirode. Blagajnik nikada ne sme da komentariše o desetku koji je dao bilo koji vernik ili o prihodima ili bilo čemu drugom u vezi s tim, osim sa onima s kojima deli odgovornost svoga posla. Velika šteta se može naneti nepoštovanjem ovog pravila.

KOORDINATOR RADA SA ZAINTERESOVANIMA

Treba izabrati koordinatora rada sa zainteresovanima da bi se sačuvali zainteresovani zadobijeni putem misionarskih poduhvata mesne crkve, i da bi se bez odlaganja povelu računa o njima. Ta osoba je član Odbora mesne crkve i Saveta za evanđeoski rad i deluje neposredno s pastorom i predsedavajućim tog Saveta.

Dužnosti te službe obuhvataju:

1. Sastavljanje liste svih zainteresovanih na području mesne crkve.
2. Pomaganje pastoru i predsedavajućem za evanđeoski rad da pronađu i angažuju sposobne vernike za nastavak rada s njima.
3. Davanje mesečnog izveštaja Odboru mesne crkve o broju zainteresovanih pronađenih i zbrinutih. Kada se takve osobe dovoljno zainteresuju, treba ih povezati s pastorom.

CRKVENA ODELJENJA I DRUGE ORGANIZACIJE

Crkvena struktura, pod vođstvom Svetoga Duha, od životnog je značaja za duhovni rast vernika i za ostvarivanje misije Crkve. Ona predstavlja kostur tela Crkve. »Iz kojega je sve tijelo sastavljeno i sklopljeno svakijem zglavkom, da jedno drugome pomaže dobro po mjeri svakoga uda, i čini da raste tijelo na poprvljanje samoga sebe u ljubavi« (Efescima 4,16).

Najvažniji elementi strukture i organizacije su službenici, i crkvena odeljenja i druge organizacije. Ovaj deo pravilnika opisuje njihove ciljeve, rukovođenje i delatnosti.

Rad odeljenja i pomoćnih organizacija tesno je povezan s radom pastora, jer su svi podjednako uključeni u evanđeoski rad. Pastor služi kao savetnik tih organizacija, a one sa svoje strane pomažu u sveukupnom misionarskom delovanju mesne crkve. U slučaju neke hitne potrebe, ili kada to okolnosti zahtevaju, pastor može da sazove sastanak bilo kog odbora ili organizacije.

Svaka mesna crkva treba da se koristi službom crkvenih odeljenja ili pomoćnih organizacija da neguje svoje vernike i obavlja misiju koju je dobila od Hrista (videti Matej 28,19; Otkrivenje 10,11; 14,6).

SLUŽBE ZA DECU

Službe za decu razvijaju veru dece od rođenja do navršene 14. godine njihovog života, vodeći ih u pravcu uspostavljanja jedinstva sa Crkvom. Crkva nastoji da obezbedi mnogostruke službe koje će voditi decu Hristu i učiniti ih Njegovim učenicima tokom svakodnevnog hodanja s Njim. One saraduju sa Subotnom školom i drugim odeljenjima mesne crkve da deci pruže religijsko obrazovanje i ispune svoju misiju organizujući raznolike službe blagodatni za decu, službe koje su sveobuhvatne, orijentisane na služenje, na poštovanje starešinstva u Crkvi, koje su sigurne i evanđeoski usmerene.

»Nikada se ne može preterati u obraćanju pažnje ranom vaspitanju dece. Pouke koje dete nauči u toku prvih sedam godina života imaju više uticaja na razvitak karaktera od svih koje će naučiti u budućim godinama« (CG 193).

»Još uvek je tačno da su deca najprijemčivija za pouke iz jevanđelja; njihova srca otvorena su božanskom uticaju, snažna da zadrže primljene pouke. Mala deca mogu biti hrišćani sa iskustvom koje je u skladu s njihovim godinama. Neophodno je da se vaspitavaju u duhovnosti, a roditelji treba da im pruže svaku prednost kako bi mogli oblikovati karakter po uzoru na Hristov karakter.« (DA 515)

»Deca od osam, deset ili dvanaest godina dovoljno su stara da im se približimo s temom o ličnoj religioznosti ... Ako se pravilno pouče, sasvim mala deca mogu da steknu pravilne poglede o svom položaju kao grešnika i o putu spasenja preko Hrista.« (IT 400)

»Kada je Isus rekao svojim učenicima da ne brane deci da dođu k Njemu, govorio je svojim sledbenicima svih vekova – službenicima Crkve, propovednicima, pomoćnicima i svim hrišćanima. Isus privlači decu k sebi i On nalaže: 'Ne zabranjujte im da dolaze k meni' kao da govori – ona će doći ako ih ne sprečite.« (DA 517)

Koordinator službi za decu i odbor - Crkva bira koordinatora službi za decu da razvije službe koje neguju veru dece. Koordinator treba da ima sposobnost rukovođenja ali i iskustvo i volju da radi sa decom.

Koordinator službi za decu radi zajedno s pastorom i Odborom mesne crkve da osnuje Odbor službe za decu i same službe za decu. Odbor treba da se sastoji od zainteresovanih pojedinaca, iskusnih u radu s decom. Obično članove odbora čine vođa odeljenja Subotne škole, vođa letnje biblijske škole, vođa mlađe

omladinskog odeljenja, i dvojica ili trojica drugih koji su zainteresovani da rade sa decom.

Ako je crkva osnovala odeljenje za službe deci, letnju biblijsku školu, ogranke dečje subotne škole, biblijske klubove u susedstvu, trenutke za priče, sva ta odeljenja biće pod upravom službe za decu.

Svi koji su uključeni u rad s decom treba da zadovolje crkvena i zakonska merila i zahteve, kao što su provera obrazovanja ili diploma. Starešine mesne crkve treba da se dogovore sa oblašću šta treba da zahtevaju i kakvu proveru obrazovanja i diploma imaju na raspolaganju ili kakvu mogu da traže.

Izvori – Što se tiče službi za decu, videti Beleške 8, p. 166.

KOMUNIKACIJE

Služba komunikacija zahteva podršku svakog vernika-laika, službenika Crkve i crkvene ustanove. Odeljenje komunikacija unapređuje korišćenje zdravih programa javnih odnosa i savremenih komunikacijskih tehnika, prihvatljivih tehnologija i medija u širenju jevanđelja. Crkva treba da izabere sekretara za komunikacije i, kada je to neophodno, Odbor za komunikacije.

»Mi treba da upotrebimo svako prihvatljivo sredstvo da videlo objavimo narodu. Iskoristimo štampu, i neka se svaka reklamna agencija upotrebi da privuče pažnju na to delo.« (6T 36)

»Trebalo da pronađemo sredstva da dosegemo do srca ljudi. Neke metode koje ćemo primeniti u ovom delu razlikovaće se od metoda kojima smo se služili u prošlosti.« (Ev 105)

Sekretar za komunikacije – Sekretar za komunikacije treba da ima sposobnost da uspostavlja vezu s ljudima i da pravilno predstavlja Crkvu, da zdravo rasuđuje, da je dobar organizator, da raspolaže veštinom pismenog izražavanja, da je voljan da izvršava zadatke.

Sekretar prikuplja i šalje vesti lokalnim medijima, saraduje sa oblasnim sekretarom za komunikacije i daje periodične izveštaje na poslovnom sastanku mesne crkve. Odeljenje komunikacija pri oblasti stara se da sekretar za komunikacije mesne crkve dobije odgovarajuća uputstva i neophodnu pomoć.

Pastor, koji je prvenstveno odgovoran za program komunikacija mesne crkve, tesno će saradivati u svojstvu savetnika sa sekretarom za komunikacije i Odborom za komunikacije.

Svako odeljenje treba da odredi osobu koja će sekretaru za komunikacije ili Odboru za komunikacije dostavljati neophodne informacije o važnim događajima.

Odbor za komunikacije – U velikoj mesnoj crkvi Odbor za komunikacije može mnogo uspešnije da ostvaruje mnogostruke aspekte odnosa s javnošću i programa komunikacija. Mesna crkva bira odbor, a sekretar za komunikacije deluje kao predsedavajući tog odbora. Članovi odbora mogu dobiti posebne odgovornosti u komunikacijama, kao što su rad sa štampom, producentima u medijima i njihovim personalom, kao i crkvenim unutrašnjim medijima. Ako negde u blizini postoji neka ustanova Crkve, član njenog Odbora za komunikacije treba da bude pozivan da učestvuje u radu Odbora za komunikacije mesne crkve.

Centralni odbor za komunikacije – Ako nekoliko mesnih crkava na nekom području izabere Centralni odbor za komunikacije, onda sekretar za komunikacije svake mesne crkve treba da bude njegov član i da radi u skladu s generalnim planom kojim će se usklađivati slanje i primanje vesti i drugih medijskih aktivnosti za mesne crkve koje saraduju. Biranje takvog odbora treba da bude na inicijativu oblasnog sekretara za komunikacije. Sastanke Centralnog odbora saziva i njima predsedava osoba koju je grupa crkava za to ovlastila.

OBRAZOVANJE

Crkvene ustanove osnivaju i vode škole od dečjeg vrtića do univerziteta da bi učenicima prenosile crkvene ideale, verovanja, stavove, vrednosti, navike i običaje. Izvor, sredstva i cilj adventističkog obrazovanja je pravo poznavanje Boga, zajedništvo i druženje s Njim u proučavanju i u službi, sličnost s Njim u razvoju karaktera.

Sekretar za obrazovanje – Mesna crkva bira sekretara za obrazovanje da bi unapredila hrišćansko obrazovanje i pružila mu pomoć. Taj sekretar je član Izvršnog odbora Udruženja za dom i školu i radi u saradnji s tim udruženjem.

Udruženje za dom i školu - Crkva koja ima školu osnivače Udruženje za dom i školu, čija je namena da se postara za izvorno obrazovanje i da ujedini dom, školu i mesnu crkvu u nastojanju da se obezbedi hrišćansko obrazovanje dece. Roditelji dece, sponzori škole i vernici mesne crkve treba da budu pozvani da budu aktivni članovi udruženja.

Službenici Udruženja za dom i školu su vođa, pomoćnik vođe, sekretar-blagajnik, bibliotekar i sekretar za obrazovanje (videti str. 169-170). Da bi se obezbedio kontinuitet, neke od službenika treba birati i ponovo. Svi treba da budu vernici mesne crkve.

Vođa udruženja treba da bude vernik koji je uspešan u obučavanju dece, koji je otvoren za nove ideje i veruje u važnost hrišćanskog obrazovanja i vaspitanja.

Sekretar-blagajnik vodi zapisnike udruženja i izveštava direktora oblasnog Odeljenja za obrazovanje na početku i na kraju svake školske godine. Sredstvima udruženja raspolaže se preko blagajnika mesne crkve ili škole, sredstva se vode na odvojenom računu, a proveru i nadzor sprovode se prema pravilima Crkve.

Direktor škole je po svom položaju član Odbora udruženja za dom i školu.

Školski odbor mesne crkve – Upravno telo svake osnovne škole i niže gimnazije kojom upravlja mesna crkva treba da bude Školski odbor mesne crkve, izabran od strane mesne crkve, ili Školski odbor naimenovan od strane Odbora mesne crkve. Prema tome, taj odbor može da bude odvojeni Školski odbor, Odbor mesne crkve, ili školski pododbor Odbora mesne crkve određen za tu svrhu. Pravilnik Odeljenja Generalne konferencije objašnjava delovanje školskih odbora.

Članovi Školskog odbora treba da se biraju na osnovu svoje posvećenosti, svoga verovanja i vernosti načelima hrišćanskog obrazovanja, svog zdravog rasuđivanja i taktičnosti, svog iskustva u školskim pitanjima, svog rasuđivanja i veštine u vezi sa finansijama. Oni treba da veruju u obrazovne smernice i preporuke Crkve i da budu spremni da ih slede.

Ukoliko dve ili više mesnih crkava vode zajedničku školu, upravno telo treba da se bira iz redova svih tih crkava.

Jedan ili više članova Školskog odbora treba da se bira iz reda članova Odbora mesne crkve tako da Školski odbor bude usko povezan sa Odborom mesne crkve.

Pastor treba da bude član Školskog odbora. Ako školom upravlja više od jedne mesne crkve, pastori svih tih mesnih crkava su članovi Školskog odbora.

U osnovnim školama i nižim gimnazijama direktor škole ili glavni nastavnik treba da bude član Školskog odbora.

Među članovima Školskog odbora treba da budu i roditelji dece koja pohađaju nastavu, tako da odbor može imati koristi od roditeljskih gledišta ili saveta koji su plod njihovog neposrednog zapažanja i njihovog iskustva.

Službenici Školskog odbora treba da budu predsedavajući i sekretar odbora. Ako školom upravlja samo jedna mesna crkva, mesna crkva bira predsedavajućeg.

U odboru škole kojom upravlja više mesnih crkava, dodatni službenici mogu biti blagajnik, pomoćnik predsedavajućeg, i pomoćnik sekretara. Na svom prvom sastanku posle izbora, zajednički školski odbor bira svog predsedavajućeg iz redova svojih članova. U slučaju da sporazum među crkvama nije moguć, izbor predsedavajućeg će obaviti oblasni Odbor za obrazovanje ili oblasni odbor. Direktor škole obično se postavlja za sekretara odbora.

Svaka odluka Školskog odbora kojim upravlja više mesnih crkava i koji zahteva podršku crkava ili im nameće finansijske obaveze mora se podneti njihovim odborima na odobrenje.

Kada se bira poseban školski odbor, treba primeniti jedan od dva sledeća plana da bi se utvrdilo vreme izbora i trajanje mandata: (1) svi članovi biraju se pri kraju kalendarske ili fiskalne godine s mandatom koji će trajati jednu godinu; (2) članovi prvog odbora mogu da se izaberu s mandatom od jedne, dve ili tri godine, dok se članovi koji ih zamenjuju biraju svake sledeće godine s mandatom od tri godine. Svrha ovog plana je da se stvori jezgro iskusnih članova Školskog odbora, kako bi se osigurao kontinuitet rada. Kada se novi član Školskog odbora bira usred mandata, služi samo do kraja mandata svog prethodnika.

Školski odbor treba da se sastaje u redovno vreme i na redovnom mestu najmanje jednom mesečno u toku školske godine.

Predsedavajući Školskog odbora saziva sednice, predsedava, trudi se da se odluke odbora sprovedu, supotpisuje sve finansijske naloge koje ispostavlja sekretar. Predsedavajući je član po svom položaju inspekcijiskog odbora osnovne škole i niže gimnazije, koji nadgleda i ocenjuje školu i njen rad.

Sekretar vodi trajni zapisnik sastanaka i sednica, ispostavlja novčane naloge za plaćanje računa i obaveza i vodi korespondenciju odbora.

Kada jedna mesna crkva vodi školu, posao blagajnika obično obavlja blagajnik Odbora mesne crkve ili neki od pomoćnika blagajnika crkve, koji prima školarinu i druge uplate, isplaćuje sredstva po nalogu sekretara (supotpisanog od predsedavajućeg Školskog odbora), vodi tačan izveštaj o svim transakcijama, i na svakom mesečnom sastanku odbora podnosi detaljan izveštaj odboru. U školama koje vodi više crkava, blagajnika postavlja zajednički odbor.

PORODIČNE SLUŽBE

Cilj porodičnih službi je jačanje braka i porodice. Porodica je stvorena božanskim činom, a brak je bio u njenom središtu. Budući primarna sredina u kojoj se uče vrednosti i stiče sposobnost uspostavljanja bliskog odnosa sa Bogom i bližnjima, njeno zdravlje je od životnog značaja za crkvenu misiju stvaranja učenika.

Porodične službe uzdižu biblijska učenja povezana s porodicom i podržavaju Božje ideale porodičnog života. U isto vreme, one imaju razumevanja prema nesavršenstvu koje pokazuju pojedinci i porodice u grešnom svetu. Odeljenje neguje razumevanje, jedinstvo i ljubav u domu i u Božjoj porodici. Ono podržava pomirenje među naraštajima obećano u Ilijinoj poruci u Malahiji 4,5.6 i pruža nadu i podršku onima koji su bili ranjeni zlostavljanjem, neskladnom porodicom i raskinutim odnosima. Prilike za uspostavljanje i jačanje odnosa pružaju se putem

vaspitanja u porodičnom životu i obogaćivanja porodičnog života. Pojedincima, bračnim parovima, i porodicama ukazuje se na profesionalnu pomoć od strane psihologa, kada je to neophodno.

Porodične službe u svakoj mesnoj crkvi usredsređuju se na predbračno savetovanje za parove, programe za jačanje braka, i osposobljavanje za roditeljske dužnosti. Porodične službe poklanjaju pažnju i posebnim potrebama porodice s jednim roditeljem, usvojiteljskim porodicama i daju uputstva za evangelizaciju od porodice do porodice.

»Bog želi da porodice na Zemlji budu simbol porodice na Nebu. Hrišćanski domovi, postavljeni i vođeni u skladu s Božjim planom, spadaju u Njegova najuspešnja oruđa za oblikovanje hrišćanskog karaktera i za unapređivanje Njegovog dela.« (6T 430)

»Misija doma se proteže daleko izvan kruga njegovih članova ... Mnogo snažniji od svake propovedi koja se može održati jeste uticaj pravog doma na ljudsko srce i život.« (MH 352)

Vođe porodične službe - Pojedinaac ili bračni par (videti str. 147-149 za crkvenu definiciju braka), mogu biti izabrani da služe kao vođe porodične službe. Oni treba da budu primer jakih i sve boljih porodičnih veza i da pokažu interes za unapređenje dobrobiti svake porodice. Da bi bili uspešni, vođe porodičnih službi moraju da pokažu da dobro razumeju Božji otkupiteljski plan, naime kako valja postupati u slučajevima neskladnih odnosa do kojih je greh doveo. Vođe moraju da poštuju odgovarajuću privatnost i poverljivost i da znaju kada i kako da podstreknu pojedince u kritičnom položaju da potraže profesionalnu pomoć.

Odbor za porodične službe – Odbor mesne crkve može da formira pododbor za porodične službe kojim će predsedavati vođa porodičnih službi.

ZDRAVSTVENE SLUŽBE

Crkva veruje u svoju odgovornost da objavi Hrista svetu, uključujući i moralnu obavezu da sačuva ljudsko dostojanstvo, unapređujući optimalni nivo fizičkog, mentalnog i duhovnog zdravlja.

Osim služenja onima koji su bolesni, ova odgovornost se proteže i na prevenciju bolesti putem uspešnog zdravstvenog prosvetavanja i vaspitanja, ogleda se u vodećoj ulozi u unapređivanju optimalnog zdravlja, odbacivanja duvana i alkohola, drugih opojnih droga, i nečiste hrane. Tamo gde je to moguće, vernike treba podsticati da prihvate prvenstveno vegetarijanski način ishrane.

Vođa zdravstvene službe - Za planiranje i uspješno primenjivanje nekog zdravstvenog programa mesna crkva bira vođu zdravstvene službe i, ako bude potrebno, zamenika vođe. Vođa treba da je orijentisan na zdravlje i zainteresovan za unapređivanje crkvenih merila o zdravom načinu života među vernicima, ali i u bližjoj i daljoj okolini mesne crkve, putem programa zdravstvene službe mesne crkve. Vođa treba da bude u stanju da izabere programe i informacije kojima će predstaviti ideale i filozofiju Crkve i da ih integriše u uspješno duhovno i fizičko svedočenje.

Savet zdravstvenih službi – Tamo gde je to izvodljivo, mesna crkva može da izabere Savet zdravstvenih službi da bi vodila i vernike i društvenu zajednicu na području zdravog načina života, ali i da pripomogne u aktivnostima za zadobijanje duša putem zanimljivog programa zdravlja, umerenosti i duhovnosti. Taj Savet u saradnji sa Svetom za lične službe treba da povede aktivnost koja sadrži takve programe kao što su plan za odvikavanje od pušenja, škole kuvanja, škole zdravlja, program za kontrolu stresa, i sličnih aktivnosti. Ukoliko već nije predsedavajući, pastor treba da bude član saveta po svom položaju.

Zdravstvene službe ili društvo umerenosti - U nekim područjima, zdravstvene službe ili Društvo umerenosti mogu se osnovati kao nezavisna jedinica odvojena od crkvene organizacije. Direktor zdravstvene službe u oblasti treba da bude uključen u osnivanje takvog društva.

Subotni dar za zdravstvene službe u svetu – Celokupni subotni dar za zdravstvene službe treba da se dostavi oblasti kako bi se rasporedio u skladu s Pravilnikom. Na zahtev mesne crkve, upućen oblasti, do 25% prikupljenog dara u mesnoj crkvi može se vratiti mesnoj crkvi za podupiranje njenog vlastitog zdravstvenog programa.

Izvori - Za više informacija o zdravstvenim službama, videti Beleške 11, str. 167.

MUZIKA

Biranje koordinatora za muziku - Crkva treba da posveti veliku pažnju pri izboru vođa muzičkog života, birajući samo one koji su potpuno posvećeni i mogu da obezbede odgovarajuću muziku u crkvi, na bogoslužjenjima i sastancima. Svetovna muzika ili ona sumnjive prirode nikada se ne bi smela čuti na našim bogoslužjenjima.

Vođa muzičkog života treba da tesno saraduje sa pastorom i starešinama tako da se izbor muzike slaže s temom propovedi. Vođa muzičkog života u mesnoj crkvi deluje u dogovoru s pastorom ili starešinom, a nikada nezavisno.

Vođa muzičkog života treba da se savetuje s njima o muzici koja će se izvoditi i o muzičarima i pevačima koji će je izvoditi.

Biranje muzičara - Sveta muzika je važan deo javnog bogoslužjenja. Crkva mora biti pažljiva prilikom biranja članova hora i drugih muzičara koji treba da budu vernici crkve, subotne škole, i Društva adventističke omladine. Pošto imaju značajno mesto u službi crkve, treba da budu primer skromnosti i dostojanstva u svom izgledu i odevanju. Posebna horska odeća je poželjna.

Crkve mogu da imaju više horova. Dečji hor je sredstvo za duhovnu negu, vezujući decu za crkvenu porodicu i misionarsku aktivnost.

JAVNI POSLOVI I RELIGIJSKA SLOBODA

Odeljenje javnih poslova i religijske slobode unapređuje i čuva religijsku slobodu, s posebnim naglaskom na slobodu savesti. Religijska sloboda obuhvata ljudsko pravo da ima ili prihvati religiju po svom izboru, da menja verska uverenja u skladu sa svojom savešću, da ispoljava svoju religiju pojedinačno i u zajedništvu s drugim vernicima, na bogoslužjenju, u svetkovanju, običajima, svedočenju i učenju, a da istovremeno poštuje ista prava kod drugih.

Vođa odeljenja za versku slobodu - Izabrani vođa Odeljenja za religijsku slobodu saraduje i s pastorom i sa oblašću ili unijom i njihovim Odeljenjem za religijsku slobodu. Vođa treba da ima pozitivan duhovni uticaj, da bude sposoban da se obrati javnosti, da bude zainteresovan za javne poslove, da bude iskusan u dopisivanju, zainteresovan za čuvanje slobode Božjeg naroda.

Udruženje za religijsku slobodu - Svaka mesna crkva smatra se neformalnim udruženjem za religijsku slobodu, a svaki vernik crkve članom udruženja. Pastor ili starešina je predsedavajući.

Izvori - Što se tiče Odeljenja za javne poslove i religijsku slobodu, videti takođe Beleške 12, str. 167.

IZDAVAČKE SLUŽBE

Izdavačke službe koordiniraju i unapređuju literarni evangelizam pod nadzorom Saveta za izdavačku delatnost i odgovarajuće izdavačke kuće na toj teritoriji. One pomažu drugim odeljenjima u propagiranju, prodaji, i širenju časopisa na koje se čitaoci pretplaćuju, kao i druge misionarske literature. Odeljenje saraduje s pastorom i drugim odeljenjima u planiranju sistematskih načina da se vernici uključe u izdavačku službu.

»Ima mnogo mesta na kojima se glas pastora ne može čuti, mesta koja se mogu dostići jedino putem literature, naših publikacija – knjiga, časopisa i traktata punih biblijske istine koja je potrebna ljudima.« (CM 4)

Misija izdavačkih službi je evangelizacija i negovanje vernika Crkve. Elen G. Vajt podstiče vernike da »prodaju ili da poklanjaju našu literaturu.« (CM 91)

Prodaja preko literarnih evanđelista - »Bog poziva radnike iz svake mesne crkve među nama da uđu u Njegovu službu kao literarni evanđelisti.« (CM 20)

Širiti literaturu preko vernika - »Neka svaki vernik širi traktate i listove i knjige koje sadrže vest za ovo vreme.« (CM 21)

Koordinator za izdavačke službe - Crkva treba da izabere koordinatora za izdavačke službe da rukovodi aktivnostima literarne evangelizacije.

Savet za izdavačke službe - Odbor mesne crkve treba da naimenuje Savet za izdavačke službe, koji deluje pod nadzorom Odbora mesne crkve. Koordinator za izdavačku delatnost predsedava Savetu. Pastor, vođa ličnih službi, sekretar odeljenja ličnih službi, po svom položaju su članovi Saveta za izdavačke službe. Članovi Saveta treba da budu zainteresovani za literarnu evangelizaciju i da imaju iskustva u tom radu.

Izvori – Za više detalja o izdavačkim službama videti Beleške 13, str. 167.

SUBOTNA ŠKOLA I LIČNE SLUŽBE

Subotna škola

Subotna škola, koja predstavlja primarni vaspitni program Crkve, ima četiri svrhe: proučavanje Pisma, zajedništvo, program propovedanja u društvenoj zajednici, i naglasak na globalnoj misiji. Odeljenje Generalne konferencije za subotnu školu i lične službe izdaje Pouke subotne škole za proučavanje Biblije za sve starosne kategorije, izrađuje planove za programe Subotne škole u kontekstu raznih kultura u okviru Odeljenja Generalne konferencije, programe obuke učitelja Subotne škole, unapređuje globalnu misiju putem dara Subotne škole.

»Subotna škola je važna grana misionarskog rada, ne samo zato što mladima i starijima daje znanje o Božjoj Reči već i zato što budi u njima ljubav prema njenim svetim istinama i želju da ih proučavaju sami za sebe; a, iznad svega, ona ih uči da uređuju svoj život po njenim svetim učenjima.« (CSW 10.11)

»Subotna škola, ako se pravilno vodi, jedno je od velikih Božjih oruđa da se duše dovedu do poznanja istne.« (CSW 115)

Službenici Saveta subotne škole - Mesna crkva bira službenike Subotne škole i članove Saveta subotne škole. Službenici su: vođa Subotne škole i njegovi

pomoćnici, sekretar i njegovi pomoćnici, vođa svakog odeljenja Subotne škole, uključujući odrasle i ogranke, koordinatora službi za decu, ili direktora letnje biblijske škole, sekretara za dar ulaganja.

Službenici, učitelji i svi učenici Subotne škole treba da sarađuju s drugim odeljenjima u svakom misionarskom poduhvatu mesne crkve, kao i u evangelizmu Subotne škole uz pomoć redovnih razreda Subotne škole i takvih aktivnosti kao što su dani odluke, pastorov razred, dan posetilaca, letnja biblijska škola, ogranci Subotne škole, zajedno s biblijskim klubom za susede i časovima za priče.

Savet subotne škole je upravno telo Subotne škole. On se sastoji od vođe Subotne škole (koji predsedava) svih pomoćnika vođe, sekretara, koji je i zapisničar, svih zamenika sekretara, vođa odeljenja, sekretara za dar ulaganja, vođe odeljenja za lične službe, koordinatora za dečje službe, direktora letnje biblijske škole, starešine i pastora.

Čim to bude moguće, pošto službenici budu izabrani, vođa treba da sazove Savet da bi se odredili, prema potrebama raznih odeljenja, drugi službenici koji nisu članovi Saveta. U tu grupu spadaju pomoćnici vođe odeljenja, sekretari odeljenja, muzički saradnici, pijanisti ili organisti, i oni koji dočekuju i pozdravljaju.

Osim upravo pomenutih postavljenih službenika, Savet proučava potrebe odeljenja i grupa i postavlja učitelje čija imena šalje Odboru crkve na odobrenje. Da bi se održala i celovitost programa biblijske pouke i kvalitet učitelja, savet treba da pokloni veliku pažnju izboru učitelja za dečju subotnu školu. U tome treba da se savetuje s vođama odeljenja. Svi učitelji moraju da budu vernici Crkve, u redovnom odnosu sa Crkvom.

Savet je odgovoran za uspešno odvijanje celokupne Subotne škole preko vođe. Savet treba da se sastane čim se za to ukaže potreba. On se stara za neophodne materijale i pomoćna sredstva, uključujući i subotnoškolsku biblijsku pouku koju priprema Generalna konferencija, i da ih nabavlja u dovoljnim količinama.

Vođa Subotne škole i drugi službenici Subotne škole - Vođa subotne škole je vodeći službenik Subotne škole i odmah po izboru treba da počne da planira njeno nesmetano i delotvorno funkcionisanje. Vođa Subotne škole treba da podupire planove i naglaske oblasnog odeljenja Subotne škole i da sprovodi odluke Saveta za subotnu školu, koje se odnose na rad Subotne škole. Crkva može da izabere jednog ili više pomoćnika vođe Subotne škole.

Sekretar treba da sačini tromesečni izveštaj na odgovarajućem formularu odmah posle poslednje subote u tromesečju, i da ga pošalje pre određenog datuma sekretaru odeljenja Subotne škole u oblasti i vođama Odeljenja za lične službe. Sekretar treba da stavi jedan primerak u svoj sekretarski dosije, da uruči

primerke vodi Subotne škole i pastoru i da ga iznese na poslovnom sastanku mesne crkve.

Sekretar za dar ulaganja unapređuje dar iskustva i plan ulaganja za podršku misiji u svim odeljenjima Subotne škole, i svim vernicima daje izveštaj o tome kako se program odvija.

Direktor letnje biblijske škole predvodi u organizovanju, unapređivanju i odvijanju javne evangelizacije preko letnje biblijske škole. Crkva može da poveri tu dužnost koordinatoru službe za decu.

Savet može da postavi vođu muzičkih aktivnosti za Subotnu školu u dogovoru sa vođama odeljenja. Kao deo bogoslužjenja, muzika treba da proslavlja Boga. Pevači i ostali muzičari treba da se biraju isto tako pažljivo kao i vođe drugih delatnosti Subotne škole, i po istim merilima. Savet treba da postavi i pijaniste i organiste u odeljenjima Subotne škole.

Vođe odeljenja Subotne škole - Odbor mesne crkve bira vođu svakog odeljenja Subotne škole. Savet subotne škole može da izabere pomoćnika vođe odeljenja ukoliko nađe da je to potrebno. Priručnik Subotne škole, koji se može dobiti u knjižari ili od vođe Odeljenja subotne škole u oblasti sadrži informacije o svim odeljenjima, od početnika do odraslih, ili do ogranka Subotne škole koji se stara o onima koji nisu u stanju da dolaze u Subotnu školu.

Učitelji Subotne škole - Savet subotne škole bira, a odbor mesne crkve potvrđuje izbor učitelja Subotne škole. Oni moraju biti sposobni da poučavaju, i voljni da proučavaju načine kojima bi unapredili svoje učiteljske sposobnosti. Treba da budu marljivi u pripremanju, redovni i tačni u pogledu prisutnosti i primer u svakodnevnom proučavanju subotnoškolske biblijske pouke.

Savet subotne škole treba da uloži posebne napore da za decu i omladinu izabere učitelje koji su zainteresovani za taj nivo i sposobni da zadovolje njihove potrebe. Svi koji su uključeni u rad u dečjim odeljenjima moraju da ispunjavaju crkvene i zakonske merila i zahteve, kao što su neophodne kvalifikacije i diplome koje se od njih mogu zahtevati (videti Beleške 8, str. 166.167). Sve učitelje treba podsticati da učestvuju na seminarima obuke učitelja koje održava Odeljenje subotne škole u oblasti.

Svaka Subotna škola treba da održava sedmične sastanke učitelja.

Shvatajući da niko osim onih »koji su utvrdili svoj um istinama Biblije neće opstati u poslednjoj velikoj krizi« (GC 593.94), vođe Subotne škole treba da snažno podstiču na redovno sistematsko proučavanje Biblije. Subotnoškolska biblijska pouka je tako sačinjena da poziva na svakodnevno hranjenje Rečju, običaj koji je mnogo doprineo da se održi jedinstvo cele Crkve. Svaki vernik treba da ima mogućnost da dobije odgovarajuću biblijsku pouku koju izdaje

Generalna konferencija ili Odeljenje generalne konferencije. Slično tome, svaki vođa i učitelj treba da ima mogućnost da dobije pomoćni materijal koji izdaju odeljenja Subotne škole pri Generalnoj konferenciji ili u odeljenjima Generalne konferencije.

Učiteljima treba staviti na raspolaganje minimalno 30 minuta za održavanje biblijske pouke u razredima.

Dar Subotne škole - Sekretar Subotne škole treba redovno i tačno da beleži dar Subotne škole i da ga predaje blagajniku mesne crkve što je pre moguće. Dar u ograncima Subotne škole treba dodati redovnom daru Subotne škole. Mnoge Subotne škole prikupljaju i dar za podmirenje troškova Subotne škole. Sa izuzetkom tog fonda za troškove, celi dar Subotne škole služi za podržavanje rada u misionarskim poljima i zato i treba da se šalje u svojoj ukupnoj vrednosti blagajniku oblasti. Taj fond obuhvata redovni sedmični dar Subotne škole, dar trinaeste subote, dar iskustva, rođendanski dar zahvalnosti. Svaki od njih treba da se vodi odvojeno u posebnom fondu u finansijskom sistemu Crkve. Misionarski fondovi treba da se troše u skladu s Pravilnikom. Nijedan fond za misije ne smeju da zadrže za sebe ni mesna crkva ni oblast.

Dar za podmirenje troškova Subotne škole i dar za misije, tamo gde se crkva služi kalendarom darova, ne treba da se prikuplja zajedno i da se posle deli po ugovorenom ključu ili procentu. Darovi se mogu prikupljati odjednom u mestima gde je mesna crkva usvojila plan zajedničkog prikupljanja darova koji je odobrila oblast.

Izvori - Za više informacija o radu Subotne škole i Odeljenja za lične službe, videti Beleške 14, str. 167.

LIČNE SLUŽBE

Odeljenje za lične službe obezbeđuje sredstva i obučava vernike da ujedine svoje napore s naporima pastora i službenika mesne crkve u službi zadobijanja duša za Hrista. Ono nosi prevenstvenu odgovornost za programe kojima se zadovoljavaju potrebe ljudi.

Savet odeljenja za lične službe - Savet za lične službe usmerava misionarske napore mesne crkve i deluje pod upravom Odbora mesne crkve. Savet treba da se sastaje najmanje jednom mesečno a u njegov sastav ulaze pastor, starešina, blagajnik i vođe ostalih odeljenja i pomoćnih službi koje deluju u toj mesnoj crkvi. Savet za lične službe može da osniva pododbore za posebne zadatke. Svi pododbori su odgovorni Savetu za lične službe. Savet za lične službe i njegov vođa odgovorni su za organizovanje malih grupa i njihove službe.

Službenici odeljenja za lične službe - Mesna crkva bira službenike Odeljenja za lične službe, uključujući vođu, pomoćnika (ako bude potrebno) i sekretara.

Vođa obučava i upućuje vernike u misionarskoj službi i predsedava Savetu za lične službe. Vođa izveštava jednom mesečno u toku Subotne škole posvećene misionarskom radu i na poslovnom sastanku mesne crkve o ukupnim misionarskim aktivnostima mesne crkve. Pomoćnicima može da bude poverena dužnost da koordiniraju rad dopisne biblijske škole, biblijsku evangelizaciju, rasturanje literature, jesenju akciju, službu malih grupa, obuku vernika, ili druge programe za zadobijanje duša.

Sekretar služi kao predstavnik knjižare za sva odeljenja mesne crkve i radi s vođom na razvijanju misionarskih programa mesne crkve.

Adventistički muškarci - Adventistički muškarci su dopuna Odeljenja za lične službe. To odeljenje obuhvata službu vernika-laika za propovedanje jevanđelja, službu u zatvorima i komunalne službe.

Koordinator za biblijsku školu - Koordinator za biblijsku školu mesne crkve organizuje i koordinira misionarski program biblijske škole mesne crkve u društvenoj zajednici. Koordinator treba tesno da saraduje s pastorom, koordinatorom za zainteresovane, i vođom odeljenja za lične službe.

Vođa Adventističke službe društvu ili vođa Samarićanstva - Mesna crkva bira vođu Adventističke službe društvu ili vođu Samarićanstva, pomoćnike vođe (ako je potrebno), sekretara-blagajnika Adventističke službe društvu, koje su u nekim oblastima poznate kao Društvo samarićana. (Videti Beleške 15, str. 168) Ova organizacija prikuplja i priprema odeću, hranu, i brine o ostalim potrebama nevoljnih, usko saradujući sa službom Adventistički muškarci, đakonima i đakonicama, i ostalim crkvenim odeljenjima za doseganje ljudi u društvenoj zajednici. Adventistička služba društvu ili Služba samarićanstva, međutim, obuhvata i mnogo više nego što je samo prikupljanje materijalne pomoći. Ona se usredsređuje na utvrđivanje potreba i odgovaraju na njih posredstvom službi zasnovanih na tim specifičnim potrebama. Primeri za to su obrazovni seminari, razvoj društvene zajednice, posete, savetovanje i ostale službe bitne za društvenu zajednicu.

Vođa Adventističke službe društvu ili vođa Samarićanstva je član Saveta ličnih službi i crkvenog odbora. Ako mesna crkva deluje kao Centar službe za društvenu zajednicu, Savet za lične službe je njegovo upravno telo. Savet postavlja direktora centra, koji je član Saveta kao i crkvenog odbora.

Služba licima sa ograničenim sposobnostima - Ova služba deluje pod nadzorom Saveta za lične službe i razvija programe za vernike i ostala lica sa ograničenim sposobnostima. Ona treba da organizuje program svedočenja,

da preporuča kako da se takvim licima olakša pristup crkvenim prostorijama, treba da pomogne da se razreše problemi prevoza i da preporuča načine da se u rad crkve uključe i vernici sa ograničenim sposobnostima. Koordinator službe ljudima sa ograničenim sposobnostima služi kao veza sa organizacijama koje pružaju pomoć licima sa ograničenim sposobnostima.

Izvori - Što se tiče Subotne škole i Odeljenja za lične službe, videti Beleške 14, str. 167.

PRISTAVSKA SLUŽBA

Pristavska služba podstiče vernike da odgovore na Božju blagodat posvećujući Njemu sve što imaju. Pristavska odgovornost obuhvata mnogo više od samog novca. Ona uključuje, ali nije ograničena samo na to, pravilnu upotrebu i negovanje tela, uma, sposobnosti, duhovnih darova, odnosa, uticaja, jezika, okoline, materijalnih poseda. Odeljenje pomaže vernicima u njihovoj saradnji s Bogom na dovršenju Njegove misije, odgovarajućom upotrebom svih Njegovih darova i sredstava.

Kada Božji Duh uzme život čoveka u svoje ruke, »oni čija su srca ispunjena Hristovom ljubavlju slediće primer Onoga koji je nas radi osiromašio, da bismo se mi Njegovim siromaštvom obogatili. Novac, vreme, uticaj – sve darove koje su primili iz Božje ruke, vrednovaće samo kao sredstva za unapređivanje evanđeoskog dela.« (AA 71)

Vođa pristavske službe - Vođa pristavske službe treba da primenjuje načela hrišćanske pristavske službe i da razume duhovnu i finansijsku službu Crkve. Vođa će delovati u saradnji s vođom oblasnog Odeljenja za pristavsku službu, pastorom, i Odborom mesne crkve. Vođa služi kao veza između oblasnog Odeljenja za pristavsku službu i mesne crkve.

Izvori - Za više detalja o Odeljenju za pristavsku službu, videti Beleške 16, str. 168.

SLUŽBA ZA ŽENE

Služba za žene uzdiže, podstiče i poziva žene da u svom svakodnevnom životu budu Isusove učenice i vernice Njegove Crkve.

Ciljevi te službe su da podstiče duhovni rast i obnovu, da potvrdi da žene imaju nemerljivu vrednost po stvaranju i otkupljenju, da ih opremi za službu, da ponudi njihovo mišljenje o crkvenim pitanjima, da posluži širokom spektru potreba žena, imajući u vidu multikulturalnu i multietničku komponentu, da saraduje sa ostalim odeljenjima kako bi se olakšala služba žena ženama; da gradi dobru volju među ženama, da osnaži međusobnu podršku i kreativnu razmenu

ideja; da sponzoriše i potpomaže žene i da stvara puteve za njihovo učestvovanje u radu crkve; da pronalazi sredstva i načine da se pred svaku ženu postavi izazov da iskoristi svoje darove za unapređenje globalne misije.

Vođa i odbor službe žena - Izabrani vođa Odeljenja za žene razvija posebne službe za brigu o ženama i njihovo opremanje za službu. Ona predsedava Odboru službe žena i podupire ideje i planove za maksimalni doprinos žena misiji Crkve.

Vođa pomaže Odboru mesne crkve da uključi aktivnosti i programe za žene u širi program mesne crkve. Ona informiše mesnu crkvu o doprinosima službe žena crkvenom životu. Radi obučavanja i nabavke neophodnog materijala, povezuje se sa vođom oblasne službe žena.

Vođa službe žena treba da bude osetljiva, brižna žena kojoj odgovornost za službu žena leži na srcu, uravnotežena u svom viđenju stvari, sposobna da podstakne žene da neguju svoje duhovne darove, i sposobna da dobro saraduje sa ženama u crkvi, sa pastorom i odborom.

Odbor za službe žena podstiče službe žena u crkvi. U sastav odbora treba da uđu osobe zainteresovane za široki spektar potreba žena i njihove službe, kao i one s raznim sposobnostima i iskustvima.

Izvori - Za više podataka o službi žena, videti Beleške br. 17, str. 168.

SLUŽBA MLADIH

Razne organizacije mladih u mesnoj crkvi treba tesno da saraduju sa odeljenjem za službe mladih u oblasti.

Služba adventističke omladine - Crkva radi za mlade i s mladima preko Službe adventističke omladine. U okviru te službe, mladi treba da rade zajedno, u saradnji sa širom crkvenom zajednicom, na razvijanju snažne službe mladih koja obuhvata duhovno, mentalno i fizičko razvijanje svakog pojedinca, hrišćansku društvenu interakciju i aktivni program svedočenja koji podupire opšti plan crkve za zadobijanja duša. Cilj te službe treba da bude da uključi sve mlade u aktivnosti koje će ih voditi ka aktivnom članstvu u crkvi i obučiti ih za hrišćansku službu.

Misija Službe adventističke omladine - Da vodi mlade ka spasonosnom odnosu sa Isusom Hristom i da im pomogne da prihvate Njegov poziv na učenje i život.

Moto Službe adventističke omladine - Ljubav Hristova nagoni nas.

Cilj Službe adventističke omladine - Upućivanje adventne vesti celom svetu u mojoj generaciji.

Program službe mladih u crkvi obuhvata tri široke kategorije, naime: juniori (istraživači: 6-9 godina i izviđači: 10-15 godina), seniori (ambasadori: 16-21

godina i mlađi odrasli: 22-30+ godina), i studenti iz javnih kampusa: 16-30+ godina.

Bog je rekao Mojsiju: »I neka ove riječi koje ti ja zapovijedam danas budu u srcu tvom i često ih napominji sinovima svojim, i govori o njima kada sjediš u kući svojoj i kada ideš putem, kada liježeš i kada ustaješ i veži ih sebi na ruku za znak, i neka ti budu kao počeonik među očima i napiši ih na dovratnicima od kuće svoje i na vratima svojim« (5. Mojsijeva 6,6-9).

Apostol Pavle je dodao: »Niko da ne postane nemarljiv za tvoju mladost, nego budi ugled vjernima u riječi, u življenju, u ljubavi, u duhu, u vjeri, u čistoti« (1. Timotiju 4,12).

»Mi danas imamo vojsku mladih koji mogu da učine mnogo ako budu pravilno usmereni i podstreknuti... Mi želimo da ih Bog blagoslovi. Želimo da učestvuju u dobro organizovanim planovima za pomaganje drugim mladima.« (GCB, 29.30. januar 1893, str. 24)

»Kada mladi predaju svoje srce Bogu, naša odgovornost prema njima ne prestaje. Njih treba zainteresovati za Gospodnje delo, navesti da vide da On očekuje od njih da učine nešto i da unaprede Njegovo delo. Nije dovoljno samo da se pokaže koliko mnogo se mora učiniti, i da se pozovu mladi da učestvuju. Njih moramo naučiti kako da rade za Gospoda. Njih moramo obučiti, disciplinovati, uvežbati da bi usvojili najbolje metode zadobijanja duša za Gospoda. Naučite ih da pokušaju da tiho, nenametljivo pomognu svojim mladim drugovima. Neka im razne grane misionarskog rada budu sistematski objašnjene, grane u kojima oni mogu da učestvuju, dajte da im se pruže pouke i pomoć. Tako će naučiti da rade za Gospoda.« (GW 210)

»S takvom jednom vojskom radnika kakva naša omladina, pravilno uvežbana, može da postane, kako bi brzo poruka o raspetom, uskrslom Spasitelju, koji će uskoro doći, mogla biti odnesena u celi svet.« (MYP 196)

Iako treba da postoji aktivna Služba adventističke omladine u svakoj mesnoj crkvi, važno je da se omladinski program ne izoluje od ostalih u crkvi. Osim učestvovanja u radu ove Službe, mladi treba da budu uključeni u odgovorno rukovođenje svim granama crkvenog rada. Kao mlade starešine, đakoni i đakonice, na primer, oni mogu da rade sa iskusnim službenicima i da se uče od njih.

»Da bi delo išlo napred u svim svojim ograncima, Bog traži snagu, revnost i hrabrost madih. On je izabrao mlade da pomognu u unapređivanju Njegovog dela. Planirati bistrim umom i izvršavati hrabrom rukom iziskuje svežu, neoštećenu energiju. Mladi ljudi i žene pozvani su da daju Bogu snagu svoje mladosti, da

bi vežbanjem svojih snaga, jasnim mislima i snažnom akcijom mogli da donesu slavu Njemu i spasenje svojim bližnjima.« (GW 67)

Odbor adventističke omladinske službe - Odbor adventističke omladinske službe je sveobuhvatna organizacija u Crkvi za opšte planiranje programa omladinske službe. U taj odbor ulaze sledeći službenici izabrani od strane crkve: vođa mladih odraslih, vođa/koordinator službe za javne kampuse, vođa ambasadora, direktor izviđača, direktor istraživača, kao i vođa ličnih službi, vođa Omladinskog odeljenja subotne škole, vođa službi za decu, vođa Zdravstvenog odeljenja, direktor škole, sponzor Službe adventističke omladine, i pastor.

Ako u crkvi nije ustanovljena posebna služba ambasadora ili služba mladih odraslih, Odbor Službe adventističke omladine planiraće da služba seniora uključi obe starosne grupe.

U onim delovima sveta gde ne postoji služba izviđača ili istraživača, ili dok se one ne organizuju, Odbor Službe adventističke omladine planiraće odgovarajuće aktivnosti za juniore.

Vođa Službe adventističke omladine (prethodno direktor Društva adventističke omladine), koji je član glavnog odbora predsedava ovom odboru. Odbor se sastaje kada je to neophodno da postavi kratkoročne i dugoročne ciljeve i planove radi ostvarenja uspešne službe. (Videti Beleške 18, str. 168)

Odbor službe mladih odraslih – Odbor službe mladih odraslih odgovoran je za aktivnosti mladih odraslih i radi u koordinaciji sa Odborom Službe adventističke omladine.

Crkva bira sledeće službenike Službe adventističke omladine: vođu, pomoćnika vođe, sekretara-blagajnika, pomoćnika sekretara-blagajnika i muzičkog direktora. Ova grupa obrazuje jezgro Odbora Službe mladih odraslih, koji bira ostale službenike za odgovarajuće aktivnosti.

Služba za javne kampuse – Jačajući Službu mladih u crkvi, Služba za javne kampuse, u saradnji sa Adventističkom službom za studente koledža i univerziteta, obezbeđuje viziju i strateško planiranje za službu i podršku studentima adventistima sedmog dana (starosno doba 16-30+) koji pohađaju koledž ili univerzitet kojima ne upravlja Crkva adventista sedmog dana.

Vođa/koordinator Službe za javne kampuse – Crkva može naimenovati vođu/koordinatora Službe za javne kampuse u cilju razvoja određene namenske službe radi staranja za posebne potrebe studenata koledža i univerziteta u institucijama kojima ne upravlja Crkva adventista sedmog dana, u konsultaciji i uz podršku Odbora adventističke omladinske službe.

Služba ambasadora – Služba ambasadora obezbeđuje specijalizovane programe kojima zadovoljava potrebe mladih, uzrasta od 16. do 21. godine. Ona mladima te starosne grupe nudi organizaciju i strukturu i unapređuje njihovo aktivno učestvovanje u crkvi, na lokalnom i globalnom planu. Služba je tako zamišljena da jača tekuću omladinsku službu seniora u crkvi. Ona pred njih postavlja izazov da iskuse i dele lični odnos sa Hristom, pomaže im da razviju životni stil koji se uklapa u sistem verovanja adventista sedmog dana, obezbeđuje obuku za razna profesionalna opredeljenja, nudi im bezbedno okruženje za zdrav razvoj doživotnih prijateljstava. Njene aktivnosti treba da se odvijaju u skladu sa planovima oblasti i u koordinaciji sa Odborom službe adventističke omladine mesne crkve.

Odbor ambasadora – Odbor ambasadora je je odgovoran za aktivnosti i rad ambasadora u koordinaciji sa Odborom službe adventističke omladine.

Crkva bira sledeće službenike za Službu ambasadora: vođu, pomoćnika vođe, sekretara-blagajnika, pomoćnika sekretara-blagajnika i muzičkog dorektora. Ova grupa obrazuje Odbor ambasadora koji će naimenovati ostale službenike za odgovarajuće aktivnosti.

Klub izviđača - Klub izviđača ohrabruje unutar crkve duh istraživanja i uživanja u raznim doživljajima, u kontekstu duhovnog razvoja i zadobijanja duša, za uzrast od 10 do 15 godina. Aktivnosti su brižljivo prilagođene tako da uključuju život u spoljnom prostoru, istraživanje prirode, veštine, hobije ili zanimanja.

Odbor izviđača - Crkva bira direktora i zamenike direktora Kluba izviđača. Ako se biraju dva zamenika direktora, trebalo bi da budu različitog pola. Jedan od zamenika direktora može isto tako da služi kao sekretar i blagajnik Kluba. Direktor je član glavnog odbora i odbora Službe adventističke omladine.

Dodatno osoblje izviđača može obuhvatati instruktore za razne veštine i časove u prirodi, kao i savetnike od kojih je svaki odgovoran za jednu jedinicu od šest do osam izviđača.

Pomoćni materijali mogu se nabaviti od direktora Službe mladih u oblasti.

Svi koji su uključeni u rad s mlađom decom moraju zadovoljavati crkvena i zakonska merila i zahteve, kao što su provera iskustva ili kvalifikacija. Starešine mesne crkve treba da se konsultuju sa oblašću, koja će utvrditi koje su provere iskustva i kvalifikacija na raspolaganju i/ili se zahtevaju. (Videti Beleške 8, str. 166)

Klub mladih istraživača – Klub mladih istraživača obezbeđuje domaće i crkvene programe za roditelje sa decom od 6 do 9 godina starosti. Zamišljen je tako da podstiče kod dece radoznalost i podrazumeva aktivnosti u skladu sa njihovim uzrastom, i za roditelje i za decu, kao što su rekreativne aktivnosti,

jednostavne veštine, divljenje delima stvaranja, i ostale aktivnosti koje su od interesa za taj uzrast. Sve su usredsređene na duhovnost, pripremajući decu za učešće u radu crkve u svojstvu izviđača.

Odbor mladih istraživača - Crkva bira direktora kluba i pomoćnike. Dodatne službenike bira administrativno osoblje kluba. Direktor je član Odbora službe adventističke omladine.

Pomoćni materijal može se nabaviti od direktora Službe mladih u oblasti.

Svi koji su uključeni u rad s mlađom decom moraju da zadovolje crkvena i zakonska merila i zahteve, kao što je provera prethodnog iskustva i kvalifikacija. Starešine mesne crkve treba da se konsultuju sa oblašću, koja će utvrditi koje su provere iskustva i kvalifikacija na raspolaganju i/ili se zahtevaju. (Videti Beleške 8, str. 166)

Službenici Adventističke omladine – Vođe/direktori četiri entiteta Službe mladih moraju da ispoljavaju hristolike vrline, osećaju odgovornost za zadobijanje duša i da svoje oduševljenje umeju da prenesu i na druge. Dok pomažu mladima da zajedno rade i preuzimaju odgovornosti, vođe/direktori ostaće u pozadini – da usmeravaju, savetuju, hrabre mlade, da im pomažu da steknu iskustvo i radost u postizanju postavljenog cilja. Vođe/direktori treba da proučavaju profil mladih u crkvi i da se trude da svakog za to pogodnog omladinca uključe u rad društva.

Vođe/direktori održavaće vezu s pastorom, sa svojim sponzorima, sa vođom oblasnog odeljenja mladih, trudeći se da iskoriste prilike za obuku mladih u službi i podstaknu odgovarajuću službu na saradnju sa mesnom crkvom i oblašću.

Pomoćnici vođe/zamenici direktora (ukoliko bude potrebno) pomagaće vođama/direktoriima i obavljati dužnosti vođe kada su vođe/direktori odsutni. Odbori mogu poveriti i dodatne odgovornosti pomoćnicima vođe/direktorima.

Sekretari-blagajnici vode zapisnik svako o aktivnostima svoje službe, daju mesečne izveštaje na formularima koje dobijaju od oblasnog vođe službe mladih, i podstiču mlade da izveštavaju o svom svedočenju tokom deset minuta predviđenih pri nastupanju Odeljenja za lične službe.

Pomoćnici sekretara-blagajnika (ako bude potrebno) pomažu sekretarima-blagajnicima u poslu koji im je dodeljen.

Sponzor Službe adventističke omladine - Sponzor Službe adventističke omladine može da bude jedan od starešina ili neki član Odbora mesne crkve koji shvata ciljeve Službe mladih, voli mlade i želi njihovo uključivanje u aktivnosti mesne crkve, i koji će poslužiti kao dobar savetnik mladih. Sponzor deluje kao vodič ili savetnik službenicima Adventističke omladine i redovno im se pridružuje

na sastancima Odbora Službe adventističke omladine. Sponzor će raditi zajedno sa vođama te Službe da Odboru mesne crkve predstavi potrebe Službe.

Sponzor treba da se upozna sa vođom odeljenja za mlade u oblasti i da ga obaveštava o promenama što se tiče osoblja i o drugim pitanjima u vezi s radom Službe adventističke omladine. Zajedno sa vođama te Službe, sponzor treba da prisustvuje oblasnim seminarima za obučavanje mladih i da bude obavešten o svim događanjima u službi mladih.

Zbog kontinuiteta, sponzor, ako je to moguće, treba da bude biran nekoliko puta uzastopno.

Svi koji su uključeni u rad s mladošću moraju da zadovolje crkvena i zakonska merila i zahteve, kao što je provera prethodnog iskustva i kvalifikacija. Starešine mesne crkve treba da se konsultuju sa oblašću, koja će utvrditi koje su provere iskustva i kvalifikacija na raspolaganju i/ili se zahtevaju. (Videti Beleške 8, str. 166)

Pomoćni materijali – Za pomoćne materijale službe mladih, videti Beleške 19, str. 169.

SLUŽBA UVOĐENJA

Svi novoizabrani službenici mesne crkve treba da budu obuhvaćeni službom uvođenja koju vodi pastor s važećim ovlašćenjem. Ako nema odgovarajućeg pastora, jedan od starešina mesne crkve može da vodi službu za službenike, osim za starešine, đakone i đakonice. Ako mesna crkva održava službu uvođenja za novoizabrane službenike, njom treba da budu obuhvaćene vođe svih odeljenja i drugih organizacija.

DEVETO POGLAVLJE

IZBORI

Biranje službenika mesne crkve, koji će obavljati svoje dužnosti, uz molitvu, ozbiljno i znalački predstavlja važno delo. Ovo poglavlje opisuje proceduru izbora, od Odbora za naimenovanje do popunjavanja praznih mesta u periodu između dva godišnja biranja.

ODBOR ZA NAIMENOVANJE I POSTUPAK BIRANJA

Službenici se biraju svake ili svake druge godine (videti str. 71) preko izabranog odbora za naimenovanje. Ovaj odbor iznosi svoj predlog pred mesnu crkvu koja glasa o predloženim imenima. Ova procedura omogućava crkvi da pažljivo prouči svako ime pre biranja i da izbegne konkurenciju koja bi se mogla javiti kada bi se imena predlagala na poslovnom sastanku mesne crkve.

Odbor za naimenovanje treba da prouči potrebe mesne crkve i da se pozabavi osposobljenošću vernika da deluju kao službenici u raznim odeljenjima mesne crkve. To je dodatni razlog zašto se službenici ne predlažu opštim glasanjem ili na poslovnom sastanku.

Veličina odbora za naimenovanje se kreće od 5 u malim mesnim crkvama do većeg broja u velikim. Utvrđivanje broja članova odbora prepušteno je nahodjenju svake mesne crkve i treba da se razmotri u odboru mesne crkve. Odgovarajući predlog treba onda da se što kraće iznese pred crkvu, za vreme subotnog jutarnjeg bogoslužjenja.

Kada i kako se postavlja odbor za naimenovanje - Odbor za naimenovanje treba izabrati što pre, početkom završnog tromesečja crkvene godine, da bi on dao svoj predlog najmanje tri sedmice pre konačne subote u crkvenoj godini.

Pastor ili vođa okruga ili, u odsutnosti pastora ili vođe okruga, starešina treba da iznesu stvar pred crkvu. Crkva će onda izabrati organizacioni odbor koji će biti odgovoran da predloži članove odbora za naimenovanje. Organizacioni odbor se može birati na jedan od dva načina:

1. Predlaganjem, rečima ili pismeno, na poslovnom sastanku mesne crkve. Ako je predlaganje verbalno, niko ne može da predloži više od jednog imena. Napor jednog vernika ili male grupe da diktira izbore je neprihvatljiv. Svaki napor se mora uložiti da se osigura pošteno predstavljanje u sastavu organizacionog odbora. Sve što liči na politiku trebalo bi izbeći. Pastor ili vođa okruga treba da deluje kao predsedavajući organizacionog odbora. Ako pastor ili vođa okruga još nisu određeni da deluju kao vođe mesne crkve, predsedavajući organizacionog odbora se bira na sednici odbora mesne crkve između članova organizacionog odbora. Veličina organizacionog odbora treba da iznosi pet do sedam članova više nego članova odbora mesne crkve.

2. Tako što će crkva ovlastiti odbor mesne crkve, zajedno sa još pet do sedam vernika koje izabere mesna crkva (videti prethodni paragraf) da deluje kao organizacioni odbor. Ako se prihvati ova metoda, predsedavajući odbora mesne crkve obično nastupa i kao predsedavajući organizacionog odbora.

Kako se proces odvija - Koraci u procesu predlaganja imena su:

1. Mesna crkva postavlja glasanjem organizacioni odbor na jedan od dva načina prethodno navedena.

2. Organizacioni odbor predlaže crkvi imena članova odbora za naimenovanje, sa predlogom za sekretara. Mora se uložiti svaki mogući napor da se obezbedi pošteno predstavljanje u sastavu odbora za naimenovanje.

3. Glasanjem, mesna crkva postavlja odbor za naimenovanje i njegovog sekretara.

4. Pastor ili vođa okruga je po svom položaju član odbora i služi kao predsedavajući odbora za naimenovanje. Ako pastor ili vođa okruga odluči da ne služi kao predsedavajući odbora, ili ako mesnoj crkvi nije bio dodeljen pastor ili vođa okruga, odbor za organizaciju treba da predloži jednog od članova predloženog odbora za naimenovanje kao predsedavajućeg.

5. Odbor za naimenovanje sastaje se da pripremi listu službenika koju će predložiti mesnoj crkvi na usvajanje.

6. Glasanjem, mesna crkva postavlja službenike za sledeći termin, odnosno godinu ili dve godine.

Ko treba da bude član odbora za naimenovanje - Samo vernici u redovnom odnosu sa crkvom mogu biti birani da služe kao članovi odbora za naimenovanje.

To treba da budu osobe zdravog rasuđivanja i kojima dobro i napredak crkve leži na srcu.

Rad odbora za naimenovanje - Predsedavajući treba da sazove sednicu odbora za imenovanje što je pre moguće posle izbora. Uz ozbiljnu molitvu odbor treba da započne pripremanje liste kandidata za sve službe. Predloženi vernici treba da budu vernici u redovnom odnosu sa crkvom. Lista predloženih treba da bude iznesena crkvi u toku subotnog bogoslužjenja ili na posebno sazvanom poslovnom sastanku mesne crkve. Prilikom izbora kandidata, odbor se može savetovati i sa drugim osobama koje su dobro obavestene o vernicima. Ovaj odbor ne predlaže pastora ili pomoćnog pastora, jer njih predlaže i postavlja oblast.

Lista službenika koju razmatra odbor za naimenovanje zavisi od broja vernika mesne crkve. Velika mesna crkva može da odluči da joj je potrebno više službenika. Mala mesna crkva može da ih ima manje. Odbor za naimenovanje bavi se svim rukovodećim mestima, osim učitelja subotne škole, koje preporučuje savet subotne škole a odobrava odbor mesne crkve. Videti Beleške 1, str. 169, za listu mogućih službenika mesne crkve.

Odbor za naimenovanje treba da dobije saglasnost predloženih službenika - Pošto je predložio verne, odane vernike mesne crkve, osim kada oblast odobri neki izuzetak (videti str. 73 - »Delovanje starešina je lokalne prirode«) odgovarajući članovi odbora treba da obaveste naimenovane da su predloženi, da bi se dobio njihov pristanak da služe.

Vernici mogu da se pojave pred odborom za naimenovanje - Vernicima koji izraze želju da se pojave pred odborom za naimenovanje radi davanja predloga ili primedbe, treba pružiti priliku da to učine. Pošto iznesu pred odborom svoj predlog ili primedbu i kada se udalje iz prostorije, odbor treba da razmotri njihov komentar i da potom podnese svoj izveštaj mesnoj crkvi.

Rasprava u odboru za naimenovanje je poverljive prirode - Sve rasprave i raspitivanja odbora za naimenovanje su poverljive prirode. Ako član odbora za naimenovanje iznese izvan odbora bilo koju ličnu ili osetljivu informaciju o onome o čemu se raspravljalo, to predstavlja kršenje pravila hrišćanske etike i duha zlatnog pravila. Prekršaj ovakve prirode predstavlja razlog da taj član odbora ubuduće ne bude biran za člana odbora za imenovanje. Ukoliko se pojavi potreba za istraživanjima izvan redova odbora za imenovanje, to treba da obavi predsedavajući.

Izveštavanje mesne crkve - Izveštaj Odbora za naimenovanje saopštava se mesnoj crkvi kao celini, a ne odboru mesne crkve, koji nema nikakvog prava da utiče na njegov rad. Izveštaj se može izneti za vreme subotnog jutarnjeg bogoslužjenja ili na redovno sazvanom poslovnom sastanku mesne crkve.

Kada odbor za naimenovanje bude spreman da podnese svoj izveštaj, predsedavajući treba da obavesti mesnu crkvu. Kopiju izveštaja uručuje se vernicima ili ga sekretar odbora čita pred crkvom. Predsedavajući treba da izjavi da će mesna crkva imati priliku da glasa o izveštaju jednu ili dve sedmice posle toga.

Svaki vernik treba da glasa prilikom izbora službenika mesne crkve. Izbor se obavlja većinom glasova onih koji su prisutni i koji su glasali.

Primedbe na izveštaj odbora za naimenovanje - Vernici mogu dati primedbu na izveštaj odbora za naimenovanje, i te primedbe treba lično da iznesu pred odborom pre drugog čitanja izveštaja, prijavljujući se prethodno preko pastora ili predsedavajućeg. Ili pak, za vreme drugog čitanja izveštaja, vernik može zatražiti da se celi izveštaj bez diskusije vrati odboru za naimenovanje na ponovno razmatranje. Uobičajena je procedura da predsedavajući prihvati taj predlog. Međutim, ako je zahtev iznesen kao predlog za glasanje, o njemu se ne raspravlja, već se odluka donosi većinom glasova.

Predsedavajući treba da objavi kada i gde će se odbor za naimenovanje sastati da razmotri primedbe. U to vreme, vernici koji su dali primedbe ili bilo koji drugi vernik koji želi da to učini, treba da se pojave pred odborom. Ukoliko se izbor odlaže zbog primedbi, bilo bi veoma neozbiljno ako se oni koji su stavili primedbu ne pojave pred odborom.

Pošto posveti odgovarajući pažnju iznesenim primedbama, odbor će prosuditi da li je bilo kakva promena u preporuci odbora poslovnom sastanku crkve opravdana. Kada se predlog ponovo iznese, mesna crkva prelazi na glasanje o predlogu odbora za naimenovanje.

Ništavne ili neosnovane primedbe na bilo koje ime nikada se ne smeju davati, ali ako postoje ozbiljni razlozi da predlog bude promenjen, njih valja izneti pred odborom za imenovanje.

Popunjavanje mesta između dva izbora - Ukoliko neka služba u mesnoj crkvi ostane nepopunjena u toku mandata zbog smrti, isključenja, ostavke ili iz bilo kog drugog razloga, odbor mesne crkve popunjava prazno mesto za ostatak mandata i iznosi predlog naimenovanja na glasanje mesnoj crkvi.

DELEGATI ZA SABOR LOKALNE OBLASTI

Izvršna vlast u oblasti počiva na njenom izbornom telu. Mesne crkve u oblasti biraju delegate za sabor oblasti, da ih predstavljaju u savetima oblasti. Sabor oblasti bira osoblje oblasti, odobrava ovlašćenja i punomoćja - ukoliko ustav oblasti ne prenosi to pravo na izvršni odbor oblasti, dopunjava ili menja ustav i statut oblasti i obavlja druge poslove. Jedan od najvažnijih poslova je biranje izvršnog odbora

oblasti, koji izvršava odluke izbornog tela i koji ga predstavlja između dva sabora. Na taj izvršni odbor prenose se prava i ovlašćenja svih crkava oblasti.

Biranje delegata za sabor oblasti - Božji je plan da vernici izabrani za delegate budu dostojni poverenja, iskusni i okušani, »sposobni da rezonuju od uzroka do posledice« zato što treba da »načine planove koji se moraju sprovesti radi unapređenja dela« (9T 262).

Broj delegata iz svake crkve za sabor oblasti određen je ustavom oblasti. Kada dođe vreme da se izaberu delegati, pastor, ili prvi starešina u dogovoru s pastorom, iznosi pitanje pred crkvu. Može se izabrati odbor da naimenuje delegate, ili se može zatražiti da to učini odbor mesne crkve. Ne sme se dozvoliti ništa što bi podsećalo na politička nastojanja. Ljudi i žene poznati po pobožnosti i vernosti, oni koji mogu da prisustvuju saboru, treba da budu naimenovani za delegate.

Kada izabrani odbor ili odbor mesne crkve završe svoj posao, on svoje predloge iznosi pred crkvu. Crkva zatim glasa o naimenovanim. Nijedan službenik mesne crkve nije delegat po svom položaju. Posle izbora, sekretar odbora mesne crkve ispunjava formular ovlašćenja delegata i šalje ih sekretaru oblasti. Delegati postaju predstavnici mesne crkve koji će se ujediniti s delegatima drugih mesnih crkava da obave sve poslove koji se pojave pred saborom oblasti.

Delagate za sabor unije ili misije bira oblast, a ne mesne crkve. Delegate za sabor Generalne konferencije biraju odeljenja Generalne konferencije i unijske konferencije/ misije.

Dužnosti delegata - Delegati za sabor oblasti ne biraju se da predstavljaju samo svoju mesnu crkvu ili oblast. Oni treba da posmatraju delo kao celinu, imajući na umu odgovornost za dobrobit sveukupnog dela globalne Crkve. Nedopustivo je da se delegati mesne crkve ili oblasti organizuju, ili pokušaju da usmere svoje glasove, kao grupa. Niti je dozvoljeno da delegati neke velike crkve ili oblasti zahtevaju veće pravo u rukovođenju poslovima na saboru oblasti. Svaki delegat treba da se potčini uticaju Svetoga Duha i da glasa u skladu s ličnim osvedočenjem. Bilo koja mesna crkva ili oblasni službenik ili starešina koji pokušava da kontroliše glasove grupe delegata smatraće se nepodesnim za obavljanje dužnosti.

Odgovornosti službenika oblasti - Mesna crkva nema nikakve vlasti izvan svog izbornog tela. Ona se ujedinjuje s drugim mesnim crkvama u oblasti radi prenošenja autoriteta i odgovornosti na oblasne službenike i izvršni odbor oblasti, kako bi obavljali poslove oblasti između dva zasedanja sabora oblasti. Službenici oblasti su odgovorni oblasti kao celini, a ne bilo kojoj mesnoj crkvi.

Izvršni odbor oblasti - Članovi izvršnog odbora oblasti su izabrani da predstavljaju delo u celoj oblasti, a ne samo u jednoj mesnoj crkvi, okrugu, ili ustanovi. Svaki član izvršnog odbora oblasti treba da unapređuje sve interese dela

u svim područjima oblasti i da donosi odluke tek posle brižljivog razmišljanja uz molitvu. Odluke izvršnog odbora oblasti ne smeju biti kontrolisane od strane bilo koje mesne crkve, grupe ili pojedinca, niti donošene pod njihovim uticajem.

DESETO POGLAVLJE

BOGOSLUŽENJA I OSTALI SASTANCI**OPŠTA NAČELA**

Apostol Jovan je izjavio da »će se pravi bogomoljci moliti Bogu duhom i istinom, jer otac hoće takovijeh bogomoljaca« (Jovan 4,23).

»Iako Bog ne stanuje u crkvama koje su načinjene ljudskom rukom, On svojom prisutnošću ukazuje čast skupovima svoga naroda. On je obećao da će, kada se okupe da Ga traže, da Mu priznaju svoje grehe, i da se mole jedni za druge, biti s njima svojim Svetim Duhom. Međutim, oni koji se okupljaju da Ga obožavaju moraju odbaciti sve što je zlo. Ukoliko Ga ne budu obožavali u duhu i istini i u lepoti svetosti, njihovo okupljanje će biti beskorisno.« (PK 50)

Svrha bogoslužjenja i sastanaka – Svrha svih bogoslužjenja i sastanaka jeste veličati Boga zbog Njegovog stvaralačkog dela i blagoslova Njegovog spasenja; razumeti Njegovu reč, Njegova učenja i Njegove namere; biti sa drugima u zajednici vere i ljubavi; svedočiti o svojoj ličnoj veri u Hristovu žrtvu pomirenja na krstu; i naučiti kako da ispunjavamo evanđeoski nalog da ceo svet učinimo učenicima (Matej 28,19.20).

Poštovanje molitvenog doma - »Za skromnu dušu koja veruje, kuća Božja na Zemlji predstavlja vrata Neba. Pesme hvale, molitva, reči koje izgovaraju Hristovi predstavnici, to su Božja izabrana oruđa da pripreme narod za crkvu na Nebu, za uzvišenije bogoslužjenje u koje neće moći da uđe ništa što je nečisto.

»Od svetosti koja je bila vezana uz zemaljsko svetilište, hrišćani mogu da nauče kako treba da se odnose prema mestu na kojemu se Gospod sreće sa svojim narodom. ... Sam Bog je propisao red svoje službe, uzdižući je daleko iznad svega što je zemaljsko.

»Dom je svetište za porodicu, a klet ili šumarak najskrovitije mesto za pojedinačno bogosluženje; ali, crkva je svetište za skup vernika. Treba da postoje pravila u odnosu na vreme, na mesto i na način obavljanja bogoslužnja. Ni prema čemu što je sveto, ni prema čemu od onoga što se odnosi na bogosluženje i obožavanje Boga ne sme se postupati nepažljivo ili ravnodušno.« (5T 491)

Učite decu pobožnosti - »Roditelji, uzdignite merila hrišćanstva u umu svoje dece; pomozite im da utkaju Isusa u svoje iskustvo; naučite ih da gaje najdublje poštovanje prema Božjem domu kako bi shvatili da kada ulaze u Gospodnji dom, to treba da čine skrušenog srca i obuzeti mislima kao što su ove: »Bog je ovde, ovo je Njegov dom. Moram imati čiste misli i najsvetije pobude. Ne smem da gajim nikakvu oholost, zavist, ljubomoru, zle pomisli, mržnju ili prevaru u svom srcu, jer stupam u prisutnost svetoga Boga. Ovo je mesto gde se Bog sastaje sa svojim narodom i blagosilja ga. Visoki i Sveti koji živi u večnosti posmastra me, ispituje moje srce i čita i najskrivnije pomisli i dela moga života.« (5T 494)

Dostojanstvenost i tišina na mestu bogoslužnja - »Kada vernici ulaze na mesto sastanka, to treba da čine dostojanstveno, odlazeći tiho na svoje mesto ... Obični razgovori, šaputanja, i smeh ne treba da se dozvoljavaju u domu bogoslužnja, bilo pre ili posle bogoslužnja. Usrdna, aktivna pobožnost treba da obeležava vernike.

»Ukoliko treba sačekati nekoliko minuta pre početka bogoslužnja, neka vernici pokažu istinski duh odanosti Bogu u tihom razmišljanju, uzdižući srce Bogu u molitvi kako bi bogoslužnje donelo posebni blagoslov njima samima i dovelo do osvedočenja i obraćenja drugih duša. Moraju imati na umu da se nebeski vesnici nalaze u molitvenom domu ... Ako vernici, kada dolaze u molitveni dom gaje duh istinskog obožavanja Boga, ako imaju na umu da se nalaze u Njegovoj prisutnosti, sveta tišina će biti veoma rečita. Šaputanje, smejanje i razgovaranje koje nije greh na nekom drugom mestu gde se obavljaju obični poslovi, ne može se nikako dozvoliti u domu gde se slavi Bog. Um treba da bude spreman da sluša Božju Reč, tako da ona dobije odgovarajući težinu i da na odgovarajući način utiče na srce.« (5T 492)

Gostoljubivost - »Gostoljubivosti ne zaboravljajte; jer neki ne znajući iz gostoljubivosti primiše anđele na konak« (Jevrejima 13,2). Svaka mesna crkva treba da neguje duh gostoljubivosti, koja je bitan element hršćanskog života i iskustva. Ništa ne deluje tako umrtvljujuće na duhovni život u mesnoj crkvi kao hladna, formalna atmosfera koja izgoni pravu gostoljubivost i hrišćansko zajedništvo. Posebno izabrani đakoni treba da srdačno pozdravljaju posetioce, koji su dobrodošli i u vreme drugog dela bogoslužnja, odnosno propovedi.

MESTO MUZIKE NA BOGOSLUŽENJU

Moć muzike – »Muzika može da bude velika sila na dobro, ali mi ne koristimo dovoljno tu granu bogoslužjenja. Peva se često bez razmišljanja ili da se proprate posebni događaji, a ponekad oni koji pevaju prave greške te muzika gubi odgovarajući uticaj na um prisutnih. Muzika treba da ima svoju lepotu, uzvišenost i silu. Neka se glasovi uzdižu u pesmama hvale i odanosti. Pozovite u pomoć, ako je moguće, one koji izvode instrumentalnu muziku i neka se veličanstveni sklad uzdiže Bogu kao prihvatljivi prinos.« (4T 71)

Pevajte u duhu i s razumevanjem - »U svom nastojanju da dosegnu ljude, Gospodnji vesnici ne treba da slede puteve ovog sveta. Na sastancima koje održavaju ne treba da zavise od svetovnih pevača i teatralnog izvođenja kako bi probudili interesovanje. Kako bi se od onih koji nisu zainteresovani za Božju Reč i nikada nisu čitali Njegovu Reč sa iskrenom željom da razumeju njene istine, moglo očekivati da pevaju u duhu i s razumevanjem? ... Kako bi se nebeski hor mogao pridružiti muzici koja je samo formalna?«

»Pevanje ne treba uvek da bude prepušteno samo nekolicini. Kad god je to moguće, neka im se pridruži cela mesna crkva.« (9T 143.144)

PROPOVEDAONICA NIJE FORUM

Crkva ne daje nijednom pastoru, starešini li nekoj drugoj osobi nikakvo pravo da pretvori propovedaonicu u forum, odakle će zastupati sporne tačke doktrine li crkvene procedure.

Ispitivanje nove svetlosti - Vernici koji misle da imaju novu svetlost suprotnu utvrđenim gledištima Crkve treba da potraže savet odgovornih starešina.

»Postoje hiljade vešto zamaskiranih iskušenja pripremljenih za one koji imaju svetlost istine; i jedina sigurnost za bilo koga od nas jeste da ne prihvatamo nijednu novu doktrinu, nijedno novo tumačenje Pisma, ukoliko ga prvo ne podnesemo na uvid iskusnoj braći. Iznesite ga pred njih skromno, u poučljivom duhu, sa iskrenom molitvom; i ako oni ne vide nikakvog videla u njemu, pokorite se njihovoj oceni, jer je u mnoštvu savetnika mudrost.« (5T 293; videti i Dela 15,1-32)

Ovaj plan je bio primenjivan u prvoj Crkvi. Kada se u Antiohiji pojavila razlika u mišljenju o jednom važnom pitanju, vernici su poslali predstavnike u Jerusalim da iznesu pitanje apostolima i starešinama. Vernici u Antiohiji radosno su prihvatili odluku saveta u Jerusalimu i tako sačuvali jedinstvo i bratsku ljubav.

Savet da se novo videlo mora podvrgnuti proveru ne sme se smatrati pozivom da prestanemo s marljivim proučavanjem Pisma, već zaštitom od prodiranja

lažnih teorija i pogrešnih doktrina u Crkvi. Bog želi da Njegova deca marljivo istražuju Njegovu Reč tražeći videlo i istinu, ali On ne želi da ih neko zavede lažnim učenjima.

»Mi smo videli samo svetlucanje božanske slave i beskrajnosti znanja i mudrosti; mi smo, da tako kažemo, kopali samo po površini rudnika, dok se bogata zlatna ruda nalazila ispod površine, čekajući da nagradi one koji budu dublje kopali da bi je pronašli. Hodnik se mora spuštati sve dublje i dublje u rudnik, a rezultat će biti slavna riznica. Preko ispravne vere, božansko znanje će postati ljudsko znanje.« (COL 113)

»Novo videlo će se uvek otkrivati u Božjoj Reči onome ko se nalazi u živoj vezi sa Suncem pravednosti. Neka niko ne donosi zaključak da više nema nikakve istine koja bi se mogla otkriti. Marljivi tražilac istine, koji se moli, pronaći će dragocene zrake svetlosti koje će ga obasjati iz Božje Reči. Mnogo dragulja je još rasuto i oni se moraju sakupiti i postati vlasništvo Božjeg naroda ostatka.« (CSW 34)

Kada novo videlo zasvetli sa svetih stranica da nagradi svakog onog ko usrdno traga za istinom, ono neće poništiti staro. Umesto toga, ono će se sjediniti sa starim, čineći da ovo zasija još jasnije, dodatnim sjajem. Prema tome 'put je pravednički kao svijetlo vidjelo koje sve većma svijetli dok ne bude pravi dan' (Priče 4,18).

Iako Božje dete mora biti spremno da prihvati svetlost koja je uznapredovala, ono nikada ne sme poslušati nijedan glas, ma koliko pobožan i prihvatljiv, koji će ga odvesti daleko od osnovnih doktrina Biblije.

»Mi ne smemo da prihvatamo reči onih koji nam dolaze s porukom koja se suproti posebnim tačkama naše vere. Takvi prikupljaju mnoštvo tekstova i nagomilavaju ih kao dokaz svojih navodnih teorija. To se činilo uvek iznova u toku proteklih pedeset godina. Iako je Pismo zaista Božja Reč i mora da se poštuje, primena njegovih tekstova, ako takva primena pomiče samo jedan stub sa temelja koje je Bog održavao tokom tih pedeset godina, zaista je velika greška. Onaj ko zastupa takvu primenu ne poznaje prekrasno ispoljavanje Svetoga Duha koji je dao silu i snagu porukama upućenim Božjem narodu.« (CW 32)

VAŽNOST ODRŽAVANJA JEDINSTVA

Važno je da se održi »jedinstvo vere« (Efescima 4,13) i skoro je isto toliko bitno da se trudimo da sačuvamo »jedinstvo duha u svezi mira« (Efescima 4,3). Takvo jedinstvo zahteva opreznost i savetovanje sa vođstvom Crkve.

»Bog izvodi narod iz sveta i dovodi ga na uzvišenu platformu večne istine, na platformu Deset zapovesti i vere Isusove. On će poučavati i pripremati svoj

narod. Njegovi pripadnici neće biti u neslozi, tako da jedan veruje jedno, a drugi da gaji sasvim drugačiju veru i mišljenje, da se svaki kreće nezavisno od celine. Zahvaljujući raznolikosti darova i vlasti koje je On poverio Crkvi, oni će svi doći u jedinstvo vere. Ako bi jedan čovek zauzeo sopstveni stav u odnosu na biblijsku istinu ne obraćajući pažnju na mišljenje svoje braće, ako bi opravdavao svoje ponašanje naglašavajući da ima pravo na svoje posebne poglede, kada bi ih zatim počeo nametati svojoj braći, kako bi on mogao ispuniti Hristovu molitvu? ...

»Iako svako od nas ima svoj posebni posao i svoju posebnu odgovornost pred Bogom, ne smemo se povoditi za svojim nezavisnim rasuđivanjem, ne obzirujući se na mišljenja i osećanja svoje braće, pošto bi takvo ponašanje dovodilo do nereda u Crkvi. Dužnost je propovednika da poštuju rasuđivanje svoje braće, ali njihov međusobni odnos a isto tako i doktrine koje propovedaju treba da budu provereni zakonom i svedočanstvima; i tada, ako su srca spremna da prime pouku, neće biti nikakve podele među nama. Neki su skloni da budu buntovni, da se udaljuju od velikih međaša vere; međutim, Bog deluje na svoje propovednike da budu jedno u nauci i u duhu.« (TM 29.30)

Imajući u vidu ova razmišljanja, postaje jasno da propovedaonica mora da bude rezervisana za propovedanje istina Božje Reči i za iznošenje crkvenih planova i smernica za unapređenje Božjeg dela, a ne ličnih pogleda i mišljenja.

Neovlašćeni govornici - Ni pod kojim uslovima pastor, starešina, ili drugi službenik ne sme pozvati strane ljude ili bilo koju neovlašćenu osobu da vodi bogoslužjenja. Pojedinci koji su otpušteni iz propovedničke službe ili koji su bili isključeni iz članstva na drugom mestu, ili lukave osobe koje nemaju nikakvog ovlašćenja od Crkve, ne bi trebalo da imaju pristupa propovedaonici. Oni koji su dostojni poverenja biće u stanju da to i dokažu, pokazujući odgovarajuću punomoć.

Ponekad je prihvatljivo da se vladini službenici ili građanski uglednici obrate crkvi, ali svima ostalima mora biti uskraćen pristup propovedaonici ukoliko nemaju dozvolu oblasti. Svaki pastor, starešina i predsednik oblasti moraju poštovati ovo pravilo.

SUBOTNA ŠKOLA I BOGOSLUŽENJE

Subotna škola – Subotna škola, jedna od najvažnijih službi, predstavlja crkvu koja proučava. Svake subote naši vernici i hiljade zainteresovanih prijatelja okupljaju se u subotnoj školi da sistematski proučavaju Božju Reč. Svi vernici mesne crkve treba da budu pozvani da pohađaju subotnu školu i da dovode prijatelje.

Svaka subotna škola treba da se potruži da obezbedi programe u skladu sa uzrastom učenika. Materijali i sredstva mogu se dobiti preko oblasti, unije ili odeljenja Generalne konferencije.

Subotna škola treba da unapređuje mesne i globalne misionarske delatnosti, dar za misije, da obezbedi znatno vreme za proučavanje Biblije (videti Beleške 1, str. 171)

Obaveštenja i propagiranje rada odeljenja - Dovoljno pažnje mora se posvetiti dužini i prirodi obaveštenja i propagiranju rada odeljenja u toku subotnih službi. Ukoliko se obaveštenja odnose na pitanja koja nisu neposredno povezana sa subotnim bogoslužjenjem ili radom crkve, pastori i službenici treba da ih odbace, uvek nastojeći da i u tom pogledu očuvaju odgovarajući duh bogoslužjenja i poštovanje subote.

Mnoge mesne crkve izdaju štampane biltene koji sadrže raspored bogoslužjenja i obaveštenja za tu sedmicu. Tamo gde se to čini, nema skoro nikakve potrebe za usmenim obaveštenjima. Tamo gde se ne izdaju ovakva štampana obaveštenja, mnoge mesne crkve daju obaveštenja pre početka bogoslužjenja (videti Beleške 2, str. 171.172).

Osim toga, odgovarajuća pažnja treba da se ukaže raznim odeljenjima i unapređivanju njihovih programa, ali se još mnogo više pažnje mora posvetiti odvajanju dovoljnog vremena za proučavanje Božje Reči i za propovedanje.

Bogoslužjenje - Subotno jutarnje bogoslužjenje je najvažniji sastanak mesne crkve. Na njemu se vernici okupljaju svake subote da bi se sjedinili u slavljenju Boga u duhu hvale i zahvaljivanja, da čuju Božju Reč, da prikupe snagu i blagodat za životne borbe i da saznaju šta Bog želi od njih u službi zadobijanja duša. Duboko poštovanje, jednostavnost i tačnost treba da budu karakteristike ovog bogoslužjenja.

Veština, proučavanje i planiranje - »Zar nije vaša dužnost da unesete nešto veštine i promišljanja i planiranja u način vođenja religijskih sastanaka – kako treba da budu vođeni da bi doneli što više dobra i da bi ostavili najbolji mogući utisak da sve koji im prisustvuju?« (EGW, R&H, 14. april 1885)

»Naš Bog je nežni, milostivi Otac. Na službu Njemu ne sme se gledati kao na nešto što žalosti i muči srce. Treba da nam predstavlja zadovoljstvo da slavimo Boga i da učestvujemo u Njegovom delu ... Hristos, i to raspeti, treba da bude tema naših razmišljanja, naših razgovora i naših najradosnijih osećanja ... Kada izražavamo svoju zahvalnost mi se približavamo obožavanju nebeskih četa. 'Jer će Gospod utješiti Sion, utješice sve razvaline njegove, i pustinju njegovu učiniće da bude kao Edem, radost će se i veselje nalaziti u njemu, zahvaljivanje i pjevanje.« (Isaija 51,3)« (SC 103.104)

Oblik službe - Subotno jutarnje bogoslužjenje ima dva osnovna dela: učešće crkve u hvaljenju i obožavanju, izraženo u pesmi, molitvi i darovima, a drugi je poruka iz Božje Reči (videti Beleška 2, str. 171)

Nema nikakve propisane forme za javno bogoslužjenje. Međutim, kraći delovi službe obično bolje odgovaraju stvarnom duhu bogoslužjenja. Dugi uvodi se moraju izbegavati. Početni deo službe ne sme da potroši vreme neophodno za propovedanje Božje Reči (Za preporučeni oblik službe videti Beleške 2, str. 171, 172)

Misionarska služba mesne crkve - Prva subota u svakom mesecu je misionarska subota mesne crkve. Služba te subote usredsređuje se na evanđeoski rad vernika i treba da se bavi planovima i aktivnostima raznih crkvenih odeljenja. »Bog je predao u naše ruke najsvetije delo i mi treba da se sastajemo da dobijemo uputstva, kako bismo se osposobili da obavimo to delo.« (6T 32)

Javna molitva - »Hristos je u srca svojih učenika utisnuo misao da njihove molitve moraju da budu kratke, da izražavaju upravo ono što žele, i ništa više ... Jedan ili dva minuta je dovoljno za svaku običnu molitvu.« (2T 581)

»Neka oni koji se mole i oni koji govore pravilno izgovaraju reči, neka govore jasnim, određenim i uravnoteženim tonom. Molitva, ako se pravilno upućuje, predstavlja silu na dobro. Ona je jedno od sredstava kojim se Gospod služi da prenosi ljudima dragocena blaga istine ... Neka Božji narod nauči kako da govori i kako da se moli da bi pravilno predstavio velike istine koje ima. Neka svedočanstva koja se iznose i molitve koje se upućuju budu jasne i određene. Tako će se Bog proslaviti.« (6T 382)

Nabavljanje literature u subotu - Uopšteno govoreći, subota je prikladno vreme da sekretar Odeljenja za lične službe stavi literaturu u ruke vernika. Prekora vredne metode koje odvlače pažnju od pravog bogoslužjenja i pobožnosti treba izbegavati.

SLUŽBA GOSPODnje VEČERE

Služba Gospodnje večere se obično održava jednom u tromesečju. Služba obuhvata obred pranja nogu, posle čega dolazi Gospodnja večera. To treba da bude najsvetija i najradosnija prilika za mesnu crkvu, pastora i starešinu. Služba se obično obavlja u toku drugog dela subotnog jutarnjeg bogoslužjenja, ukoliko nije drugačije dogovoreno.

Obred pranja nogu - »Sada, pošto je oprao noge učenicima, rekao je: 'Ja vam dadoh ugled da i vi tako činite kao što ja vama učinih!' Ovim rečima Hristos nije naložio samo pokazivanje gostoljubivosti. To je značilo mnogo više nego samo pranje nogu gostima, ispljanih prašinom na putovanju. Hristos je ovde uspostavio

jednu versku službu. Delom našeg Gospoda ovaj svečani čin poniznosti učinjen je posvećenim obredom. Učenici treba da ga poštuju da bi uvek mogli da imaju na umu Njegove pouke o poniznosti i službi.«

Ovaj obred je priprema koju je Hristos odredio za službu Svete večere. Dokle god se gaji gordost, neprijateljstvo i borba za prvenstvo, srce ne može da stupi u zajednicu sa Hristom. Nismo spremni da zajednički učestvujemo u Njegovom telu i Njegovoj krvi. Zato je Hristos odredio da se prvo poštuje uspomena na Njegovu poniznost.« (DA 650)

Svojim delom pranja nogu učenicima, Hristos je obavio dublje čišćenje, pranje srca od mrlje greha. Učesnici u Gospodnjoj večeri osećaju svoju nedostojnost da prihvate svete simbole pre nego što iskuse čišćenje koje ih čini »potpuno čistima« (Jovan 13,10). Isus je želeo da očisti »otuđenje, ljubomoru i oholost iz njihovih srca ... Oholost i samoljublje dovode do razmirica i mržnje, ali je Isus sve to oprao ... Posmatrajući ih, Isus je mogao da kaže: 'I vi ste čisti!'« (DA 646)

Duhovno iskustvo koje predstavlja suštinu obreda pranja nogu uzdiže taj čin od nivoa obične navike do nivoa svetog obreda. Ono prenosi poruku o oprašćenju, prihvatanju, sigurnosti i solidarnosti, prvenstveno od Hrista vernicima, ali i među samim vernicima. Ova poruka se izražava u atmosferi poniznosti.

Gospodnja večera - Anđeli izjavljaju da je Isus, Otkupitelj ovoga sveta, svet. Na sličan način, simboli koji predstavljaju Njegovo telo i Njegovu krv su sveti. Pošto je sam Gospod izabrao duboko smisaone simbole beskvasnog hleba i neprevrelog roda sa čokota i upotrebio najjednostavnija sredstva da opere noge učenicima, morali bismo pokazati veliko ustručavanje kad je reč o alternativnim simbolima i sredstvima, osim u slučaju velike potrebe, jer bi se tako izgubilo prvobitno značenje službe. Slično tome, i kad su u pitanju redosled službi i tradicionalne uloge pastora, starešina, đakona i đakonica, valja biti veoma oprezan, kako zamena i inovacija ne bi učinile da ono što je sveto postane obično.

Služba Gospodnje večere je isto tako sveta danas kao što je bila kada ju je uspostavio sam Isus Hristos. Isus je i sada prisutan kada se obavlja taj sveti obred. »Na ovim sastancima koje je sam utvrdio, Hristos se sastaje sa svojim narodom i osnažuje ga svojom prisutnošću.« (DA 656)

Beskvasni hleb i neprevrelo vino (groždani sok) - »Hristos je i dalje za stolom na kome je postavljena pashalna večera. Pred Njim se nalaze beskvasni pashalni hlebovi. Na stolu stoji pashalno neprevrelo vino. Ovim znamenjem Hristos prikazuje svoju čistu žrtvu. Ništa što je iskvareno vrenjem, simbolom greha i smrti, ne može predstavljati 'bezazleno i prečisto Jagnje' (1. Petrova 1,19).« (DA 653)

Ni vino ni hleb nisu sadržavali elemente fermentacije, jer su u veče prvoga dana jevrejske Pashe svaki kvasac ili svaka fermentacija bili uklonjeni iz njihovih stanova (2. Mojsijeva 12,15.19; 13,7). Prema tome, samo neprevreli grožđani sok i beskvasni hleb su prikladni za upotrebu u službi Gospodnje večere, te treba obratiti veliku pažnju da se nabave ti elementi. Na izolovanim područjima, gde grožđe ili sok od grožđica ili njihov koncentrat ne mogu da se nabave, oblast će dati odgovarajuće savete ili pružiti odgovarajuću pomoć.

Uspomena na raspeće - »Dok primamo hleb i vino, koji predstavljaju Hristovo slomljeno telo i prolivenu krv, pridružujemo se u mislima prizoru Gospodnje večere u gornjoj sobi. Izgleda nam kao da prolazimo vrtom koji je posvećen samrtnim mukama Onoga koji je poneo grehe sveta. Postajemo očevici borbe koja nam je donela izmirenje sa Bogom. Raspeti Hristos uzdiže se među nama.« (DA 661)

Objavljivanje drugog Hristovog dolaska - »Služba Gospodnje Večere ukazuje na Hristov drugi dolazak. Ona je određena da ovu nadu sačuva živom u mislima učesnika. Kada god se budu okupljali da ožive uspomenu na Njegovu smrt, setiće se kako 'uze čašu i davši hvalu dade im govoreći: pijte iz nje svi, jer ovo je krv moja novoga zavjeta koja će se proliti za mnoge radi otpuštanja grijeha. Kažem vam, pak, da neću od sada piti od ovoga roda vinogradskoga do onoga dana kada ću piti s vama novoga u carstvu oca svojega.' U svojim stradanjima nalazili su utehu nadajući se ponovnom dolasku svoga Gospoda. Neizrecivo im je bila draga misao: 'Kada god jedete ovaj hljeb i čašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete dokle ne dođe!' (1. Korinćanima 11,26)« (DA 659)

Najavljivanje Gospodnje večere - Služba Gospodnje večere može se na odgovarajući način uklopiti u svako hrišćansko bogoslužjenje. Međutim, da bi joj se dao odgovarajući naglasak i da bi ona postala dostupna najvećem broju vernika, obično se održava kao deo bogoslužjenja u subotu koja je najbliža poslednjoj suboti u svakom tromesečju.

U subotu koja prethodi obredu treba dati obaveštenje o službi, naglašavajući važnost obreda koji će se održati tako da svi vernici mogu pripremiti svoje srce i ispraviti svaku nerešenu nesuglasicu koju imaju jedni s drugima. Kada budu došli pred Gospodnji sto sledeće subote, moći će da prime očekivani blagoslov. I oni koji nisu bili prisutni prilikom davanja obaveštenja treba da budu pozvani da prisustvuju.

Vođenje Gospodnje večere - Dužina službe - Vreme nije najznačajniji činilac u obredu Gospodnje večere. Međutim, prisutnost se može povećati i duhovni uticaj pojačati (1) uklanjanjem nepotrebnih tačaka iz službe u toku tog svečanog

čina, (2) izbegavanjem odlaganja službe pre i posle obreda pranja nogu, (3) traženjem da đakonice postave sto za Gospodnju večeru pre same službe.

Uvodne reči - Uvodni deo službe treba da bude kratak, obuhvatajući samo kratka obaveštenja, pesmu, molitvu, dar i kratku propoved pre odvajanja za pranje nogu i vraćanja zbog primanja simbola.

Pranje nogu - Svaka mesna crkva treba da ima plan za zadovoljavanje potreba vernika prilikom službe pranja nogu (videti Beleške 5, p 173).

Hleb i vino - Posle obreda pranja nogu vernici mesne crkve ponovo se sastaju radi učestvovanja u uzimanju hleba i vina (videti Beleške 6, str. 173)

Slavljenje - Gospodnja večera uvek treba da bude svečano, a nikada mračno iskustvo. Zlo je ispravljeno, gresi oprošteni, vera potvrđena. To je vreme za slavljenje. Neka i muzika bude vedra i radosna. Služba treba da se završi u uzvišenom raspoloženju, nekom muzičkom izvedbom i zajedničkim pevanjem, posle čega dolazi izjava o završetku službe.

Dar za siromašne se često prikuplja dok se vernici razilaze.

Posle službe đakoni i đakonice raspremaju sto, prikupljaju sudove i s poštovanjem uklanjaju preostale simbole. Ni u kom slučaju se preostali simboli ne mogu upotrebiti kao hrana ili u neku običnu svrhu.

Ko može da učestvuje - Crkva praktikuje otvorenu Gospodnju večeru. Svi koji su predali svoje srce i život Spasitelju mogu da učestvuju. Deca se uče značenju ove službe posmatranjem ostalih učesnika. Posle primanja formalnih pouka u kršćeničkom razredu i predanja Isusu pri krštenju, ona su i sama spremna da učestvuju u službi Gospodnje večere.

»Hristov primer zabranjuje isključivanje iz Gospodnje večere. Javni greh, istina, isključuje krivca. To Sveti Duh jasno uči (1. Korinćanima 5,11). Ali, osim ovoga niko ne sme da izriče sud. Bog nije prepustio ljudima da odluče ko će učestvovati u ovakvim prilikama. Jer ko može da čita srce? Ko može da razlikuje kukolj od žita? 'Ali čovjek da ispituje sebe, pa onda od hljeba da jede i od čaše da pije.' Jer, 'koji nedostojno jede ovaj hljeb i pije čašu Gospodnju, kriv je tijelu i krvi Gospodnjoj.' 'Jer koji nedostojno jede i pije, sud sebi jede i pije, ne razlikujući tijela Gospodnjega' (1. Korinćanima 11,28.27.29). ... U ovoj grupi se mogu naći osobe koje u srcu ne služe istini i svetosti, ali koje, možda, žele da uzmu učešća u obredu. Njima to ne treba zabranjivati. Tu su svedoci koji su bili prisutni kada je Isus oprao noge učenicima i Judi. Ovaj prizor ne posmatraju samo ljudske oči.« (DA 656)

Svaki vernik treba da učestvuje - »Niko ne sme da isključi sebe od Gospodnje večere zato što su, možda, prisutni oni koji nisu dostojni. Svaki učenik je pozvan

da javno uzme udela i da na taj način posvedoči da prihvata Hrista kao svog ličnog Spasitelja. Na ovim sastancima, koje je sam utvrdio, Hristos se sastaje sa svojim narodom i osnažuje ga svojom prisutnošću. U ovom obredu mogu da služe nedostojna srca i ruke, ali Hristos je tu da služi svojoj deci. Svi oni koji dolaze verom usredsređenom na Njega, dobiće veliki blagoslov. Svi koji zanemaruju ovo vreme božanske prednosti, pretrpeće gubitak. Za njih bi bile prikladne reči: 'Niste svi čisti!' « (DA 656)

Ko može da vodi službu Gospodnje večere - Službu Gospodnje večere treba da vodi rukopoloženi/dodeljeni pastor ili rukopoloženi starešina. Đakonima ili đakonicama nije dopušteno da vode ovu službu.

Gospodnja večera za one koji ne mogu da joj prisustvuju - Ako su članovi bolesni ili iz drugih razloga ne mogu da prisustvuju Gospodnjoj večeri, pastor ili starešina, po mogućstvu u pratnji đakona ili đakonice, može da održi posebnu službu za njih u njihovom domu.

MOLITVENO BOGOSLUŽENJE

Molitveno bogoslužjenje treba da bude zanimljivo - »Molitveno bogoslužjenje treba da bude najzanimljiviji sastanak od svih koji se održavaju, ali se često događa da su slabo organizovani. Mnogi prisustvuju propovedi, a zanemaruju molitvena bogoslužjenja. Ovde, ponovo, zahteva se razmišljanje! Treba da tražimo mudrost od Boga, i da načinimo planove da se molitveni sastanci tako organizuju da budu zanimljivi i privlačni. Ljudi su gladni hleba života. Ako ga budu našli na molitvenom bogoslužjenju, oni će redovno dolaziti da bi ga tu dobili.

Dugi, dosadni govori i molitve ne dolaze u obzir nigde, a posebno ne na molitvenom, zajedničkom bogoslužjenju. Oni koji su otvoreni i uvek spremni da govore onemogućiće svedočanstva plašljivijih i povučenijih. Oni koji su najpovršniji uglavnom imaju najviše da kažu. Njihove molitve su dugačke i mehaničke. Oni umaraju i anđele i ljude koji ih slušaju. Naše molitve treba da budu kratke i usmerene na ono što tražimo. Neka se dugačke, zamorne molbe ostave za molitvu u kleti, ako već osećamo potrebu da se duže molimo. Neka se Božji Duh useli u vaše srce, i On će izbaciti svaku hladnu formalnost.« (4T 70.71)

Napori veći od uobičajenih moraju se uložiti da bi se obezbedilo uspešno molitveno bogoslužjenje. Bogoslužjenje treba da otpočne na vreme, čak i u slučaju da su prisutne samo dve ili tri osobe. Treba da se održi kratko proučavanje Pisma ili iznesu neke misli iz Duha proroštva, u trajanju od 15 do 20 minuta, a zatim dolaze molitva, svedočenja i blagoslov.

Menjajte plan bogoslužjenja iz sedmice u sedmicu.

Ako vernici ne mogu da se sastaju na uobičajenom mestu za molitveni sastanak, okupljanja u domu mogu da donesu veliki blagoslov.

POSLOVNI SASTANCI (SKUPŠTINE) MESNE CRKVE

Mesna crkva deluje u skladu sa svojom definisanom ulogom u strukturi Crkve adventista sedmog dana. U kontekstu te uloge, poslovni sastanak predstavlja biračko telo mesne crkve. Vernici u redovnom odnosu sa Crkvom pozivaju se da prisustvuju sastanku i da iskoriste svoje pravo da glasaju. Vernik kome je izrečena neka disciplinska mera nema pravo da govori ili da glasa na poslovnom sastanku.

Poslovni sastanci se održavaju najmanje jednom godišnje. Pastor ili odbor mesne crkve u dogovoru s pastorom i uz njegovu podršku, saziva poslovni sastanak. Poslovni sastanci se obično sazivaju dve ili tri sedmice unapred na redovnom jutarnjem subotnom bogoslužnju, uz objavljivanje tačnog vremena i mesta održavanja. Pastor, ili starešina kome je taj posao poverio pastor ili, u nekim slučajevima, predsednik oblasti, služe kao predsedavajući na poslovnom sastanku.

Svaka mesna crkva odlučuje kakav će biti kvorum na sledećim poslovnim sastancima. Glasanje preko opunomoćenog lica ili pismom nije dozvoljeno.

Glavne tačke dnevnog reda moraju se izglasati na redovnom ili posebno za to sazvanom poslovnom sastanku. Poslovni sastanak ima vlast i autoritet koji nadmašuje autoritet odbora mesne crkve i može da neka svoja ovlašćenja, koja nisu navedena u Pravilniku Crkve, prenese na odbor mesne crkve.

Dnevni red poslovnog sastanka treba da sadrži izveštaje o radu mesne crkve. U najmanju ruku jednom godišnje dnevni red treba da sadrži i izveštaje o aktivnostima mesne crkve. Zasnovan na tim izveštajima, predlog delatnosti mesne crkve za sledeću godinu, uključujući i godišnji budžet, treba da bude podnesen mesnoj crkvi na odobrenje i usvajanje. Kada je to moguće, izveštaji i planovi za sledeću godinu treba da budu podneti u pisanom obliku (videti Beleške 7, str. 174).

Da bi se sačuvao duh saradnje između mesne crkve i oblasti, mesna crkva treba da traži i dobija savete od oblasnih službenika o najvažnijim pitanjima.

Službenici oblasti i unije (predsednik, sekretar, blagajnik) ili njihovi izaslanici mogu prisustvovati poslovnom sastanku bilo koje mesne crkve na svojoj teritoriji bez prava glasanja (ukoliko im ga mesna crkva ne dodeli). Odluka o davanju prava glasa nije potrebna ukoliko je službenik oblasti ili unije vernik te mesne crkve.

ODBOR MESNE CRKVE I NJEGOVE SEDNICE

Definicija i funkcija - Svaka mesna crkva mora da ima odbor, čiji su članovi izabrani na poslovnom sastanku mesne crkve. Njegov osnovni zadatak je da ima aktivan postavljen plan o učeništvu, koji uključuje i duhovnu negu mesne crkve i posao planiranja i unapređivanja evangelizacija.

Među ostale dužnosti odbora mesne crkve spadaju:

1. Aktivan plan o učeništvu
2. Evangelizacija u svim vidovima
3. Duhovna nega i usmeravanje članova
4. Čuvanje doktrinarne čistote
5. Uzdizanje hrišćanskih merila
6. Predlaganje promena u pogledu članstva mesne crkve
7. Nadgledanje crkvenih finansija
8. Zaštita crkvenog vlasništva i staranje o njemu
9. Koordinacija rada crkvenih odeljenja

Isusov evanđeoski nalog nam govori da je činjenje učenicima, što uključuje krštavanje i poučavanje, prvenstvena delatnost mesne crkve (Matej 28,18-20). Prema tome, to je i osnovna delatnost Odbora mesne crkve, koji deluje kao najviši organ mesne crkve. Kada odbor crkve posveti najviše interesovanja i svu svoju energiju uključivanju svakog člana crkve u objavljivanje radosne vesti i činjenju drugih učenicima, većina problema će se izbeći ili sprečiti, a snažan, pozitivan uticaj osetiće se u duhovnom životu mesne crkve i u duhovnom razvoju njenih vernika.

Duhovna nega – Hristovu ljubav prema crkvi treba da ispoljavaju i Njegovi sledbenici unutar crkve. Istinsko učenje obuhvata ne samo biblijsko naučavanje (Matej 28,20) nego i žarku predanost da svoju braću vernike volimo bezuslovno. To je bila srž Hristove poruke učenicima kada se suočavao sa krstom (Jovan 15,9-13). Hristova zapovest data njima odnosi se i na nas: da »ljubimo jedan drugoga«. Snažan uvid Elen G. Vajt u tu istorijsku scenu i za nas je od životnog značaja: »Ta ljubav je dokaz njihovog učenitva.« Čeznja vekova 677, 678 orig.

Prema tome, jedna od prevashodnih funkcija Odbora jeste da obezbedi da članovi imaju odgovarajuću negu i budu usmeravani na ličan, dinamičan odnos sa Isusom Hristom.

Učeništvo – Svrha Crkve kao Hristovog tela jeste da članove namerno čini učenicima, tako da oni nastave da neguju aktivan i plodan odnos sa Hristom i Njegovom crkvom.

Učeništvo je zasnovano na stalnoj, doživotnoj zajednici sa Isusom. Vernik se obavezuje da »ostane u Hristu« (Jovan 15,7.8), da bude obučavan plodnom učenishtvu tako što će drugima govoriti o Isusu, kao i da ostale članove vodi tako da i oni budu verni učenici.

Crkva, i pojedinačno i kao zajednica, odgovorna je da obezbedi da svaki član crkve ostane deo Hristovog tela.

Članovi - Odbor biraju članovi u vreme regularnog izbora službenika (videti str. 70.71). Osim pastora, koje postavlja oblast, mesna crkva treba da izabere odbor koji će je predstavljati i u čiji sastav ulaze:

Starešine

Prvi đakon

Prva đakonica

Blagajnik

Sekretar odbora mesne crkve

Koordinator zainteresovanih (prijatelja istine)

Vođa adventističke službe društvu ili vođa samarićanske službe

Koordinator za adventističke muškarce

Vođa službe adventističke omladine

Direktor kluba istraživača

Vođa kluba ambasadora

Koordinator biblijske dopisne škole

Vođa službi za decu

Koordinator muzike u crkvi

Predsedavajući odbora za komunikacije ili sekretar za komunikacije

Sekretar za obrazovanje/direktor crkvene škole ili glavni učitelj

Vođa službi za porodicu

Vođa zdravstvenog odeljenja

Vođa udruženja za dom i školu

Direktor kluba izviđača

Vođa i sekretar ličnih službi

Vođa/koordinator Službe za javne kampuse

Koordinator izdavačke službe

Vođa odeljenja za versku slobodu

Vođa odeljenja za subotnu školu

Vođa odeljenja za pristavsku službu

Voda odeljenja za službu žena

Vođa mladih odraslih članova

U nekim slučajevima, zavisno od broja vernika mesne crkve, odbor crkve ne mora obuhvatati sva ta lica, ili svom sastavu može da doda i neke druge vernike i službenike. Pastor, koga postavlja oblast da služi crkvi, uvek je član odbora mesne crkve.

Službenici - Predsedavajući na sednicama odbora mesne crkve je pastor koga postavlja oblast. Ako pastor ne želi da obavlja tu dužnost, ili nije u stanju da prisustvuje sednici odbora mesne crkve, može da odredi jednog od starešina da predsedava sednici.

Sekretar odbora mesne crkve deluje kao zapisničar i odgovoran je da piše, čita i čuva zapisnik sednice odbora.

Sednice odbora mesne crkve - Pošto je odbor mesne crkve od izuzetnog značaja za život, zdravlje i rast mesne crkve, preporuka je da se sastaje najmanje jednom mesečno, ali i češće ako je neophodno. Dobro je da se unapred odredi vreme mesečnih sednica, iste sedmice i istog dana svakog meseca.

Sednica odbora mesne crkve se najavljuje na radovnom subotnom jutarnjem bogoslužju i svi članovi odbora mesne crkve bivaju pozvani da prisustvuju sednicama.

Svaka mesna crkva treba da na svom poslovnom sastanku odluči o broju članova odbora mesne crkve koji moraju biti prisutni radi kvoruma na svakoj sednici odbora mesne crkve.

Glasanje preko zamenika ili putem pisma nije dozvoljeno.

Rad odbora mesne crkve - Odbor je odgovoran da:

1. Obezbedi postavljanje aktivnog, tekućeg plana o učeništvu, koji uključuje i duhovnu negu i službu dosezanja drugih. To je najvažnija tačka kojoj Odbor treba da posveti svoju pažnju.

2. Prouči matičnu knjigu članstva i pokrene planove za ponovno povezivanje sa članovima koji su se odvojili od crkve.

3. Obuči vođstvo mesne crkve kako da namerno podstiče duhovni rast i kod sebe i kod drugih.

4. Planira evangelizacije na teritoriji mesne crkve. Jednom u svakom tromesečju, cela jedna odborska sednica trebalo bi da bude posvećena planovima za evangelizaciju. Odbor mesne crkve treba da proučava preporuke oblasti za programe evangelizacije i metode evangelizacije i kako se oni mogu primeniti u mesnoj crkvi. Pastor i Odbor mesne crkve treba da predlažu i razvijaju planove javnih evangelizacionih sastanaka.

5. Koordinira evangelizacione programe svih crkvenih odeljenja, iako svako odeljenje razvija svoj plan misionarskog rada na svom području. Da bi se izbegli vremensko preklapanje i takmičenje u zadobijanju volontera, da bi se postigli maksimalno uspešni rezultati, bitna je koordinacija. Pre kompletiranja i objavljivanja bilo kog programa, svako odeljenje će podneti svoj plan odboru mesne crkve na odobrenje. Odeljenja izveštavaju odbor mesne crkve o napredovanju i rezultatima svojih misionarskih programa. Odbor mesne crkve može sugerisati kako da programi odeljenja doprinesu pripremi, izvođenju i nastavku rada posle javnih evangelizacionih poduhvata.

6. Podstiče Odeljenje za lične službe da uvrsti svakog vernika i svako dete u neki oblik misionarske službe. Seminari za obuku treba da se održavaju za razne ogranke evanđeoskog rada.

7. Podstiče koordinatora za zainteresovane (prijatelje) da učini da svaki zainteresovani bude odmah i pravilno poučen i zbrinut preko određenih vernika.

8. Podstiče svako odeljenje da bar tromesečno izvesti odbor mesne crkve i vernike na poslovnom sastanku ili na subotnom jutarnjem bogoslužju o duhovnoj nezi i evangelizmu.

9. Prima redovne izveštaje. Odbor mesne crkve treba da razmatra pojedinosti crkvenih poslova i prima redovne izveštaje blagajnika o crkvenim finansijama. Odbor treba da proučava izveštaj o članstvu, da se raspituje za duhovno stanje svih vernika i da se postara za posećivanje bolesnika, obeshrabrenih ili otpalih vernika. Ostale vođe odeljenja treba da daju svoje izveštaje periodično.

10. Unapređuje adventističko obrazovanje.

Pododbori odbora mesne crkve - Odbor mesne crkve ne sme da dozvoli da bilo koji poslovi ometaju planiranje programa evangelizacije. Ukoliko drugi poslovi oduzimaju suviše mnogo vremena, odbor mesne crkve treba da osnuje pododbore da se brinu o posebnim područjima crkvenih poslova, kao što su finansije ili crkveni građevinski projekti. Takvi pododbori će zatim svoje predloge dostavljati odboru mesne crkve (videti Beleške 8, str. 175).

FINANSIJSKI ODBOR

Svaka crkva treba da ima misijom podsticano savetodavno finansijsko planiranje širokog spektra i proces upravljanja raspoloživim sredstvima koji mogu da daju detaljan pregled tekućeg finansijskog i budžetskog planiranja. U nekim slučajevima to može biti u formi odbora za finansije. U nekim drugim slučajevima, kod manjih crkava, taj proces može direktno da vodi crkveni odbor. Ukoliko crkva u tu svrhu osnuje poseban odbor, on treba da bude odgovoran i za pregled zahteva za sredstvima i kontrolu godišnjeg raspoloživog budžeta, kao i za sagledavanje finansijskog položaja crkve prikazanog u finansijskim izveštajima. Usvojeni budžet i ocenu finansijskih izveštaja tada treba preporučiti crkvenom odboru i dalje poslovnom telu crkve kako bi se preduzeli odgovarajući koraci.

SEDNICE ŠKOLSKOG ODBORA MESNE CRKVE

Rad crkvene škole obično nadzire školski odbor mesne crkve. Mesna crkva bira predsedavajućeg da predsedava sednicama i sekretara da vodi zapisnik o sednicama i zaključcima. Ovaj odbor treba da se sastaje redovno. Posebne sednice može da saziva predsedavajući. Neke mesne crkve više vole da odbor mesne crkve deluje i kao školski odbor (videti str. 87.88).

SASTANCI DRUŠTVA ZA DOM I ŠKOLU

Društvo za dom i školu treba da se sastaje mesečno i da koordinira aktivnosti doma, škole i mesne crkve. Pažnja se mora posvetiti obučavanju roditelja, ali i pomaganju školi da nađe potrebna sredstva i opremu, kao što su knjige, nastavni materijal, učila, kao i roditelje koji će prisustvovati nastavi. Materijali za pomoć vođama društva za dom i školu mogu se nabaviti preko oblasnog odeljenja za vaspitanje i obrazovanje.

SASTANCI OMLADINE

Vođe raznih omladinskih grupa mesne crkve treba da organizuju redovne sastanke i tako okupljaju pripadnike omladinskih grupa mesne crkve oko aktivnosti koje će ih bolje povezivati s crkvom i obučavati za uspešniju službu (videti str. 98-103).

Sastanci Omladinske službe seniora (ambasadori i mlađi odrasli) - Sastanke Omladinske službe seniora trebalo bi sazivati u redovnim terminima i usredsređivati se na razvijanje duhovnih, mentalnih, emocionalnih i fizičkih obeležja mladih u crkvi. Sastanci takođe obezbeđuju hrišćansku društvenu interakciju i programe za svedočenje koji podržavaju planove mesne crkve za zadobijanje duša. Kao pomoćni materijal, videti Beleške 9, str. 175.

Sastanci službe za javne kampuse – Tamo gde je crkva naimenovala direktora/koordinatora Službe za javne kampuse, trebalo bi organizovati sastanke radi brige o posebnim potrebama studenata javnih koledža/univerziteta, konsultujući se sa Odborom Službe adventističke omladine i uz njegovu podršku.

Sastanci omladinske službe juniora – Sastanci Omladinske službe juniora slični su po svojoj nameni sastancima Omladinske službe seniora, ali uključuju juniore. Sastanci Kluba mladih istraživača obezbeđuju specijalizovane programe za mlađu školsku decu, a zamišljeni su tako da dopunjuju roditeljska nastojanja u ranom razvoju dece, dok sastanci Kluba izviđača obezbeđuju unutrašnje i spoljašnje aktivnosti u cilju holističkog razvoja dece uzrasta od 10 do 15 godina. Sastanci i ostale aktivnosti treba da se odvijaju u skladu sa smernicama oblasti, navedenim u priručnicima klubova, i u koordinaciji sa ostalim organizacijama u crkvi koje se staraju o mladima i porodici.

JEDANAESTO POGLAVLJE

FINANSIJE

Biblijski plan za podupiranje Božjeg dela je prikupljanje desetaka, prinosa i darova Božjeg naroda. Gospod je rekao: »Donesite sve desetke u sprema da bude hrane u mojoj kući« (Malahija 3,10). Crkva je sledila taj plan od svojih najranijih dana.

»Sistem desetka i prinosa bio je zamišljen kao način da se u misli ljudi utisne velika istina – da je Bog izvor svakog blagoslova koji se izliva na Njegova stvorenja i da Njemu pripada čovekova zahvalnost za sve dobre darove Njegovog providenja.« (PP 525)

»Deseci i darovi za Boga predstavljaju priznavanje Njegovog prava na nas stvaranjem, ali su i priznavanje Njegovog prava na nas otkupljenjem. Pošto svu svoju snagu dobijamo od Hrista, ti darovi treba da teku od nas Bogu. Oni treba uvek da nas podsećaju na pravo po otkupljenju, na najveće od svih prava, pravo u kome su sadržana i sva ostala prava.« (6T 479)

»Desetak je svetinja, koju je sam Bog rezervisao sa sebe. On treba da se donosi u Njegovu riznicu da bi se upotrebio za izdržavanje evanđeoskih radnika u njihovom delu.« (9T 249)

»On je dao svome narodu plan za prikupljanje svota dovoljnih da Njegovo delo izdržava samo sebe. Božji plan o desetku je prekrasan u svojoj jednostavnosti i jednakosti. Svi se mogu uhvatiti za njega u veri i hrabrosti, jer je božanski po svom poreklu. U njemu su usklađene jednostavnost i korisnost ... Svaki čovek, žena i mlado biće može da postane rizničar za Gospoda i Njegov predstavnik da se zadovolje zahtevi riznice. Apostol je rekao: 'Neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može« (1. Korinćanima 16,2).

»Bog je učinio da objavljivanje jevanđelja zavisi od rada i darova Njegovog naroda. Dobrovoljni darovi i deseci predstavljaju prihod Gospodnjeg dela. Od sredstava koja je poverio ljudima, Gospod zahteva određeni deo – desetak. On svima ostavlja slobodu da kažu hoće li dati i više od te svote. Međutim, kada je srce pokrenuto pod uticajem Svetoga Duha i kada učini zavet da da određenu svotu, onaj ko se zavetovao nema više nikakvog prava na posvećeni deo. Obećanja takve vrste učinjena ljudima smatraju se obaveznima, pa zar nisu obavezna i ona koja se daju Bogu? Zar su obećanja o kojima se prosuđuje na sudu savesti manje obavezna od pisanih sporazuma među ljudima?« (AA 74)

»Bog je dao posebna uputstva za upotrebu desetka. On ne želi da razvoj Njegovog dela bude ometan usled nedostatka sredstava ... Deo koji je Bog rezervisao za sebe ne sme da bude upotrebljen ni u kakvu drugu svrhu osim one za koju je određen. Neka se niko ne oseća slobodan da zadrži svoj desetak, da bi ga upotrebio po sopstvenom nahodenju. Oni ga ne smeju upotrebiti za sebe u nekoj nevolji, niti da ga potroše na nešto što sami nađu za dobro, čak ni za ono što smatraju Gospodnjim delom.« (9T 247)

SLUŽBA PRISTAVA

Hrišćani su Božji pristavi, kojima su poverena Njegova dobra i kao Njegovi partneri odgovorni da ih upotrebe u skladu s Njegovim smernicama i načelima. Božanski savet glasi da kao Njegovi pristavi treba da »se nađemo verni« (1. Korinćanima 4,2). Iako pitanje pristavske službe pokriva mnoga područja hrišćanskog života i iskustva, van svake sumnje je činjenica da je pristavsko upravljanje našim sredstvima od presudne važnosti. Ono se odnosi na celokupnu Božju porodicu i obuhvata naše priznavanje Božje suverenosti, Njegovog vlasništva nad svim i izlivanja Njegovе blagodatı na naša srca.

Iako se ovaj aspekt hrišćanske pristavske službe odnosi na naša materijalna dobra, on ipak utiče na naše hrišćansko iskustvo. Gospod zahteva određene stvari od nas, da bi i On mogao da učini određene stvari za nas. Naše iskazivanje poslušnosti u odnosu na zahteve našeg nebeskog Oca, postavlja tu fazu pristavske službe na vrlo visok duhovni nivo. On ne traži samovoljno ni da Mu služimo ni da Ga priznajemo svojim darovima. Međutim, On je sve tako uredio da mi, kada delujemo u skladu s Njegovim uputstvima na ovom području, primamo velike duhovne blagoslove koji teku u naša srca.

»Bog želi da svi Njegovi pristavi budu tačni u poštovanju božanskih odredbi. Oni ne treba da popravljaju Božje planove čineći neka dobra dela ili dajući neki dar ili neki prilog kada i kako oni, kao ljudska bića, smatraju za korisno. Veoma je loše ponašanje kada ljudi pokušavaju da poprave neki Božji plan i da izmisle neku zamenu za njega koja je u skladu s njihovim dobrim namerama u ovoj ili onoj

prilici i da time nadomeste Božje zahteve. Bog poziva sve nas da svojim uticajem podupremo Njegove zahteve.« (9T 248)

DESETAK

Priznajući biblijski plan i svečanu prednost i odgovornost koja počiva na vernicima kao Božjoj deci i udovima Njegovog Tela, Crkve, svi su pozvani da verno vraćaju desetak, jednu desetinu svoga prihoda i ličnih primanja, u riznicu Crkve.

Desetak se ne sme upotrebljavati ni u kakvu drugu svrhu u mesnoj crkvi, već treba da bude držan u pologu a potom prebačen oblasnom blagajniku. Na taj način desetak iz svih mesnih crkava pritiče u oblasnu riznicu, procenat od njega šalje se sledećem višem nivou organizacije, u skladu s Pravilnikom Generalne konferencije i njenih odeljenja, da bi se zadovoljile potrebe rukovođenja Božjim delom na njihovim područjima odgovornosti i delatnosti.

Ove smernice su date za prikupljanje i raspoređivanje sredstava u celom svetu i za obavljanje poslova Božjeg dela. Finansijski i poslovni aspekti dela su od velike važnosti. Oni se ne mogu odvojiti od objavljivanja vesti spasenja. Oni su zaista njegov sastavni deo.

Sistematsko dragovoljno davanje i jedinstvo - Finansijski plan Crkve služi i široj svrsi od one koja se pojavljuje u njenim finansijskim i statističkim izveštajima. Sistem deljenja fondova s poljima u svetu, kao što je opisano u Poslovniku Generalne konferencije, služi prekrasnoj svrsi objedinjavanja duhovnog dela Crkve po celom svetu.

Kako treba upotrebljavati desetak - Desetak se odvaja kao svetinja za delo propovedničke službe, za poučavanje iz Biblije, za podržavanje administracije oblasti u njenom staranju o mesnim crkvama i za misionarske poduhvate u poljima. Desetak se ne sme trošiti u druge svrhe, na primer, da bi se platili dugovi Crkve ili njenih ustanova, ili za programe građenja, osim kako je to odobreno od strane Generalne konferencije i u njenom Poslovniku. Za više informacija o upotrebi desetka videti Beleške 1, str. 176.

»Veoma jednostavna i određena vest bila mi je upućena za naše vernike. Naloženo mi je da im kažem da čine grešku kada usmeravaju desetak u druge svrhe, koje mogu biti dobre same po sebi, ali nisu one za koje je Gospod rekao da treba upotrebljavati desetak. Oni koji na taj način koriste desetak odstupaju od onoga što je Gospod propisao. Bog će im suditi za takve postupke!« (9T 248)

Kako se rukuje desetkom - Desetak je Gospodnji i treba da bude, kao čin poštovanja prema Njemu, prinesen u oblasnu riznicu preko mesne crkve u kojoj

je vernik upisan u matičnu knjigu vernika. Ako nastanu izvanredne okolnosti, vernici treba da se posavetuju sa službenicima oblasti.

Službenici mesne crkve i oblasti treba da pruže primer - Starešine i ostali službenici, ali i pastor i nameštenici oblasti i ustanova treba da daju dobar primer u vraćanju desetka Bogu. Niko ne treba da ostane službenik mesne crkve ili oblasti ukoliko se ne ponaša u skladu sa ovim pravilom.

Darovi i prinosi

Osim desetka, Biblija naglašava našu obavezu da donosimo darove i prinose Gospodu. Zadržavanje darova i prinosa je izjednačeno sa zadržavanjem desetka i nazvano je krađom (Malahija 3,8). Još od najranijih dana Crkve, vernici su davali obilne darove i prinose koji su bili na blagoslov i napredak Božjeg dela.

Osim tradicionalnog kalendara programa prinošenja darova, kada se svaki dar donosi sa određenom namenom, Generalna konferencija je odobrila kombinovani sistem prinošenja darova i lični plan davanja. Odbor Odeljenja Generalne konferencije je ovlašćen da odredi koji će se plan primenjivati na njegovoj teritoriji.

Dar subotne škole - Najrašireniji i najuspešniji metod redovnog sistematskog davanja jeste dar Subotne škole, koji je posvećen globalnom misionarskom delu.

Ostali darovi - Ostali darovi prikupljaju se s vremena na vreme za globalno misionarsko delo i za opšte i lokalne projekte. Prilikom prikupljanja bilo kog dara, sav taj novac, ukoliko donator nije drugačije odredio, smatra se delom tog posebnog prikupljanja.

Posebni darovi poljima - Finansijska podrška dela Crkve po celom svetu utemeljena je na budžetskom sistemu. Sredstva se raznim poljima odobravaju na osnovu njihovih budžetiranih potreba. To je poštena i dobra metoda raspodeljivanja fondova.

Kada se izvan redovnog budžetskog plana prilažu posebni darovi za potrebe nekog polja, javlja se neravnoteža na štetu ostalih polja. Ukoliko je taj dar priložen u svrhu pokretanja novog dela, tako započeto delo može doživeti neuspeh kada se taj posebni dar iscrpi ili uključi u budžet za buduće potrebe. Na taj način bi druga polja, sa možda većim potrebama, ali bez mogućnosti da to stave do znanja odgovornima, bila lišena svog prava na srazmerni deo opštih fondova, jer bi se ovi usmerili na posao započet tim posebnim darom.

Istorija je pokazala koliko je dobro imati vernike koji velikodušno i predano daju darove i priloge putem prihvaćenih kanala, i znati da svako polje učestvuje u blagodatima njihovog davanja.

Pomaganje siromašnima i potrebnima - Darovi za siromašne i potrebne prilažu se da bi se pomoglo vernicima kojima je neophodna pomoć. Osim toga, i sama crkva treba da zauzme pozitivan stav prema svima kojima je neophodna pomoć, te Odbor mesne crkve treba da odobrava sredstva iz tog fonda da bi pomogao zdravstveni i dobrotvorni rad mesne crkve u odnosu na porodice u društvenoj zajednici.

Budžet mesne crkve za lokalne potrebe - Najbolja metoda staranja za lokalne potrebe i izdatke mesne crkve jeste plan budžetiranja sredstava. Pre početka nove budžetske godine, odbor mesne crkve treba da pripremi budžet izdataka za crkvene delatnosti u toku sledeće godine. Budžet treba da obuhvati sve prihode i sve rashode, uključujući i one koji se odnose na sva crkvena odeljenja. On treba da pokrije takve izdatke kao što su korišćenje doma, osiguranje, održavanje, domar, fondovi za siromašne i potrebne, izdaci crkvene škole, i tako dalje (videti Beleške 2, str. 176, za primer budžeta).

Budžet treba da bude podnet mesnoj crkvi na razmatranje i usvajanje i radi planiranja da se prikupe sredstva kojima će se uravnotežiti budžet tokom sledeće godine. Fondovi kojima se pokriva budžet mesne crkve mogu se prikupiti putem darovanja ili obećanja. Vernici se moraju pozvati da podrže svoju mesnu crkvu u okviru svojih finansijskih mogućnosti.

OPŠTI SAVET ZA FINANSIJE

Pravila za prikupljanje sredstava - Za prikupljanje sredstava važe sledeća pravila:

1. Nijedna oblast, mesna crkva, ustanova, bez posebnog savetovanja i dogovora, ne sme da planira prikupljanje sredstava izvan svoje teritorije. Svako prikupljanje u okviru sopstvene teritorije treba da bude u skladu sa lokalnim, unijskim, smernicama odeljenja Generalne konferencije, kao i sa smernicama same Generalne konferencije. Nikakvo pravo se ne daje crkvenim službenicima zaduženim za posebne aktivnosti u jednom delu polja da prikupljaju pomoć u bilo kom drugom delu polja ili u bilo kojoj drugoj oblasti bez dogovora i pismenog ovlašćenja oblasti u kojoj će se prikupljati pomoć.

2. Sledeća načela štite mesne crkve od neodobrenog, lažnog i necrkvenog prikupljanja sredstava:

a) Pastori i službenici mesne crkve neće davati prednost osobama koje nisu bile priznate i preporučene od strane oblasti da govore sa propovedaonice. Nikome se neće davati odobrenje za prikupljanje sredstava javno ili privatno bez takvog odobrenja.

b) Sva sredstva prikupljena u bilo koju svrhu kao odgovor na pozive moraju se prenositi preko redovnih crkvenih kanala.

c) Službenici mesne crkve i oblasti preduzeće takve korake koji su neophodni da spreče neovlašćena ili nezakonita javna prikupljanja sredstava.

3. Nijedna aktivnost osim godišnjeg sakupljanja (jesenja akcija i slično) koja obuhvata i upotrebu literature i kutije sa odobrenim natpisom (jesenja akcija ili slično) ne može se ostvarivati sa ciljem prikupljanja sredstava za domaće ili strane misionarske delatnosti. Unije i oblasti treba da spreče kršenje ovog pravila.

4. Službenici koji rade u drugim odleljenjima Generalne konferencije a posećuju svoje domaće mesne crkve ili na drugi način komuniciraju sa svojom domaćom bazom, zamoljeni su da prikupljaju sredstva jedino za poduhvate obuhvaćene odobrenim budžetom, radeći u saradnji sa crkvama i oblastima kako bi prikupili neophodna sredstva od kojih zavisi naše delo globalne misije. Sva takva sredstva moraju se prenositi redovnim crkvenim kanalima.

Sumnjive metode prikupljanja sredstava - Mesna crkva treba da zauzme čvrst stav prema svakoj sumnjivoj metodi prikupljanja sredstava.

»Kada se novac prikuplja u religijske svrhe, kojim sredstvima pribegavaju mnoge mesne crkve? Bazarima, večerama, modnim sajmovima, pa čak i lutrijama i sličnim načinima. Često se mesto odvojeno za bogoslužjenje obesvećuje jedenjem i pijenjem, kupovanjem i prodavanjem, kao i zabavama. Poštovanje prema Božjem domu i prema Njegovom bogoslužjenju umanjuje se u mislima mladih. Barijere samoobuzdavanja su oslabljene. Sebičnost, apetit, ljubav prema razmetanju sve više jačaju kada im se popušta.« (9T 91)

»Kako se Božje delo širi, zahtevi za pružanjem pomoći postaju sve mnogobrojniji i češći. ...Kada bi oni koji sebe smatraju hrišćanima verno donosili Bogu svoje desetke i prinose, Njegova riznica bila bi puna. Tada ne bi bilo slučajeva pribegavanja sajmovima, lutrijama ili društvenim zabavnim priredbama da bi se tako namirila sredstva za potpomaganje jevandjelja. (AA 338)

Deseci i darovi nisu lični polog - Deseci i darovi koje su vernici darovali Crkvi ne mogu da budu pretvoreni u polog kojim bi se kasnije mogli služiti darodavci. Takvi fondovi se moraju upotrebiti za trenutne potrebe za koje su priloženi.

Finansiranje građevinskih planova - Mesne crkve koje planiraju kupovanje ili podizanje bogomolja ili drugih građevina, ili da uzimaju sredstva u zajam pod bilo kojim uslovima, treba da potraže savet oblasnih službenika pre nego što uđu u takva finansijska opterećenja. Prilikom kupovanja ili građenja onoga što će biti vlasništvo crkve, ni u kom slučaju ne sme se preuzimati obaveza ili započeti proces građenja sve dok se ne dobije odobrenje oblasti ili unije. Ovi odbori će dati odobrenje jedino pošto se uvere da su ugovoreni finansijski aranžmani u skladu

s važećim smernicama. Dajući finansijski savet, Odbor oblasti će razmotriti veličinu mesne crkve, njenu finansijsku snagu, i lokaciju građevine.

Raspolaganje fondovima i odgovornost za fondove - Prikupljanje sredstava i raspolaganje sredstvima u Gospodjem delu predstavljaju svetu odgovornost. Odgovarajući kanal kroz koji teku sredstva ide od vernika ka mesnoj crkvi, gde blagajnik prima ta sredstva (videti str. 80-83). Blagajnik raspodeljuje sredstva namenjena delatnostima mesne crkve. Blagajnik drži u pologu a onda šalje blagajniku oblasti sredstva namenjena oblasti ili za opšte svrhe. Blagajnik mesne crkve radi po upustvima Odbora mesne crkve. Blagajnici na bilo kom nivou (mesna crkva, oblast, unija, odeljenje Generalne konferencije, Generalna konferencija) ne deluju nezavisno. Oni raspodeljuju sredstva jedino po odluci odgovornog odbora.

Revizija - Svi knjigovodstveni izveštaji, počev od mesne crkve do Generalne konferencije, podložni su reviziji od strane revizora postavljenih u tu svrhu. Ovo pravilo, koje se primenjuje na svaku ustanovu povezanu sa Crkvom, obezbeđuje maksimum sigurnosti u upravljanju fondovima (videti str. 82).

DVANAESTO POGLAVLJE

MERILA HRIŠĆANSKOG ŽIVLJENJA**Uzvišeno Božje pozvanje u Isusu Hristu**

Hrišćanski život nije neznatno podešavanje ili poboljšanje, već potpuno preobražavanje čovekove prirode. To znači umiranje sebi i grehu, uskrsavanje na novi život kao nove osobe u Isusu Hristu.

Srce hrišćanina postaje boravište Isusa Hrista verom. To se događa »razmišljanjem o Hristu, gledanjem u Hrista, uvek poštujući dragog Spasitelja kao našeg najboljeg i uvaženog Prijatelja, tako da Ga nikada, nijednim svojim postupkom, ne ožalostimo i ne uvredimo« (TM 387). Tako mi, kao hrišćani, »uživamo u zajednici božanske prisutnosti« i, kada shvatimo svarnost te prisutnosti, »naše misli bivaju dovedene u pokornost Isusu Hristu« (TM 388) a naše navilke usklađene s božanskim merilima.

Treba da imamo na umu da »kao štit protiv iskušenja i kao podsticaj na čistotu i istinu, nijedan drugi uticaj ne može se uporediti sa svešću o božanskoj prisutnosti« (Ed 255).

»Nijedan deo našeg ponašanja ne može da izbegne posmatranje. Mi ne možemo sakriti svoje puteve od Svemogućega. ... svako delo, svaka reč, svaka misao, sve je to verno zabeleženo kao da je reč o jedinom stanovniku celoga sveta, na koga je usmerena pažnja celoga Neba.« (PP 217.218)

Božja ljubav obuhvata svakoga, a posebno Njegovu decu. Njegove uši su uvek otvorene za pozive Njegovog naroda, onih koji su se odvrtili od sveta i predali sebe Njemu. Iz tog posvećenog odnosa rađa se poštovanje i pobožnost koja se pokazuje svakoga dana i na svakom mestu.

Kao hrišćani, mi smo članovi carske porodice, deca nebeskog Vladara. Prema tome, ne smemo izgovoriti nijednu reč, učiniti nijedno delo, kojim bismo naneli sramotu »dobrom imenu kojijem ste se nazvali« (Jakov 2,7). Mi smo reformatori. U svakoj fazi života, treba da »pažljivo proučavamo božansko-ljudski /Hristov/ katakter i da se stalno pitamo: Šta bi Isus učinio da se nalazi na mom mestu? Ovo treba da bude merilo naše dužnosti.« (MH 491)

Preko Crkve ostatka Bog će celom svemiru pokazati prikladnost jevanđelja da spase ljude i žene od sile greha. Kao vernici te Crkve, i mi treba da naglašavamo velika biblijska merila i da obnovimo odanost tim bogomdanim načelima. Mi se moramo uzdignuti do uzvišenih načela hrišćanskog života i odvojiti se od sveta. U tom cilju, treba da poslušamo Gospodnji savet: 'Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet nema ljubavi očeve u njemu« (1. Jovanova 2,15).

PROUČAVANJE BIBLIJE I MOLITVA

Duhovni život se održava duhovnom hranom. Mi moramo održavati naviku pobožnog proučavanja Biblije i molitve ukoliko želimo da steknemo savršenu svetost. U vreme kada smo preplavljeni informacijama štampane reči, radija, televizije, interneta, i drugih savremenih sredstava masovne komunikacije, kada hiljade glasova pozivaju da ih saslušamo, mi moramo da zatvorimo svoje oči i svoje uši velikom delu onoga što zahteva ulazak u naš um i posvetiti se Božjoj knjizi, Knjizi nad knjigama, Knjizi života – Bibliji. Ako prestanemo da budemo ljudi Biblije, mi smo izgubljeni, a naša misija će doživeti promašaj. Jedino kada svakoga dana razgovaramo s Bogom u molitvi i kada slušamo Njegov glas, možemo se nadati da ćemo živeti životom koji je »sakriven s Hristom u Bogu« (Kološanima 3,3) i dovršiti Njegovo delo.

Molitva je dvosmerna komunikacija kada i slušamo Boga i govorimo Bogu. »Molitva je otvaranje srca Bogu kao prijatelju« (SC 93). »Putem iskrene molitve mi ostvarujemo vezu sa umom Beskrajnoga« i »bez neprestane molitve i marljivog straženja mi se nalazimo u opasnosti da postanemo nemarni i da skrenemo s pravog puta.« (SC 97.95)

Dom je ugaoni kamen Crkve. Hrišćanski dom je dom molitve. »Očevi i majke, ma koliko hitan bio vaš posao, nemojte propuštati da okupite svoju porodicu oko Božjeg oltara... Oni koji hoće da žive stpljivim, radosnim životom, punim ljubavi, moraju da se mole.« (MH 393)

ODNOSI SA DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM

Iako je »naše življenje na nebesima, otkuda i spasitelja očekujemo Gospoda svojega Isusa Hrista« (Filibljanima 3,20), mi se ipak nalazimo u svetu kao sastavni deo ljudskog društva i moramo deliti sa svojim bližnjima izvesne odgovornosti u

opštim problemima života. Gde god da živimo, kao Božja deca treba da budemo prepoznati kao izvrsni građani po svom hrišćanskom poštenju i svom delovanju na opšte dobro.

Iako svoju najveću odgovornost dugujemo Crkvi i evanđeoskom nalogu, svojom službom i svojim sredstvima treba da podupiremo, koliko god je to moguće i u skladu sa našim verovanjima, napore za uvođenje društvenog reda i napretka. Iako se moramo držati daleko od političkih i društvenih sukoba, uvek treba da se tiho i čvrsto držimo svog beskompromisnog stava u pogledu pravde i onog što je ispravno u svim građanskim pitanjima, potpuno pristajući uz svoja religijska ubeđenja. Naša je sveta odgovornost da budemo odani građani zemlje kojoj pripadamo, dajući čaru carevo i Bogu Božje'« (Matej 22,21).

SVETKOVANJE SUBOTE

Subota je zalag Božje ljubavi prema ljudskom rodu. To je uspomena na Božju silu prilikom prvobitnog stvaranja, ali je i znak Njegove moći da obnovi i posveti naš život (Jezekilj 20,12); njeno svetkovanje je znak naše odanosti Njemu i naše povezanosti s Njim.

Subota zauzima posebno mesto u našem životu. Sedmi dan u sedmici, od zalaska sunca u petak do zalaska sunca u subotu (3. Mojsijeva 23,32), predstavlja dar od Boga, znak Njegove blagodati u vremenu. To je prednost, posebni sastanak sa Onim koji nas voli, sveto vreme koje je odvojeno Božjim večnim zakonom, dan uživanja zahvaljujući našem obožavanju Boga, uživanju koje delimo sa drugima (Isaija 58,1). Mi izražavamo svoju radosnu dobrodošlicu Suboti s veseljem i zahvalnošću.

»Subota – o, učinite je najlepšim, najblagoslovenijim danom u celoj sedmici.« (FLB 36)

»Subota ... je Božje vreme, a ne naše; kada je prestupamo, krademo ono što je Božje ... Bog nam je dao celih šest dana da obavljamo svoje poslove, a samo jedan odvojio za sebe. To treba da bude dan blagoslova za nas – dan kada treba da odložimo sve svoje svetovne probleme i da usredsredimo svoje misli na Boga i na Nebo ...

»Ne treba da učimo svoju decu da ne smeju da budu srećna u subotu, da je pogrešno ako se šetaju izvan doma. O, ne! Hristos je vodio svoje učenike u prirodu, pored obale jezera, u subotni dan i poučavao ih. Njegove propovedi u subotu nisu uvek bile održavane unutar zidova.« (HP 152)

»Božja ljubav je postavila granice zahtevima teškog rada. Na Subotu On je stavio svoju milostivu ruku. U svoj posebni dan, On porodicama pruža priliku da budu u zajednici s Njim, s prirodom, i jedni s drugima.« (Ed 251)

Subotni časovi pripadaju Bogu i treba da budu iskorišćeni samo za Njega. Za naša zadovoljstva, reči, poslove i misli nema mesta u našem svetkovanju Gospodnjeg dana (Isaija 58,13). Okupimo se u porodičnom krugu prilikom zalaska sunca i pozdravimo Subotu molitvom i pesmom, i završimo taj dan molitvom i izražavanjem zahvalnosti zbog Njegove čudesne ljubavi. Subota je poseban dan za bogoslužje u našim domovima i u molitvenom domu, dan radosti nama i našoj deci, dan kada možemo da naučimo nešto više o Bogu iz Biblije i velikog udžbenika prirode. To je vreme kada treba da posećujemo bolesne i da radimo na spasavanju duša. Treba da odložimo obične poslove kojima se bavimo u toku šest radnih dana i da ne obavljamo nikakve nepotrebne poslove. Ne treba da dozvolimo da svetovni mediji zaokupljaju naše vreme u Božji sveti dan.

»Subota nije zamišljena da bude period nekorisnog nerada. Zakon zabranjuje svetovni rad na Gospodnji dan odmora; naporan rad kojim zarađujemo za život mora da prestane; nikakav rad za svetovna zadovoljstva ili korist toga dana nije u skladu sa zakonom; kao što je Bog prestao sa svojim stvaralačkim radom i odmarao se u Subotu i blagoslovio je, tako i čovek treba da napusti svoje zanimanje iz svakodnevnog života i da te svete časove nameni zdravom odmoru, službi Bogu i svetim delima.« (DA 207)

Program aktivnosti u skladu s duhom istinskog svetkovanja Subote učiniće taj sveti dan najsrećnijim i najboljim u celoj sedmici, za nas i za našu decu – istinski predukus našeg nebeskog odmora.

POŠTOVANJE MESTA BOGOSLUŽENJA

Hrišćani koji cene Božju svemoć, Njegovu svetost i Njegovu ljubav uvek će pokazivati duboko poštovanje prema Bogu, Njegovoj Reči i Njegovom bogoslužju. »Poniznost i poštovanje će obeležavati ponašanje svih onih koji dolaze da se nađu u Božjoj prisutnosti« (PP 252). Mi ćemo priznati da su »vreme i mesto molitve sveti zato što je Bog prisutan« (GW 178). Mi ćemo dolaziti u dom molitve, ne nemarno, već u duhu razmišljanja i molitve i izbegavaćemo nepotrebne razgovore.

Kao roditelji treba da učimo svoju decu da se pobožno i pristojno ponašaju u »domu Božjemu« (1. Timotiju 3,15). Verno vaspitanje i disciplinovanje mladih u domu, u Subotnoj školi i crkvi, što se tiče poštovanja Boga i Njegovog bogoslužja, biće veoma značajan faktor u održavanju njihove vernosti Bogu u toku kasnijih godina.

Pastori koji su svesni svetosti Božje službe će, svojim primerom, poukama i ponašanjem na propovedaonici unapređivati poštovanje, jednostavnost, pravi red i pristojno ponašanje u crkvi.

ZDRAVLJE I UMERENOST

Naša tela su hram Svetoga Duha (1. Korinćanima 6,19). »Mentalna i duhovna snaga u velikoj meri zavise od fizičke snage i aktivnosti; što god unapređuje fizičko zdravlje, unapređuje i razvijanje snažnog uma i uravnoteženog karaktera.« (Ed 195)

Iz tog razloga, mi živimo razumno, u skladu sa zdravstvenim načelima koja se odnose na fizičko vežbanje, disanje, sunčevu svetlost, čist vazduh, upotrebu vode, spavanje i odmor. Iz ubeđenja, mi smo odlučili da se hranimo zdravo, da nosimo prikladnu odeću, da se držimo pravila čistoće, zdravlja, vladanja sobom, zdravog načina ishrane. Upravo zato odbacujemo svaki oblik alkohola, duvana i opojnih droga. Mi se trudimo da sačuvano svoju fizičku i psihološku ravnotežu izbegavajući svaku krajnost.

Zdravstvena reforma i učenje o zdravlju i umerenosti predstavljaju neodvojivi deo poruke Crkve. Preko Gospodnjeg vesnika dobili smo pouku »da oni koji drže Njegove zapovesti moraju uspostaviti sveti odnos s Njim i da umerenošću u jelu i piću održe um i telo u najpovoljnijem stanju za službu« (CH 132) Takođe je, »po Gospodnjem planu da obnavljanje uticaja zdravstvene reforme bude deo poslednjeg velikog napora da se objavi vest jevanđelja« (MM 259).

Mi pripadamo Bogu, telom, dušom i duhom. Zato je naša religijska dužnost da poštujemo zakone zdravlja, i radi svog blagostanja i sreće i radi uspešnije službe Bogu i društvu. Mi moramo držati svoje prohteve pod kontrolom. Bog nas je snabdeo obilnom i raznovrsnom hranom dovoljnom da zadovolji svaku našu potrebu u pogledu ishrane. »Voće, žitarice i povrće, pripremljeni na jednostavan način ... zajedno s mlekom ili pavlakom, predstavljaju najzdraviju ishranu« (CD 92).

Kada se držimo načela zdravog načina života, nećemo osećati potrebu za stimulansima. Prirodni zakoni zabranjuju nam upotrebu opojnih sredstava i narkotika bilo koje vrste. Od najranijih dana ovog pokreta uzdržavanje od upotrebe alkoholnih pića i duvana predstavljalo je uslov za članstvo (videti str. 47.49.62.89.162).

Bog nam je dao veliku svetlost o načelima zdravlja, a savremena naučna istraživanja su obilno potvrdila ta načela.

ODEVANJE

Kao hrišćani, adventisti sedmog dana, mi smo pozvani da izađemo iz sveta. Naša religija mora svojim uticajem da oblikuje sve naše aktivnosti. Naše navike moraju da proizlaze iz načela, a ne iz primera sveta. Običaji i moda mogu da se menjaju, ali načela onoga što je u ponašanju ispravno ostaju ista. Rano u istoriji

pokreta Elen G. Vajt je napisala da je svrha hrišćanskog odevanja da »zaštiti Božji narod od pokvarenih uticaja sveta, ali i da unapredi fizičko i moralno zdravlje.« (4T 634) Ona je dala savet da treba da izbegavamo upadljivo kindurenje i preterano ukrašavanje, ludu i ekstremnu modu, posebno onu koja krši zakone skromnosti, kao i da naša odeća treba da bude, kada god je to moguće, »dobrog kvaliteta, pristojnih boja, da odgovara službi« »umesto paradiranju«. Naš način odevanja treba da obeležavaju skromnost, »lepota«, »sklad« i » odgovarajuća prirodna jednostavnost« (MYP 351.352).

Božji narod ne treba da juri za modom, i ne sme dozvoliti da »pitanje odevanja zaokuplja njegov um« (Ev 273).

»Odevati se jednostavno, odricati se razmetanja nakitom i ukrasima bilo koje vrste, u skladu je sa našom verom« (3T 366). Biblija jasno govori da je nošenje nakita suprotno Božjoj volji. Apostol Pavle preporučuje vernicima da se odevaju »u pristojno odijelo, sa stidom i poštenjem da ukrašavaju sebe, ne pletenicama, ni zlatom, ili biserom ili haljinama skupocjenijem« (1. Timotiju 2,9). Nošenje ukrasnog nakita je privlačenje pažnje koje je u neskladu s potrebom da kao hrišćani zaboravimo na sebe u tom smislu.

U nekim zemljama i kulturama običaj nošenja venčanog prstena smatra se obaveznim, jer je u umu ljudi postao oznaka vrline i zato se ne ubraja u nakit. U takvim okolnostima, mi ne osuđujemo taj običaj.

Imajmo na umu da spoljašnje ukrašavanje nije znak po kome se prepoznaje hrišćanski karakter, već je to »tajni čovjek srca, jednakost krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogocjeno« (1. Petrova 3,4). Mi treba da izbegavamo upotrebu kozmetike koja nije u skladu s dobrim ukusom i načelima hrišćanske skromnosti.

Mi treba da održavamo čistoću i da se hrišćanski ponašamo, trudeći se da u svakom trenutku zadovoljimo i pravilno predstavimo Hrista, našeg Gospoda. Hrišćanski roditelji, svojim primerom, poukama i autoritetom, treba da upućuju svoje sinove i kćeri da se odevaju skromno, i tako zadobiju poštovanje i poverenje onih koji ih poznaju. Smatramo sebe dobro odevenim jedino kada zadovoljavamo zahteve skromnosti, noseći ukusnu, klasičnu odeću.

JEDNOSTAVNOST

Jednostavnost je bila osnovna karakteristika Crkve od samih njenih početaka. Mi moramo nastaviti da budemo narod pozvan da živi jednostavnim načinom života. Povećanje pompe u religiji uvek se dešavalo istovremeno sa opadanjem duhovne snage. I kao što je »Isusov život predstavljao izrazitu suprotnost« razmetanju i hvalisanju Njegovog vremena (Ed 77), tako i jednostavnost i sila naše

vesti mora da bude u izrazitoj suprotnosti sa svetovnim razmetanjem našeg doba. Gospod osuđuje »nepotrebno, ekstravagantno trošenje novca da se zadovolji ljubav prema razmetanju« (TM 179). U skladu s tim načelima, jednostavnost i ekonomičnost treba da budu karakteristika naših diplomatskih svečanosti, naših venčanja i drugih crkvenih službi.

SAVREMENA SREDSTVA JAVNOG OBAVEŠTAVANJA

Kao i našem telu, i našem unutrašnjem biću potrebna je hrana za obnavljanje i jačanje (2. Korinćanima 4,6). Naš um predstavlja meru naše ličnosti. Hrana za naš um je od najveće važnosti za razvitak karaktera i za ostvarenje svrhe našeg života. Iz tog razloga treba da pažljivo procenjujemo svoje mentalne navike. Ono što biramo za čitanje, slušanje, i posmatranje, bilo da je reč o knjizi ili o časopisu, radiju ili televiziji, internetu, ili o drugim savremenim sredstvima javnog obaveštavanja – sve to oblikuje naš karakter i utiče na njega.

Knjige i ostala literatura spadaju među najvrednija sredstva obrazovanja i kulture, ali moraju da budu dobro izabrane i pravilno upotrebljene. Postoji obilje dobre literature, ali postoji i poplava literature, često u vrlo privlačnom obliku, koja oštećuje um i škodi moralu. Priče o divljim avanturama i moralnoj raspuštenosti, bilo da su u pitanju stvarni ili izmišljeni događaji, bez obzira kako se predstavljaju, neprikladne su za hrišćane svih uzrasta.

»Oni koji se prepuštaju navici da čitaju uzbudljive priče jednostavno oštećuju svoje moralne snage i onesposobljavaju svoj um za duboko razmišljanje i istraživanje.« (CT 135) Zajedno s drugim nepovoljnim posledicama čitanja izmišljenih priča, rečeno nam je da to »onesposobljava dušu da razmatra velike probleme dužnosti i budućnosti« i »stvora odbojnost prema praktičnim dužnostima u životu.« (CT 383)

Radio, televizija, i internet promenili su celu atmosferu našeg savremenog sveta i omogućili nam da vrlo lako dolazimo u dodir sa životom, mislima, i aktivnostima cele Zemljine kugle. To mogu biti snažna obrazovna sredstva preko kojih možemo uvećati svoje znanje o svetu i događajima i uživati u pametnim raspravama i dobroj muzici.

Na nesreću, međutim, savremena sredstva javnih komunikacija pružaju svojim potrošačima skoro neprekidna pozorišna i druga izvođenja čiji uticaj nije ni zdrav niti uzdiže. Ako ne pravimo izbor, oni će nam stavljati na raspolaganje nezdrave programe i unositi ih pravo u našu dnevnu sobu.

Sigurnost za nas same i našu decu nalazi se samo u odlučnosti da, uz Božju pomoć, sledimo savet apostola Pavla: »A dalje, braćo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god prečisto, što je god preljubazno, što

je god slavno, i ako ima još koja dobrodjetelj i ako ima koja pohvala, to mislite« (Filibljanima 4,8).

REKREACIJA I RAZONODA

Rekreacija je svrsishodno osveženje sila tela i uma. Snažan, zdrav um ne zahteva svetovne zabave, već će pronaći obnavljanje svoje snage u dobroj rekreaciji.

»Mnoga zadovoljstva omiljena danas u svetu, čak i među onima koji smatraju sebe hrišćanima, imaju istu svrhu kao i ona kod neznabožaca. Ima zaista među njima malo onih koje Sotona nije okrenuo da uništavaju dušu. Preko drame, on je već vekovima delovao da razbudi strasti i da slavi zločine. Operom, s njenim fascinantnim predstavama i očaravajućom muzikom, prerusavanjima, plesom, kartaškim stolom, Sotona se služi da obori barijere načela i da otvori vrata senzualnm zadovoljstvima. Na svakom okupljanju radi zabave, gde se uzdiže oholost i popušta prohtevima, gde se ljudi navode da zaborave na Boga i da izgube iz vida svoje večne interese, Sotona polako obavlja svoje lance oko duše.« (PP 459.460)

Mi moramo odbaciti sve što drammatizuje, grafički predstavlja ili nagoveštava greh i zločine ljudskog roda – ubistvo, preljubu, pljačku slična zla, koja su u velikoj meri odgovorna za rušenje morala. Umesto toga, treba da tražimo svoje zadovoljstvo u Božjem velikom svetu prirode i u ljubavi ljudskih oruđa i božanskom delovanju.

Društveni plesovi su druga vrsta zabave koja širi nepovoljan uticaj. »Zabava plesa ... je škola pokvarenosti, strašno prokletstvo za društvo.« (MYP 399; vidi i 2. Korinćanima 6,15-18; 1. Jovanova 2,15-17; Jakov 4,4; 2. Timotiju 2,19-22; Efescima 5,8-11; Kološanima 3,5-10)

Rekreacija je bitna. Ali, umesto da se pridružujemo mnoštvu koje »više mari za slasti nego za Boga« (2. Timotiju 3,4), moramo se truditi da naša prijateljstva i rekreacija budu hristocentrični po svojoj prirodi i usredsređeni na crkvu.

MUZIKA

»Muzika je trebalo da služi svetim ciljevima, da uzdigne misli ka čistom, plemenitom i uzvišenom, da u duši pobudi odanost i zahvalnost Bogu.« (PP 594) Isus je »održavao vezu s Nebom putem pesme.« (DA 73)

Muzika je jedna od najuzvišenijih umetnosti. Dobra muzika, ne samo da nam pričinjava zadovoljstvo već uzdiže naš um i oplemenjuje naše najfinije sposobnosti. Bog se često služio duhovnim pesmama da dirne srca grešnika i da

ih navede na pokajanje. S druge strane, iskvarena muzika ruši moral i odvlači nas od naše zajednice sa Bogom.

Treba da uložimo veliki trud prilikom izbora muzike u svojim domovima, na društvenim okupljanjima, u školama, i crkvama. Svaka muzika koja po karakteru deluje kao džez, rok ili slične hibridne forme, ili bilo koji jezik kojim se iskazuju luđa i trivijalna osećanja, treba da se izbegavaju (vidi str. 92.96.143)

ZAKLJUČAK

Nalazeći se usred opasnosti poslednjih dana, noseći odgovornost da što pre objavimo poslednju ponudu spasenja svetu, suočavajući se sa sudom koji će dostići svoj vrhunac u uspostavljanju sveopšte pravednosti, posvetimo svoje telo, dušu i duh Bogu, odlučni da primenjujemo najviša merila života koja treba da budu karakteristika onih koji čekaju povratak svoga Gospoda.

TRINAESTO POGLAVLJE

**BRAK, RAZVOD BRAKA
I PONOVI BIAK****DRUŠTVENI ODNOSI**

Bog nam je dao društveni instinkt radi našeg zadovoljstva i koristi. »Međusobnim druženjem stiče se uglađenost i um biva oplemenjen, društvenim odnosima stvaraju se poznanstva i prijateljstva koja dovode do sjedinjavanja srca u atmosferi ljubavi koja je ugodna Nebu.« (6T 172)

Odgovarajuće druženje među polovima je korisno svima. Takvo druženje treba da bude na visokom nivou i uz poštovanje društvenih normi, propisanih radi naše zaštite. Sotonina je namera da izopači sve što je dobro, a izopačenje onoga što je najbolje često navodi na ono što je najgore.

Danas su ideali koji te društvene odnose čine sigurnim i srećnim bačeni u prah u zaprepašćujućoj meri. Pod uticajem strasti neograničanih moralom i religijskim načelima, druženje suprotnih polova se u velikoj meri izrodilo u raskalašnost i preteranu slobodu, izopačenost, incest i seksualno zlostavljanje dece.

Milioni su odbacili biblijska merila ponašanja i prodaju sveto iskustvo braka i roditeljstva za gorke, žalosne plodove greha. Ne samo da sva ta zla uništavaju porodičnu strukturu društva već rušenje porodice, sa svoje strane, potpomaže i uzrokuje ova i druga zla. Posledica je tako izopačeni život dece i mladih da se gori ne može ni zamisliti. Uticaji na društvo su i razorni i kumulativni.

Ta zla postaju sve otvorenija i prete da ugroze ideale i svrhu hrišćanskog doma. Preljuba, pornografija, zlostavljanje bilo koje vrste (uključujući seksualno

zlostavljanje dece, bračnog druga i starijih osoba), incest, homoseksualni i lezbejski odnosi nalaze se među izopačenjima Božjeg prvobitnog plana i ukazuju na pokvarenost ljudskog roda. Kada se namera jasnih stranica Biblije (2. Mojsijeva 20, 14; 3. Mojsijeva 18,22.29; 20,13; 1. Korinćanima 6,9; 1. Timotiju 1,10; Rimljanima 1,20,32) odbacuje, kada se njene opomene zanemaruju, kada se prihvataju ljudska mišljenja, javlja se mnogo nesigurnosti i zbrke. Još od davnina, u najstarijim civilizacijama, Sotona je uvek planirao da navede ljude da zaborave da je Bog njihov Stvoritelj i da je On, prilikom stvaranja ljudskog roda po svom obličju, stvorio i »muško i žensko« (1. Mojsijeva 1,27).

Iako nas Božja Reč upozorava na ponižavajuće rezultate koje obuzetost seksom i trka za senzualnim uživanjima pokazuje u svetu, mi znamo da je Hristos došao da uništi Sotonina dela i da ponovo uspostavi poremećene odnose ljudi s njihovim Stvoriteljem. Iako smo zajedno sa Adamom i Evom pali u ropstvo greha, kada smo u Hristu, dobijamo oprostjenje i pravo da ponovo izaberemo bolji put potpunog obnovljenja. Uz pomoć krsta i sile Svetoga Duha svi se možemo osloboditi okova grešnih običaja i obnoviti u sebi obličje svoga Stvoritelja.

Kao roditelji i duhovne vođe mladih, mi moramo imati razumevanja za njihove probleme, truditi se da im obezbedimo hrišćansku društvenu sredinu, da im se duhovno približimo tako da im možemo prenositi ideale, nadahnuće i silu hrišćanstva.

Bez obzira kakve su bile greške naših roditelja ili vršnjaka, naša je odgovornost i prednost što znamo i prihvatamo visoke ideale hrišćanske muževnosti i ženstvenosti. Mi možemo da izgradimo hrišćanski karakter koji će nas učiniti otpornima prema zlu i učiniti da izvršimo oplemenjavajući uticaj u društvu time što ćemo pobožno poučavati Bibliju, potanko se upoznavati s delima Božjim u prirodi, strogo čuvati posvećene snage svoga tela, iskreno težiti uzvišenim ciljevima, stalno se moliti u pošteno i nesebično služiti bližnjima.

Društvena okupljanja i za mlade i za starije treba da budu prilika za radosno druženje i poboljšavanje umnih i duševnih sposobnosti, a ne za laka i prolazna zadovoljstva. Dobra muzika, oplemenjavajući razgovori, dobre recitacije, odgovarajuća vrsta filmova, igara pažljivo odabranih po vaspitnoj vrednosti i, iznad svega, stvaranje i sprovođenje planova za misionarske poduhvate blagosloviće i ojačati život svih prisutnih. Odeljenje za mlade u Generalnoj konferenciji objavilo je korisne informacije i praktične predloge za organizovanje društvenih okupljanja i smernice za druge društvene odnose.

Naši domovi su daleko najbolja mesta za društvena okupljanja. U velikim centrima u kojima je nemoguće da se takva okupljanja održavaju u domovima i gde nemamo svoj društveni centar, treba da sebi obezbedimo mesto slobodno od uticaja koji potkopavaju hrišćanska merila, umesto da se okupljamo na mestima

gde se ljudi obično sastaju radi komercijalnih zadovoljstava i sportova, kao što su sportske dvorane i igrališta koja već sama po sebi šire atmosferu suprotnu hrišćanskim merilima.

ZAŠTITNA PRATNJA

Zaštitna pratnja, srdačno i radosno druženje starijih po godinama i onih mlađih, predstavlja jedan od najzdravijih uticaja u životu dece i mladih. »Postoji opasnost da i roditelji i učitelji ... propuste da uspostave dovoljno dobre društvene odnose sa svojom decom ili učenicima« (CT 76). Dužnost je naših domova, škola, i drugih ustanova da se staraju oko čuvanja morala i ugleda onih koji su povereni njihovoj brizi. Kao roditelji, mi moramo snažno podupirati pravila ustanova koje služe našim mladima i deci, i slične zaštitne mere treba da uvedemo i u našim domovima. Da bi se to omogućilo, moramo da naučimo da dobrodošlicom dočekujemo drugove svoje dece u svom domu. Međutim, prvenstveno od naših mladih zavisi da li će zaštitna pratnja postati poštovani i radosni društveni odnos između mladih i starijih.

UDVARANJE

Udvaranje se prepoznaje kao pripremni period tokom kojeg muškarac i žena, koji osećaju da se međusobno privlače, imaju priliku da se temeljitije međusobno upoznaju, kako bi se pripremili za nameravani brak.

»Neka oni koji razmišljaju o braku ocenuju svako osećanje i prate svaki razvoj karaktera u onoj osobi s kojom nameravaju da povežu svoj životi i svoju budućnost. Neka svaki korak prema bračnoj zajednici bude obeležen čednošću, jednostavnošću, iskrenošću i ozbiljnom namerom da ugodimo Bogu i da Ga proslavimo. Brak utiče na kasniji život i na ovom svetu a i u svetu koji će doći. Iskreni hrišćanin neće stvarati nikakve planove koje Bog ne bi mogao da odobri.« (MH 359)

Zanemarivanje ovih pravila hrišćanskog udvaranja može dovesti do tragedije. Jedinstvo muža i žene u pogledu ideala i namera je preduslov za stvaranje srećnog i uspešnog doma. Razlike među bračnim drugovima u religiji mogu veoma pokvariti sreću doma i dovesti do zbrke, zbuđenosti i promašaja u vaspitanju dece. Biblija savetuje: »Ne vucite u tuđem jarmu nevernika« (2. Korinćanima 6,14).

»Porodična veza je najbliža, najnežnija i najsvetija od svih veza na Zemlji. Ona je zamišljena da služi na blagoslov čovečanstvu. I ona je zaista blagoslov kada god se u bračni zavet ulazi razumno, u strahu Božjem, i sa dužnim razmatranjem njegovih odgovornosti.« (AH 18)

Obožavanje Boga, svetkovanje Subote, rekreacija, druženje, upotreba finansijskih sredstava, obučavanje dece, sve su to delovi porodičnih odnosa. Pošto nesuglasice na tim područjima često dovode do rastakanja tih odnosa, do obeshrabrenja, pa čak i do potpunog gubitka hrišćanskog iskustva, odgovarajuća priprema za brak treba da obuhvati i pastoralno predbračno savetovanje na tim područjima.

»Hoće li dvojica ići zajedno ako se ne sastanu?» (Amos 3,3) Sreća i blagostanje braka zavise od jedinstva bračnih drugova; ali, između vernika i nevernika postoji radikalna razlika u ukusima, sklonostima i namerama. Oni služe dvojici gospodara, između kojih ne može da bude sloge. Ma koliko čista i poštena mogu da budu nečija načela, uticaj nevernog bračnog druga uvek će težiti da ga odvede od Boga.« (PP 174)

Duh proroštva dosledno govori protiv braka između »vernika i nevernika« i upozorava protiv sjedinjavanja sa hrišćanima koji nisu »prihvatili istinu za ovo vreme« (5T 64). Brakovi imaju mnogo više izgleda da potraju i da se u porodičnom životu ispuni Božji plan ukoliko su muž i žena sjedinjeni i povezani zajedničkim duhovnim vrednostima i načinom života. Iz tih razloga Crkva snažno ustaje protiv brakova između adventista sedmog dana i vernika drugih religija, i snažno poziva svoje pastore da ne obavljaju takva venčanja.

Crkva priznaje da je pravo svakog pojedinačnog vernika da donese konačnu odluku u izboru bračnog druga. Međutim, Crkva se nada da će vernici koji izaberu bračnog druga koji nije vernik naše Crkve shvatiti i prihvatiti da se od pastora Crkve adventista sedmog dana, koji se zavetovao da uzdiže načela koja smo upravo opisali, ne može očekivati da obavi takvo venčanje.

Ukoliko vernik ipak stupi u takav brak, Crkva treba da pokaže ljubav i staranje s ciljem da pokrene bračni par da sklopi potpuno zajedništvo u Hristu.

BRAK

Brak je božanska ustanova koju je sam Bog osnovao pre pada u greh, kada je sve, uključujući i brak, bilo »veoma dobro« (1. Mojsijeva 1,31). »Zato će ostaviti čovjek oca svojega i majku svoju i prilijepiće se ženi svojoj i biće dvoje jedno tijelo« (1. Mojsijeva 2,24). »Bog je obavio prvo venčanje. I tako ova ustanova ima kao svog osnivača Stvoritelja svemira. 'Ženidbu da drže svi u časti' (Jevrejima 13,4); bio je to jedan od prvih darova koji je Bog dao čoveku i to je jedna od dve ustanove koje je, posle pada u greh, Adam poneo sa sobom izvan vrata Raja.« (AH 25.26)

Bog je nameravao da brak Adama i Eve bude uzor svim budućim brakovima, pa je i sam Isus potvrdio tu prvobitnu zamisao: »Nijeste li čitali da je onaj koji je

u početku stvorio čovjeka, muža i ženu stvorio ih? I reče: zato će ostaviti čovjek oca svojega i majku svoju i prilijepiće se ženi svojoj i biće dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog sastavio čovjek da ne rastavlja« (Matej 19,4-6). Brak koji je Bog tako ustanovio je monogamski, heteroseksualni odnos između jednog muškarca i jedne žene.

Kao takav, brak je javna, zakonska doživotna obaveza jednog muškarca i jedne žene, jednog prema drugom i između njih i Boga (Marko 10,2-9; Rimljanima 7,2). Apostol Pavle ukazuje da je obaveza koju je Hristos preuzeo prema Crkvi uzor odnosa između muža i žene (Efescima 5,31.32). Bog je nameravao da brak bude isto tako trajan kao i Hristov odnos prema Crkvi.

Seksualna intimnost u braku je sveti dar od Boga ljudskom rodu. To je sastavni deo braka, rezervisan jedino za brak (1. Mojsijeva 2,24; Priče 5,5-20). Takva intimnost, određena da postoji isključivo između muža i žene, unapređuje sve veću bliskost, sreću i sigurnost, i obezbeđuje nastavljanje ljudskog roda.

Jedinstvo u braku postiže se međusobnim poštovanjem i ljubavlju. Niko nije nadređen (Efescima 5,21-28). »Brak, zajednica za celi život, predstavlja simbol jedinstva između Hrista i Njegove Crkve. Duh koji Hristos pokazuje prema Crkvi je istovremeno duh koji muž i žena treba da pokazuju jedno prema drugom« (7T 46). Božja Reč osuđuje nasilje u ličnim odnosima (1. Mojsijeva 6,11.13; Psalam 11,5; Isaija 58,4.5; Rimljanima 13,10; Galatima 5,19-21). Hristov duh pokazujemo kada se volimo i prihvatamo, kada se trudimo da uzdignemo i izgradimo druge, umesto da ih zlostavljamo ili ponižavamo (Rimljanima 12,10; 14,19; Efescima 4,26; 5,28.29; Kološanima 3,8-14; 1. Solunjanima 5,11). Među Hristovim sledbenicima nema mesta tiranskoj kontroli i zloupotrebi sile (Matej 20,25-28; Efescima 6,4). Nasilje u okviru braka i porodice je odvratno (videti AH 343).

»Ni muž ni žena ne treba da se bore za prvenstvo. Gospod je postavio načela koja treba da nas vode na tom području. Muž treba da ceni svoju ženu kao što Hristos ceni svoju Crkvu. Žena treba da poštuje i voli svoga muža. Oboje treba da neguju duh ljubaznosti, odlučnosti da nikada ne ožaloste i ne povrede jedno drugo.« (7T 47)

Pojavljivanje greha je negativno uticalo na brak. Kada su Adam i Eva sagrašili, izgubili su jedinstvo koje su uživali s Bogom i jedno s drugim (1. Mojsijeva 3,6-24). Njihov odnos je postao obeležen krivicom, stidom, prekoricima i bolom. Gde god caruje greh, njegove žalosne posledice na brak obuhvataju otuđenje, nevernost, zanemarivanje, zlostavljanje, seksualnu izopačenost, vladavinu jednog bračnog druga nad drugim, nasilje, odvajanje, napuštanje i razvod.

Brakovi koji obuhvataju više nego jednog muža i jednu ženu takođe su posledica uticaja greha na ustanovu braka. Takvi brakovi, iako su postojali u

starozavetna vremena, nisu u skladu s božanskim planom. Božji plan za brak zahteva od Njegovog naroda da prepozna i odbaci običaje okolnih kultura koji se suprote biblijskim pogledima.

Hrišćanska ideja o braku obuhvata sledeća načela:

1. Božanski ideal koji treba da se obnovi u Hristu - Otkupljujući svet od greha i njegovih posledica, Bog se trudi da obnovi brak i njegov prvobitni ideal. Taj ideal je predviđen da se ostvari u životu onih koji su nanovo rođeni za Hristovo carstvo, onih čije je srce posvećeno Svetim Duhom i koji gaje želju da pre svega ostalog uzdižu Gospoda Isusa Hrista (videti i 1. Petrova 3,7; TMB 64).

2. Jedinstvo i jednakost da se obnove u Hristu – Jevanđelje naglašava ljubav i pokoravanje muža i žene jedno drugom (1. Kornćanima 7,3,4; Efescima 5,21). Uzor za rukovodeću ulogu muža je ljubav koja se žrtvuje i služba koju Hristos posvećuje Crkvi (Efescima 5,24.25). I Petar i Pavle govore o potrebi poštovanja u bračnim odnosima (1. Petrova 3,7; Efescima 5,22.23).

3. Blagodat dostupna svakome - Bog se trudi da obnovi celovitost bračnog odnosa i da pomiri sa sobom sve koji su propustili da dostignu božanska merila (2. Korinćanima 5,19). U to su uključeni oni koji su doživeli raspad svog bračnog odnosa.

4. Uloga Crkve - Mojsije u Starom zavetu i Pavle u Novom zavetu bave se problemom propalih brakova (5. Mojsijeva 24,1-5; 1. Korinćanima 7,11). Obojica, dok uzdižu i potvrđuju ideal, rade konstruktivno dok nastoje da spasu one koji nisu uspeali da dostignu božanska merila. Na sličan način, danas je Crkva pozvana da uzdigne i potvrdi Božji ideal braka, a da u isto vreme bude spremna na praštanje, pomirenje, ozdravljenje društva, pokazujući razumevanje i saučešće kada se bračne nesuglasice pojave.

RAZVOD BRAKA

Razvod braka se suproti Božjoj prvobitnoj nameri prilikom uspostavljanja braka (Matej 19,3-8; Marko 10,2-9), ali Biblija ne propušta da kaže koju reč i o tome. Pošto se razvodi dešavaju kao deo iskustva grešnog čoveka, biblijsko zakonodavstvo je dato da se ograniče štete koje razvod prouzrokuje (5. Mojsijeva 24,1-4). Biblija dosledno pokušava da uzdigne brak i da osudi razvod opisujući radosti bračne ljubavi i vernosti (Priče 5,18-20; Pesma 2,16; 4,9 – 5,1), govoreći o braku sličnom odnosu koji Bog uspostavlja sa svojim narodom (Isaija 54,5; Jeremija 3,1), usredsređujući se na mogućnosti oprostjenja i obnavljanja braka (Osija 3,1-3), ukazujući na božansko negodovanje zbog razvoda i bede koju on izaziva (Malahija 2,15.16). Isus je obnovio prvobitno gledanje na brak kao na doživotnu zajednicu između muža i žene, i između bračnog para i Boga (Matej

19,4-6; Marko 10,6-9). Mnoge biblijske pouke uzdižu brak i pokušavaju da uklone probleme koji slabe ili razaraju temelje braka (Efescima 5,21-33; Jevrejima 13,4; 1. Petrova 3,7).

Brak počiva na načelima ljubavi, odanosti, isključivosti, poverenja i podrške kojih se drže oba bračna druga u znak svoje poslušnosti Bogu (1. Mojsijeva 2,24; Matej 19,6; 1. Korinćanima 13; Efescima 5,21-29; 1. Solunjanima 4,1-7). Kada se ova načela krše, Biblija priznaje da tragične okolnosti mogu da unište brak.

Božanska blagodät je jedini lek za tragediju razvoda. Kada brak doživljava neuspeh, dotadašnji bračni drugovi treba da budu pozvani da ispitaju svoje iskustvo i da se upitaju šta je Božja volja u njihovom životu. Bog pruža utehu onima koji su bili povređeni. Bog, osim toga, prihvata i pokajanje pojedinaca koji su učinili i najteže grehe, čak i one koji imaju nepopravljive posledice (2. Samuilova 11; 12; Psalm 34,18; 86,5; Joilo 2,12.13; Jovan 8,2-11; 1. Jovanova 1,9).

Biblija priznaje preljubu, seksualni razvrat (Matej 5,32) i odbacivanje od strane bračnog druga koji ne veruje (1. Korinćanima 7,10-15) kao razloge za razvod.

Nema nekog direktnog biblijskog učenja o ponovnom braku posle razvoda. Međutim, postoji snažno uputstvo u Isusovim rečima u Mateju 19,9 kojim se dozvoljava ponovni brak bračnom drugu koji je ostao veran bračnom zavetu, a čiji je bračni drug izneverio svoje bračno obećanje.

GLEDIŠTE CRKVE O RAZVODU BRAKA I O PONOVNOM BRAKU

Priznajući biblijsko učenje o braku, Crkva ostaje svesna da bračni odnosi u mnogim slučajevima nisu idealni. Problem razvoda i ponovnog braka može se videti u pravoj svetlosti jedino ako se gleda s nebeskog stanovišta, uzimajući u obzir i događaje u Edemskom vrtu.

U središtu Božjeg svetog plana stvaranja našeg sveta bilo je stvaranje bića po Njegovom obličju, koja će se umnožavati i nastaniti Zemlju, koja će živeti zajedno u čistoti, skladu i sreći. On je načinio Evu od Adamovog rebra i dao je Adamu da mu bude žena. Na taj način je ustanovljen brak – Bog kao autor te ustanove i kao Onaj koji je održao prvo venčanje. Pošto je Bog otkrio Adamu da je Eva kost od njegove kosti i telo njegovog tela, nikada se u njegovom umu nije pojavila sumnja da su njih dvoje zaista jedno telo. Niti se u mislima bilo kog pripadnika prvog para mogla pojaviti misao da Bog nije nameravao da njihova zajednica potraje večno.

Crkva se drži tog pogleda na brak i na dom bez ikakvog ograničenja, verujući da bilo kakvo snižavanje tog uzvišenog stanovišta istovremeno predstavlja i

snižavanje Božjeg nebeskog ideala. Verovanje da je brak božanska ustanova počiva na Svetom pismu. U skladu s tim, svako razmišljanje o zbudjujućoj pojavi razvoda i ponovnog braka mora biti u skladu sa posvećenim idealom koji je pokazan u Edemu.

Crkva veruje u Božji zakon, ali i u Božju milost koja prašta. Ona veruje da pobeđu i spasenje mogu da postignu i oni koji su zgrešili u pitanju razvoda i ponovnog braka, baš kao i oni koji su propustili da poštuju neko drugo načelo Božjih svetih merila.

Ništa od onoga što se ovde iznosi ne želi da umanja Božju milost ili da negira Njegovu spremnost na praštanje. U strahu Gospodnjem, Crkva ovde samo iznosi načela i običaje koji se moraju primenjivati kada se pojavi problem braka, razvoda braka i ponovnog stupanja u brak razvedenih osoba.

Iako je prvo venčanje obavio sam Bog, danas se uzima u obzir činjenica da ljudi žive pod upravom građanskih vlasti; prema tome, brak sada ima svoj božanski i svoj građanski aspekt. Božanski aspekt je podložan Božjim zakonima, a građanski zakonima države u kojoj vernik živi.

U skladu sa ovim učenjima, sledeće tvrdnje iznose stav Crkve:

1. Kada je Isus rekao: »Neka čovjek ne rastavlja!« postavio je pravilo ponašanja Crkve u razdoblju blagodat, pravilo koje treba da bude važnije od svih građanskih pravila koja bi se udaljila od ovog Hristovog tumačenja Božjeg zakona, čime se reguliše bračni odnos. On ovde postavlja pravilo kojeg se Njegovi sledbenici moraju držati iako žive u sredinama koje dopuštaju mnogo veće slobode. »U Besedi na gori Isus je jasno izjavio da ne može biti raskidanja braka osim zbog nevernosti bračnom zavetu.« (TMB 63; videti i Matej 5,32; 19,9)

2. Nevernost bračnom zavetu uglavnom se smatra da predstavlja preljubu ili razvrat. Međutim, Novi zavet u značenje pojma »razvrat« uključuje izvesna druga seksualna izopačenja (1. Korinćanima 6,9; 1. Timotiju 1,9,10; Rimljanima 1,24-27). Prema tome, seksualne perverzije (uključujući incest, seksualno zlostavljanje dece, homoseksualnu praksu) takođe se prepoznaju kao zloupotreba seksualnosti i kršenje božanske svrhe braka. Kao takve, one su isto tako razlog za rastavu braka kao i preljuba.

Iako Biblija dozvoljava razvod iz prethodno navedenih razloga, kao i u slučaju da vernu osobu napusti njen neverni bračni drug (1. Korinćanima 7,10-15), Crkva i oni kojih se taj problem tiče treba da ulože najozbiljnije napore da postignu pomirenje, pozivajući bračne drugove da pokažu jedno prema drugom hristoliki duh praštanja i želje za obnavljanjem bračne veze. Crkva se poziva da deluje s ljubavlju i željom za pomogne bračnom paru da pronađe način da se pomiri.

3. U slučaju da pomirenje nije uspjelo, bračni drug koji je ostao veran svom zavetu i bračnom drugu koji je pogazio bračno obećanje ima biblijsko pravo da se razvede i da sklopi novi brak.

4. Bračni drug koji je pogazio bračno obećanje (videti prethodne odeljke 1 i 2) treba da bude predmet crkvene discipline u toku određenog vremenskog perioda umesto da bude isključen iz redova vernika. Bračni drug koji ne pruži dokaze potpunog i iskrenog pokajanja treba da bude isključen iz redova vernika. U slučaju da je njegov prestup naneo sramotu Božjem delu, crkva, da bi uzdigla visoka merila morala i sačuvala svoj ugled, može da isključi takvog vernika iz redova vernika.

Bilo koja od ovih disciplinskih mera koje mesna crkva primenjuje, treba da se sprovodi na način kojim će se postići dva cilja crkvene discipline: da se prestupnik popravi i da se spase. U Hristovom jevanđelju, izbaviteljska strana discipline uvek je povezana sa stvarnim preobraženjem prestupnika u novo stvorenje u Hristu Isusu.

5. Bračni drug koji je prekršio svoj bračni zavet, pa se razveo nema moralnog prava da se venča sa drugom osobom sve dok je njegov bračni drug koji je ostao veran svom zavetu i dalje živ i ostaje neoženjen ili neudat i živi moralnim načinom života. Osoba koja bi to ipak učinila treba da bude isključena iz redova vernika. Osoba s kojom se venča, ako je vernik ili vernica Crkve, treba da bude isključena iz redova vernika Crkve.

6. Mora se priznati da ponekad bračni odnosi postaju tako poremećeni da je bolje i za muža i za ženu da se razvedu. »A oženjenima zapovijedan ne ja nego Gospod, da se žena od muža ne razdvaja. Ako li se pak i razdvoji, da se više ne udaje, ili da se pomiri sa svojijem mužem, i muž da ne pušta žene« (1. Korinćanima 7,10.11). U mnogim takvim slučajevima, staranje o deci, sređivanje prava vlasništva ili čak i lična zaštita mogu iziskivati promenu u bračnom statusu. U takvim slučajevima, može biti dozvoljeno ono što se u nekim državama naziva zakonitim razdvajanjem (rastava od stola i postelje kod katolika). Međutim, u nekim državama takvo razdvajanje se može obezbediti jedino razvodom.

Odvajanje ili razvod koji proizlaze iz razloga kao što su fizičko nasilje ili u kojima »nevernost bračnom zavetu« (videti prethodne odeljke 1 i 2) nije bila razlog razvoda, nijednoj strani ne daje biblijsko pravo na ponovni brak s nekom drugom osobom, ukoliko u međuvremenu druga strana nije sklopila novi brak, učinila preljubu ili delo razvrata ili je umrla. Ukoliko vernik koji se tako razveo sklopi novi brak bez biblijskog osnova, treba da bude isključen iz redova vernika, a onaj s kojim je sklopio brak, ukoliko je vernik Crkve, treba takođe da bude brisan iz redova vernika.

7. Bračni drug koji je prekršio bračni zavet, koji se razveo i onda ponovo venčao s nekom drugom osobom, ili osoba koja se razvela iz nekog drugog razloga osim razloga navedenih u odeljcima 1 i 2, pa je sklopila brak s nekom drugom osobom i koja je zato bila isključena iz redova vernika treba da se smatra neprikladnom za primanje u redove vernika, osim u slučajevima koji su navedeni u daljem tekstu.

8. Bračni ugovor je ne samo svet, već postaje i vrlo složen ako, na primer, podrazumeva decu. Prema tome, prilikom zahteva za ponovno primanje u redove vernika, mogućnosti koje se pružaju pokajniku mogu da budu strogo ograničene. Pre nego što mesna crkva donese konačnu odluku, zahtev za ponovno primanje crkva treba preko svog pastora ili vođe okruga da iznese pred Odbor oblasti i da zatraži savet i preporuku koje korake pokajnik treba da učini da bi mogao biti ponovo primljen.

9. Ponovno primanje u redove vernika onih koji su bili isključeni iz razloga navedenih u prethodnim odsecima, obavlja se obično putem ponovnog krštenja (videti str. 50.66.67).

10. Kada osoba koja je bila isključena iz redova vernika bude ponovo primljena, kao što je određeno u odeljku 8, velika pažnja se mora posvetiti čuvanju jedinstva i sklada u mesnoj crkvi. Njoj se ne bi mogla poveriti neka vodeća služba u mesnoj crkvi, a posebno ona koja bi zahtevala rukopoloženje, osim u slučaju vrlo pažljivog savetovanja sa oblasnom upravom.

11. Nijedan pastor nema prava da sklapa drugi brak bilo koje osobe koja, prema odredbama prethodnih paragrafa, nema biblijskog prava da sklopi drugi brak.

SLUŽBA MESNE CRKVE ZA PORODICE

Crkva kao Hristovo izbaviteljsko oruđe treba da služi svojim vernicima u svakoj njihovoj potrebi i da pruža opštu negu tako da svi mogu da rastu i da stiču zrelo hrišćansko iskustvo. To se posebno odnosi na vernike koji se suočavaju s važnim životnim odlukama, kao što je brak ili stresno iskustvo kao što je razvod. Kada je brak nekog para u opasnosti da se raspadne, treba da se uloži svaki mogući napor od strane bračnih drugova ali i pripadnika crkvene porodice koji im stoje na raspolaganju da se postigne pomirenje u skladu s božanskim načelima za obnavljanje poremećenih odnosa (Osija 3,1-3; 1. Korinćanima 7,10.11; 13,4-7; Galatima 6,1).

Materijali koji mogu da pomognu vernicima u građenju snažnog hrišćanskog doma mogu se dobiti preko mesne crkve ili neke druge crkvene organizacije. Ovi materijali obuhvataju: (1) programe orijentacije za parove koji nameravaju da se

venčaju, (2) programe saveta i pouka za bračne parove s porodicom. (3) programe koji podržavaju poremećene porodice i razvedene pojedince.

Pastoralna podrška je od izuzetnog značaja na području pouka i orijentacije u slučaju nameravanog braka, ali i u lečenju i obnavljanju u slučaju razvoda. Uloga pastora u drugom slučaju je i uloga onoga koji disciplinuje i podržava. Ta uloga sadrži davanje relevantnih informacija, od kojih neke mogu da budu vrlo osetljive prirode, pa se moraju davati vrlo taktično i na poverljiv način. Međutim, ovaj etički momenat sam po sebi ne sme da bude razlog da se ne primene disciplinske mere navedene u prethodnim odeljcima 1-11.

Baš kao što Bog oprašta, i vernici su pozvani da opraštaju i da prihvataju one koji su pogrešili (Isaija 54,5-8; Matej 6,14.15; Efescima 4,32). Biblija poziva hrišćane na strpljenje, saučešće i opraštanje onima koji su pogrešili (Matej 18,10-20; Galatima 6,1.2). Dok su pojedinci pod disciplinskim merama, ili pod ukorom ili isključeni iz redova vernika, mesna crkva, kao oruđe božanske misije u svetu, treba da uloži svaki mogući napor da se i dalje stara za njihovu duhovnu negu i da održava vezu s njima.

ČETRNAESTO POGLAVLJE

OSNOVNA VEROVANJA HRIŠĆANSKE ADVENTISTIČKE CRKVE

Adventisti prihvataju Bibliju kao svoje jedino kredo i smatraju da su neka osnovna verovanja zapravo učenja Svetoga pisma. Ta verovanja, ovde izneta, pokazuju kako Crkva razume i izražava učenja Pisma. Ponovno formulisanje ovih izjava može se očekivati na zasedanju Generalne konferencije kada Crkva bude vođena Svetim Duhom da prihvati potpunije razumevanje biblijskih istina, ili da pronađe bolji jezik da izrazi učenja Božje svete Reči.

1. *Sveto pismo*

Sveto pismo Staroga i Novoga zaveta je pisana Božja Reč data božanskim nadahnućem preko svetih Božjih ljudi koji su govorili i pisali onako kako ih je pokretao Sveti Duh. U ovoj Reči, Bog je predao ljudima znanje neophodno za spasenje. Sveto pismo je nepogrešivo otkrivenje Njegove volje. Ono je merilo karaktera, proba iskustva, autoritativno otkrivenje doktrine, i verodostojan izveštaj o Božjim delima u istoriji. (2. Petrova 1,20.21; 2. Timotiju 3,16.17; Psalam 119,105; Priče 30,5.6; Isaija 8,20; Jovan 17,17; 1. Solunjanima 2,13; Jevrejima 4,12)

2. *Trojstvo*

Postoji samo jedan Bog: Otac, Sin i Sveti Duh, sjedinjenje tri od večnosti postojeće Osobe. Bog je besmrtn, svemoguć, sveznajuć, iznad svega i uvek prisutan. On je beskrajn i van ljudskog poimanja, a ipak znat zahvaljujući samootkrivenju. On je zauvek dostojan da Ga sve što je stvoreno obožava, da Mu se divi i da Mu služi. (5. Mojsijeva 6,4; Matej 28,19; 2. Korinćanima 13,14; Efescima 4,4-6; 1. Petrova 1,2; 1. Timotiju 1,17; Otkrivenje 14,7)

3. *Otac*

Bog večni Otac je Stvoritelj, Izvor, Održavalac, i Vladar nad svim što je stvoreno. On je pravedan i svet, milostiv i žalostiv, spor na gnev, i obilan nepokolebljivom ljubavlju i vernošću. Vrline i moći ispoljene u Sinu i u Svetom Duhu istovremeno su i otkrivenje Oca. (1. Mojsijeva 1,1; Otkrivenje 4,11; 1. Korinćanima 15,28; Jovan 3,16; 1. Jovanova 4,8; 1. Timotiju 1,17; 2. Mojsijeva 34,6; Jovan 14,9)

4. *Sin*

Bog večni Sin utelovio se u Isusu Hristu. Preko Njega je sve stvoreno, preko Njega se otkriva Božji karakter, ostvaruje spasenje ljudskog roda, sudi se svetu. Zauvek istinski Bog, postao je i istinski čovek, Isus Hristos. Bio je začet Svetim Duhom i rođen od device Marije. Živeo je i iskusio kušanje kao ljudsko biće, ali je savršeno svojim primerom prikazao Božju pravednost i ljubav. Svojim čudima pokazao je Božju silu i bio potvrđen kao od Boga obećani Mesija. Stradao je i umro dragovoljno na krstu za naše grehe i umesto nas, uskrsnuo je iz mrtvih, i uzneo se da služi u nebeskom Svetilištu za nas. On će ponovo doći u slavi da konačno izbavi svoj narod i da obnovi sve. (Jovan 1,1-3.14; Kološanima 1,15-19; Jovan 10,30; 14,9; Rimljanima 6,23; 2. Korinćanima 5,17-19; Jovan 5,22; Luka 1,35; Filibljanima 2,5-11; Jevrejima 2,9-18; 1. Korinćanima 15,3.4; Jevrejima 8,1.2; Jovan 14,13)

5. *Sveti Duh*

Bog večni Duh bio je delatan zajedno sa Ocem i Sinom pri stvaranju, utelovljenju i otkupljenju. On je nadahnuo pisce Svetog pisma. Ispunio je Hristov život silom. On privlači i osvedočava ljudska bića, a one koji se odazovu obnavlja i preobražava u Božje obličje. Poslan je od Oca i od Sina da uvek bude s Božjom decom. On deli duhovne darove Crkvi, opunomoćuje je da svedoči za Hrista, i u skladu sa Pismom vodi je svakoj istini. (1. Mojsijeva 1,1.2; Luka 1,35; 4,18; Dela 10,38; 2. Petrova 1,21; 2. Korinćanima 3,18; Efescima 4,11.12; Dela 1,8; Jovan 14,16-18.26; 15,26.27; 16,7-13)

6. *Stvaranje*

Bog je Stvoritelj svega i On je u Pismu dao autentičan izveštaj o svojim stvaralačkim aktivnostima. Za šest dana Gospod je stvorio »nebo i zemlju« i sve živo na Zemlji, a počinio je sedmoga dana te prve sedmice. Na taj način je uspostavio Subotu kao trajni spomenik svom dovršenom stvaralačkom delu. Prvi čovek i žena bili su stvoreni po Božjem obličju kao vrhunsko delo stvaranja, bila im je data vlast nad svetom, kao i odgovornost da se staraju o njemu. Kada je svet bio dovršen, bio je »veoma dobar« i objavljivao je slavu Božju. (1. Mojsijeva 1,; 2; 2. Mojsijeva 20,8-11; Psalam 19,1-6; 33,6.9; 104; Jevrejima 11,3)

7. *Čovekova priroda*

Čovek i žena bili su stvoreni po obličju Božjem, dobili su ličnost, slobodu i snagu da misle i da čine. Iako stvoreni kao slobodna bića, svako od njih kao nedeljivo jedinstvo tela, uma i duha, zavisili su od Boga za život i dah i sve ostalo. Kada su naši praroditelji postali neposlušni Bogu, porekli su svoju zavisnost od Njega i izgubili visoki položaj pred Bogom. Božje obličje u njima bilo je narušeno i postali su podložni smrti. Njihovi potomci dele s njima tu grešnu prirodu i njene posledice. Oni se rađaju sa slabostima i sklonostima prema zlu. Međutim, Bog u Hristu pomirio je svet sa sobom i svojim Duhom obnavlja u pokajanim smrtnicima lik njihovog Stvoritelja. Stvoreni na slavu Božju, pozvani su da vole Njega i jedni druge, i da se staraju za svoju životnu sredinu. (1. Mojsijeva 1,26-28; 2,7; Psalam 8,4-8; Dela 17,24-28; 1. Mojsijeva 3; Psalam 51,5; Rimljanima 5,12-17; 2. Korinćanima 5,19,20; Psalam 51,10; 1. Jovanova 4,7.8.11.20; 1. Mojsijeva 2,15)

8. *Velika borba*

Celo čovečanstvo je sada uključeno u veliku borbu između Hrista i Sotone koja se vodi oko Božjeg karaktera, Njegovog zakona i Njegove suverene vlasti nad svemirom. Ovaj sukob je započeo na Nebu, kada je stvoreno biće, obdareno slobodom da bira, zbog samouzdanja postalo Sotona, Božji protivnik, i povelu u pobunu deo anđela. Sotona je uneo duh pobune u ovaj svet kada je naveo na greh Adama i Evu. Taj ljudski greh uzrokovao je izopačenje Božjeg lika u čoveku, poremetio red u stvorenom svetu, i doveo do njegovog kasnijeg opustošenja u toku globalnog Potopa. Izložen pogledu celog svemira, ovaj svet je postao arena sveopšteg sukoba, iz kojeg će konačno Bog ljubavi izaći opravdan. Da bi pomogao svom narodu u tom sukobu, Hristos šalje Svetog Duha i verne anđele da ga vode, štite i održavaju na putu spasenja. (Otkrivenje 12,4-9; Isaija 14,12-14; Jezekilj 28,12-18; 1. Mojsijeva 3; Rimljanima 1,19-32; 5,12-21; 8,19-22; 1. Mojsijeva 6-8; 2. Petrova 3,6; 1. Korinćanima 4,9; Jevrejima 1,14)

9. *Život, smrt i uskrsenje Isusa Hrista*

Hristovim životom savršene poslušnosti Božjoj volji, Njegovim stradanjima, smrću i uskrsenjem Bog je obezbedio jedino sredstvo pomirenja za ljudske grehe, tako da oni koji verom prihvate pomirenje mogu dobiti večni život, a sve što je stvoreno može bolje razumeti beskrajnu i svetu ljubav Stvoritelja. To savršeno pomirenje dokazuje pravедnost Božjeg zakona i milosrdnost Njegovog karaktera, jer istovremeno osuđuje naš greh i nudi nam oproštenje. Hristova smrt je predstavljala zamenu i ispaštanje, pomirenje i preobraženje. Hristovo uskrsenje je najavilo Božju pobedu nad silama zla, a za one koji prihvate pomirenje - konačnu pobedu nad grehom i smrću. Ono objavljuje da je Isus Hristos Gospod pred kojim će se pokloniti svako koleno na Nebu i na Zemlji. (Jovan 3,16; Isaija 53; 1. Petrova

2,21.22; 1. Korinćanima 15,3,4.20-22; 2. Korinćanima 5,14.15.19-21; Rimljanma 1,4; 3,25; 4,25; 8,3,4; 1. Jovanova 2,2; 4,10; Kološanima 2,15; Filibljanima 2,6-11)

10. Iskustvo spasenja

U beskrajnoj ljubavi i milosti Bog je dopustio da Hristos koji nije poznavao greh postane za nas greh, tako da u Njemu možemo biti proglašeni pravednima pred Bogom. Vođeni Svetim Duhom mi osećamo svoju potrebu, priznajemo svoju grešnost, kajemo se za svoje prestupe i pokazujemo veru u Isusa kao Gospoda i Hrista, kao Zamenu i Uzor. Ta vera koja prima spasenje javlja se božanskom silom Reči i predstavlja dar Božje blagodati. Preko Hrista mi smo opravdani, usvojeni kao Božji sinovi i kćeri, izbačeni od vlasti greha. Preko Duha mi smo ponovo rođeni i posvećeni; Duh obnavlja naš um, upisuje Božji zakon ljubavi u naše srce i daje nam snagu da živimo svetim životom. Nastavajući u Njemu postajemo učesnici u božanskoj prirodi i dobijamo sigurnost spasenja sada i na sudu. (2. Korinćanima 5,17-21; Jovan 3,16; Galatima 1,4; 4,4-7; Titu 3,3-7; Jovan 16,8; Galatima 3,13.14; 1. Petrova 2,21.22; Rimljanima 10,17; Luka 17,5; Marko 9,23.24; Efescima 2,5-10; Rimljanima 3,21-26; Kološanima 1,13.14; Rimljanima 8,14-17; Galatima 3,26; Jovan 3,3-8; 1. Petrova 1,23; Rimljanima 12,2; Jevrejima 8,7-12; Jezekilj 36,26-27; 2. Petrova 1,3,4; Rimljanima 8,1-4; 5,6-10)

11. Rastenje u Hristu

Svojom smrću na krstu Isus je trijumfovao nad silama zla. Onaj isti koji je pokoravao demonske duhove u toku svoje zemaljske službe, slomio je njihovu silu i učinio izvesnom njihovu konačnu propast. Isusova pobjeda daje nam pobjedu nas silama zla koje se i dalje trude da nama ovladaju dok hodimo s Njim u miru, radosti, sigurni u Njegovu ljubav. Sveti Duh sada stanuje u nama i daje nam snagu. Trajno posvećeni Isusu kao svom Spasitelju i Gospodu, mi se oslobađamo tereta svojih dela iz prošlosti. Više ne živimo u tami, u strahu od zlih sila, u neznanju, i u besmislu nekadašnjeg načina života. U ovoj novoj slobodi u Isusu, mi smo pozvani da uzrastemo u obličje Njegovog karaktera, povezujući se s Njim svakodnevnim molitvom, hraneći se Njegovom Rečju, razmišljajući o njoj i o Njegovom providenju, pevajući Mu pesme hvale, okupljajući se na bogoslužjenjima i učestvujujući u misiji Crkve. I dok predajemo sebe službi ljubavi onima oko nas i svedočenju o Njegovom spasenju, Njegova stalna prisutnost među nama preko Duha preobražava svaki trenutak i svaki razgovor u duhovno iskustvo. (Psalam 1,1.2; 23,4; 77,11.12; Kološanima 1,13.14; 2,6.14.15; Luka 10,17-24; Efescima 5,19.20; 6,12-18; 1. Solunjanima 5,23; 2. Petrova 2,9; 3,18; 2. Korinćanima 3,17.18; Filibljanima 3,7-14; 1. Solunjanima 5,16-18; Matej 20,25-28; Jovan 20,21; Galatima 5,22-25; Rimljanima 8,38.39; 1. Jovanova 4,4; Jevrejima 10,25)

12. Crkva

Crkva je društvo vernika koji priznaju Isusa Hrista kao Gospoda i Spasitelja. Kao nastavak Božjeg starozavetnog naroda, mi smo pozvani iz sveta i okupljamo se zajednički na bogoslužjenje, radi zajedništva, poučavanja iz Reči, slavljenja Gospodnje večere, spremni na službu celom čovečanstvu, i na globalno objavljivanje jevanđelja. Crkva izvodi svoj autoritet iz autoriteta Isusa Hrista koji je utelovljena Reč, i na osnovu Pisma koje je napisana Reč. Crkva je Božja porodica; usvojeni od Njega kao Njegova deca, njeni vernici žive na temelju novog zaveta. Crkva je Telo Hristovo, zajednica vere kojoj je sam Hristos Glava. Crkva je nevesta za koju je Hristos umro da bi je mogao posvetiti i očistiti. Prilikom svog pobedonosnog dolaska, On će je predstaviti sebi kao slavnu Crkvu, kao verne iz svih vekova, kao otkupljenu Njegovom krvlju, koja nema mane ni mrštine, već je sveta i bez mane. (1. Mojsijeva 12,3; Dela 7,38; Efescima 4,11-15; 3,8-11; Matej 28,19-20; 16,13-20; 18,18; Efescima 2,19-22; 1,22.23; 5,23-27; Kološanima 1,17.18)

13. Ostatak i njegova misija

Sveopšta Crkva je sačinjena od svih koji istinski veruju u Hrista, ali u poslednje dane, u vreme sveopšteg otpada, Ostatak je pozvan da drži zapovesti Božje i veru Isusovu. Taj ostatak objavljuje dolazak časa suda, propoveda spasenje u Hristu, i oglašava približavanje Njegovog drugog dolaska. Ovo objavljivanje je simbolički predstavljeno trojicom anđela iz Otkrivenja 14; ono se podudara s delom suda na Nebu i dovodi do dela pokajanja i reforme na Zemlji. Svaki vernik je pozvan da lično učestvuje u tom globalnom svedočenju. (Otkrivenje 12,17; 14,6-12; 18,1-4; 2. Korinćanima 5,10; Juda 3.14; 1. Petrova 1,16-19; 2. Petrova 3,10-14; Otkrivenje 21,1-14)

14. Jedinstvo Hristovog Tela

Crkva je jedno Telo s mnogo udova, pozvanih iz svakog naroda, plemena, jezika i kolena. U Hristu, mi smo novo stvorenje; razlike u pogledu rase, kulture, obrazovanja i nacionalnosti, razlike između niskih i visokih, bogatih i siromašnih, muškog i ženskog roda ne smeju da nas dele. Mi smo svi jednaki u Hristu, koji nas je jednim Duhom povezao u zajedništvo sa sobom i jedne s drugima; mi treba da služimo i da nam se služi bez pristrasnosti i ustručavanja. Preko otkrivenja Isusa Hrista u Svetom pismu mi delimo istu veru i nadu, i jednoglasno svedočimo svima. To jedinstvo ima svoj izvor u jedinstvu trojednog Boga, koji nas je usvojio kao svoju decu. (Rimljanima 12,4.5; 1. Korinćanima 12,12-14; Matej 28,19.20; Psalam 133,1; 2. Korinćanima 5,16.17; Dela 17,26.27; Galatima 3,27.29; Kološanima 3,10-15; Efescima 4,14-16; 4,1-6; Jovan 17,20-23)

Krštenje

Krštenjem priznajemo svoju veru u smrt i uskrsenje Isusa Hrista i svedočimo o sopstvenoj smrti grehu i o svojoj nameri da hodimo u novom životu. Tako priznajemo Hrista kao Gospoda i Spasitelja, postajemo Njegov narod, i bivamo primljeni kao vernici u Njegovu Crkvu. Krštenje je simbol našeg jedinstva sa Hristom, oproštenja naših greha i primanja sile Svetoga Duha. Ono se obavlja uronjavanjem u vodu uz prethodno priznanje vere u Isusa i dokaz o pokajanju zbog greha. Ono dolazi posle poučavanja Svetog pisma i prihvatanja njegovih učenja. (Rimljanima 6,1-6; Kološanima 2,12.13; Dela 16,30-33; 22,16; 2,38; Matej 28,19.20)

15. Gospodnja večera

Gospodnja večera je učestvovanje u simbolima Isusovog tela i krvi kao izraz vere u Njega, našeg Gospoda i Spasitelja. U iskustvu Gospodnje večere Isus dolazi da se sretne sa svojim narodom i da ga ojača. Dok u tome učestvujemo, radosno objavljujemo Gospodnju smrt sve dok On ponovo ne dođe. Priprema za Gospodnju večeru podrazumeva samoispitivanje, pokajanje i priznanje. Učitelj je uspostavio obred pranja nogu da simbolički predstavi ponovljeno očišćenje, da na taj način izrazimo spremnost da služimo jedni drugima u hristolikoj poniznosti, i da ujediniamo svoja srca u ljubavi. Služba Gospodnje večere je otvorena za sve hrišćane koji veruju. (1. Korinćanima 10,16.17; 11,23-30; Matej 26,17-30; Otkrivenje 3,20; Jovan 6,48-63; 13,1-17)

16. Duhovni darovi i službe

Bog daruje svim vernicima svoje Crkve u sva vremena duhovne darove koje svaki vernik treba da upotrebi u službi ljubavi za opšte dobro Crkve i ljudskog roda. Dati preko Svetoga Duha, koji ih dodeljuje svakom verniku po svojoj volji, darovi donose sve sposobnosti i službe neophodne Crkvi da ispuni svoje božanski određene dužnosti. Prema rečima Pisma, ovi darovi obuhvataju službe kao što su vera, lečenje, proroštvo, propovedanje, učenje, pomirenje, upravljanje, saučešće, požrtvovanje i ljubav i treba da posluže kao pomoć i ohrabrenje ljudima. Neki vernici su pozvani od Boga i osposobljeni Svetim Duhom za službe koje Crkva priznaje kao pastoralne, evanđeoske, apostolske i učiteljske, koje su posebno neophodne da se vernici opreme za službu, za izgrađivanje Crkve do duhovne zrelosti, za unapređivanje jedinstva vere i poznavanja Boga. Kada vernici upotrebe te duhovne darove kao verni pristavi Božje mnogorazlične blagodati, Crkva će biti zaštićena od razornih uticaja lažnih doktrina, ona će rasti rastom koji dolazi od Boga i utvrđivati se u veri i ljubavi. (Rimljanima 12,4-8; 1. Korinćanima 12,9-11.27.28; Efescima 4,8. 11-16; Dela 6,1-7; 1. Timotiju 3,1-13; 1. Petrova 4,10.11)

17. Dar proroštva

Jedan od darova Svetoga Duha je proroštvo. Ovaj dar je obeležje po kome se prepoznaje Crkva ostatka a pokazao se u službi Elen G. Vajt. Kao Gospodnji vesnik, ostavila nam je svoje spise kao trajni i autoritativni izvor istine koji Crkvi obezbeđuju utehu, usmeravanje, pouku i ukore. Oni takođe objašnjavaju da je Biblija merilo po kome se moraju odmeravati sva učenja i sva iskustva (Joil 2,28,29; Dela 2,14-21; Jevrejima 1,1-3; Otkrivenje 12,17; 19,10)

18. Božji zakon

Velika načela Božjeg zakona sadržana su u Deset zapovesti i prikazana u životu Isusa Hrista. Ona izražavaju Božju ljubav, volju i nameru u vezi sa ljudskim ponašanjem i međuljudskim odnosima, i obavezuju sve ljude u sva vremena. Ti propisi su temelj Božjeg zaveta s Njegovim narodom i merila na Božjem sudu. Uz pomoć Svetog Duha, ona ukazuju na naše grehe i bude u nama svest o potrebi za Spasiteljem. Spasenje dolazi jedino preko blagodati, a ne preko dela, ali njegov plod je poslušnost zapovestima. Ta poslušnost razvija hrišćanski karakter i ima kao posledicu osećaj blagostanja. Ona je dokaz naše ljubavi prema Gospodu i našeg staranja o bližnjima. Poslušnost verom pokazuje Hristovu moć da preobrazi život i da tako snaži hrišćansko svedočenje. (2. Mojsijeva 20,1-17; Psalam 40,7,8; Matej 22,36-40; 5. Mojsijeva 28,1-14; Matej 5,17-20; Jevrejima 8,8-10; Jovan 15,7-10; Efescima 2,8-10; 1. Jovanova 5,3; Rimljanima 8,3,4; Psalam 19,7-14)

19. Subota

Velikodušni Stvoritelj, posle šest dana stvaranja, počnuo je u sedmi dan i ustanovio dan odmora, Subotu, za sve napode kao uspomenu na stvaranje. Četvrta zapovest Božjeg nepromenljivog zakona zahteva poštovanje sedmog dana, Subote, kao dana odmora, bogoslužjenja, i službe u skladu sa Isusovim učenjem i postupanjem, jer je On Gospodar Subote. Subota je dan radosnog sastajanja s Bogom i bližnjima. Ona je simbol našeg otkupljenja u Hristu, znak našeg posvećenja, zalog naše vernosti, predokus naše večne budućnosti u Božjem carstvu. Subota je Božji trajni znak večnog zaveta između Njega i Njegovog natoda. Radosno svetkovanje ovog svetog vremena od večeri do večeri, od zalaska sunca do zalaska sunca, predstavlja slavljenje Božjih stvaralačkih i otkupiteljskih dela. (1. Mojsijeva 2,1-3; 2. Mojsijeva 20,8-11; Luka 4,16; Isaija 56,5,6; 58,13,14; Matej 12,1-12; 2. Mojsijeva 31,13-17; Jezekilj 20,12,20; 5. Mojsijeva 5,12-15; Jevrejima 4,1-11; 3. Mojsijeva 23,32; Marko 1,32)

20. Pristavska služba

Mi smo Božji pristavi, kojima je On poverio vreme i prilike, sposobnosti i imovinu, blagoslove zemlje i njenih izvora. Mi smo Mu odgovorni za njihovu pravilnu upotrebu. Mi priznajemo Božje vlasništvo vernom službom Njemu

i bližnjima, vraćanjem desetka i davanjem prinosa i darova za propovedanje Njegovog jevanđelja i za podržavanje i razvoja Njegove Crkve. Pristavska služba je prednost koju nam je Bog dao da bi nas odnegovao u ljubavi i dao nam pobeđu nad sebičnošću i lakomstvom. Pristav se raduje blagoslovima koji se izlivaju na druge kao posledica njegove vernosti. (1. Mojsijeva 1,26-28; 1. Dnevnika 29,14; Agej 1,3-11; Malahija 3,8-12; 1. Korinćanima 9,9-14; Matej 23,23; 2. Korinćanima 8,1-15; Rimljanima 15,26.27)

21. Hrišćansko ponašanje

Mi smo pozvani da budemo pobožan narod koji misli, oseća i deluje u skladu s načelima Neba. Da bi Duh mogao da obnovi u nama karakter našeg Gospoda, mi se bavimo jedino onim što čini da se u nama javlja hristolika čistota, zdravlje, i životna radost. To znači da naša zadovoljstva i zabave treba da zadovolje najviša merila hrišćanskog ukusa i lepote. Iako priznajemo da postoje kulturne razlike, naše odevanje ipak mora da bude jednostavno, skromno, i uredno, da pristaje onima čija se istinska lepota ne sastoji u spoljašnjem ukrašavanju, već u neprolaznim ukrasima krotkog i tihog duha. Pošto je naše telo hram Svetoga Duha, to takođe znači da treba da se razumno staramo o njima. Uz odgovarajuće vežbanje i odmor, treba da prihvatimo i najzdraviji mogući način ishrane, a da odbacimo svu nečistu hranu koju Biblija zabranjuje. Pošto alkoholna pića, duvan i nerazumna upotreba medikamenata i narkotika šteti našem telu, potrebno je da se i od toga oslobodimo. Umesto toga, treba da se bavimo svim onim što naše misli i naše telo dovodi u sklad sa Hristom, koji nam želi potpuno zdravlje, radost i dobro. (Rimljanima 12,1.2; 1. Jovanova 2,6; Efescima 5,1-21; Filibljanima 4,8; 2. Korinćanima 10,5; 6,14-7,1; 1. Petrova 3,1-4; 1. Korinćanima 6,19.20; 10,31; 3. Mojsijeva 11,1-47; 3. Jovanova 2)

22. Brak i porodica

Brak je božanski ustanovljen u Edemu, a Isus je potvrdio da je to doživotno zajedništvo između jednog muža i jedne žene, povezanih ljubavlju. Za hrišćanina, bračni zavet se daje Bogu isto toliko koliko i bračnom drugu, i u brak treba da ulaze samo partneti koji dele zajedničko versko opredeljenje. Međusobna ljubav, čast, poštovanje, odgovornost su tkivo tog odnosa, koji treba da odražava ljubav, svetost, bliskost i trajnost odnosa između Hrista i njegove Crkve. Govoreći o razvodu, Hristos je rekao da bračni drug koji napusti svog bračnog druga, osim zbog razvrata, i sklopi novi brak, čini preljubu. Iako neki porodični odnosi ponekad nisu idealni, bračni drugovi koji se potpuno posvete jedno drugom mogu u Hristu postići zajedništvo ljubavi pod vođstvom Svetoga Duha i uz pomoć Crkve. Bog blagosilja porodicu i želi da njeni članovi pomažu jedni drugima da uzrastu do potpune zrelosti. Roditelji treba da vaspitaju svoju decu da vole i slušaju Gospoda. Svojim primerom i svojim rečima treba da ih nauče

da je Hristova disciplina disciplina ljubavi, uvek nežna i brižna, i da On želi od njih da postanu udovi Njegovog Tela, pripadnici Božje porodice. Povećavanje porodične bliskosti je jedna od oznaka završne vesti jevanđelja. (1. Mojsijeva 2,18-25; Matej 19,3-9; Jovan 2,1-11; 2. Korinćanima 6,14; Efescima 5,21-33; Matej 5,31.32; Marko 10,11.12; Luka 16,18; 1. Korinćanima 7,10.11; 2. Mojsijeva 20,12; Efescima 6,1-4; 5. Mojsijeva 6,5-9; Priče 22,6; Malahija 4,5.6)

23. Hristova služba u nebeskom Svetilištu

Na Nebu postoji Svetilište, prava skinija koju je podigao Bog, a ne čovek. U njoj Hristos služi za nas, pružajući vernicima mogućnost da steknu blagoslove Njegove žrtve pomirenja, koja je jednom za sve prinesena na krstu. On je postavljen da služi kao naš veliki Poglavar sveštenički i započeo je svoju posredničku službu prilikom svog uznesenja. Godine 1844, pri kraju proročkog razdoblja od 2300 dana i noći, ušao je u drugu i završnu fazu svoje službe pomirenja. To je delo istražnog suđenja koje je deo konačnog uklanjanja svih greha, simbolički predstavljenog čišćenjem nekadašnjeg jevrejskog Svetilišta na Dan pomirenja. U toj simboličkoj službi svetilište se čistilo krvlju životinjskih žrtava, ali nebesko se čisti savršenom žrtvom Isusove krvi. Istražno suđenje otkriva nebeskim silama ko je od umrlih zaspao u Hristu i tako se udostojio da ima udela u prvom uskrsenju. Ono objavljuje ko među živima nastava u Hristu, držeći zapovesti Božje i veru Isusovu, i stoga spreman u Njemu da bude prenesen u Njegovo večno carstvo. Ovo suđenje govori da je Božja pravednost u pravu kada spasava one koji veruju u Isusa. Ono objavljuje da će oni koji su ostali verni Bogu primiti carstvo. Završetak ove Hristove službe obeležiće i kraj vremena probe za ljude pre Hristovog drugog dolaska. (Jevrejima 8,1-5; 4,14-16; 9,11-28; 10,19-21; 1,3; 2,16.17; Danilo 7,9-27; 8,13.14; 9,24-27; 4. Mojsijeva 14,34; Jezekilj 4,6; 3. Mojsijeva 16; Otkrivenje 14,6.7; 20,12; 14,12; 22,12)

24. Drugi Hristov dolazak

Drugi Hristov dolazak je blažena nada Crkve, veliki vrhunac jevanđelja. Spasiteljjev dolazak će biti doslovan, ličan, vidljiv, globalan. Kada se On bude vratio, umrli pravednici će uskrsnuti, zajedno sa živim pravednicima biće proslavljeni i uzeti na Nebo, dok će nepravednici izginuti. Skoro potpuno ispunjenje svih najvažnijih proročanstava, zajedno sa sadašnjim stanjem u svetu, ukazuje da je Hristov dolazak blizu. Vreme tog događaja nije bilo otkriveno i mi smo zato opomenuti da budemo spremni u svako doba. (Titu 2,13; Jevrejima 9,28; Jovan 14,1-3; Dela 1,9-11; Matej 24,14; Otkrivenje 1,7; Matej 24,43.44; 1. Solunjanima 4,13-18; 1. Korinćanima 15,51-54; 2. Solunjanima 1,7-10; 2,8; Otkrivenje 14,14-20; 19,11-21; Matej 24; Marko 13; Luka 21; 2. Timotiju 3,1-5; 1. Solunjanima 5,1-6)

25. Smrt i uskrsenje

Plata za greh je smrt. Ali Bog, koji je jedini besmrtni, podariće večni život svojim otkupljenima. Sve do tog dana smrt je besvesno stanje koje čeka sve ljude. Kada se Hristos, koji je naš život, bude pojavio, uskrsli pravednici i živi pravednici biće proslavljeni i uzeti na oblake da se sretnu sa svojim Gospodom. Drugo uskrsenje, uskrsenje nepravednika, dogodiće se posle hiljadu godina. (Rimljanima 6,23; 1. Timotiju 6,15.16; Propovednik 9,5.6; Psalam 146,3.4; Jovan 11,11-14; Kološanima 3,4; 1. Korinćanima 15,51-54; 1. Solunjanima 4,13-17; Jovan 5,28.29; Otkrivenje 20,1-10)

26. Milenijum i kraj greha

Milenijum je hiljadugodišnja vladavina Hrista s Njegovim svetima na Nebu, između prvog i drugog uskrsenja. U toku tog vremena biće suđeno umrlim bezakonicima; Zemlja će biti potpuno pusta, bez živih ljudskih stanovnika, ali će na njoj biti Sotona i njegovi anđeli. Na kraju tog razdoblja, spustiće se Hristos sa svojim svetima i svetim gradom s Neba na Zemlju. Umrla nepravednici će tada uskrsnuti i zajedno sa Sotonom i njegovim anđelima opkoliti sveti grad; međutim, oganj od Boga će ih uništiti i očistiti Zemlju. Svemir će tako zauvek biti oslobođen od greha i grešnika. (Otkrivenje 20; 1. Korinćanima 6,2.3; Jeremija 4,23-26; Otkrivenje 21,1-5; Malahija 4,1; Jezekilj 28,18.19)

27. Nova Zemlja

Na novoj Zemlji, na kojoj boravi pravednost, Bog će obezbediti večni dom otkupljenima i savršenu životnu sredinu za večni život, ljubav, radost i učenje u Njegovoj prisutnosti. Tu će i sam Bog stanovati sa svojim narodom, a stradanja i smrti više neće biti. Velika borba će biti završena, pa ni greha više neće biti. Sve, živo i neživo, objavljiće da je Bog ljubav i On će vladati zauvek. Amin. (2. Petrova 3,13; Isaija 35; 65, 17-25; Matej 5,5; Otkrivenje 21,1-7; 22,1-5; 11,15)

BELEŠKE

Ove beleške sadrže materijale i objašnjenja kako Crkva treba da se ponaša u određenim slučajevima. Crkva može da prihvati alternativna rešenja prilikom rešavanja takvih problema. Takva alternativna rešenja moraju ipak da budu u skladu sa opšteprihvaćenim pravilima i načelima Crkve.

POGLAVLJE OSMO – BELEŠKE

1. **Ceremonija venčanja** - (videti str. 73) U nekim zemljama pastor mora da bude zakonski ovlašćen i registrovan da bi mogao da obavi ceremoniju venčanja. U mnogim zemljama pastori mogu da obave tu ceremoniju u crkvi, ali venčani ugovor se zvanično potpisuje kod okružnog matičara, koji obično sedi u kapeli i sluša odobreni oblik proglašenja braka. U nekim drugim zemljama pastor ne može da obavi ceremoniju venčanja uopšte, zato što je venčanje proglašeno građanskim ugovorom, pa država preuzima svu odgovornost i sva prava u vezi s brakom. U takvim slučajevima, vernici se obično povlače u dom ili u bogomolju i tu pastor obavlja crkveno venčanje i daje blagoslov Crkve bračnom paru (videti str. 144-153).

2. **Obučavanje i opemanje starešina** - (videti str. 74) Iako pastor nosi prvenstvenu odgovornost za obučavanje starešina, oblasti su pozvane da organizuju povremene sastanke za njihovo obučavanje. Da bi se ojačao odnos između pastora i starešine, i sam pastor treba da prisustvuje seminarima za obuku starešina. Vođe grupa, koje deluju u svojstvu starešina, takođe treba da budu pozvane.

3. **Obučavanje i opemanje đakona i đakonica** - (videti str. 75 i 79) – Iako pastor ima prevashodnu odgovornost za obučavanje đakona i đakonica, Propovedničko udruženje oblasti se podstiče da planira periodične sastanke za obučavanje đakona i đakonica.

4. **Briga oko održavanja vlasništva Crkve** - (videti str. 79) Đakoni i đakonice treba da se staraju da crkveno zdanje bude čisto i popravljeno i da se i dvorište i celo imanje tako održavaju da budu čisti i uredni. U ovo staranje je svakako uključen i posao domara ili domaćina mesne crkve. U velikim mesnim crkvama gde je neophodno zaposliti domara, đakoni treba da preporuča odgovarajuću osobu Odboru mesne crkve, koji glasanjem odlučuje da li će zaposliti tu osobu; ili pak Odbor mesne crkve može da ovlasti đakone da nađu i zaposle domara. Odobrenje Odbora mesne crkve se mora dobiti za sve veće izdatke oko popravki. Svi računi za popravke, ali i za ostale izdatke, kao što su voda, struja, gorivo podnose se blagajniku mesne crkve radi plaćanja.

5. **Sekretar vodi zapisnike** - (videti p. 79) Zapisnik sa sednice Odbora mesne crkve treba da bude unet u knjigu izveštaja mesne crkve, ili da se sačuva na neki drugi prikladan način. Treba zabeležiti datum i vreme sednice, broj prisutnih i izveštaj o svim prihvaćenim odlukama. Sekretar treba da sačini i listu pododбора oformljenih na sednici, dajući predsedavajućem listu članova svakog pododбора, zajedno s drugim važnim pojedinostima i opisom zadataka koje pododbor treba da obavi. Crkvena knjiga izveštaja može da se nabavi u knjižari ili u oblasti.

Crkvena knjiga izveštaja (matična knjiga) sadrži i stranice gde se beleže imena članova, primljenih i onih koji to više nisu. Ovaj izveštaj se mora voditi hronološki, sa datumom za svako unošenje podataka. Izveštaj o članstvu mora da bude tačan i osavremenjen, tako da uvek pokazuje službeno prihvaćeni broj vernika.

6. **Dopisivanje s vernicima** - (videti p. 79) Sekretar treba da se često dopisuje sa odsutnim vernicima i da im javlja novosti u vezi sa napredovanjem crkve, da ih hrabri i da crkvu tromesečno obavestava o njihovim hrišćanskim aktivnostima.

7. **Novac za lične narudžbe literature** - (videti p. 81) Tamo gde nema lokalne adventističke knjižare, vernici mogu stavljati novac za naručivanje literature, knjiga, časopisa, traktata i slično, zajedno s pretplatama, u koverat i predati ga sekretaru odeljenja za lične službe. Blagajnik zatim predaje i narudžbe i novac za crkvenu literaturu knjižari, u skladu sa sistemom koji je prihvaćen u oblasti. Na kraju svakog tromesečja sekretar odeljenja za lične službe obavestiće mesnu crkvu na njenom tromesečnom poslovnom sastanku o stanju njenog računa u knjižari i kopiju izveštaja predati blagajniku.

8. **Sačuvati decu** - Crkva treba da bude sigurno mesto gde ćemo dovesti svoju decu. Svi koji učestvuju u službama za decu mlađeg uzrasta moraju zadovoljavati sva crkvena i zakonska merila i zahteve. Da bismo sačuvali svoju decu, mesne crkve treba da prihvate pravila koja će deci pružiti sigurnost i zaštitu. Ta pravila treba da sadrže i sledeće odredbe:

a) *Pravilo o dvoje odraslih* - Neka uvek dvoje odraslih budu prisutni u odeljenju za decu.

b) *Otvorena vrata* - Onemogućite svaki lični kontakt u smislu dodirivanja, podstičite praksu otvorenih vrata u svim situacijama. Kada pravilo otvorenih vrata ne može da se primeni, postavite još jednu odraslu osobu na vrata.

c) *Provera dobrovoljaca* - Neka svaki dobrovoljac ispuni formular sa svojim podacima, tražite preporuke koje zahteva zakon i ispitajte kvalifikacije svakog dobrovoljca.

d) *Pravilo o šest meseci* - Zahtevajte period probe od šest meseci za novokrštenog ili novodošavšeg vernika koji je izjavio da želi da radi s decom.

e) *Obuka* - Obezbedite redovnu obuku za učitelje i dobrovoljce da im pomognete da bolje razumeju i zaštite decu i neguju njihovu veru.

Starešine mesne crkve treba da se posavetuju sa oblašću kako bi se upoznali sa oblasnim procedurama i zahtevima, zajedno sa zakonskim uslovima, koji se postavljaju pred osobe koje žele da rade s decom.

Dodatni materijali se mogu dobiti u oblasti.

9. *Izvori Odeljenja za službe deci* - (videti str. 85-86) Zatražite od oblasti ili od unije da vam stavi na raspolaganje materijal za rad sa decom.

10. *Izvori Odeljenja za službe porodici* - (videti str. 88-89) Za dalje informacije obratite se sekretaru odeljenja za službe porodici u oblasti ili uniji, i zatražite da vam preporuče materijale za rad u tom odeljenju.

11. *Izvori Odeljenja za zdravstvene službe* - (videti str. 89) Videti na Internetu spisak materijala koji stoji na raspolaganju ovom odeljenju i zatraži od oblasti i unije da vam dostave prevedene i pripremljene materijale.

12. *Izvori materijala za Odeljenje javnih službi i religijske slobode* - (videti str. 91) Stupi u vezu sa odeljenjem za javne službe i religijsku slobodu u oblasti i uniji i zatraži potrebni materijal.

13. *Izvori materijala za Izdavačko odeljenje* - (videti str. 91) Za materijal se obratite oblasti ili uniji ili zatražite da vođa odeljenja dođe u mesnu crkvu i održi seminar o radu odeljenja.

14. *Izvori za odeljenje Subotne škole i ličnih službi* - (videti str. 92) Za dalje informacije obratite se sekretaru Subotne škole u oblasti ili uniji, ili zatražite od njega da organizuje seminar za učitelje Subotne škole u mesnoj crkvi. Takav seminar je neophodan svim učiteljima, a posebno onima koji su prvi put izabrani za tu službu. Dodatni materijal se može naći na www.sabbathschoolpersonalministries.org, GraceLink.net, JuniorPowerPoints.com.

org, RealTimeFaith.net, CornerstoneConnections.net, CQBibleStudy.org, SabbathSchoolU.org, InStepWithJesus.org, ili se može preuzeti aplikacija Subotne škole na mobilni uređaj.

15. *Adventističke službe društvu* (videti str. 96) – Neke teritorije i dalje imaju aktivno Društvo samarićana i Službu adventističkih muškaraca, ili neke druge nazive za socijalnu službu van lokalne crkve, zvanično odobrenu od strane regionalnih crkvenih administrativnih jedinica. U takvim slučajevima, crkva bi trebalo da izabere koordinatora (ne direktora) Adventističkih službi za društvenu zajednicu da koordinira sve službe za pomoć društvenoj zajednici, pod rukovodstvom crkvenih odeljenja, službi, i đakona/đakonica, a koje imaju svoje posebne vođe.

Vođe Službe samarićana, Službe adventističkih muškaraca, ostalih zvanično odobrenih organizacija mesne crkve za socijalne službe, i koordinatori Adventističkih službi za pomoć društvenoj zajednici na lokalnom nivou učestvuju kao članovi Saveta ličnih službi unutar Odeljenja za lične službe, kako je navedeno u ovom Crkvenom pravilniku.

Kada je na nekom području tek orgnizovan rad službi za pomoć društvenoj zajednici, preporučuje se primena modela Adventističkih službi za društvenu zajednicu, koji podrazumeva sve članove crkve, u širokom spektru službi za društvenu zajednicu zasnovanih na prepoznatim potrebama. Zaviše informacije, idite na www.sabbathschoolpersonalministries.org i kliknite na Adventist Community Services tab.

16. *Izvori Odeljenja za pristavsku službu* – Materijala na engleskom jeziku ima dovoljno i zato zatražite od oblasti ili unije ili od knjižare da se taj materijal prevede i stavi na raspolaganje službenicima mesne crkve. To se odnosi na rad svih crkvenih odeljenja.

17. *Izvori materijala namenjenog radu Odeljenja za službu žena* - (videti str. 97.98)

Za dalje informacije obratite se Odeljenju za službe žena u oblasti ili u uniji, i zatražite da vas snabdeju materijalom za rad odeljenja.

18. *Organizacioni plan Službe adventističke omladine* - (videti str. 100) Detaljne informacije o organizacionom planu rada Službe adventističke omladine može se dobiti od oblasnog direktora Službe za mlade. Svaka mesna crkva treba da proučava potrebe mladih u svojoj sredini, porodični profil mladih, izvore, osoblje na raspolaganju, opremu i smeštaj odeljenja, odnose sa školom i drugim ustanovama kako bi razvila najbolju službu mladima u svojoj sredini.

Mogu se izabrati različiti termini, kao što su »klub«, »društvo«, »zajednica« ili »akcija«, ali uvek bi trebalo upotrebljavati naziv »adventistička omladina« kako bi se jasno prepoznala organizacija o kojoj je reč.

19. *Izvori Službe adventističke omladine* (videti p. 103) - Službenici mesne crkve trebalo bi najpre da se obrate svojoj oblasti/misiji, uniji, i odeljenju Generalne konferencije radi dobijanja pomoćnog materijala. Sem toga, veb stranica Omladinske službe Generalne konferencije takođe pruža podršku za sve nivoje službe mladih na gcyouthministries.org.

POGLAVLJE DEVETO – BELEŠKE

1. *Primer liste službenika mesne crkve* (videti str. 106) Odbor za naimenovanje bira vernike da služe kao službenici u raznovrsnim službama. Mala mesna crkva može izabrati mnogo kraću listu, a veća dužu. Evo liste koja bi mogla da dođe u obzir za razmatranje:

Starešina (starešine)

Đakon (đakoni)

Đakonica (đakonice)

Sekretar

Blagajnik i pomoćnik (pomoćnici)

Koordinator rada sa zainteresovanimima

Odbor mesne crkve

Školski odbor crkve

Vođa Adventističke službe za društvenu zajednicu ili vođa samarićanskog društva

Sekretar-blagajnik Adventističke službe za društvenu zajednicu ili sekretar-blagajnik samarićanskog društva

Direktor i pomoćnik (pomoćnici) Službe adventističke omladine

Sponzor Službe adventističke omladine

Blagajnik-sekretar i pomoćnik Službe adventističke omladine

Muzički direktor Službe adventističke omladine

Pijanista ili organista Službe adventističke omladine

Direktor Kluba mladih istraživača

Direktor Kluba ambasadora

- Koordinator Biblijske dopisne škole
- Koordinator Službe za decu
- Horovođa crkvenog hora ili vođa pevanja ili muzički koordinator
- Organista ili pijanista mesne crkve
- Sekretar za komunikacije ili odbor za komunikacije
- Sekretar za vaspitanje i obrazovanje
- Vođa Odeljenja za službe porodici
- Vođa Odeljenja za zdravstvenu službu
- Koordinator Odeljenja za službu osobama sa ograničenim sposobnostima
- Direktor Kluba izviđača ili zamenik direktora
- Vođa Odeljenja za lične službe
- Sekretar Odeljenja za lične službe
- Direktor Odeljenja za molitvene grupe
- Direktor/koordinator Službe za javne kampuse
- Koordinator za izdavačku službu
- Vođa za religijsku slobodu
- Vođa Subotne škole i njegov zamenik
- Sekretar Subotne škole i njegov zamenik
- Vođe Odeljenja subotne škole, uključujući voće za odrasle i odeljenje ogranaka subotne škole
- Sekretar za ulaganja Subotne škole
- Vođa Odeljenja za službu pristava
- Vođa Odeljenja za letnju biblijsku školu
- Vođa Odeljenja za službu žena
- Vođa mladih odraslih
- I ostalo osoblje koje mesna crkva smatra neophodnim

Službenici (vođa i sekretar-blagajnik) udruženja dom i škola: u slučaju da samo jedna mesna crkva rukovodi crkvenom školom, Odbor za naimenovanje mesne crkve predlaže službenike Školskom odboru koji ih postavlja. Ako više crkava upravlja crkvenom školom, Odbor škole obavlja celokupni posao oko izbora službenika udruženja (videti str. 86.87).

POGLAVLJE DESETO - BELEŠKE

1. **Subotna škola** - (videti str. 114.115) Uobičajeno trajanje Subotne škole je jedan sat i deset minuta. Ovo, naravno, ne sprečava oblast da prihvati i kraće ili duže vreme, iako je važno imati dovoljno prostora za redovno obuhvatanje i misionarske aktivnosti i odgovornosti globalne crkve, zajedno sa darom za misiju i najmanje trideset minuta za proučavanje biblijske pouke.

2. **Oblici službe** - (videti str. 116-118) Oblici službe variraju od zemlje do zemlje i od kulture do kulture. Predlažemo dva oblika službe:

Duži redosled službe u drugom delu:

Muzički preludijum

Najave

Učesnici u službi izlaze na propovedaonicu

Pesma u slavu Bogu

Molitva

Čitanje biblijskog teksta

Pesma hvale

Molitva

Himna ili poseban muzički komad

Dar

Pesma posvećenja

Propoved

Pesma

Blagoslov

Vernici stoje ili sede nekoliko minuta u tihoj molitvi

Muzički postludijum

Kraći oblik službe u drugom delu:

Najave

Pesma

Molitva

Dar

Poseban muzički prilog ili pesma

Propoved

Pesma

Blagoslov (molitva)

Vernici stoje ili sede u toku kratke tihe molitve.

3. **Oblik bogoslužjenja** - (videti str. 115-116) Kada oni koji obavljaju službu izađu na propovedaonicu i kleknu, vernici treba, pognutih glava, da pozdrave prisutnost Božju. Pobožna tišina priprema put za službe koje slede.

Dva najvažnija dela subotnog bogoslužjenja su:

a) Obraćanje crkve Bogu u hvali i proslavljanju, što se izražava pesmom, molitvom i darovima.

b) Poruka iz Božje Reči.

Vernik koji uvodi crkvu u Božju prisutnost svojom pastoralnom molitvom trebalo bi to da čini sa osećajem strahopoštovanja, shvatajući njenu važnost. Obično osoba koja se moli kleči okrenuta vernicima, a okupljeni vernici, ako je moguće na kolenima, okrenuti su prema propovedaonici. Molitva treba da bude kratka, ali da sadrži slavljenje Boga, zahvaljivanje, da napomene potrebe vernika, ali i potrebe globalne Crkve.

Prilaganje dara je izuzetno značajan deo bogoslužjenja. Iako smo dobili savet da slavimo Gospoda u »lepoti svetosti«, pozvani smo i da »nosimo dare i da idemo u dvore njegove« (Psalam 96,8). Prema tome, prilaganje naših darova Gospodu sasvim prirodno se uklapa u bogoslužjenje kao njegov važan deo.

Posebna muzika ili neka pobožna pesma odgovara tom delu bogoslužjenja.

Onda dolazi ono što predstavlja jedan od najvažnijih delova bogoslužjenja – duhovna hrana Božjeg stada. Blagosloveni rezultati u slavu Bogu uvek su vidljivi kada je mesna crkva zaista duhovno nahranjena i kada oseća da je »Bog pohodio svoj narod« (Luka 7,16). Onaj koji objavljuje poruku mora da oseća svetost svoga rada i mora se temeljito pripremiti.

Starešina saraduje s pastorom mesne crkve u planiranju redosleda bogoslužjenja. Ako mesna crkva nema redovnog pastora, starešina je zadužen da vodi ili da nađe nekoga da to čini. S vremena na vreme može se održati i sastanak za svedočanstvo ili hvaljenje Boga i tada se vreme može dati nekim vernicima da ispričaju svoja iskustva iz misionarskog rada.

4. **Trajanje sastanaka** - Da bi se razvio i ojačao misionarski rad mesne crkve, odnosno njenih vernika, može se održati pomoćni sastanak odeljenja za lične službe na jedan ili više od predloženih načina:

a) Desetominutni sedmični sastanak Odeljenja za lične službe održava se svake subote, posle završetka subotne škole i pre početka drugog dela bogoslužnja.

b) Sastanak sredinom sedmice zajedno sa sedmičnim molitvenim sastankom. Tom prilikom, prvi deo službe može se posvetiti duhovnoj poruci, posle koje dolaze molitve, imajući na umu da je bogoslužbena propoved od životnog značaja za duhovni rast i pripremanje za službu. Ostatak vremena može se posvetiti obuci za evanđeosku službu vernika. Treba izneti pouku o metodama zadobijanja duša za Hrista, i dasti vernicima priliku da iznesu probleme koje imaju u propovedanju jevanđelja i da o njima raspravljaju.

Sastanci odeljenja za lične službe treba da se održavaju u vreme koje odgovara mesnoj crkvi. Savet odeljenja za lične službe treba pažljivo da planira sastanke odeljenja tako da postanu prilika za duhovno probuđenje i praktično poučavanje, kao i da nastoji da oni budu održavani poput ostalih sastanaka u mesnoj crkvi, u pogledu redovnosti i kontinuiteta.

5. **Obred pranja nogu** - (videti str. 119) Za vernike i vernice treba pripremiti posebna odeljenja za pranje nogu. Kada stepenice ili udaljenost predstavljaju problem, posebno se valja pobrinuti za vernike sa umanjenom sposobnošću kretanja. U mestima gde je to društveno prihvatljivo, i kada je odeća vernika takva da neće biti razloga za stid, posebna prilika se može pružiti muževima i ženama ili roditeljima i krštenoj deci da međusobno peru noge. Da bi se ohrabrine osobe koje imaju poteškoća da izaberu osobu s kojom će prati noge, starešine treba da pomognu takvim osobama da nađu odgovarajuću osobu za obavljanje obreda pranja nogu.

Svi treba da temeljito operu ruke pre povratka na obred Gospodnje večere. Oni koji obavljaju ovu svetu službu treba da to učine javno iz higijenskih razloga.

6. **Hleb i vino** - (videti str. 119) Dok se vernici vraćaju sa pranja nogu, može se pevati, zatim pastor koji vodi službu ili starešina zauzimaju svoje mesto u blizini stola sa hlebom i vinom (neprevreli sok od grožđa), a đakoni i đakonice sedaju na svoja mesta.

Uklanja se pokrivač sa hleba.

Čita se odgovarajući tekst iz Biblije, kao što su 1. Korinćanima 11,23.24; Matej 26,26; Marko 14,22; ili Luka 22,19 ili se održi kraća propoved, bolje tada nego ranije. To može da bude posebno delotvorno ukoliko propoved naglašava

značenje hleba i vina, tako da vest još bude sveža u mislima dok se uzimaju simboli.

Oni koji učestvuju u vođenju obreda kleče dok se traži blagoslov nad hlebom. Vernici mogu da kleče ili da stoje.

Uobičajeno je da se veći deo hleba koji se deli lomi unapred, a samo mala količina ostaje na poslužavniku da bi je razlomio pastor ili starešina koji deli Gospodnju večeru. (Svi koji posluju s hlebom treba pažljivo da operu ruke pre nego što se vrate sa obreda pranja nogu na obred Gospodnje večere). Pastor ili starešina dodaje poslužavnik đakonu koji deli hleb vernicima, iako u malim mesnim crkvama pastor ili starešina i sami mogu da podele hleb vernicima.

To vreme može biti ispunjeno izabranom muzikom, svedočanstvima, iznošenjem kratkog sadržaja propovedi, čitanjem odabranih tekstova, zajedničkim pevanjem, ili muzikom koja podstiče na duboko razmišljanje.

Učesnici treba da zadrže svoj deo hleba sve dok pastor ili starešina ne dobiju svoj deo. Kada svi budu posluženi, pastor poziva sve učesnike da zajednički uzmu hleb. Tiha molitva se upućuje Bogu dok se uzima hleb.

Pastor zatim čita odgovarajući tekst iz Biblije, kao što je 1. Korinćanima 11,25,26; Matej 26,27-29; Marko 14,23-25; ili Luka 22,20. Pastor kleči dok se upućuje molitva za vino. I ponovo, đakoni dele vino vernicima. Aktivnosti predložene da se obavljaju za vreme služenja hleba mogu se nastaviti i za vreme služenja vina. Pošto pastor koji služi ili starešina budu i sami posluženi, svi vernici zajedno uzimaju i vino.

Druga opcija je da se hleb blagoslovi i prelomi, pa se i hleb i vino stravljuju na isti poslužavnik i dele vernicima. Vernici uzimaju i hleb i vino istovremeno sa poslužavnika. Hleb se uzima, onda se upućuje molitva za vino, ono se uzima i posle toga sledi tiha molitva. U redovima ili sedištima koji imaju držače za čuvanje čašica, one se ne moraju prikupljati sve do kraja obreda.

7. *Poslovni sastanci mesne crkve* - (videti str. 121) Izveštaji

Treba da pokrivaju sledeće aktivnosti:

a) Izveštaj sekretara koji pokazuje sadašnji broj vernika mesne crkve, broj primljenih vernika ili onih koji su pošto su dobili ispisnice otisli u druge mesne crkve. Treba izvestiti i o onima koji su izbrisani iz članstva (iako se ne moraju navoditi njihova imena) u toku godine, kao i o onima koji su umrli. Kratko navođenje odluka Odbora mesne crkve na njegovim sednicama može biti zanimljivo za vernike.

b) Izveštaj vođe Odeljenja za lične službe koji govori o misionarskim aktivnostima, uključujući i aktivnosti službe za komunalne delatnosti, zajedno

s planovima za rad u budućnosti. Posle ovog izveštaja dolazi izveštaj sekretara odeljenja za lične službe.

c) Izveštaj blagajnika koji pokazuje količinu desetka primljenu i poslatu u oblast, izjavu o daru za misije primljenom i poslatom u oblast, i najzad i izveštaj o crkvenim sredstvima primljenim i potrošenim.

d) Izveštaj prvog đakona i prve đakonice o posetama vernicima, o aktivnostima mesne crkve u pomaganju siromašnima i o drugim đakonskim aktivnostima.

e) Izveštaj sekretara Društva adventističke omladine o aktivnostima na misionarskom području i na drugim područjima delovanja društva.

f) Izveštaj vođe Subotne škole i sekretara Subotne škole o broju učenika i o drugim pitanjima koja se tiču Subotne škole.

g) Izveštaj blagajnika mesne crkve o finansijskom stanju crkvene škole, s pojednostima o njenim potrebama u pogledu opreme i o drugim pitanjima.

h) Izveštaj direktora ili nastavnika crkvene škole koji pokriva pitanja upisa, obrazovnog napretka škole, krštavanja učenika, rezultate dečjih nastojanja da pomognu napore mesne crkve.

i) Izveštaj Odeljenja za dom i školu koji govori o potrebama i aktivnostima te organizacije.

j) Izveštaj sekretara za komunikacije koji govori o štampi, radiju, televiziji i drugim komunikacijskim aktivnostima mesne crkve i njene društvene sredine.

8. **Ostali pododbori Odbora mesne crkve** - (videti str. 125) Vođe pododбора koje je postavio Odbor mesne crkve treba da daju svoje periodične izveštaje. Na primer, u velikoj mesnoj crkvi, Odbor mesne crkve može da izabere odbor za evanđeosko planiranje, koji se sastoji od vođa crkvenih misionarskih odeljenja, sa starešinom kao predsedavajućim. Ovaj pododbor će izveštavati Odbor mesne crkve i preuzeće zadatak koordinacije odeljenja u programu evangelizacije.

9. **Izvori koji se odnose na Službu adventističke omladine** - (videti str. 126) Materijali koji pomažu vođstvu Službe adventističke omladine u radu s mladima nalaze se u odeljenju Generalne konferencije, uniji ili oblasti i u njihovim odeljenjima za rad s mladima. Među tim materijalima je i časopis Youth Ministry Accent koji izdaje Generalna konferencija, kao i tromesečni časopis koji izdaje odeljenje za službe mladima pri Generalnoj konferenciji. Dostupni su i traktati i pisani materijali sa širokim spektrom tema za pomoć svima koji rade s mladima, a mogu se dobiti preko odeljenja za službe mladima u oblasti i uniji ili preko knjižare.

10. **Društvo adventističkih juniora** - (vidi str. 127) Ako je Društvo deo lokalnog adventističkog školskog programa, svaka učionica se smatra posebnim

društvom, s nastavnikom kao vođom, dok ostale službenike društva biraju sami učenici. Tamo gde nema crkvene škole, juniori treba da budu uključeni u opšti program mesne crkve s naglaskom na porodični pristup programu.

JEDANAESTO POGLAVLJE - BELEŠKE

1. *Izvori koji se odnose na službu pristava* - (vidi str. 129) Predlaže se knjiga Steps to Discipleship (2009) u izdanju Generalne konferencije. Za dalje informacije obratite se svojoj oblasti, uniji ili odeljenju Generalne konferencije ili posetite sajt www.adventiststewardship.com

2. *Primer godišnjeg budžeta mesne crkve* * - (vidi str. 132)

Radni budžet koji predlaže mesna crkva:

Procenjeni prihodi:

Sakupljanje za troškove subotne škole Din 0000000

Crkveni fond za potrebne Din 0000000

Zbirni prihodi crkvenog budžeta Din 0000000

Fond za dobročinstva Din 0000000

Ukupni prihodi: Din 0000000

Procenjeni rashodi:

Popravke i krečenje bogomolje Din 0000000

Gorivo Din 0000000

Domar i materijal Din 0000000

Osiguranje građevne i nameštaja Din 0000000

Crkveni fond za potrebne Din 0000000

Troškovi subotne škole Din 0000000

Hitni troškovi Din 0000000

Osvetljenje Din 0000000

Voda Din 0000000

Gas Din 000000

Nepredviđeni troškovi i materijal Din 000000

Pranje veša Din 000000

Pomoć crkvenoj školi Din 000000

Troškovi samarićanstva Din 000000

Evangelizacija i otvaranje nove mesne crkve Din 000000

Ukupni predviđeni izdaci: Din 000000

Saldo: Din 00000

* Prošlogodišnji budžet i njegovo ostvarenje mogu se priložiti radi upoređenja.

SKRAĆENICE ZA DELA DUHA PROROŠTVA:

- AA Dela apostola (The Acts of the Apostles)
AH Adventistički dom (The Adventist Home)
CD Saveti o životu i ishrani (Counsels on Diet and Foods)
CG Usmeravanje dece (Child Guidance)
CH Saveti o zdravlju (Counsels on Health)
CM Služba kolportera (Colporteur Ministry)
COL Pouke velikog Učitelja (Christ's Object Lessons)
CSW Pouke o radu Subotne škole (Counsels on Sabbath School Work)
CT Saveti roditeljima, nastavnicima i učenicima (Counsels to Parents, Teachers and Students)
CW Saveti piscima i urednicima (Counsels to Writers and Editors)
DA Čežnja vekova (The Desire of Ages)
Ed Vaspitanje (Education)
Ev Evangelizam (Evangelism)
FLB Vera kojom živimo (The Faith to Live By)
GC Velika borba (The Great Controversy)
GCB Bilten Generalne konferencije (General Conference Bulletin)
GW Evanđeoski radnici (Gospel Workers)

- HP U nebeskim prostorima (In Heavenly Places)
MH Služba izlečenja (The Ministry of Healing)
MM Medicinska služba (Medical Ministry)
MYP Poruka mladim hrišćanima (Mesages to Young People)
PK Proroci i carevi (Prophets and Kings)
PP Patrijarsi i proroci (Patriarchs and Prophets)
RH Rivju and Herald (Rewiev and Herald)
SC Put Hristu (Steps to Christ)
T Svedočanstva za Crkvu (Testimonies for the Church)
TM Svedočanstva propovednicima i biblijskim radnicima
(Testimonies to Ministers and Gospel Workers)
TMB Misli sa Gore blagoslova (Thoughts from the Mount of Blessing)